00222145

D99/3/3

Declassified to Public
06 September 2012

ការសិក្សា ច្បាប់គ្រប់ មាត្រា ទាំងអស់

ក្នុង

ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

របស់ អេង _ សុត
ទៅ ក្រសួង យុត្តិធម៌

បោះពុម្ពលើកទីពីរ

រោងពុម្ព **គីម-គី** បណ្ណាគារ
លេខ ៩៥ វិថីយុគន្ធរ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២៥០៧ គ.ស . ១៩២៤

00222146

គន្ថី មួយ

អំពី ទោស

DES PEINES

មាតិកា មួយ

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

DISPOSITIONS GÉNÉRALES

មាត្រា ១ — ច្បាប់ បញ្ញត្តិ ជា ត្រូវទុក អំពើខ្លះ របស់មនុស្ស ជាជា បទល្មើស ហើយបទល្មើសនេះត្រូវតែបានទទួលទោស ព្រោះ ជា បទល្មើសនោះ អាចធ្វើ ឲ្យសន្តិមមនុស្ស កករល្អក់បាន ។

មាត្រា ២ — ទោស ដែលច្បាប់ បញ្ញត្តិមកនេះ អាចធ្វើ ឲ្យផុត-ឆ្ងាក់ៗ វិនាសជីវិត , សេរីភាព , ធនធាន , និង សមត្ថភាព ក្នុងការ ប្រើ សិទ្ធិខ្លះ បាន ។

មាត្រា ៣ — ទោស ចែក ជាមូលទោស និង ជាអនុទោស ។

មូលទោស គឺ ទោស ដែលគេ សមយក ទៅសម្រេច ដាច់

តែឯកឯងបាន មិនចាំបាច់ បញ្ចូល អនុទោស មក ក៏បាន ឬ បញ្ចូល អនុទោស មក ក៏បាន ។

ឯ អនុទោស គឺ ជាទោស ដែលគេ មិនអាច យកទៅសម្រេច ជាប់តែឯកឯងបានទេ គឺថា គេ នឹងសម្រេច អនុទោសណាមួយបាន, លុះតែគេបានសម្រេចមូលទោសណាមួយសិន, ពីព្រោះអនុទោស គ្រាន់តែ ជាកម្មវិបាក របស់ មូលទោស តែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៦- ច្បាប់ ចែក មូលទោស តាមទម្ងន់ របស់វា ជា បីថ្នាក់ គឺ ទុក្រិដ្ឋទោស មជ្ឈិមទោស និង លហុទោស ។

មាត្រា ៧ – បទល្មើស ទាំងឡាយ ដែលត្រូវទុកជា ជាបទទុក្រិដ្ឋ ឬ ទុក្រិដ្ឋកម្ម, បទមជ្ឈិម ឬ មជ្ឈិមកម្ម ឬ បទលហុ ឬ លហុកម្ម ក៏តាមទៅ តាមទោស របស់ បទល្មើសនោះដែរ គឺថា បទល្មើសណា ត្រូវផ្តន្ទា ដោយទោសទុក្រិដ្ឋ, បទល្មើសនោះ ត្រូវទុកជា ជាទុក្រិដ្ឋកម្ម ឬ បទទុក្រិដ្ឋ; បទល្មើសណា ត្រូវផ្តន្ទា ដោយទោសមជ្ឈិម, បទល្មើសនោះ ត្រូវទុកជា ជាមជ្ឈិមកម្ម ឬ បទមជ្ឈិម ; បទល្មើសណា ត្រូវផ្តន្ទា ដោយទោសលហុ, បទល្មើសនោះ ត្រូវទុកជា ជាលហុកម្ម ឬ បទលហុ ។

00222148

ឧក្រិដ្ឋកម្ម និង មជ្ឈិមកម្ម ត្រូវបែកជាថ្នាក់ទីមួយ, ទីពីរ, និង ទីបី ដូចគ្នា និង ថ្នាក់ របស់ទោស ឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ដែល ត្រូវយកទៅផ្តន្ទា បទល្មើស ទាំងនោះដែរ ។

មាត្រា ៦– ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គ្មានអានុភាព ជាប្រតិសកម្ម ទេ គឺ ថា បទល្មើសណា បានប្រព្រឹត្ត មុន បទបញ្ញត្តិ របស់ច្បាប់, បទល្មើស នោះ មិនអាចត្រូវទិគ្រោះ ដោយ ទោស របស់ច្បាប់ ដែលទើបនឹងបញ្ញត្តិ ថ្មីនេះបាន ទេ ។

ប៉ុន្តែ បើ ច្បាប់ថ្មី លុបចោល បទល្មើស ណាមួយ ឬ សម្រាល ទោស របស់បទល្មើស ណាមួយវិញ បទល្មើស ដែល បានប្រព្រឹត្ត មុន ច្បាប់ថ្មីនេះ ត្រូវបានរួចផុត ពីទោស ឬ ក៏ ទោសនោះ ត្រូវបានស្រាល តាម ច្បាប់ថ្មីនេះ ដែរ កុំឲ្យតែ បទល្មើសនោះ បានទទួល ផ្តន្ទា ជា ស្ថាពរ រួចអស់ទៅហើយ ៖

មាត្រា ៧– ទោសគុក គឺ ទោស ដែលបំបាត់សេរីភាពមាន កំណត់កាល ។ ទោសនេះ បើ គិត ដល់ទៅឆ្នាំ គេត្រូវរាប់ក្នុងមួយ ឆ្នាំ១ឲ្យគ្រប់ ដប់ពីរខែ តាមសុរិយគតិ; បើ កាត់ មានកំណត់ ត្រឹមតែ ខែ គេ ត្រូវរាប់ថា ដាក់គុក ពីថ្ងៃ ទីប៉ុន្មាន នៃខែណា តាមសុរិយគតិ

ទៅដល់ ខួបថ្ងៃ ទីប៉ុណ្ណោះ នៃខែបន្ទាប់នោះ ត្រូវទុក ជាមួយខែ, ពោះបើ ក្នុង មួយខែៗ នោះមានថ្ងៃ ចំនួនប៉ុន្មាន ក៏ដោយ; បើ កាត់ មានកំណត់ ត្រឹមតែថ្ងៃ គេ ត្រូវកត់ថា មួយថ្ងៃ មាន ម្ភៃបួន ម៉ោង ដោយគិតថា ពីម៉ោង ៦ ព្រឹកនេះ ទៅ ម៉ោងប្រាំមួយព្រឹកនៃថ្ងៃ បន្ទាប់នោះ ជាមួយថ្ងៃ ។

ទណ្ឌិត ដែលត្រូវអស់ទោស ត្រូវចាប់ដោះ នៅម៉ោងប្រាំមួយព្រឹក នៃថ្ងៃជាបន្ទាប់ ពី ថ្ងៃគ្រប់ទោស ។

អំពីរបៀប គិត រយៈពេល ទោសនោះ, គេ ត្រូវគិតថា ថ្ងៃដែល យកមនុស្ស មកដាក់គុក ជាដំបូងនោះ, ពោះ ម៉ោងប៉ុន្មានក៏ដោយ, រហូតមកដល់ ថ្ងៃស្អែកឡើងវិញ ពេលម៉ោង ប្រាំមួយ ព្រឹក ត្រូវទុកថា ជា មួយថ្ងៃពេញ ដោយមិនបាច់គិត ថា ថ្ងៃនោះ ពេញម្ភៃបួនម៉ោង ឬ មិនពេញនោះឡើយ ។

មាត្រា ៨- តាម គោលច្បាប់ រយៈពេល ដែលឃុំជាបណ្តោះ អាសន្ននោះ ត្រូវយកមកកាត់កង នឹង រយៈពេល នៃទោសដែរ, គឺថា រយៈពេល នៃទោស ត្រូវគិត តាំងពីថ្ងៃ ដែលវិនិច្ឆ័យ មកទៅ ក្នុងឃុំ ។ ក៏ប៉ុន្តែ តុលាការ អាចបញ្ជា ឲ្យគិតថា រយៈពេល ទោស ត្រូវចាប់រាប់ ពីថ្ងៃ ដែលបានកាត់ទោស គេទៅ ក៏បាន ។

រឿងក្ដី ដែលប្ដឹង មកដល់ទណ្ឌករណ៍ ត្រូវតែជំរះឲ្យហើយ ក្នុង រយៈ ពេល ពីរខែ ។

មាត្រា ៩ – ទោសពិន័យ គឺជា ទោស ដែលតម្រូវ ឲ្យទណ្ឌិត បង់ មានកំណត់ចំនួន, នូវប្រាក់ ដែលច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យចាយ ក្នុង ប្រទេសកម្ពុជា ។

ប្រាក់ ជាផល នៃពិន័យនេះ ត្រូវបាន ជាប្រាក់ចំណូល របស់ ថវិកាជាតិ ។

មាត្រា ១០ – ធនទណ្ឌ គឺប្រាក់ពិន័យ, ប្រាក់សំណង, ប្រាក់ ជម្ងឺចិត្ត ។ ដើម្បី ទារ ធនទណ្ឌនេះ, គេ អាចបូករួមប្រាក់ ទាំងបី ផ្នែកនេះ បញ្ចូលគ្នា ហើយ តឹងទារ ពីទណ្ឌិត តាមផ្លូវច្បាប់ ទាំងតាម របៀប ដាក់គុកបន្ទំទារ ។

ការទារ ធនទណ្ឌនេះ ត្រូវទារ តាមអំណាច កំណត់ដៃ នៃសាល-ក្រមតុលាការ ដែលមានលក្ខណៈ ជាស្ថាពរហើយ ។ ប្រាក់សំណង និងប្រាក់ជម្ងឺចិត្ត ត្រូវទារ តាមបណ្ដឹង របស់ភាគីស៊ីវិល ដែលតុលាការ បានកាត់ឲ្យ; ប្រាក់ពិន័យ ទាំង ប្រាក់សំណង ឬ ប្រាក់ជម្ងឺចិត្ត ដែល ត្រូវបាន ទៅរដ្ឋការ ត្រូវទារ តាមបណ្ដឹង របស់រដ្ឋមន្ត្រីយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១១ — ក្នុងករណី ដែលត្រូវទារ ប្រាក់ពិន័យផង ប្រាក់សំណង ឬ សោហ៊ុយជម្ងឺចិត្តផង ពីទណ្ឌិត ដែលមានធនធាន មិនគ្រប់គ្រាន់ នេះ ត្រូវទារ សំណង ឬសោហ៊ុយជម្ងឺចិត្ត មុន ប្រាក់ពិន័យ ។

មាត្រា ១២ — ការដាក់គុកបន្ថំដល់រូបកាយ មិនមែនទុកជាសំណង កាត់ឲ្យរួច ពីការគេនោះទេ គឺថា ការដាក់គុកបន្ថំនេះ ជាមធ្យោបាយតែមួយ សម្រាប់បង្ខំចិត្ត មនុស្សនោះ ឲ្យសង ប្រាក់គេ តែប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងពេល ដែលផុត កំណត់កាល នៃការដាក់គុកបន្ថំដល់រូបកាយហើយ ប្រាក់ ដែលមិនទាន់បានសង ទាំងប៉ុន្មាន ត្រូវនៅតែជំពាក់ទាំងអស់ដដែល , ក៏ប៉ុន្តែ មនុស្សនេះ មិនត្រូវ គេយក ទៅដាក់គុក ពីរដង ដើម្បីបង្ខំទារប្រាក់ជំពាក់ ដដែលនោះ ទៀត ។

ជន ដែលច្បាប់ស៊ីវិល ឲ្យផុត ពីការដាក់គុកបន្ថំទារប្រាក់ នោះ មិនត្រូវបានផុត ពី ការដាក់គុកបន្ថំទារប្រាក់ ក្នុងរាជ្យព្រហ្មទណ្ឌ ទៀត នៅពេល ប្រាក់ ដែលជំពាក់នោះ ជាប្រាក់ពិន័យក្តី , ជាប្រាក់សំណងក្តី, ឬ ជាសោហ៊ុយជម្ងឺចិត្តក្តី ។ ក៏ប៉ុន្តែ អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ដូច មានសំដែងក្នុង មាត្រា ៦២១ និងមនុស្សកែលចាស់ ដូច មានសំដែង ក្នុង មាត្រា ៨៩ នោះ មិនត្រូវយក ទៅដាក់គុកបន្ថំ ទារប្រាក់នោះទៀត ។

ឯទណ្ឌិត ជាអនីតិជន មានអាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ទើប អាចត្រូវដាក់គុកបន្ទំពារ ប្រាក់ បាន ។

ក្នុង បទព្រហ្មទណ្ឌ ណាសុំឲ្យដាក់គុកបន្ទំពារប្រាក់នេះ ឥតមាន ឲ្យបង់ ជម្ងឺចិត្ត គឺជា ពានហ្វាន់ សាលាក្តី ក្នុងខេត្ត ជាទីលំនៅ របស់ទណ្ឌិតនោះ បញ្ជាដោយដីកា (Ordonnance) ឲ្យដាក់គុកបន្ទំពារ ប្រាក់នោះ តាមបណ្តឹង របស់កាតីស៊ីវិល ឬ របស់រដ្ឋមន្ត្រី យុត្តិធម៌ ដោយគ្មានឲ្យចេញថ្លៃ ឬ ឲ្យដំកល់ប្រាក់ថ្លៃអាហារ ទេ, ថ្វីបើ មានប្រើ សិទ្ធិអ្នកសលក់តាមផ្លូវច្បាប់ខ្លួនចលវត្ថុ, អចលវត្ថុក៏ដោយ ៗ ពានហ្វាន់ ចេញដីកានេះ ដោយសំអាងទៅលើ កំណត់ដៃ ដែលមានសេចក្តី សំរេចជាស្ថាពរ ។

រដ្ឋមន្ត្រីយុត្តិធម៌ អាចអនុញ្ញាត ឲ្យបន្ធូរប្រតិបត្តិ ខ្លះការបន្ទំនេះ បាន ពេលណាបើ ទណ្ឌិតនោះ មានសុខភាពមិនល្អ គួរឲ្យបន្ធូរ, ហើយ បើក្នុងពេល ដែលចាំឲ្យនៅក្រៅគុក នោះទៀត ទណ្ឌិត ឥតមានជាប់ គុក ពីបទល្មើសណាទៀតទេ ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ដែលនឹងអនុញ្ញាតឲ្យនេះ ក៏លុះតែមាន សេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់ ពេទ្យ ដែលពិនិត្យ អាការរោគ ជាតិកតាំងផង ដែរ ។ សាមីជន អ្នក សុំឲ្យពេទ្យ ពិនិត្យនេះ ត្រូវបង់ប្រាក់ថ្លៃពិនិត្យនេះ នៅមន្ទីរក្រឡាបញ្ជី នៃសាលា ដែលនៅ ក្នុងស្រុក របស់ខ្លួននោះ ។

រដ្ឋមន្ត្រីយុត្តិធម៌ អនុញ្ញាត ឲ្យបន្ធូរយ៉ាងនេះ បានតែ ក្នុងរយៈវេលា មួយខែគត់; ប៉ុន្តែ បើទណ្ឌិត សុំជាថ្មីទៀត បាន គឺសុំម្តង មួយខែៗ ។ កាលណា ទណ្ឌិត សុំបន្តម្តងៗ ត្រូវឲ្យមាន សេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់ពេទ្យ ជាថ្មីទៀត គ្រប់តែ ដង ជាដាច់ខាត ។

មាត្រា ១៣– ត្រូវដាក់គុក មួយថ្ងៃ ក្នុងប្រាក់ជំពាក់ មានចំនួន ពីហាសិបរៀល ចុះមក ។ បើប្រាក់ជំពាក់នោះមានចំនួនច្រើន ដល់ មួយម៉ឺនរៀល (១០០០០៛) ត្រូវដាក់គុក ដោយកាត់មួយថ្ងៃហាសិប រៀលៗ ដរាបអស់ប្រាក់ មួយម៉ឺន រៀល ។ បើ ប្រាក់ជំពាក់នោះ លើសពី មួយម៉ឺនរៀលទៅ ត្រូវកាត់ ពីត្រឹមប្រាក់លើសនោះ ១០០៛រៀល មួយថ្ងៃវិញ ។ ប៉ុន្តែ បើទោះជា ប្រាក់ជំពាក់នោះ ច្រើនយ៉ាងណា ក៏ដោយ ក៏រយៈវេលា ដែលត្រូវដាក់គុកតាមប្រាក់នោះ, ដោយសារុប ទាំងអស់ទៅ, មិនត្រូវឲ្យលើសពី ពីរឆ្នាំ ទេ ចំពោះតែទណ្ឌិត ម្នាក់ ក្នុងរឿងតែមួយ ។

បើទណ្ឌិត តែម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ជាប់ ធនទណ្ឌ ជាការ នៃបទ លើស មួយបទ ឬ ច្រើនបទ ដែលត្រូវបម្រួមគ្នា សង ការតស៊ីវិល តែម្នាក់ នោះរយៈវេលា នៃការដាក់គុកជំនួសប្រាក់ ត្រូវកំណត់ដោយបូកសារុប ចំនួន ធនទណ្ឌ នោះ ទាំងអស់ ។ បើឃើញ ចំនួនប្រាក់ប៉ុន្មាន

00222154

ត្រូវដាក់គុក ដោយគិត ដូចខាងលើនេះ គ្រប់ខណ្ឌិត ។

បើ ខណ្ឌិត តែម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ជាចារី នៃបទល្មើស មួយបទ ឬ ច្រើនបទ ដែលត្រូវប្រមូលគ្នា បង់ធនខណ្ឌ ឲ្យ<u>ភាគីស៊ីវិល ច្រើននាក់</u> នោះរយៈវេលា ដាក់គុកទារប្រាក់ ត្រូវបំបែក ចំនួនប្រាក់ តាមភាគីស៊ីវិលម្នាក់ៗ មិនត្រូវបូករួម សំណង ឬ ជម្ងឺចិត្ត របស់ភាគីទាំងអស់ ធ្វើជាចំនួនមួយ ហើយកំណត់ចំនួនថ្ងៃ សម្រាប់ដាក់គុក នោះ ទេ ។

ក្នុងករណី ដែលមាន ធនខណ្ឌ ខាងពិន័យផង ខាងជម្ងឺចិត្តផង គ្រួតគ្នាយ៉ាងនេះ នោះរយៈវេលា ដាក់គុក ត្រូវញែក ប្រាក់ពិន័យ និងប្រាក់ជម្ងឺចិត្ត ឲ្យដាច់ពីគ្នា ហើយ គិតថ្ងៃដាក់គុក តាមពិន័យ តាមជម្ងឺចិត្ត កុំបូកគ្នាឡើយ ។

កាលណាបើ ខណ្ឌិតច្រើននាក់, ខ្លះជាចារី, ខ្លះជាសហចារី, ខ្លះជាអ្នកចូលគំនិត ហើយត្រូវខណ្ឌកម្ម ឲ្យប្រមូលគ្នា សង ជម្ងឺចិត្ត គេ ដោយអនុវត្ត តាមបទបញ្ញត្តិ មាត្រា៧០ នោះរយៈវេលា ដាក់គុកបង្ខំទារប្រាក់ ត្រូវគិតទៅ លើខណ្ឌិតម្នាក់ៗ នូវចំនួនថ្ងៃ ដាក់គុក ដូចជាខណ្ឌិតនោះ ត្រូវសងតែម្នាក់ឯង គឺថា មិនត្រូវយក ចំនួនប្រាក់នោះ មកញែកចែកគ្នា ដាប់គុកតាមចំណែក សព្វខ្លួននោះ បានទេ ។ រយៈវេលា ដែលត្រូវដាក់ គុកបង្ខំទារប្រាក់នេះ ទៀត ក៏មិនត្រូវបន្ថយបន្ថែម

00222155

អ្វី ឲ្យខុសអំពីរបៀបគិតថ្ងៃ ដូចបានពោលមកនោះទេ ។

ឯប្រាក់ពិន័យ ដែលតុលាការ ដាក់ទណ្ឌកម្ម ឲ្យបង់ម្នាក់ៗ នោះ មិនត្រូវយក ចំនួនប្រាក់ពិន័យ នោះ មកសរុបគ្នាបង់ទេ គឺត្រូវបង់តាម ចំណែក សព្វខ្លួន ; ការដាក់គុកបង្ខំទារប្រាក់ នោះទៀត ក៏ត្រូវដាក់គុក តាមចំណែក ប្រាក់ពិន័យ សព្វខ្លួនដែរ ។

មាត្រា ១៤– ជនណា ទោះតែម្នាក់ ជា បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ច្រើន បទ, ជននោះត្រូវ ទទួល ទណ្ឌកម្ម ច្រើន លើកដែរ ។

ត្រូវទុក ជា មាន បទល្មើស ច្រើន បទ បាន :

១– កាលណា បើអំពើ ទាំងឡាយ ដែលបានប្រព្រឹត្ត នោះ ជា បទល្មើស ផ្សេងគ្នា ដោយ ប្រភេទ ព្រហ្មទណ្ឌ (nature pénale) ។

២– កាលណាបើ អំពើទាំងឡាយ ដែល បានប្រព្រឹត្តនោះ, ថ្វីបើ មាន ប្រភេទព្រហ្មទណ្ឌ ដូចគ្នា មែន, ប៉ុន្តែ បើកាលៈទេសៈដែល បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ផ្សេងពេល ឬ ផ្សេងកន្លែងគ្នា អាចធ្វើឲ្យ ញែក អំពើ ទាំងនោះ ផ្សេង ៗ ពីគ្នាបាន ។

៣– កាលណាបើ អំពើទាំងឡាយ ដែល បានប្រព្រឹត្តនោះ ថ្វីបើ មាន ប្រភេទព្រហ្មទណ្ឌ ដូចគ្នា ហើយប្រព្រឹត្ត ក្នុង ទីកន្លែង និង ពេល ជាមួយគ្នា មែន ប៉ុន្តែ អំពើល្មើសនោះ បានធ្វើឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់

រូបកាយ នៃ បុគ្គលផ្សេងៗគ្នា ។

មិនត្រូវទុក ជា បទល្មើស ច្រើនបទទេ :

១– កាលណា បើអំពើល្មើស ច្រើនបទ ដូចគ្នា តែមានឈ្មោះខាងព្រហ្មទណ្ឌ ផ្សេងៗ គ្នា ដែលមានល័ក្ខខណ្ឌ នាំឲ្យគេអាចយកអំពើតែមួយ មកផ្តន្ទាទោសច្រើនដងបាន ។

២– កាលណា បើអំពើទាំងឡាយ ដដែលៗ នោះ មាន ប្រភេទព្រហ្មទណ្ឌ ដូចគ្នាផង, បានប្រព្រឹត្តក្នុង ក្នុងពេល និង ទីកន្លែង ជាមួយគ្នាផង, ហើយ បានធ្វើ ឲ្យខូចខាត ដល់ធនធាន របស់ជន ច្រើននាក់ ផ្សេងគ្នាផង, ប៉ុន្តែ ធនធានទាំងនោះ ទុកដាក់ ជុំគ្នា ក្នុងផ្ទះតែមួយ, ក្នុងកន្លែងតែមួយ, ជាមួយគ្នា, នៅវេលាដែល មាន បទល្មើសនោះ ។

មាត្រា ១៥– ក្នុងករណី ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោស ដល់ជនតែម្នាក់ ដដែលៗ ដែលបានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ច្រើនបទ នោះត្រូវ សម្រេច ដូច តទៅ ។

១– បើ បានយក ទោសឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ ទីបី មកសម្រេច ដើម្បីនិគ្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ ណាមួយហើយ នោះ បទឧក្រិដ្ឋ ដែលសល់ពីនោះ មិនត្រូវផ្តន្ទាទោស ទៀតទេ ។

២– បើ បានយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ ទីពីរ មកសម្រេច ដើម្បីនិ-

ព្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ ណាមួយហើយ នោះ បទឧក្រិដ្ឋ ដទៃទៀត ដែលនៅសល់ មិនត្រូវ ផ្តន្ទាទោស ទៀតទេ ។

៣- បើ មិនយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ ទីពីរ ឬ ថ្នាក់ ទីបី មកសំរេច ដើម្បីទំព្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ ណាមួយទេ នោះត្រូវយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ មកសំរេច គ្រប់តែ បទឧក្រិដ្ឋ ដែលត្រូវទំព្រោះ ; ទោសនិមួយៗ ដែលយកមកផ្តន្ទានេះ តាមសំរេច ដាក់ទុកបន្ថែម ឲ្យធ្ងន់ការជាទម្ងន់ ពីមួយឆ្នាំទៅ ប្រាំឆ្នាំ កុំឲ្យតែ ទោស ដែលកាត់ទាំងអស់នោះ សរុបគ្នាទាំងអស់ទៅ មានរយៈពេលតិចជាង អប្បបរមា ឬ លើសជាង ទ្វេភាគនៃអតិបរមា នៃទោស ដែលមានចំណត់ ក្នុងមាត្រា ៣៣ ស្តីពី រយៈពេល នៃទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ ទីមួយ នោះឡើយ ។

៤- ប្រសិនបើ មិនបានយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ណាមួយ មកទំព្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ ទាំងនោះទេ ព្រោះមានបញ្ញាល ស្ថានគ្រាប្រណីផង នោះត្រូវ យកទោសទុក មធ្យមមកសំរេច គ្រប់តែ បទឧក្រិដ្ឋ ដែលត្រូវទំព្រោះ កុំឲ្យតែ ទោសទាំងនោះ, កាលបើបូកប្រមូលគ្នាទៅ, មានរយៈពេល លើស ពីទ្វេភាគ នៃអតិបរមា ដែលមានចំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៦ ស្តីពីរយៈពេល នៃទោសមធ្យម ថ្នាក់ ទីបី ឡើយ ។

មាត្រា ១៦- ក្នុងករណី ធ្វើ ខុសកម្ម ដល់ដង នៃម្នាក់ ព្រោះ

ប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិម ច្រើនបទ នោះការអនុវត្ត ទោស លើ វិរុទ្ធជន មាន ដូច តទៅនេះ :

១– បើបានយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ណាមួយ មកសំរេច ដើម្បីនិគ្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ មួយបទ ឬ ច្រើនបទ រួចហើយ នោះមិនត្រូវសំរេច ទោស ណាមួយ ដើម្បីនិគ្រោះ បទមជ្ឈិម ទៀតឡើយ ។

២– ប្រសិនបើ មិនបានយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ណាមួយ មកសំរេច ដើម្បីនិគ្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ តាំងពីឡើយនោះទេ ដោយសារមាន កាបញ្ចូល ស្ថានក្រាប្រណី ផងនោះត្រូវសំរេច ទោសមជ្ឈិម គ្រប់តែបទមជ្ឈិម ដែល ត្រូវនិគ្រោះ កុំឲ្យតែ ទោស ទាំងនោះ កាលបូករួមគ្នាទៅ មានរយៈវេលា លើសពីទ្វេភាគ នៃអតិបរមា ដែលមានកំណត់ ក្នុងមាត្រា ៣៦ស្តី ពីរយៈ វេលា នៃទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីបី ។ ឯទោសពិន័យ គាប់សម្រេច ចំនួន ប៉ុន្មាន ក៏បាន គ្មានកំណត់ទេ ។

មាត្រា ១៧– បើផ្តន្ទាទោស ដល់ជន តែម្នាក់ ដែលបាន ប្រព្រឹត្ត បទមជ្ឈិម ច្រើនបទ នោះ ចៅក្រម ត្រូវយកទោសមជ្ឈិមមក សម្រេចឲ្យបានគ្រប់ បទ នៃទោសកម្ម កុំឲ្យ តែទោសគុក នោះ, កាល បូករួមគ្នាទៅ, មាន រយៈវេលា លើស ពីទ្វេភាគ នៃអតិបរមា ដែល មានកំណត់ក្នុង មាត្រា ៣៦ស្តី ពីរយៈវេលា នៃទោសគុក មជ្ឈិម ថ្នាក់

ទ្វិជ ៗ ជាទោសពិន័យ អាចសម្រេច ដល់ចំនួន ប៉ុន្មានក៏បាន ឥតមាន ព្រំដែនទេ ។

មាត្រា ១៨ — បើផ្ដន្ទាទោស ដល់ជន ណាម្នាក់ ដែលបាន ប្រព្រឹត្តបទលហុ ច្រើនបទ, នោះ ចៅក្រម ត្រូវដាក់ ទោស គ្រប់នៃ បទលហុ កុំឲ្យតែទោសគុក នោះ, កាលបូករួមគ្នាទៅ, មានចំនួន លើស ពីទ្វេគុណ នៃអតិបរមា ដែលមានចែង ក្នុងមាត្រា ៤១ ស្ដី ពីទោសគុក នៃបទលហុ ៗ ជាទោសពិន័យ អាចសំរេចឲ្យដល់ចំនួន ប៉ុន្មាន ក៏បាន ឥតមានកំណត់ទេ ។

បើផ្ដន្ទាទោស ដល់ជនណាម្នាក់ ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ផង និង បទលហុ ផង, ប្រសិនបើ ជននោះ បានទទួល ទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ហើយ នោះចៅក្រមមិនត្រូវយក ទោស ណាមួយ មកផ្ដល់ បទលហុនេះ ទៀតទេ ។ ក្នុងករណី ដែល មិនបានយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ ទោសគុក មកពិគ្រោះ បទឧក្រិដ្ឋ ឬ ទោសកម្មទេ នោះបើមាន បទលហុ ប៉ុន្មាន ត្រូវយក ទោសលហុ ប៉ុណ្ណោះ មកសំរេច ដោយគ្មាន ព្រំដែនទី ក្រៅពី ព្រំដែន ដែលមានសំដែង ហើយ ជាពិសេស ក្នុង កថាខណ្ឌទី មួយ នៃមាត្រានេះទេ ។

មាត្រា ១៩ — អំពីបទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៦ ដល់ ១៨ ស្ដី

ពីការប្រព្រឹត្ត ច្រើនបទល្មើស, ពីបទល្មើស ស្របគ្នា ឬ ពីការតម្រួត មានព្រំដែននៃទោស នោះ ចៅក្រម ត្រូវពិចារណា ដូច តទៅនេះ

ទណ្ឌកម្ម ច្រើនបទនោះ សំរេច ក្នុងពេលកើតក្តី (Instance) មួយ ឬ ច្រើនដង ។ បើពេលកើតក្តី ច្រើនដង ចៅក្រម ត្រូវញែកថា បទ ល្មើស ដែលត្រូវសំរេច ទណ្ឌកម្ម លើកក្រោយនេះ ជាបទល្មើស កើតឡើង ក្នុងពេល ដែលទណ្ឌិត ទទួល ទោស មុន អស់ហើយ ឬ មិនទាន់អស់ទេ ។ បើទោស នៃទណ្ឌកម្មមុន មិនទាន់ទទួលនៅអស់ ទេនោះ ទណ្ឌកម្ម ដែលសំរេច លើកក្រោយនេះ ត្រូវអនុវត្ត ទៅតាម បទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៤ ដល់ ១៨ ។ បើទោស នៃទណ្ឌកម្ម មុន បាន ទទួល អស់ហើយ នោះ ទណ្ឌកម្ម ដែលត្រូវសំរេច លើកក្រោយនេះ មិនត្រូវអនុវត្ត តាមបទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៤ ដល់ ១៨ ទេ ។

ក្នុងករណី ដែលជនម្នាក់ មានទោសគុកមធ្យម ហើយក្នុងពេលដែល កំពុងនៅ ទោសនេះ មិនទាន់ផុតផង ជននេះ ក៏មានទោសមធ្យម មួយបទ ឬ ច្រើនបទ ជាថ្មីទៀត, នោះ រយៈវេលា នៃទោសក្រោយ នេះ ត្រូវយក ទៅតម្រួត លើរយៈវេលា នៃទោសមុន ដោយអនុវត្ត តាមមាត្រា ១៤ ដល់ ១៨ ។ បើទោសមុន ជាទោសគុកមធ្យម ហើយទោសក្រោយ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ, នោះ រយៈវេលា នៃទោសក្រោយ

00222161

នេះ ក៏ត្រូវយក ទៅបូកគម្រូគ្នា លើរយៈពេល នៃទោសមុនដែរ ។ ប៉ុន្តែបើ ទោសមុន ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ហើយទោសក្រោយ ជាទោសមជ្ឈិម នោះទោសមជ្ឈិមក្រោយនេះ មិនត្រូវសំរេច ទៀតទេ ដោយហេតុថា ទោសមជ្ឈិមនេះត្រូវស្រូបចូល ទៅក្នុងទោសឧក្រិដ្ឋមុន ។

មាត្រា ២០-(ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៣៣-ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២១ កុម្ភៈ ១៩៥៥ បានលុបមាត្រា ២០ នេះចោល ឥតមានជំនួសវិញទេ) ។

មាតិកាពីរ

អំពី មូលទោស

DES PEINES PRINCIPALES

មាត្រា ២១: ទោសឧក្រិដ្ឋ មានដូចតទៅ

១- សម្លាប់ ,

២- បង្ខំឲ្យធ្វើការជាធ្ងន់ អស់មួយជីវិត

៣- បង្ខំឲ្យធ្វើការ ជាធ្ងន់ មានកំណត់ កាល ។

ទោសសម្លាប់ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទី ៣ ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មណា ត្រូវនិគ្រោះ ដោយសម្លាប់, ឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ ជា ឧក្រិដ្ឋកម្មថ្នាក់ទី៣ ។

ទោសបង្ខំឲ្យធ្វើការ ជាធ្ងន់ អស់មួយជីវិត ជាទោសឧក្រិដ្ឋ

ថ្នាក់ទី ពីរ ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មណា ត្រូវនិគ្រោះ ដោយទោសបង្ខំឲ្យធ្វើការ ជាចំនួនអស់មួយជីវិត ឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ ជា ឧក្រិដ្ឋកម្ម ថ្នាក់ទី ពីរ ។

ទោសបង្ខំឲ្យធ្វើការជាចំនួន មានកំណត់ ជាទោសឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទីមួយ ។ ឧក្រិដ្ឋកម្មណា ត្រូវនិគ្រោះ ដោយទោសបង្ខំឲ្យធ្វើការ ជាចំនួន មានកំណត់ ឧក្រិដ្ឋកម្មនោះ ជា ឧក្រិដ្ឋកម្មថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២២ – ទោសមជ្ឈិម មានពីរយ៉ាង គឺ:

១– ទោសគុក

២– ទោស ពិន័យ ។

ទោសទាំងពីរយ៉ាងនេះ មានបី ថ្នាក់ គឺ ថ្នាក់ទីបី, ទីពីរ និង ទីមួយ ។ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី បី :

ក) ដាក់គុក ពីមួយឆ្នាំ ទៅប្រាំឆ្នាំ ,

ខ) ពិន័យ ពី ២០០០៛ ទៅ ២០ ០០០៛ ;

ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីពីរ :

ក) ដាក់គុក ពីមួយខែ ទៅ មួយឆ្នាំ

ខ) ពិន័យ ពី ១២០០៛ ទៅ ២ ០០០៛

ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ :

ក) ដាក់គុក ពីប្រាំមួយថ្ងៃ ទៅ មួយខែ

00222163

១) ពិន័យពី ១៥១ ទៅ ១២០០៛

ទោសមជ្ឈិម ទាំងបីថ្នាក់នេះ អាចយក តែទោសគុក ឬតែទោសពិន័យ ទៅផ្តន្ទា ក៏បាន, យក ទាំងគុក ទាំងពិន័យ ទៅផ្តន្ទា ក៏បាន ។

ទោសកម្ម (បទល្មើសជាមជ្ឈិម) ណា ត្រូវទំរោះ ដោយទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ទោសកម្មនោះ ជា បទល្មើសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ឬ ទោសកម្ម ថ្នាក់ទីបី ។

ទោសកម្មណា ត្រូវទំរោះ ដោយទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ពីរ; ទោសកម្មនោះ ឈ្មោះថា បទល្មើសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ឬ ទោសកម្ម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ទោសកម្មណា ត្រូវទំរោះ ដោយទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ទោសកម្មនោះ ឈ្មោះថា បទល្មើសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ឬ ទោសកម្ម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា២៣– ទោសលហុ មានពីរយ៉ាងគឺ

១– ទោស គុក ពីមួយថ្ងៃ ទៅ ប្រាំថ្ងៃ

២– ទោស ពិន័យ ពីដប់ប្រាំរៀល ទៅ មួយរយហាសិបរៀល ;

ទោសទាំងពីរយ៉ាងនេះ អាចយកទៅផ្តន្ទា តែមួយយ៉ាង ក៏បាន ឬ ទាំងពីរយ៉ាង ក៏បាន ។

00222164

ចំពូក មួយ

អំពី ទោសឧក្រិដ្ឋ

DES PEINES CRIMINELLES

ផ្នែក ទី មួយ

អំពី សម្លាប់ជីវិតបង់

De la peine de mort

មាត្រា ២៤ – ថ្មី : (ព្រះរាជក្រមលេខ ៣៦៦-នស ចុះថ្ងៃ ៦-១.៦០)

មនុស្សត្រូវទោស ប្រហារជីវិតបង់ ត្រូវពិឃាត ដោយបាញ់នឹងកាំភ្លើង លុះត្រាដល់ស្លាប់ ។ ផ្នែកពិឃាត ត្រូវមានចំនួន ១២ នាក់យ៉ាងតិច ។ ផ្នែកនេះ មានទាហានជាសមាសភាគ កាលណាតុលាការសឹកជម្នុំ ឬ តុលាការសឹកពិសេស កាត់ទោសប្រហារជីវិតនោះ ។ ផ្នែកពិឃាតនេះមាននគរបាលតម្រួត ជាអ្នកពិឃាត, កាលណា បើតុលាការសឹកមិនបានកាត់ទោសនេះទេ ។

របៀបពិឃាត ត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ ។

មាត្រា ២៥ – ថ្មី: (ព្រះរាជក្រមលេខ៣៦៦– នស. ចុះថ្ងៃ៦-១-៦០)

មនុស្សទោស ត្រូវនាំទៅ កាន់ពិឃាតដ្ឋាន ។ នៅទីនោះ, មុននឹងពិ-ឃាត អ្នករាជការដែលត្រូវចាត់មក ដើម្បីការនេះ ត្រូវសួរត្រួតសាលក្រម

ដែលកាត់ទោសនោះ ឲ្យពួកវាំង ១ ៗ គមក ត្រូវ បិទភ្នែក មនុស្សទោស ដោយផ្ទាំងសំពត់ ៗ ប៉ុន្តែ បើមនុស្សទោសនោះ បានសុំ ដោយផ្ទាល់ ច្បាស់ថា កុំឲ្យបិទភ្នែកខ្លួន ទើបត្រូវតែអនុញ្ញាត ឲ្យតាមសុំ ។

មាត្រា ២៦ - ដែលទីកពិឃាតនោះ ត្រូវពិឃាត នៅទីកន្លែង ណាមួយ ដែលក្រសួងយុត្តិធម៌ ប្រាប់ឲ្យដឹង ក្នុងដែនសីមាខេត្ត, ស្រុក ដែលមានអធិប្បាយ ក្នុងសាលក្រម ។

មាត្រា ២៧ - ហាមផ្តាច់ មិនឲ្យពិឃាត មនុស្សទោស ក្នុង ថ្ងៃសីល ឬ ថ្ងៃអាទិត្យណាមួយ ។ ថ្ងៃសីល , ថ្ងៃអាទិត្យនោះគឺ :

១- ថ្ងៃទី ១ និង ថ្ងៃទី ២ ដើមឆ្នាំបារាំងសេស; ថ្ងៃសុក្រ, ថ្ងៃសៅរ៍, ថ្ងៃអាទិត្យ និង ថ្ងៃចន្ទ បុណ្យប៉ាក់, ថ្ងៃអាសង់ស្យុង, ថ្ងៃអាទិត្យ និងថ្ងៃចន្ទបុណ្យប៉ង់តេកុត, ថ្ងៃបុណ្យ ១៤ ស្លុយេត, ថ្ងៃ ១៥ អ៊ូត, ថ្ងៃទី ១-ទី ២. និងទី ១១ វិច្ឆិកា; ថ្ងៃ ២៥ ទេសេមប្រ ។

២- ថ្ងៃសីលទាំងអស់, ថ្ងៃសុក្រកណយៗ, ៣ ថ្ងៃនៃបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ, ថ្ងៃច្រត់ព្រះនង្គ័ល, ៣ ថ្ងៃ បុណ្យតាំងត ចំរើនព្រះជន្មវស្សាព្រះមហាក្សត្រ, ថ្ងៃភ្ជុំបិណ្ឌ, ៣ ថ្ងៃបុណ្យចុះផែ លយប្រទីប ។

៣- បីថ្ងៃនៃបុណ្យចូលឆ្នាំចិន-យួន ។

មាត្រា ២៨ - សពដែលពិឃាត, បើគ្រួសាររបស់សពសុំ, និង

ប្រគល់ឲ្យ យកទៅកប់ ឬ ដុតបាន តែកុំហែ នឹង ធ្វើបុណ្យរុងរឿង ។

មាត្រា ២៩ – បើស្ត្រីណាមួយ មានគភ៌ ហើយត្រូវមានទោស ដល់ប្រហារជីវិតជន់, ស្ត្រីនោះ ត្រូវទុក ឲ្យសំរាល កូន រួចសិន ទើប ត្រូវយកទៅ ពិឃាត បាន ។

មាត្រា ៣០ – មុននឹងពិឃាត មនុស្សទោសម្នាក់ៗ, គណៈកម្មការ ត្រូវនាំ សេចក្ដី ក្រាបបង្គំទូល ព្រះមហាក្សត្រ សុំព្រះអង្គ ទ្រង់ វិនិច្ឆ័យ ពីគួរសំរាលទោស ឬ ដូចម្ដេច ជាមុនសិន ទើបពិឃាតបាន ។ អាស្រ័យហេតុនេះ, សំណុំរឿង នឹង សាលក្រម, ដែលកាត់ទោស ប្រហារជីវិតជន នោះ, ត្រូវជូនទៅ គណៈកម្មការមួយ ពិនិត្យ ។ គណៈកម្មការនោះ មាន នាយក នៃគណៈកម្មការ អចិន្ត្រៃ នៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ជាប្រធាន, រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ នឹង ក្រសួងមហាផ្ទៃ, តំណាង សាលាវិនិច្ឆ័យ នឹង សាលាឧទ្ធរណ៍ ជាសមាជិក ។ ក្រោយដែលបាន ស្ដាប់ សេចក្ដីរាយការណ៍ របស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ រួចហើយ, គណៈកម្មការ ក៏ជូន យោបល់ ដែលគួរសុំ ព្រះករាវិសេស អំពីព្រះ

00222167

មហាក្សត្រ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ហោចណាស់ទេះ មិនជាគ្រឿងទាស់ ដល់ព្រះតម្រិះ ដែលព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់យល់ឃើញយ៉ាងណា ៗ នោះទេ ។

ផ្នែក ទី ៣
អំពី បង្ខំឲ្យធ្វើការជាទម្ងន់
Des Travaux Forcés

មាត្រា ៣១ - ទណ្ឌិតនៃទោស បង្ខំ ឲ្យធ្វើ ការ ជាទម្ងន់នោះ ត្រូវបង្ខំ ឲ្យធ្វើ ការ ដែលមានទំណាក់ ក្នុងបទបញ្ញា (ព្រះរាជក្រមលេខ ១២ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២៥-៣-៤៥) ទណ្ឌិត ទាំងនោះ នឹងដាក់បញ្ចូលទៅ ក្នុងគុក ដែលមាននៅ ក្នុងក្រុងកម្ពុជា ហើយដែលជាកន្លែង ផ្សេង សម្រាប់តែ ទទួលឃុំ មនុស្សនោះ ។

២ ស្ត្រី, ដែលត្រូវ ទោស បង្ខំ ឲ្យធ្វើ ការ ជាទម្ងន់នោះ, មិនត្រូវ យកចេញទៅ ក្រៅទេ, ត្រូវនៅទទួល ទោស ក្នុង គុកនៅក្រុងភ្នំពេញ ។ ទោស បង្ខំ ឲ្យធ្វើ ការ ជាទម្ងន់នេះ មិនត្រូវ យកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាងដប់ប្រាំបីឆ្នាំ និងលើជនជរា អាយុ ជាងហុកសិបឆ្នាំទេ ។ ពួកក្មេង និង ចាស់ ក្នុងសណ្ឋាននេះ ដែលជាប់ជំនុំជំរះ ត្រូវទួល ក្នុងរបៀប ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៨ និង មាត្រា១២៣ ។

មាត្រា ៣២- ទោស បង្ខំ ធ្វើការ ជាទម្ងន់ អស់មួយជីវិត ត្រូវសំរេច ដាក់គុក មនុស្ស ដែលមាន ទោសនោះ អស់មួយជីវិត ។

មាត្រា ៣៣- ទោស បង្ខំ ធ្វើការ ជាទម្ងន់ មាន កំណត់ ត្រូវសំរេចធ្វើ ទោស ពីប្រាំឆ្នាំ យ៉ាងតិច ដល់ម្ភៃឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន, លើកលែង កាលណា ត្រូវសំរេច តាមសេចក្ដីបញ្ញត្តិ ត្រង់ ១៣ នៃមាត្រា ១៥ ដែលសំដែង ពីត្រូវតម្រូត ទោសព្រហ្មទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ, បើ យ៉ាងដូច្នេះ មិនសំរេចធ្វើ ទោស កំណត់ តិចជាង ប្រាំឆ្នាំ ក៏បាន តែបើ បូករួម ទោសទាំងអស់ទៅ កុំឲ្យតែ កំណត់ទោសថយ ពីប្រាំឆ្នាំ និង កុំឲ្យលើស ពីសែសិបឆ្នាំ ។

ជំពូក ពីរ

អំពី ទោសមជ្ឈិម

DES PEINES CORRECTIONNELLES

ផ្នែកទីមួយ

អំពី ការដាក់គុកជាមជ្ឈិម

De l'emprisonnement correctionnel

មាត្រា ៣៤- ទណ្ឌិត ដែលត្រូវជាប់គុក ត្រូវឃុំខ្លួន ក្នុងគុក

ក្នុងព្រះនគរ គឺគុកធំ មិនមែន គុក ក្នុងខេត្រ ។ មនុស្សនេះ ត្រូវធ្វើការ ដែលមាន នៅក្នុងគុកនោះ មិនធ្វើ ការ ជាប្រយោជន៍ សាធារណៈ ខាងក្រៅគុក ក៏បាន ។

មាត្រា ៣៨ – លុបចោលហើយដាក់ជំនួសវិញ ដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១២ ន.ស. ថ្ងៃ ២៤-៣-៤៥ ដែលស្តីពី របប សៅសៅ ក្នុងគុកជាមធ្យម ។

មាត្រា ៣៩ (ព្រះរាជក្រមលេខ ៦ ន.ស ចុះថ្ងៃ ១៨ ឧសភា ១៩៥៥) ទោស គុក មាន រយៈពេល ពីប្រាំមួយ ថ្ងៃ ទៅ ប្រាំឆ្នាំ, លើកតែ មានស្ថានទម្ងន់ ឬ សម្រាលទោស , ទើបសម្រេច ផ្សេង ពីនេះ បាន ។

ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី ត្រូវដាក់គុក ពីមួយឆ្នាំ ទៅដល់ ប្រាំឆ្នាំ, ហើយ និងពិន័យជាប្រាក់ ពីបួនពាន់មួយរៀល (៤០០១) ទៅដល់ បួនម៉ឺនរៀល (៤០០០០) ថែមទៀត ក៏បាន ។

ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ត្រូវដាក់គុក ពីមួយខែ ទៅដល់ មួយឆ្នាំ ហើយ និងពិន័យ ជាប្រាក់ ពីមួយពាន់ពីររយមួយរៀល (១២០១) ទៅដល់ បួនពាន់រៀល (៤០០០) ថែមទៀត ក៏បាន ។

ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ត្រូវដាក់គុក ពីប្រាំមួយថ្ងៃ ទៅ មួយខែ ហើយ និងពិន័យជាប្រាក់ ពីមួយរយ ហាសិបមួយរៀល (១៥១) ទៅដល់ មួយពាន់ពីររយរៀល (១២០០) ទៀត ក៏បាន ។

ផ្នែក ទី ពីរ

អំពី ពិន័យជា មជ្ឈិម

De l'amende correctionnelle

មាត្រា ៣៧– (ព្រះរាជក្រមលេខ ៦. នស. ចុះថ្ងៃ ១៨ ឧសភា ១៩៥៥) ទោសពិន័យ គាបត្រូវសម្រេចបាន ពីមួយរយហាសិបមួយរៀល (១៥១៛) ទៅដល់ បួនម៉ឺនរៀល (៤០ ០០០៛) លើកលែងតែមាន ស្ថាន ទម្ងន់ ឬ សម្រាល ទោស, ទើបសម្រេច ផ្សេងទៅវិញបាន ។

ទោសពិន័យ ថ្នាក់ទីបី ពីបួនពាន់មួយរៀល (៤ ០០១៛) ទៅដល់ បួនម៉ឺនរៀល (៤០ ០០០៛), បើ យក ទោសគុក ពីមួយឆ្នាំ ទៅដល់ ប្រាំឆ្នាំ មកបន្ថែម ទៀត ក៏បាន ។

ទោសពិន័យ ថ្នាក់ទីពីរ ពីមួយពាន់ពីររយមួយរៀល (១២០១៛) ទៅដល់ បួនពាន់រៀល (៤ ០០០៛), បើយកទោសគុក ពីមួយខែ ទៅដល់ មួយឆ្នាំ មកបន្ថែមទៀត ក៏បាន ។

ទោសពិន័យ ថ្នាក់ទីមួយ ពីមួយរយហាសិបមួយរៀល (១៥១៛) ទៅដល់ មួយពាន់ពីររយរៀល (១ ២០០៛), បើ យកទោសគុក ពី. ប្រាំមួយថ្ងៃ ទៅដល់ មួយខែ មកបន្ថែមទៀត ក៏បាន ។

តាមគោលការណ៍, ទោសពិន័យ មិនត្រូវយក ទៅសម្រេច លើ

ទណ្ឌិត ដែលទទួលទោស ។

មាត្រា ៣៨- ប្រាក់ពិន័យ ត្រូវចាប់តាំង ពីថ្ងៃ ដែលសេចក្ដីសំរេច ពិន័យនេះ ចូលក្នុងភាព ជាស្ថាពរ ។ កំណត់ថ្ងៃ នៃ សាលក្រមនោះទុក ជាចំណុច សំរាប់គិត ប្រាក់ ពិន័យ តាមផ្លូវច្បាប់ ហើយនឹង តាមផ្លូវដាក់គុកការប្រាក់ ផង ។

មាត្រា ៣៩- បើ ទណ្ឌិតនោះ នៅក្រៅឃុំ ហើយ មាន ជម្ងឺ នោះ ការដាក់គុក នឹងបង្អង់សិន ក៏បាន ។ ការបង្អង់ អនុវត្តនេះ ជាការៈ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ជាអ្នកអនុញ្ញាតឲ្យ តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ១២ ។

មាត្រា ៤០- ទណ្ឌិត ដែលត្រូវទោសពិន័យ អាចសុំបង់ ប្រាក់ មួយចំណែក ក្នុងវេលា ដែលកាត់ សេចក្ដី នោះក៏បាន ។ ក្នុង ករណីនេះ, ប្រាក់នេះ ត្រូវបង់ ឲ្យក្រឡាបញ្ជី នៅសាលា ដែល កាត់សេចក្ដី; ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវប្រគល់ បង្កាន់ដៃ ឲ្យ ។ ការព្រមបង់ ប្រាក់ដូច្នេះ ត្រូវទុក ថា ទណ្ឌិត សុខចិត្តទទួល ទោស តាមសាលក្រម នេះហើយ គឺថា មិនប្ដឹង តវ៉ា ទៅទៀត ទេ ។

ជំពូកបី

អំពីទោសលហុ

DES PEINES DE SIMPLE POLICE

ផ្នែកទី មួយ

អំពីទោសគុកជាលហុ

De l'emprisonnement des peines de simple police

មាត្រា៤១– ទោសគុកជាលហុ មានកំណត់ ពីមួយថ្ងៃ យ៉ាងតិច ទៅដល់ ប្រាំថ្ងៃ យ៉ាងច្រើន ។

មាត្រា៤២– ទណ្ឌិត ដែលត្រូវទោសគុកជាលហុ នឹងទទួលទោស ក្នុងទីគុកពិសេស សំរាប់ តែទោសលហុនោះ ក៏បាន ឬ នឹងទទួល ទោស ក្នុងគុកជាមួយ នឹងទណ្ឌិត ដែលមាន ទោសគុក ជាមធ្យម ក៏ បាន ។

មាត្រា៤៣– ក្នុងវេលាណា ដែលទទួល ទោសនោះ ទណ្ឌិត ជាប់គុកជាលហុ គាបត្រូវគេប្រើឲ្យធ្វើការ ដូចជា ទណ្ឌិត ដែលជាប់គុក ជាមធ្យម បានដែរ ។ មនុស្សទាំងនេះ ត្រូវទទួលប្រតិបត្តិ តាមរបប សំរាប់ គុក ដូចគ្នា ។

ផ្នែក ទី ពីរ

អំពី ពិន័យ ជាលហុ

De l'amende de simple police.

មាត្រា ៤៤– ពិន័យជាលហុ មានកំណត់ យ៉ាងតិច ដប់ប្រាំ រៀល(១៥រ)យ៉ាងច្រើន មួយរយ ហាសិប រៀល (១៥០រ) ។

មាត្រា ៤៥ របៀបទារ ប្រាក់ពិន័យជាលហុនោះ ត្រូវធ្វើ ដូចរបៀប ដែលទារប្រាក់ពិន័យជាមធ្យម ដែរ ។

មាត្រា ៤៦– ទណ្ឌិតណា ត្រូវទោសពិន័យ ជាលហុហើយ គ្មានប្រាក់បង់, ទណ្ឌិតនោះ អាចសុំធ្វើការ ជាប្រយោជន៍ឃុំ ក្នុងស្រុក ជាទីលំនៅ ឬ ទីសំចត របស់ខ្លួននោះ ដើម្បីឲ្យរួច ប្រាក់ពិន័យក៏បាន ។ ក្នុងករណីនេះ, ទណ្ឌិតនោះ ត្រូវគេ ប្រើឲ្យធ្វើ ការ ជាប្រយោជន៍ឃុំ ក្នុងមួយថ្ងៃ ប្រាំបីម៉ោង ។ ការ ដែលបានធ្វើ ក្នុងមួយថ្ងៃៗត្រូវកាត់កងនឹងប្រាក់ពិន័យ ថ្លៃប្រាំរៀល (៥រ) ។ ទណ្ឌិត ត្រូវធ្វើការកាត់ យ៉ាងនេះ ដរាបដល់អស់ ប្រាក់ពិន័យ ។ បើសល់ណា កាត់យ៉ាងនេះហើយ នៅសល់ប្រាក់ពិន័យខ្លះទៀត មិនគ្រប់ចំនួន ថ្លៃប្រាំរៀល។ នោះទណ្ឌិតក៏ត្រូវធ្វើការ មួយថ្ងៃទៀតដែរ ដើម្បីកាត់នឹងប្រាក់សល់នោះ ។

មាត្រា ៤៧-ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៧ ចរ ២៦-៦-៦២) បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ នៃក្រមនេះ មិនយកទៅប្រតិបត្តិ លើពិន័យសមាសភាព, ពិន័យសរុប និង ពិន័យអន្តរការណ៍ ដូចដែលបានសម្តែង ក្នុងច្បាប់ ជាដរាបនោះទេ ។

ចំពូក មួយ
ពិន័យសមាសភាព

មាត្រា ២- ចៅក្រមនៃសាលាលហុ, កាលបានទទួល កំណត់ហេតុ ដែលពិនិត្យ បទល្មើសលហុហើយ, ត្រូវ ឲ្យដំណឹង ទៅអ្នកល្មើសជាលហុនោះ តាមសំបុត្រអនុសិដ្ឋថា ឲ្យអ្នកនេះមកបង់ តាមស្ម័គ្រចិត្ត នូវពិន័យសមាសភាព ជាប្រាក់មានចំនួន ដូចដែលចៅក្រមនេះបានកំណត់ ក្នុងព្រំដែន ដែលមានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ៤៤ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឬ ក្នុងព្រំដែន ដែលមានសម្តែង ក្នុងច្បាប់ពិសេសទាំងឡាយ ។

មាត្រា ៣- បើអ្នកល្មើសជាលហុ បង់ចំនួនប្រាក់ ពិន័យសមាសភាព ក្នុងរយៈវេលា សាមសិបថ្ងៃគត់, រាប់ពីថ្ងៃ ដែលចារិក លើដំណាងនៃការទទួល, នោះ បណ្តឹងអាជ្ញា ត្រូវរលត់ហើយ ។

សេចក្តីសម្រេច ដែលកំណត់ចំនួនប្រាក់ ពិន័យសមាសភាគនោះ មិនបើក សំណាងឲ្យ អ្នកល្មើសលហុ តវ៉ា សោះ ទេ ។

មាត្រា៤ – ក្នុងករណី ដែលចំនួនប្រាក់ពិន័យ សមាសភាគនេះ មិនបានបង់ ក្នុងរយៈពេល ដែលបានអនុញ្ញាតឲ្យបង់នោះ ទេ, សាលាលហុ ត្រូវតាត់ការ ជំនុំជំរះ តាមច្បាប់ ក្រមពិភាក្សាព្រហ្មទណ្ឌ ដែល ស្តី អំពីសាលាលហុ ។

មាត្រា៥ – ការបង់ ប្រាក់ពិន័យ សមាសភាគនេះ ត្រូវបង់ នឹង ក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាលហុ ដែលជាអ្នកចេញ បង្កាន់ដៃ ប្រាក់ពិន័យ ។

នីតិវិធី នៃប្រាក់ពិន័យ សមាសភាគនេះ មិនឲ្យមានទោស ហើយ គុណសម្បត្តិ លើសពី ហើយ ត្រឹមតែ សំណង ថ្លៃបញ្ជី សំបុត្រអនុសិដ្ឋ មានតាំងពីដំណាច់ នៃការទទួលនោះ ទេ ។

មាត្រា៦ – បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤ ដល់ ៥ ខាងលើនេះ មិន ត្រូវយកទៅប្រតិបត្តិ ក្នុងករណី ដូចតទៅនេះ ទេ :

១ – បើ ចៅក្រម យល់ឃើញថា ការៈទោសៈ ដែលបានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសជាលហុនោះ មានប្រភេទ គួរឲ្យធ្ងន់ ទោសគុក ដល់

អ្នកប្រព្រឹត្តនោះ ;

២ – បើ អំពើល្មើសជាលហុ ដែលហុនកក់ក្រោមការនោះ មុខជាបណ្តាលឲ្យ អ្នកប្រព្រឹត្តនោះ ជួសជុល សេចក្តីអន្តរាយ ដែលធ្វើឲ្យខូចខាត ដល់បុគ្គល ឬ ដល់ធនធាន ;

៣ – បើ អ្នកល្មើសជាលហុនោះ ជាមនុស្សមិនពកនិតាល ;

៤ – បើ អំពើល្មើសជាលហុនោះ មានសម្តី ទិន មានទិគ្រោះ តាមច្បាប់ពិសេស ដែលបដិសេធចេញ ដោយប្រាកដប្រជា នូវទីតិវិធី នៃពិន័យ សមាសភាគ ។

ចំពូកពីរ

ពិន័យសរុប

មាត្រា ៧ – នៅគ្រប់ បទវាំងអស់, អំពើល្មើសជាលហុ គាបនាំឲ្យ បង់ក្នុងមួយ នូវ ពិន័យសរុប ទិនក្នុងការ ធ្វើ កំណត់ហេតុនោះបាន ។

ពិន័យសរុប មិនត្រូវឲ្យលើសពី ២០០ រៀលទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែតាមកាល មានច្បាប់ពិសេស ណាមួយ សម្តែង ជាដាច់ខាត នូវការសរុបមួយផ្សេង, នោះអ្នកតាមពិន័យ ត្រូវតាមតាមច្បាប់ពិសេសនេះវិញ ។

ជាទីបំផុត, បើ ច្បាប់ពិសេសនោះ មិនបែង ពីការសរុបនេះ ទេ, មានបែង តែពីអប្បបរមា ទិន អតិបរមាផ្សេង ពីអប្បបរមា ទិន អតិ-

បទមោ ដែលមានបន្ទុល ក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ , នោះ ភ្នាក់ងារ ត្រូវតារ ពិន័យនេះ ត្រឹមតែ ពីរភាគបី នៃអតិបរមា ដែលមានបន្ទុល ក្នុងច្បាប់ ពិសេសនោះ ។

ក្នុងករណី មិនព្រមបង់ ពិន័យសុទ្ធនេះ , ចៅក្រម ឧប្បរិត ចាត់ការឱ្យស្រេច តាមច្បាប់ នៃក្រមពិកាក្យ ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលស្តី អំពីសាលា លហុ ហើយ ពិន័យសមាសភាគ ក៏មិនគាបគម្រៅ ដល់អ្នកល្មើសជា លហុនេះ ទៀតដែរ ។

មាត្រា ៨ – បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៧ មិនត្រូវយកមកប្រតិបត្តិ ក្នុងករណីទាំងឡាយ ដូចតទៅនេះទេ

១ – បើ អំពើល្មើស ដែលបានកត់ត្រាមកនោះ មុខជាតម្រូវឱ្យ អ្នកល្មើស មានទោសគុក ឬ ឱ្យជួសជុល សេចក្តីអន្តរាយ ដែលធ្វើឱ្យខូចខាត ដល់រូបបុគ្គល ឬ ដល់ធនធាន ;

២ – បើ កំណត់ហេតុ នៃមួយនោះ ស្តីថា ជនតែម្នាក់ បានប្រព្រឹត្ត អំពើល្មើសជាលហុ លើសពី បី បទឡើងទៅ ។

មាត្រា ៩ – ភ្នាក់ងារ អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុ សុទ្ធតែ មានសិទ្ធិសម្រេច ឱ្យបារ ពិន័យសុទ្ធ ។ កាលណា បង់ការ ពិន័យសុទ្ធ , ភ្នាក់ងារ

00222178

តាំងនេះ ត្រូវតែយកជាប់ទៅ នឹងខ្លួន ឬឯកសារ ដែលបញ្ជាក់ ថា ខ្លួន មាននីតិសម្បទា ក្នុងមុខនេះ ផង ។

មាត្រា១៩– អ្នកបង់ពិន័យសរុប និងទុក ជាបានបង់ហើយ លុះត្រាតែ អ្នកនោះ មាន បង្កាន់ដៃ ដែលភ្នាក់ងារ ហែកចេញ ពីកូនសៀវភៅ ដែលមានគល់ មានគល់នោះ មក ។

គល់សន្លឹក និងគល់សន្លឹក ត្រូវចុះ ថ្ងៃបំណាច់, ចំនួនប្រាក់ពិន័យ ដែលបង់រួចហើយ, ប្រភេទ នៃអំពើល្មើសជាលហុ, ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋាន អ្នកល្មើសជាលហុ, ឈ្មោះ និង គុណភាព នៃភ្នាក់ងារ ដែលចេញបង្កាន់ដៃ និងហត្ថលេខា នៃភ្នាក់ងារនោះ ។

សៀវភៅបង្កាន់ដៃនេះ ត្រូវចុះ លេខរៀង និង ចុះហត្ថលេខា ទៅក្រមសាលាលហុ ក្នុងដែនជាប់ណារ នៃទៅក្រមនេះ ដែលភ្នាក់ងារនោះ ត្រូវបំពេញ បេសកកម្ម របស់ខ្លួន ។ ក្នុងករណី ដែលភ្នាក់ងារនេះ មានសមត្ថកិច្ចពេញ លើផ្ទៃដែនទាំងមូល សៀវភៅបង្កាន់ដៃនេះ ត្រូវចុះលេខរៀង និង ចុះហត្ថលេខា ទៅក្រមសាលាលហុ ភ្នំពេញ ។

នៅថ្ងៃទីមួយ នៃខែនីមួយ ៗ អ្នកកាន់ការរដ្ឋបាល ដែលភ្នាក់ងារ អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុនេះ នៅក្រោមបង្គាប់ ត្រូវចាត់ឲ្យបញ្ជូន មកសាលាលហុ នូវបញ្ជីពិន័យសរុប ដែលបានទារហើយ ក្នុងខែ ដែលទើបនឹងកន្លង

នៅនេះ ។ អ្នកកាន់ការរដ្ឋបាលនេះ ត្រូវយក ចំនួនប្រាក់ពិន័យទាំងនោះ ទៅដាក់ នៅធនាគារ ដោយខ្លួនឯង ។

ជំពូកបី

ពិន័យ អន្តរការណ៍

មាត្រា១១– ប្រាក់ពិន័យ ជាធនមាន ដែលជូន ទំណាប ដល់អ្នកកាន់ការរដ្ឋបាល ឲ្យសម្រុះសម្រួល លើបណ្ដឹងអាជ្ញានោះ មិនមានកែប្រែទេ ។

បទបញ្ញត្តិ ជាទីបំផុត

មាត្រា ១២– បទបញ្ញត្តិពិន័យណា ដែលផ្ទុយ នឹងព្រះរាជក្រមនេះ ត្រូវបដិសេធចោល ។

មាតិកា បី

អំពីអនុទោស

Des peines accessoires

មាត្រា ៤៨– អនុទោស មានពីរស្ថាន:

១ ការបន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ (Dégradation civique)

២ ទំហាត់ ជានីត្យានុកូល (Interdiction légale)

៣ តំហាត់ លំនៅ (Interdiction de séjour)

៤ ប្រកាសទណ្ឌកម្ម (Publicité des condmnations)

៥ រឹប (Confiscation)

៦ ទណ្ឌកម្មឲ្យសងសំណង និង ឲ្យបង់ជម្ងឺចិត្ត (Condamnation aux restitutions et dommage-intérêts)

៧ បញ្ជនីយកម្ម (Relégation)

ចំពូក មួយ
អំពី ការបន្ថយ សិទ្ធិពលរដ្ឋ
De la dégradation civique

មាត្រា ៤៩- បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ គឺ ដកហូត សិទ្ធិ សម្រាប់ពលរដ្ឋ, សិទ្ធិ ខាងនយោបាយ និង សិទ្ធិគ្រប់គ្រង គ្រួសារ ពីទណ្ឌិត មិនឲ្យប្រើប្រាស តទៅ ទៀត ។ ជន ដែលត្រូវ ឥតុទោសត្រង់ស្ថាន នេះត្រូវគ្មាន សមត្ថភាព ដូចតទៅ:

១- គ្មានសមត្ថភាព ក្នុងការបោះឆ្នោត ;

២- ហូតងារ ឬ បណ្ដេញចេញ ពីមុខងារ សាធារណៈ ឬ មុខងារ ជាកិត្តិយស ;

៣- តំហាត់ មិនឲ្យតាំងធ្វើ ជាក្រុមជំនុំ សាលាឧក្រិដ្ឋ, មិនឲ្យរើស

00222181

ធ្វើ ជាអ្នកជំនាញ, ជាអាជ្ញាកណ្ដាល ឬ ជាអ្នកថណាំយក្តីឡើយ ;

៤– គ្មានសមត្ថភាព ក្នុងការធ្វើជាសាក្សី ក្នុងកិច្ចការតាំងឲ្យាយ ឬ ឆ្លើយឲ្យការ ក្នុងតុលាការ ប៉ុន្តែបើឆ្លើយ គ្រាន់តែជាពត៌មានបាន;

៥– គ្មាន សិទ្ធិ ពាក់គ្រឿងឥស្សរិយយស ឬ គ្រឿងកិត្តិយស;

៦– គ្មាន សិទ្ធិ កាន់គ្រឿងសស្ត្រាវុធ អ្វី ;

៧– គ្មានសិទ្ធិ កាន់កាប់ សាលារៀន ឬ បង្រៀន ហើយមិន ឲ្យធ្វើជាគ្រូ, ជាសាស្ត្រាចារ្យ ឬ ជាអនុរក្ស ក្នុងសាលារៀន ណាមួយ ;

៨– មិនឲ្យធ្វើ ជាកងរាជកម្រូត ឬ ជាទាហាន ក្នុងខេមរភូមិន្ទ ;

៩– គ្មានសិទ្ធិ ធ្វើជាបណ្ណាធិការ នៃកាលិកប័ត្រ ;

១០– តំហាត់ មិនឲ្យចូលរួម ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាញាតិ, ក្រុមប្រឹក្សាយុត្តិធម៌, ធ្វើ ជាហិតុបត្ថម្ភក៍ ឬ អាណាព្យាបាល នៃអនីតិជន, វៀរលែងអនីតិជននោះ ជាកូនបង្កើតនៃខ្លួនប៉ុណ្ណោះទើបធ្វើបាន; ប៉ុន្តែ ខត្រង់នេះ ក៏ត្រូវ ឲ្យក្រុមប្រឹក្សាញាតិ យល់ព្រម ផងដែរ ;

១១– គ្មានសមត្ថភាព ទិនធ្វើ ជាតំណាងពេញផ្ទការ នៃសមូហភាព ស៊ីវិល ឬ សាសនា ដូចជាធ្វើ ប្រតិភូ ឬអាណត្តិជន ជាដើម ។

មាត្រា៥០.– ទោសមក្រិដ្ឋ បន្ថយ សិទ្ធិ ពលរដ្ឋ របស់ ទណ្ឌិត ដោយឯកឯង; ចៅក្រម មិនបាច់បញ្ជាក់ ត្រង់នេះ ជាពិសេស

ទៀតទេ ហើយ ចៅក្រម ក៏មិនអាចឲ្យ ទណ្ឌិត ឧក្រិដ្ឋនេះ រួចអនុទោស ប្រដំស្ថាននេះ បានដែរ ។

មាត្រា ៤១- ទោសគុកមធ្យម និងបន្ថយ សិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋនេះ បាន, លុះណាតែ ចៅក្រម បានសំរេចថា ត្រូវបន្ថយសិទ្ធិដូច្នេះផង។ ចៅក្រម អាចនឹងកាត់ សេចក្តី ឲ្យបន្ថយ សិទ្ធិ ដែលជាអនុទោស របស់ទោសគុកជាមធ្យមនេះ ក៏លុះណាតែ ច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យកាត់ផង ទើបបាន ។ បើច្បាប់អនុញ្ញាតហើយ ចៅក្រម អាចបន្ថយទាំងអស់ ឬ ខ្លះ ពីទណ្ឌិត នូវសមត្ថភាព ដូចពោល ក្នុងមាត្រា៤៩នេះបាន ។

មាត្រា ៤២- ទណ្ឌិត ត្រូវទទួល អនុទោស ប្រដំស្ថានបន្ថយ សិទ្ធិពលរដ្ឋនេះ នៅវេលា ដែលខ្លួន បានទទួល មូលទោសអស់ហើយ គឺ អស់ ព្រោះគ្រប់កំណត់ទោសនោះ ក៏មាន, អស់ព្រោះដោះឲ្យនៅក្រៅឃុំ ដោយសារប្តូរទោស ឬ បន្ថយទោសអស់ជីវិត ក៏មាន ។

មាត្រា ៤៣- បើ ការបន្ថយ សិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋនេះ ជាកម្មវិបាក នៃទោសឧក្រិដ្ឋ នោះ អនុទោសនេះ បន្ថយសិទ្ធិ របស់ទណ្ឌិត អស់មួយជីវិត ។ បើ ការបន្ថយ សិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋនេះ ជាកម្មវិបាក

00222183

នៃទោសគុកមជ្ឈិមវិញ នោះអនុទោសនេះ ការបន្ថយ សិទ្ធិ របស់ ទណ្ឌិត បានតែក្នុងរយៈពេល ពីប្រាំឆ្នាំ ទៅដល់ ដប់ឆ្នាំ ប៉ុណ្ណោះ ។

ចំពូកពីរ

អំពី គំហាត់ ជានិត្យានុកូល

De l'interdiction légale

មាត្រា ៥៤– គំហាត់ ជានិត្យានុកូល គឺការដកសិទ្ធិ ពីទណ្ឌិត មិនឲ្យគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែង សម្បត្តិ, ធនធានខ្លួន តាមអំពើចិត្ត ។

មាត្រា ៥៥ ក្នុងរយៈពេល ដែលខ្លួន កំពុងរងទោស, ទណ្ឌិត ដែលមានទោស ឧក្រិដ្ឋ ត្រូវនៅ ក្នុងគំហាត់ ជានិត្យានុកូលដោយឯង ។ គំហាត់ ជានិត្យានុកូលនេះ មាន ការកុក ធ្វើឲ្យ ទណ្ឌិត បាត់បង់ នូវ សិទ្ធិគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែង បេតិកភណ្ឌ របស់ខ្លួន ។ បេតិកភណ្ឌ នៃទណ្ឌិតនោះ ត្រូវតាំង ឲ្យមនុស្សណាម្នាក់ ចាត់ការបង់ជំនួស តាម បញ្ញត្តិ មាត្រា ៤៦៨ ទៅដល់ មាត្រា ៤៧៣ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៥៦ – ទណ្ឌិត ដែលមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ ទោស

គុក ព្រោះបានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិមនោះ មិនអាច ទុកជាប់ នឹងខ្លួន, ក្នុងខណៈ ដែលខ្លួន កំពុងរងទោស, នូវប្រាក់ឈស អ្វី ឬ ស្បៀងអាហារអ្វី ឬ ភាគសម្បត្តិទ្រព្យ ឬ ផលការអ្វី បានឡើយ ។ អំណោយ, ដែលឲ្យ ដោយសទ្ធា ដល់ឈ្មោះណា ៗ, ក្នុងខណៈដែល ខ្លួន កំពុងរងទោសនោះ, ត្រូវទុក ជាមោឃៈ ។ វៀរតែ ឲ្យទៅ ញាតិសាលោហិត ក្នុងត្រកូលខ្លួន ឬ ក្នុងករណី នៃ បទបញ្ញត្តិ ស្តី ពី សំបុត្របណ្តាំនោះ ទើបបាន ។

ចំពូក បី

អំពី គំហាត់ លំនៅ

De l'interdiction de séjour

មាត្រា ៥៧ – គំហាត់ លំនៅ គឺ ការឃាត់ហាម ទណ្ឌិត ដែលទើបនឹងរួច ពីរងទោសនោះ មិនឲ្យទៅនៅ ទីកន្លែងណា ៗ, ដែលបានប្រាប់ ឲ្យទណ្ឌិតនោះ បានដឹងជាមុន, ក្នុងរយៈវេលា មានកំណត់ ។ ទណ្ឌិត អាចសុំ ឲ្យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ បង្អង់ អនុវត្ត អនុទោសនោះ បាន ១៥ ថ្ងៃ ។ រដ្ឋមន្ត្រីយុត្តិធម៌ នឹងអនុញ្ញាតឲ្យបាន តែដោយសារ ជាទណ្ឌិត មានធុរៈអ្វីមួយជាបន្ទាន់ ដែលទណ្ឌិត ត្រូវជូន ភស្តុតាង ឲ្យឃើញពិតប្រាកដ ជាគប្បីផង ៖

មាត្រា ៥៨ - ក្រៅពី អនុទោស កំហាត់ សំនៅនេះ បើចៅក្រម ចង់ ធ្វើ ទោសនេះ ក៏បាន មិនធ្វើ ក៏បាន ។

មាត្រា ៥៩ - ក្នុងរឿងទុក្ករដ្ឋ, កំហាត់សំនៅ សមសំរេចបាន ជាដាច់ ក្នុងវេលា យ៉ាងតិចប្រាំឆ្នាំ យ៉ាងច្រើនម្ភៃឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦០ - ក្នុងរឿងមជ្ឈិម, កំហាត់សំនៅ អាចនឹងសំរេចបាន នៃ ក្នុងករណីណា ដែលច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើផង ទើបបាន ហើយ កំណត់ហាមឃាត់នោះ យ៉ាងតិចប្រាំឆ្នាំ យ៉ាងច្រើនដប់ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៦១ - ពេលវេលា របស់ អនុទោសនោះ ត្រូវគិត តាំង ពីថ្ងៃ ដែលបានទទួលរង មូលទោស រួចហើយ ។

មាត្រា ៦២ - ទណ្ឌិតណា បានរងទោស ដែលប្តូរ ពីទុក្ករដ្ឋអស់ មួយជីវិត មកទោសស្រាលវិញ រួចអស់ហើយ ទណ្ឌិតនោះ មិនត្រូវជាប់ កំហាត់សំនៅទៀត លុះណាតែព្រះរាជក្រឹត្យដែលអនុគ្រោះឲ្យប្តូរទោស នោះ បានដាក់អនុទោសនេះ ដល់ទណ្ឌិតនោះ ។

មាត្រា ៦៣ - កំហាត់សំនៅ នឹងទុក ជាត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់

បាន លុះតែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ បានបញ្ជាឲ្យ ឲ្យដំណឹង ដល់ទណ្ឌិត អំពីកន្លែង និង ខេត្ត ដែលសាលក្រម ហាមមិនឲ្យទណ្ឌិតនោះ ទៅនៅ ។

មាត្រា ៦៤ – បើដំណឹងនេះ ប្រាប់ ដល់ទណ្ឌិត ដោយយឺតយូរនោះ, ពេល ដែលកន្លង តាំងពីថ្ងៃ ដែលដោះទណ្ឌិត ទៅដល់ថ្ងៃ ដែលឲ្យដំណឹង ដល់ទណ្ឌិតនោះ ត្រូវយកមកកាត់ ពីរយៈពេល ហាមឃាត់ នោះចេញ ។

ជំពូក បួន

អំពី ប្រកាស ទណ្ឌកម្ម

De la publicité des condamnations

មាត្រា ៦៥ – ទណ្ឌកម្ម ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ត្រូវផ្សាយ តាមសេចក្តីសុំ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌, ដោយយក កំណត់ដៃ នៃសាលដីកា (Arrêt) ទៅបិទ :

១.– នៅ សាលាឧក្រិដ្ឋ ;

២.– នៅ កន្លែង ដែលប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ;

៣.– នៅ លំនៅ របស់ទណ្ឌិត ;

៤.– នៅ ទីឃាត, ប្រសិនបើ ជាទោស ប្រហារជីវិតបង់ ។

ជំពូក ប្រាំ
អំពី រឹប

De la confiscation

មាត្រា ៦៦- រឹប គឺ ការយករឹបអូស វត្ថុផ្សេងៗ ដែលជាបច្ច័យទាក់ទងនឹងបទល្មើស ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការ ។

មាត្រា ៦៧ - វត្ថុ ដែលគប្បីរឹបអូសយកបានគឺ :

១- វត្ថុ ជាប្រធាននៃទោសកម្ម គឺវត្ថុទាំងពួង ដែលជាសម្ភារៈ របស់បទល្មើស ;

២ - វត្ថុទាំងឡាយ ដែលកើត អំពីបទល្មើស,គឺវត្ថុ ដែលជាផលនៃបទល្មើសនោះ ;

៣- ប្រដាប់ប្រដា សំរាប់ប្រព្រឹត្ត បទល្មើស, គឺគ្រឿងប្រដាប់ ដែលយកទៅប្រើ ឬ ដែលត្រូវយកទៅប្រើ ដើម្បីប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ ។

មាត្រា ៦៨ - ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ, មជ្ឈិម ឬ លហុ, ចៅក្រម អាចសំ-រេច អនុទោសរឹបអូសបាន ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងបទលហុ, ចៅក្រមនឹងបង្គាប់ឲ្យរឹបអូស បាន, លុះតែ មានបទច្បាប់ ដែលយកមកអនុវត្តនោះ អនុញ្ញាតឲ្យ រឹបអូសផង ទើបបាន ។

វត្ថុ ដែលរឹបអូស ត្រូវប្រគល់ ឲ្យក្រុមសាធារណៈ ណាមួយ ឬ

ត្រូវលក់ ឬ ត្រូវបំផ្លាញចោល ។ វត្ថុ ដែលត្រូវប្រគល់ ឲ្យក្រុមសា-ធារណៈ ណាមួយនោះ គឺវត្ថុ ដែលក្រុមនោះ អាចយកទៅប្រើប្រាស់បាន ហើយ ដែលឯកជន នឹងទិញ ដោយសេរី ពុំបាន; ដូច ជាគ្រឿងសស្ត្រាវុធ, គ្រាប់រំសេវ នឹង ប្រដាប់ប្រដា សឹកចំបាំង ជាដើម ។

វត្ថុ ដែលសាលាដំបូង ត្រូវលក់ឡាយឡុងបាន គឺ វត្ថុដែលអ្នកដទៃ នឹងទិញយកទៅប្រើប្រាស់បាន ដោយសេរី ។

វត្ថុ ដែលត្រូវបំផ្លាញចោល តាមកំណត់ហេតុ ដែលមាន ហត្ថលេខា របស់ចាងហ្វាង នឹង ក្រឡាបញ្ជីនោះ គឺវត្ថុ ដែលក្រុមសាធារណៈ យកទៅប្រើប្រាស់ ពុំបាន ហើយលក់ ឲ្យទៅឯកជន ក៏ពុំបានដែរ; ដូចជាវត្ថុក្លែង, រូបិយវត្ថុក្លែង, ឧបករណ៍ក្លែង, ឬ មិនត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ សំរាប់ថ្លឹង ឬ វាល់, ទំនិញក្លែងក្លាយ, បន្ទុំធ្វើតាម, គ្រឿងបរិភោគ នាំឲ្យខូច ដល់សុខភាព ជាដើម ។

ជំពូក ប្រាំមួយ

អំពី ទណ្ឌកម្ម ឲ្យសង សំណង នឹង ឲ្យបង់ ជម្ងឺចិត្ត

De la condamnation aux restitutions et dommage- intérêts

មាត្រា ៦៩.- ទៅក្រុម ត្រូវកាត់ទោស តាមកំរិតទោស ដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងច្បាប់ ជាដរាប ហើយក៏ឲ្យមានព្យសនកម្ម ដល់ពាក្យ

សុំ សំណង់ និង ជម្ងឺចិត្ត ដែលអ្នករងគ្រោះ បានតាំងខ្លួន ជាភាគីស៊ីវិល ហើយ ប្រសិនបើ ពាក្យនោះត្រឹមត្រូវគួរគាប់ឲ្យបាន ។

កាលណាបើ បទល្មើសនោះ បណ្ដាល ឲ្យខូច ប្រយោជន៍ជាសម្ភារៈ របស់ពួកជនសាធារណៈ, ចៅក្រម ត្រូវតែកាត់សេចក្ដី ឲ្យជួសជុល សេចក្ដីវិនាស ជាកាតព្វកិច្ច និងដោយឯង ។ ដោយឥតបាច់ ឲ្យមាន តាំងខ្លួនជាភាគីស៊ីវិលឡើយ ។ ភាគីស៊ីវិល អាចនឹងសុំឲ្យធ្វើ អំណួស បង្ការ (Saisie conservatoire) នូវសង្ហារិម និង អសង្ហារិម របស់ មនុស្សត្រូវចោទ ព្រមទាំង អំណួសឃាត់ (Saisie-arrêt) នូវប្រាក់ដែល ត្រូវបានមក មនុស្សត្រូវចោទនេះ ទៀតក៏បាន ។ ចៅហ្វាយសាលា ដែលទទួលជំនុំជំរះរឿងនោះ ត្រូវចេញដីកា (ordonner) បង្គាប់ឲ្យឃាត់ ទ្រព្យ របស់ តាមសុំ ឬ ក៏ បដិសេធ ពាក្យសុំ ឃាត់នោះ ភ្លាម ដោយគ្មានការថ្លៃ និង ដោយឥតត្រូវបង្អែបង្អង់ឡើយ ។

បើ ភាគី ខាងណា មិនសុខចិត្ត នឹងដីកា ដូចបាននិយាយ ខាង លើនេះទេ, ភាគីខាងនោះ ត្រូវឧទ្ធរណ៍ ទៅសាលាក្រមចោទ ក្នុងរវាង ដប់ថ្ងៃ, គិត តាំងពីថ្ងៃ ដែលបានទទួល ដំណឹងពីដីកានោះ ។ បើសេចក្ដី សម្រេច របស់សាលាក្រមចោទ នៅតែ មិនពេញចិត្តទៀត, ភាគី នោះ ត្រូវប្ដឹងសាទុក្ខ ទៅសាលាវិនិច្ឆ័យ ក្នុងរវាង ដប់ថ្ងៃ ដូចគ្នា, គិត តាំងពីថ្ងៃ ដែលទទួលដំណឹង ពីសេចក្ដីសម្រេច របស់សាលាក្រមចោទ

នោះ ។ បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ និងបណ្ដឹងសាទុក្ខ ដល់សាលាវិនិច្ឆ័យនោះ ឥតត្រូវឲ្យបង់តម្លៃអ្វីទេ គឺត្រូវប្ដឹងបានទទេ ហើយ សាលា ត្រូវសម្រេចសេចក្ដី ជាប្រញាប់ ។ បើសាលា អនុញ្ញាតឲ្យឃាត់ របស់ទ្រព្យតាមសុំហើយ, ចាងហ្វាងត្រូវចាត់សមុហបញ្ជីម្នាក់ ឬ មន្ត្រីក្រុមព្រះនគរបាលយុត្តិធម៌ម្នាក់, ឲ្យធ្វើ បញ្ជី កត់ របស់ទ្រព្យ ហើយចាត់ឆ្មាំម្នាក់ ឲ្យថែរក្សា របស់ទ្រព្យទាំងនោះ ដោយទទួលខុសត្រូវ លើខ្លួន ។

កាលបើ ជំនុំជំរះទៅហើយ, ចៅក្រម យល់ថា ត្រូវឲ្យ មនុស្សត្រូវចោទ រួចខ្លួន ពីសេចក្ដីចោទ, ចៅក្រមត្រូវបង្គាប់, ក្នុងសេចក្ដីសម្រេចរបស់ខ្លួន, ថាឲ្យលើក ឥណ្ហូសនោះចេញ ។

មាត្រា ៧០– មនុស្សទាំងឡាយណា ត្រូវទោស ឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ជាមួយគ្នា ជាសហចារីក្ដី ជាអ្នកចូលគំនិតគ្នាក្ដី មនុស្សទាំងឡាយនោះត្រូវមានទោសឲ្យរួមគ្នា សង ប្រាក់សំណងនឹងបង់សោហ៊ុយជម្ងឺចិត្ត ឲ្យភាគី ស៊ីវិល ។

មាត្រា ៧១– របៀបទារ ប្រាក់សំណង និង ប្រាក់ជម្ងឺចិត្តនេះ ត្រូវទារ តាមវិធាន ដូចមាន បញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១០ ទៅដល់មាត្រា ១៣ ។

មាត្រា ៧២– ចៅក្រម អាចកាត់ ឲ្យបង្វិល របស់ការ៉ង ដល់កម្មសិទ្ធិករ ជាធម្មានុប្បទោះ បាន ជាដរាប, មិនបាច់ ឲ្យកម្មសិទ្ធិករ តាំងខ្លួនជាភាគីស៊ីវិល ទេ ។

កាលណាបើ សាលក្រម មានលក្ខណៈ ជាស្ថាពរហើយ, ក្រឡាបញ្ជី, ដែលបានទទួលទុក របស់វត្ថុតាងនោះ, ត្រូវប្រគល់ របស់នោះ ដល់កម្មសិទ្ធិករ ហើយ ត្រូវឲ្យអ្នកទទួលនោះ ចុះសញ្ញាអ្វី ជាគ្រឿងសំគាល់ ថាខ្លួន បានយក របស់នោះហើយ ។

របស់ការ៉ង, ដែលពុំបានប្តឹងសុំ យកវិញ ក្នុងរយៈវេលា មួយឆ្នាំ, គិត តាំងពីថ្ងៃ ដែលសាលក្រម មានលក្ខណៈ ជាស្ថាពរមក, ត្រូវលក់ ឡាយឡុង នៅសាលាដំបូង ដែលរក្សា របស់ការ៉ងទាំងនោះ ។ ការលក់ឡាយឡុង ម្តង ១ ត្រូវលក់ តាមបង្គាប់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវឲ្យ ដំណឹង យ៉ាងតិច មួយខែ មុនថ្ងៃ ដែលសម្រេចថា លក់ ទៅម្ចាស់របស់ ប្រសិនបើស្គាល់ ។ ក្នុងរវាង មួយខែ មុនថ្ងៃលក់ នេះ, ម្ចាស់ របស់ការ៉ង អាចចូលទៅ សុំដកយក របស់ការ៉ងនោះ បាន ឬ ជូនដំណឹងថា: ខ្លួន មិនជំទាស់ ចំពោះការលក់ នោះទេ, ហើយថា ខ្លួន សុំទាមទារ ថ្លៃលក់ ប៉ុណ្ណោះ ។

របស់ការ៉ង មិនប្រគល់ឲ្យវិញ ឬលក់បាន, លុះនៃ ប្រភេទ នៃរបស់

00222192

ការនោះ មិនត្រូវឲ្យរើបអូស ទេ, ដូចដែលមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ៦៣ ទៅដល់មាត្រា ៦៨ នោះ ។

ជំពូកប្រាំពីរ
អំពី បព្វាជនីយកម្ម
De la relégation

មាត្រា ៧៣ – បព្វាជនីយកម្ម គឺ ការយក ទណ្ឌិត ពុំកំណត់ពេល ដែលប្រកប គ្រប់លក្ខខណ្ឌ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃក្រមនេះ ទៅឃុំឃាំង ជាអន្លើ ក្នុងទីឃុំឃាំង ជាពិសេសណាមួយ ។ ទោសនេះ មិនត្រូវអនុវត្ត ទៅលើមនុស្សដែល អាយុជាង ហុកសិប ឆ្នាំ, ទៅលើស្ត្រី និង ទៅលើអនីតិជន អាយុតិចជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំទេ ។

មាត្រា ៧៤ – មនុស្សមានទោស បព្វាជនីយកម្មនេះ ត្រូវនៅក្នុងរបប ច្បាប់ បញ្ញត្តិ ជាធរមាន ។

មាត្រា ៧៥ – ចំពោះអនុទោស បព្វាជនីយកម្មនេះ, តុលាការ នឹងកាត់សេចក្តី ធ្វើទោស ឬ មិនធ្វើ បានជាដាច់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើ អនុ-ទោសនោះ គួរដល់ការអនុវត្តហើយ តែចៅក្រម យល់ថា មិនគួរអនុវត្ត ទៅវិញទេ, នោះ ចៅក្រម ត្រូវដាក់ឲ្យច្បាស់ថា មនុស្សនេះ ត្រូវបាន លោះលា ពីអនុទោស បព្វាជនីយកម្ម ។

គន្ថី ៣

អំពីជនដែលគួរដាក់ទណ្ឌកម្ម

DES PERSONNES PUNISSABLES

បទ បញ្ញត្តិ ប្រារព្ធ

DISPOSITIONS PRÉLIMINAIRES

មាត្រា ៧៦ – ជនទាំងពួងណា មានសតិជាល្អ, មានវិចារបញ្ញា ស្គាល់ ល្អ, អាក្រក់, ជនទាំងពួងនោះ ត្រូវមានភារៈ ទទួលខុសត្រូវ តាមច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះបទល្មើស ដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត, ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ដែលខ្លួន សមគំនិត នឹង ចំពោះប៉ុនប៉ង ជាឧក្រិដ្ឋ ឬ ប៉ុនប៉ង ជា មជ្ឈិមខ្លះ ដែលខ្លួន បានធ្វើ ឲ្យប្រកប នឹងលក្ខខណ្ឌ ដូចដែលមាន បញ្ញត្តិ ក្នុងច្បាប់ ។

ជននេះ នឹងរួច ពីគោលច្បាប់នេះ បាន លុះណាតែមានច្បាប់បញ្ញត្តិផ្សេងទៅទៀត គឺផ្សេង ដោយហេតុថា មានលក្ខណៈទោសៈ នាំឲ្យអំពើនោះ ប្រកបដោយធម្មានុរូប, ប្រកបដោយយុត្តិកម្ម ឬ គួរឲ្យសន្តោស, ឬ មួយ ផ្សេង ដោយហេតុថា ពេល, កាល, ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ កន្លងទៅ យូរឆ្ងាយពេក ។

មាតិកា មួយ
អំពី បំណង
De la tentative

មាត្រា ៧៧ – ជនណា មានបំណង នឹងប្រព្រឹត្ត បទល្មើស, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ។ ដែលហៅថា បំណង គឺអំពើ ដែលមាន លក្ខណៈ ពីរយ៉ាង ដូចតទៅនេះ ៖

១ – ការចាប់ផ្តើម ធ្វើ នូវអំពើល្មើសណាមួយ

២ – អំពើនោះ មិនបានសម្រេចទៅវិញ ដោយសារមាន កាលៈទេសៈណាមួយ មកបង្អាក់ ឲ្យខានសម្រេច ខុសពីឆន្ទៈ នៃចារី

មាត្រា ៧៨ – ឯការរៀបចំ បម្រុង នឹងប្រព្រឹត្ត បទល្មើស មិនរាប់ទុកជា ការចាប់ផ្តើម ប្រតិបត្តិ បានទេ ។

មាត្រា ៧៩ – បំណង នឹងប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋណាមួយ ត្រូវទុក ដូចជា បានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋនោះ ដែរ ។

មាត្រា ៨០ – បំណង ក្នុងទោសកម្ម នឹងទុក ដូចជា បានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នោះ បាន, លុះតែ ច្បាប់ មានបញ្ញត្តិ ជាពិសេស បានបញ្ជាក់ ទៀតផង ទើបបាន ។

មាត្រា ៨១ – បំណង ក្នុងលហុកម្ម មិនត្រូវធ្វើទោសទេ ។

00222195

មាតិកា ពីរ

អំពី ការចូលរួមប្រព្រឹត្ត ផាមួយ

De la participation

មាត្រា ៨២ – ជនណា ចូលរួមប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា នូវ ឧក្រិដ្ឋកម្ម , ទោសកម្មណាមួយ ដោយផ្ទាល់ក្តី , ដោយប្រយោលក្តី, ជននោះត្រូវមាន ទោស ដូចជា កាទិតារី ។ ការរួមប្រព្រឹត្ត ដោយផ្ទាល់នោះ ទុកជាសហការី , ឯ ការរួមប្រព្រឹត្ត ដោយប្រយោល ទុកជា សមគំនិត ។

មាត្រា ៨៣ – ការរួមប្រព្រឹត្ត ដោយប្រយោល ឬ ដោយសមគំនិត នឹងអាចមាន ទោស បាន លុះតែ អំពើនោះ ត្រូវបានសម្រេច មក ពីការនាំអាង , ការឲ្យឧទ្ទេស, ការផ្តល់ មធ្យោបាយ, ការជួយ ឬ ការទំនុកបំរុង ។

មាត្រា ៨៤ – ការនាំអាង គឺ ការពាក់ព្រុក , អុបការ , ឲ្យ អ្នកដទៃ ប្រព្រឹត្ត នូវអំពើ ណាមួយ ដោយសារពាក្យខ្ញាន , បង្គាប់ ឬ ណែនាំ របស់ខ្លួន ។

អ្នកខ្ញាន ឬ អ្នកបង្គាប់ ត្រូវមាន ទោសបាន , លុះតែ អ្នកនោះ

មាន អំណាច លើមនុស្ស អ្នកប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ឬ , ពុំនោះទេ , អ្នកនោះ ធ្វើអំណោយ ឬ សន្យាអ្វីមួយ , ឬ គំរាម ឬ បង្ខំ ចារីនោះ ។

ពាក្យណែនាំ ត្រូវមានទោសបាន , លុះតែ ពាក្យនោះជាឧបាយកល ណាមួយ សម្រាប់ ញុំាងចិត្ត ចារី ឲ្យញាប់ញ័រ ហើយជម្រុញ ជននោះ ឲ្យប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ទានមិនបាន ។

មាត្រា ៤៥ – អនុទូស គឺតក់មាន ដែលឲ្យ ដោយដឹង ច្បាស់ ក្នុងចិត្តឯង ជាមុន ថា ចារី ទិញយក តក់មាននេះ ទៅប្រើប្រាស់ ក្នុងការប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ជាមិនខាន ។

មាត្រា ៤៦ – មធ្យោបាយ គឺសម្ភារៈ ដែលគេបងយក ទៅ សម្រេច បទល្មើសនោះ បាន ហើយកាលឲ្យ គ្រឿង ប្រដាប់នោះ ក៏ បានដឹងថា របស់នេះ មុខជា ចារី នឹងយកទៅប្រព្រឹត្ត បទល្មើស នោះ ហើយ ។

មាត្រា ៤៧ – ជំនួយ ឬ ការទំនុកបំរុង គឺ ការជួយ ដោយ ដឹងច្បាស់ ថានឹងសម្រួល ឬ ធ្វើឲ្យងាយ ប្រព្រឹត្ត អំពើល្មើសនោះ ។ ក្នុង ១ នេះ , ទំនុក ជំនួយ ឬ សេចក្តីទំនុកបំរុងនោះ ជាជា

សហចារី ដោយផ្ទាល់ បាន, លុះតែ សហចារីនោះ ធ្វើឲ្យបាន អំពើល្មើសនោះ សម្រេចផង ។

មាត្រា ៤៨ – ក្នុងរឿងលហុ, ការប៉ុនប្រព្រឹត្ត មិនមានទោសទេ ។

មាតិកា បី

អំពី ជន គ្មាន ភារៈ ទទួល ខុសត្រូវ

Des personnes non responsables

ជំពូកមួយ

អំពីវិបត្តិស្មារតី

de l' aliénation mentale

មាត្រា ៤៩ – មនុស្ស វិកលចរិត និង មនុស្ស ខ្សោយសតិ ទាំងអស់នេះ មិនមានភារៈ ទទួលខុសត្រូវ ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះ អំពើល្មើស ដែលខ្លួនបាន ប្រព្រឹត្ត នោះទេ, កាលណាបើ មានភស្តុតាងច្បាស់ ថា វេលា ដែលប្រព្រឹត្ត អំពើល្មើសនោះ, មនុស្សនេះពិតជា មានចរិត គំកួនវិកល ឬ ពិតជា មានសតិ មិនប្រក្រតី ។

ប៉ុន្តែ ក្នុងបទស៊ីវិល ជនទាំងនេះ នៅតែមាន ភារៈទទួលខុសត្រូវ ដដែល ។ ជនដែលឪពុកម្តាយ, ដែលយាយ, ដែលអនុរក្ស ឬមនុស្ស

វិកលចរិត ទាំង មនុស្ស ខ្សោយសតិនោះ ក៏ត្រូវមានការៈទទួលខុសត្រូវ ជួសជុល ព្យសនកម្ម ដែលបណ្ដាលមក ពីបទល្មើសនោះដែរ ; ក៏ប៉ុន្តែ ជនទាំងនេះ មិនត្រូវ គេ ដាក់ គុក បន្ទំទោស សំណាងនោះ ឡើយ ។

មាត្រា ៩០ — ចរិតវិកល ឬ សតិ បញ្ញា មិនប្រក្រតីនេះ ត្រូវ មានតឹកតាង ជាពិតប្រាកដ ណាស់ , បើ មានការ ស្ទាក់ស្ទើរ , ចៅ ក្រម ត្រូវតែ ប្រើ គ្រប់មធ្យោបាយ ខាងស៊ើបសួរ ដើម្បី ឲ្យខ្លួន ចុះ ចិត្តសិប់ ក្នុងជំនឿនោះ ផង ។ ខាកាលបើ លទ្ធផល នៃការស៊ើប សួរ នៅតែ មិនគ្រប់គ្រាន់ទៀតទេ , នោះ ចៅក្រម ត្រូវតែ ពឹង ផ្អែក ទៅ លើគោលសលវិច្ឆ័យ របស់ គេឲ្យ ទើបបាន ។

ចំពូក ពីរ
អំពី អនីតិភាព ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌ
DE LA MINORITÉ PÉNALE*

(ព្រះរាជក្រមលេខ ១៦៥ – ce ចុះថ្ងៃ៣–១–៦៤ បានលើកការ បទបញ្ញត្តិ មុន នៃ មាត្រា៩១, ៩២, ៩៣, ៩៤, ៩៥ ហើយ យក បញ្ញត្តិ ថ្មី ខាងក្រោមនេះ មកជំនួសវិញ)

មាត្រា ៩១ (ថ្មី).— មនុស្សជាប់ចោទ ដែលគេ ច្បាស់ថា ជាវិរុទ្ធជនហើយ តែ មាន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ក្នុងខណៈ

ប្រព្រឹត្តបទល្មើស នោះត្រូវប្រមាណ ថា ក៏មិនទាន់ដឹង ខុសត្រូវ ទើប មិនត្រូវទទួល ខុសត្រូវ ទេ.

ជននេះ ត្រូវបានផុត ពីការចោទប្រកាន់ , ផុត ពីទោសពៃរ ទាំង អស់ , ប៉ុន្តែ តុលាការ ត្រូវសំរេច ថា ឲ្យ ជននោះ នៅ ក្រោមការ ឧបត្ថម្ភ, ការសង្គ្រោះ , ការត្រួតត្រា , ការអប់រំ ឬ ការកែខ្លួន ណាមួយ ក្នុងថិរវេលា ដែលមានកំណត់ ។

តែបើ មានករណី យ៉ាងណា ក៏ដោយ ក៏តុលាការ មិនអាច ឲ្យក្មេងនោះ នៅ ក្រោមវិធានការ ខាងលើនេះ ហួសថ្ងៃ ដែលវាដល់ អាយុ ម្ភៃមួយ ឆ្នាំ ដែរ ។

មាត្រា ៩២ (ថ្មី).- អនីតិជន អាយុ ពីដប់ប្រាំ ឆ្នាំ ដល់ដប់ប្រាំពីរ ឆ្នាំ ដែលបានប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម នោះ មិនត្រូវ ប្រមាណឲ្យផុត ពីការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌ ទេ លុះ ណាបើ កាលៈទេសៈ ឬ បុគ្គលភាព នៃអនីតិជននោះ តម្រូវ ឲ្យ ទទួលខុសត្រូវ ។ ក្នុងករណីនេះ អនីតិជននោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចមានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ពី ១១៧ ដល់ ១២០ ។

មាត្រា ៩៣ (ថ្មី).- ប៉ុន្តែ បើអនីតិជននោះ បានត្រូវប្រមាណ

ឲ្យផុតពីការទទួលខុសត្រូវវិញ តុលាការត្រូវសម្រេច ទៅ តាមកាលៈទេសៈ ជា ក្នុងនោះ ត្រូវ :

១.- ប្រគល់ឲ្យ ឪពុក ម្ដាយ , អាណាព្យាបាល ឬ ជន ដែល ធ្លាប់បានថែរក្សាមក ។

២.- ប្រគល់ឲ្យ ជនណា ដែលគួរទុកចិត្តបាន ឬ អង្គការណា មួយ ដែលមាន និតិសម្បទា ខាងថែរក្សាបាន ។

៣.- យកទៅដាក់ ក្នុងគ្រឹះស្ថាន ដែលមានសម្បទា ខាងសិក្សាអប់រំ , ប្រដៅ ឬ បង្ហាត់វិជ្ជាជីវៈ ដែលជារបស់សាធារណៈ ឬ របស់ឯកជន ។

៤.- យកទៅដាក់ ក្នុងគ្រឹះស្ថានដែលមាននីតិសម្បទា ខាងពេទ្យ ឬ វិទ្យាល័យ ខាងវិកលចរិត ចាប់តាំងពីថ្ងៃ ដែលគេប្រកាន់មក សុភាតាបុរស អាចបង្គាប់ ឲ្យទៅក្នុងវិធានណាមួយ បណ្ដាវិធាន ទាំងបួន ខាងលើនេះ ជាបណ្ដោះអាសន្នបាន ។

មាត្រា ៩៤ (ថ្មី) .- តាកាល បើ សុភាតាបុរសបានបង្គាប់ ជាបណ្ដោះអាសន្ន ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា ៩៣ ខាងលើនេះហើយ ហើយសំណុំរឿងនោះ ក៏ត្រូវបញ្ជូន ពីសុភាតាបុរស មកជូនតុលាការ ជាអ្នកកាត់សេចក្ដីវិញ នោះតុលាការ អាចនឹង បន្ត វិធានការ របស់

សុភាពបុរសនោះ ដោយបញ្ចេញមក ពីចិត្តឯង ក៏បាន, ដោយសារមាន សេចក្តីរាយការណ៍ របស់អង្គការ ឬរបស់បុគ្គល ដែលទទួលភារៈនាំ អនុគ្រោះ អនីតិជនល្មើសនោះក៏បាន, ដោយសារ មានពាក្យ ពីជន ដែល គ្រប់គ្រងក្មេងនោះ ជូនមក ក៏បាន ។

តុលាការ មុន នឹងសម្រេច អំពីបន្ធូរ ឬ មិនបន្ធូរ វិធានការនេះ ត្រូវតែ ឲ្យស៊ើបគ្រួសារ ឬ, បើមានការ ចាំបាច់ទៅទៀត, ត្រូវតែ ឲ្យ ពេទ្យ ពិនិត្យ ពីវិបត្តិចរិត ជាមុនសិន ។

មាត្រា ៩៨ (ថ្មី) .- អនីតិជន អាយុ ពីដប់ប្រាំ ឆ្នាំ ដល់ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ដែលពិតជាវង្វេង ខែន ហើយដែលត្រូវតែទទួល ខុសត្រូវនោះ ត្រូវឲ្យទៅទទួលទោស ក្នុងគ្រឹស្ថានពិសេស ខាងអប់រំ ដែល ស្ថាបនាឡើង សម្រាប់ អប់រំ និងកែខ្លួន អនីតិជនល្មើស ។

ចំណែកខាង សុភាពបុរស វិញ កាលសំណុំរឿង នៅលើដៃ ខ្លួននោះ, បើពិនិត្យទៅ ឃើញថា ត្រូវឃុំ អនីតិជន ដែលជាប់ចោទ ជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ក៏ត្រូវយកទៅឃុំ ក្នុងគ្រឹស្ថាននោះដែរ ។

ព្រះរាជក្រមដដែលនេះ បន្ថែមបទបញ្ញត្តិថ្មីខាងក្រោមនេះទៀត ។

មាត្រា ៣ :- ការបោះប្រកាស ដំបងរក្រិត្តិ ឬ ទស្សន៍ មិនអាចសំរេចទៅ លើ អនីតិជនអាយុពី ១៥ ឆ្នាំ ទៅដល់ ១៨ ឆ្នាំ បានឡើយ បើគ្មានការស៊ើបអង្កេត ជាមុនទេ ។

00222202

មាត្រា ៤ :- នៅគ្រប់សាលាដំបូងណា ដែលមានបន្ទប់ស៊ើបសួរច្រើន, ការស៊ើបសួររឿងក្ដីដែលជាប់ទាក់ទង ដល់អនីតិជន អាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ទៅទល់ ១៨ ឆ្នាំ ត្រូវប្រគល់ទៅឲ្យចៅក្រមស៊ើបសួរឯកទេស ដែលបានចាត់ឲ្យបំពេញ បេសកកម្មនោះ សម្រាប់ បី ឆ្នាំ តាមសេចក្ដីសម្រេច នៃរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ៥ :- ក្នុងរឿងក្ដីទាំងឡាយ ដែលជាប់ទាក់ទង ដល់អនីតិជន, គណៈប្រឹក្សាតុលាការត្រូវតែរៀបចំ រើសយកដោយភាគមិនបាន នូវជន ដែលមានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈក្ដី ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលជនទាំងនោះមាន ទៅលើកិច្ចការ នៃក្មេងនោះក្ដី ។

ទីប្រឹក្សា តុលាការ ឯកទេសទាំងនោះ ត្រូវបានតាំងសម្រាប់ បី ឆ្នាំ តាមសេចក្ដីសម្រេច នៃរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងចំណោម ជនដែលមានអាយុលើសពី ៣០ ឆ្នាំ ដោយជ្រើសរើសយក ពីក្នុងបញ្ជីមួយ ដែលបានធ្វើឡើង ក្រោយដែលបានពិគ្រោះសួរ ដល់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងអប់រំជាតិ និង ក្រសួង សង្គមកិច្ច ។

មាត្រា ៦ :- រឿងក្ដីណា ដែលទាក់ទងទៅលើ អនីតិជន អាយុពី ១៤ ឆ្នាំ ទៅទល់ ១៨ ឆ្នាំ ត្រូវតែជំនុំជំរះ ជាចាំបាច់ នៅក្នុងបន្ទប់ស្ងាត់ ហើយដោយឡែកពីគ្នា ពីការកំបាំងមុខ នៃមនុស្សត្រូវចោទក្នុងរឿងឯទៀតទាំងឡាយទោះជានីតិជនក្ដី ជាអនីតិជនក្ដីនៅក្នុងបន្ទប់ជំនុំនោះ ។

ការផ្សាយជាសាធារណៈ នូវសេចក្ដីពិភាក្សា ត្រូវហាមឃាត់ បើមិនធ្វើដូច្នោះទេ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសតុកតាមមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ២ ។

ការផ្សាយជាសាធារណៈ នូវសេចក្ដីសម្រេច នៃតុលាការ ត្រូវដាក់នាម នៃអនីតិជន តែត្រឹមអក្សរខាងដើម បើមិនធ្វើដូច្នោះទេ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចគ្នា ។

បើប្រយោជន៍ នៃអនីតិជន តម្រូវ, ចៅហ្វាង អាចមិនឲ្យអនីតិជននោះ ចូលមកកាន់ទីប្រជុំផ្ទាល់ខ្លួនបាន ។ ធ្វើដូច្នេះ ចៅហ្វាង ត្រូវចាត់តាំងជន ដែលមានគុណសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ណាមួយរូប ឲ្យតំណាងហើយនិងការពារខ្លួន ។

មាត្រា៧ :- បើអនីតិជនមានគូកន ឬអ្នកសមគំនិត អាយុច្រើនជាង ១៨ ឆ្នាំ រឿងក្ដី

នោះក៏ត្រូវនៅក្រុមឯកទេសសម្រាប់រឿងអនីតិជន ស៊ើបសួរដែរ ប្រសិនបើ នៅក្នុងសាលាជំនុំទាំងឡាយមាននៅក្រុមឯកទេសនេះ ។

កាលបើរឿងក្តីនៅក្រោមសមត្ថកិច្ច នៃសាលាជំនុំសឹក ឬ សាលាជំនុំជាពិសេសណាមួយ រឿងក្តីនោះ ត្រូវឲ្យស្រុកាហាបុរស នៃសាលាជំនុំ ជាពិសេសទាំងនោះ ធ្វើការស៊ើបសួរ ។ ប្រសិនបើមានសេចក្តីសំរេច បញ្ជូនទៅចំពោះមុខសាលាជំនុំ វិនិច្ឆ័យសេចក្តី , រឿងក្តីរបស់អនីតិជន ត្រូវជំនុំជំរះ នៅក្នុងបន្ទប់ស្ងាត់ ។ ឯអ្នកសមគំនិត ឬ តួកដែលមានអាយុលើសពី ១៨ឆ្នាំ ត្រូវសាលា ជំនុំដែលមានសមត្ថកិច្ច ជាប្រក្រតី ជំនុំជំរះដោយឡែកពីគ្នា ។ បើការជំនុំជំរះរឿងនោះ ត្រូវអនុញ្ញាតហៅឈ្មោះ អនីតិជន,រឿងក្តីនេះ ត្រូវតែជំនុំជំរះនៅក្នុងបន្ទប់ស្ងាត់ដែរ ។

ប្រសិនបើ មានសេចក្តីសំរេច បញ្ជូនទៅចំពោះមុខ សាលាជំនុំសឹក ឬសាលាជំនុំជាពិសេសណាមួយវិញ,រឿងក្តី នៃអនីតិជន ហើយនិងរឿងក្តីនៃតួកន ឬអ្នកសមគំនិត ដែលមានអាយុលើសពី ១៨ ឆ្នាំត្រូវជំនុំជំរះ ជាមួយគ្នា តែត្រូវបិទទ្វារ ។

មាត្រា ៨ : – ជនត្រូវរួប អង្គការឬគ្រឹស្ថាន ដែលសុខចិត្តទទួលចិញ្ចឹម តាមរបៀបជាទម្លាប់នូវអនីតិជន ដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដោយអនុវត្តតាមច្បាប់នេះ ត្រូវតែបានទទួលនូវនីតិសម្បទា ជាពិសេស ពីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងលក្ខណ៍វិស្វ ដែលបានកំណត់តាមព្រះរាជក្រឹត្យ ។

ការរៀបចំ,ការប្រព្រឹត្តទៅ,ការឲ្យរង្វាន់ ហើយនិងការត្រួតត្រានៃជន អង្គការ គ្រឹស្ថានឬ គ្រឹស្ថានអប់រំទាំងនោះត្រូវកំណត់តាមព្រះរាជក្រឹត្យ ។

មាត្រា៩:– អ្នកតំណាង នៃក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងសង្គមកិច្ច ត្រូវបំពេញការត្រួតត្រាជាអចិន្ត្រៃយ៍ លើជន,អង្គការ គ្រឹស្ថានឬគ្រឹស្ថានអប់រំ ដែលមាននីតិសម្បទា និងទទួលចិញ្ចឹមអនីតិជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសទាំងនោះ ក្នុងលក្ខណ៍វិណ្ណ ដែលបានកំណត់ តាមព្រះរាជក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១០: – ត្រូវបង្កើតឲ្យមាន គ្រឹស្ថានអប់រំឡើងវិញមួយសម្រាប់អនីតិជន ដ៏មានទីកន្លែងការរៀបចំ,ការប្រព្រឹត្តទៅ ហើយ និងបទបញ្ញត្តិពិសេសដែលនឹងកម្រិតតាមព្រះរាជក្រឹត្យ។

មាតិកា បួន
អំពី យុត្តិកម្ម នៃ បទល្មើស
DE LA JUSTIFICATION DE L' INFRACTION

ចំពូក មួយ

ករណី នៃប្រធានសក្តិ

Cas de force majeure

មាត្រា៩៦- កាលបើ មានហេតុការណ៍ ជា មាន កម្លាំង អ្វីមួយ បានបង្ខំ ជន ណាម្នាក់ ឲ្យប្រព្រឹត្ត បទល្មើសអ្វីមួយ ហើយជននោះ, កាលមិនអាចទប់ទល់ នឹងកម្លាំង នោះ បាន, ក៏ប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ទៅ ៗ ជនអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះ មិនត្រូវឲ្យទទួល ខុស ចំពោះអំពើ ដែលខ្លួន ប្រព្រឹត្ត នោះឡើយ ។

មាត្រា ៩៧ – កម្លាំង ដែលមកបង្ខំនោះ គឺអ្វី? – កម្លាំងនោះ គឺ គ្រោះថ្នាក់ ដែល បណ្តាល ឲ្យមាន អាសន្ន យ៉ាងធំបំផុត ។

ពាក្យថា «អាសន្នយ៉ាងធំបំផុត» បានន័យថា គ្រោះថ្នាក់យ៉ាងធំបំផុត នឹងត្រូវធ្លាក់មក លើអ្នកណាម្នាក់ ក្នុងពេល ដ៏បន្ទាន់ក្រៃពេក មិនអាចនឹងចៀសបាន ដោយងាយ, ហើយអ្នកមានគ្រោះនោះ នឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច ពីគ្រោះនេះបាន, ក៏លុះតែ បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសណាមួយ ទើបរួច, ម្យ៉ាងទៀត គ្រោះថ្នាក់នោះ កាលកើតមក ក៏មិនមែនកើតមក

00222205

ពីផ្ទុះថ្កាល់ របស់ការី នៃបទល្មើសនោះដែរ ទាំង មិនមែនខ្លួនការី នោះជាអ្នកបង្កបង្កើត បណ្តាលឲ្យ មានគ្រោះថ្នាក់នោះដែរ ។

មាត្រា ៩៨ – ក្នុងករណី ចាំបាច់ នោះ, កស្តការី នៃការ ការសន្តានោះ ជាការៈ របស់មនុស្សក្រៅពោធ ជាអ្នករកផ្លូវ កុលាភាព; កស្តការីនោះ នឹងត្រូវ ចៅក្រម កប់យកជាការបោន, លុះណាតែ កស្ត-ការីនោះ ចេញមក ពីអំពើ ដ៏ពិតប្រាកដណាស់ ។

ចំពូក ពីរ

អំពី សេចក្តី បង្គាប់ របស់ច្បាប់

De l'ordre de la loi

មាត្រា ៩៩ – មិនចុកចាត់អំពើល្មើស ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌ ទេ កាលណាបើ អំពើតាំងឡើយ នោះ ធ្វើតាមបង្គាប់ របស់ច្បាប់, ហើយអ្នកបញ្ជាឲ្យធ្វើ ក៏ជាអាជ្ញាធរ ធម្មានុរូប ដែរ ។

មាត្រា ១០០ – ក្នុងករណី ដែលសេចក្តីបង្គាប់ ជាអនីត្យានុកូល, ហើយអ្នកបញ្ជា ជាអាជ្ញាធរធម្មានុរូប នោះ, ចៅក្រម ត្រូវថ្លឹងមើល តាមការណ៍គួរ ឱកាស នៃការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌ របស់ភ្នាក់ងារ អ្នកសម្រេចការណ៍នោះ ។

ជំពូកបី

អំពី កិច្ច ការពារ ជាធម្មានុរូប

DE LA LÉGITIME DÉFENSE

មាត្រា ១០១ - កាលណាបើ ការចាំបាច់ តម្រូវឲ្យសម្លាប់, កាប់ ឬ វាយ ជនណាម្នាក់ ដើម្បីការពារខ្លួនឯង ឬ ខ្លួនអ្នកដទៃ ដោយធម្មានុរូប, នោះ អំពើ សម្លាប់, កាប់, វាយនេះ មិនចូល ជាបទក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ពេសកម្ម ទេ ។

មាត្រា ១០២- កិច្ចការពារ ខ្លួនឯង ឬ ការពារ អ្នកដទៃ នឹង ទុកជា ធម្មានុរូប បាន, លុះតែ មានការរំលោភ ពីគេមកមុន គឺថា គេវាយ កាប់ ដោយអយុត្តិធម៌ជាមុន ។ កិច្ចការពារនេះត្រូវធ្វើ ឲ្យតំណាល នឹងការរំលោភ ហើយតែ ឲ្យល្មមគ្រប់គ្រាន់ នឹងចៀសវាង អន្តរាយ បាន តែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១០៣- បើអំពើ ដែលបានធ្វើ ក្នុងកិច្ចការពារ ជាធម្មានុរូបនេះ បណ្តាលឲ្យមាន អន្តរាយ ដល់អ្នករំលោភហួសប្រមាណពេក នោះអ្នកសម្លាប់, កាប់, វាយ ដើម្បីកិច្ចការពារនោះ នៅតែ ត្រូវទទួល ខុស ក្នុងបទព្រហ្មទណ្ឌខ្លះដែរ; តែប៉ុន្តែ ត្រូវទ-

ខេះ ទៅក្រោមក្រៅថ្ងៃរមើល តាមការណ៍ត្រូវផង ។

មាត្រា ១០៤ - អំពើសម្លាប់, កាប់, វាយ ដើម្បីខំដេញ មនុស្ស ដែលពានការ ឬ ធ្វើសន្ធិបាតកម្ម របង, ជញ្ជាំង, ទ្វារ, ចង្អួច ផ្ទះ ជាទីនៅ ឬ ជាបរិវេណផ្ទះ ក្នុងវេលាយប់ ក្តី, ដើម្បីការពារ ខ្លួនឯង ឬខ្លួន អ្នកដទៃ ចំពោះចោរលួច ឬ ចោរប្លន់ ក្តី, ដើម្បីដេញ តាម ចោរទាំងនេះ នៅពេល ដែលវា នាំ គ្រឿងការ៉ុង ឬ ដែលវា តដៃ មកវិញ ក្តី, អំពើទាំងអម្បាលនេះ ត្រូវរាប់បញ្ចូល ទៅ ក្នុងកិច្ចកា-ពារ ជាធម្មានុរូប ដែរ ។

ជំពូក បួន
អំពី សន្តោស ទោស
DES EXCUSES

មាត្រា ១០៥ – ប្តីណា បានប្រទះឃើញ ប្រពន្ធទី ១ ឬ ទី ២ ផិតខ្លួន ដោយជាក់ស្តែង ហើយសម្លាប់, កាប់, វាយ ប្រពន្ធទីមួយ ឬ ទីពីរ ព្រមទាំង ប្រុសសហាយផង ឬ សម្លាប់, កាប់, វាយ តែប្រពន្ធ ឬ តែសហាយ, ប្តីនោះ គាប់ ត្រូវសន្តោស ទោស ឲ្យបាន ។

មាត្រា ១០៦ – ជនណា បានចាប់ឃើញ វ៉ៃស្ត ណាម្នាក់

កំពុងបៀតបៀន ដោយវិហិង្សាក្តី, ដោយអវិហិង្សាក្តី នូវកេរ្តិ៍ខ្មាស របស់ក្មេង អាយុតិចជាង ដប់ប្រាំ ហើយសម្លាប់, កាប់ ឬ វាយ វ័យស្ក នោះ, ជននោះ អាច ត្រូវសន្តោស ទោស ឲ្យបានដែរ ។

មនុស្ស ដែលត្រូវទុក ជាវ័យស្កនោះ គឺមនុស្ស ដែលមាន អាយុ ល្មមរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ តាមមាត្រា ១១៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបាន ។

មាត្រា ១០៧ – នាយក្រោន ណា បានប្រទះឃើញ, ក្នុងផ្ទះ ជាលំនៅ របស់ខ្លួន, នូវសេនៈកិច្ច កេងស្ត្រី, ដែលនៅ ក្នុងតព្យាបាល ខ្លួន ឬ ក្នុងក្រោន ជាមួយខ្លួន, នឹងវ័យស្ក, ដែលមិនធ្លាប់ ចូលមក ជណ្តឹង ស្ត្រីបនោះសោះ, ហើយ វាយ វ័យស្កនោះ ឬ ស្ត្រីនោះ ដោយគ្មានចេតនា នឹងឲ្យស្លាប់ ទេ, នាយក្រោននោះ ក៏ត្រូវបានសន្តោស ទោស ដែរ ។

មាត្រា ១០៨ – នាយក្រោនណា វាយប្រដៅ គ្រប់កាលៈទេសៈ នូវមនុស្ស ដែលនៅ ក្នុងតព្យាបាល ខ្លួន, នាយក្រោននោះ នឹងត្រូវមាន ទោស បាន, លុះតែ កិច្ច ដែលវាយប្រដៅនោះ ចូល ក្នុងបទ ធ្វើ ទុក្ខបុកម្នេញ គឺថា លុះតែ អំពើនោះជាអំពេលពេក ដែលសឲ្យឃើញ ច្បាស់ថានាយក្រោននោះ គ្មានអធ្យាស្រ័យ គ្រាប្រណីស្តីប្រដៅ ដោយចិត្ត សប្បុរសដល់មនុស្ស ដែលនៅ នឹងខ្លួននោះសោះ ។

មាតិកា បួន

អាជ្ញាយុកាល នៃបទល្មើស

De la prescription de l'nfraction

មាត្រា ១០៩ – អ្នកណា ប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម កន្លងលើស ពីដប់ឆ្នាំ, ទោសកម្ម លើស ពីប្រាំឆ្នាំ ឬ លហុកម្ម លើស ពីដប់ពីរខែ, អ្នកនោះ បានរួចផុត ពីមានទោស ហើយ ។

ឆ្នាំ ឬ ខែ ទាំងនេះ ត្រូវរាប់ តាមសុរិយគតិ ។

មាត្រា ១១០– នាកាល រយៈពេល ដូចមានសំដែង ជាពិសេស ខាងលើនេះ បានកន្លងហួស ផុតទៅហើយ, បណ្ដឹង របស់ភាគីស៊ីវិល ដែលសុំ សំណងបង់ខាតនោះ ក៏ផុត អាជ្ញាយុកាល ស្មើគ្នា នឹង បណ្ដឹងអាជ្ញានេះដែរ ។

មាត្រា ១១១ – រយៈពេល នៃអាជ្ញាយុកាលនេះ ត្រូវកំណត់ ថ្ងៃ ពីត្រឹមថ្ងៃ ដែលបទល្មើសនោះ បានប្រព្រឹត្តមក ឬ ពីត្រឹមថ្ងៃឈប់ ធ្វើ នូវអំពើ ដែលជាតួ នៃបទល្មើសនោះ, ប្រសិនបើ បទល្មើសនោះ ត្រូវប្រព្រឹត្តជាប់រៀងមក ឬ ប្រព្រឹត្ត ៗ មក ។

មាត្រា ១១២ – រយៈពេល នៃការផុតអាយុកាលបទល្មើស របស់មនុស្សក្រៅពេញ ទាំងឡាយ ដែលបានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ជាមួយគ្នា ត្រូវឈប់គិត ពីត្រឹមថ្ងៃ ដែលគេជាប់ធរ ទានតុលាការ ផ្ដើមស៊ើបសួរ ឬ ផ្ដើមចោទប្រកាន់ ពីបទល្មើសនោះ លើមនុស្សក្រៅពេញណា ម្នាក់ ឬ ទាំងអស់គ្នា ។

មាត្រា ១១៣ – ក្នុងពេល ដែលតុលាការ កំពុងតែស៊ើប បទល្មើសមួយ នៃជនណាម្នាក់ ហើយ ហោជាមានលេច បទល្មើសមួយ មកទៀត ដែលជននោះ បានប្រព្រឹត្ត ជាយូរមកហើយ, នោះ រយៈពេល នៃការផុតអាយុកាល របស់បទល្មើស ដែលទើបលេចថ្មី នេះ ត្រូវឲ្យឈប់គិត ពីត្រឹមថ្ងៃដែលលេច ឮ មកនោះ តទៅទៀតដែរ ។

មាត្រា ១១៤ – រយៈពេល នៃការផុតអាយុកាល ដែលឈប់គិត ព្រោះតុលាការ បានដំណើរ ពីបណ្ដឹងនោះ ត្រូវលើកយកមកគិត, មករាប់ សាជាថ្មីឡើងវិញ, កាលណាបើ តុលាការ ចប់កិច្ចស៊ើបអង្កេត ជំនុំជំរះ អស់ហើយ ។

គន្ថី បី

អំពី អនុវត្តន៍ទោស

DE L' APPLICATION DES PEINES

បទ បញ្ញត្តិ បុរេភ

DISPOSITIONS PRÉLIMINAIRES

មាត្រា ១១៥ — កាលណា ចៅក្រម ប្រកាសថា មនុស្សត្រូវចោទនោះ បានប្រព្រឹត្ត អំពើ ដែលចោទ លើខ្លួនគេនោះ មែនហើយ, ចៅក្រម ត្រូវផ្ដន្ទា មនុស្សនោះ តាមទោស ដែលបានគ្រោងទុក ក្នុងច្បាប់ សម្រាប់ជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើស ដែលប្រកបព្រម ដោយអង្គ ឲ្យទៀងទាត់ តាមបរមា របស់ទោស ដោយមិនអាចកាត់ឲ្យច្រើនលើស អតិបរមា ឬ បន្ថយ ឲ្យតិចជាង អប្បបរមា ដែលច្បាប់ បានគ្រោងទុកមកនោះ ទេ, លើកលែងតែ ក្នុងករណី ដែលត្រូវបន្ថែម ឬ បន្ថយ ទោស ដូចដែលមានសំដែង ជាពិសេស ក្នុងគន្ថីនេះ ។

មាតិកា មួយ

អំពី ការគ្រាប្រណី ទោស នឹង ការបង្អង់ ប្រតិបត្តិ ទោស

De l'atténuation des peines et du sursis à leur exécution

មាត្រា ១១៦ - ទោស ដែលមានគ្រោងទុក ក្នុងច្បាប់ សម្រាប់

ជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើស ត្រូវកែប្រែ ទ្រង់ទ្រាយ ឬ ត្រូវបន្ថយ ខ្លះ ព្រោះអនីតិភាព ឬ ជរាភាព នៃទណ្ឌិត ; ត្រូវបន្ថយ ខ្លះទៀត ប្រសិនបើ គេឃើញថា ក្នុងហេតុ ជាទីកើត នៃបទល្មើសនោះ មានកាលៈទេសៈ ជាច្រើន គួរឲ្យត្រាប្រណី ដែរ ; ជាទីបញ្ចប់ ចៅក្រម គាប់អនុញ្ញាត ឲ្យបន្ធូរប្រតិបត្តិ ទោស ដែលកាត់រួចហើយនោះ តាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានកំណត់ទុក ក្នុងជំពូកបួន នៃមាតិកានេះ ក៏បាន ។

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលស្តីពីការត្រាប្រណី ទោស, ពីការបន្ធូរប្រតិបត្តិ ទោស, ត្រូវយកទៅអនុវត្ត គ្រប់តែការបង្ក្រាប បទល្មើស ដែលមានចែងទុក ក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត សូម្បី បទល្មើស ដទៃទៀត, ដែលអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ ទើបនឹងបង្កើតឡើង ផ្សេង ពីក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដោយ, ក៏បទបញ្ញត្តិនេះ គាប់យកទៅអនុវត្ត ក្នុងការបង្ក្រាបនោះ បានដែរ, វៀរលែងតែ ច្បាប់ដទៃនេះ មានបទបញ្ញត្តិ ផ្សេង យ៉ាងណាទៅទៀត ទើបឈប់អនុវត្ត បាន ។

ជំពូកមួយ

អំពី ការបន្ថយ ទោស បណ្តាលមក ពីអនីតិភាព នៃទណ្ឌិត

De la réduction des peines résultant de l' état de minorité du condamné

មាត្រា ១១៧ ទោសណា ត្រូវអនុវត្ត លើអនីតិជន តាមយុត្តិ

00222213

D99/3/3

ជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ដែលតុលាការ គេឃើញថា ជាក្មេងពិត ហើយ ជាមនុស្សមានខ្សោយបញ្ញា ទៀតផង, ទោសនោះ ត្រូវបន្ថយ ដូចតទៅនេះ

មាត្រា ១១៨ – ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ:

បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី, ទៅក្រោម ត្រូវអនុវត្ត ទោសគុកមជ្ឈិម ដែលមានកំណត់ មិនឲ្យ តិចជាង ដប់ឆ្នាំ ទេ មិនឲ្យ ច្រើនជាង ម្ភៃឆ្នាំ ទេ ។

បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទានោះ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ទៅ-ក្រោម ត្រូវអនុវត្ត ទោសគុកមជ្ឈិម ដែលមានកំណត់ មិនឲ្យតិចជាង ប្រាំឆ្នាំ ទេ មិនឲ្យ ច្រើនជាង ដប់ឆ្នាំទេ ។

បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទានោះ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ទៅ-ក្រោម ត្រូវអនុវត្ត ទោសគុកមជ្ឈិម ដែលមានកំណត់ មិនឲ្យតិចជាង មួយឆ្នាំ ទេ មិនឲ្យ ច្រើនជាង ប្រាំឆ្នាំ ទេ ។

មាត្រា ១១៩ – ក្នុងបទមជ្ឈិម ទៅក្រោម មិនអាចកាត់ទោស ដាក់គុកឲ្យមានកំណត់ លើស ពាក់កណ្តាល នៃអតិបរមា ដែល មានចែងទុក ក្នុងច្បាប់ ទេ ។

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ នៃមាត្រា ១៣០, ១៣១, ១៣៣, ១៣៤

១៥០, ១៥១, ១៥២, ១៥៣, ១៥៤, ១៥៧, ១៥៩, ១៦០, ១៦៣ ដែលស្តីពីស្ថានទម្ងន់ទោសនោះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឡើយ ។

ទោស ដាក់ឲ្យយ៉ាងនោះ អាចបន្ថយ តាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមាន គ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១៣៦ បាន ជាដរាប, កាលណាបើ មាន កាលៈទេសៈ គួរឲ្យគ្រាប្រណី ដល់អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ទោះបី មានបទបញ្ញត្តិ ជាពិសេសណាមួយ បង្គាប់ឲ្យនិគ្រោះ បទល្មើសនោះ ដល់អតិបរមា នៃទោសមធ្យម ក៏ដោយ ឬ ដោយហេតុ មានកាលៈទេសៈ តម្រូវឲ្យដាក់ទម្ងន់ ទោស ក៏ដោយ ។

ការបន្ធូរប្រតិបត្តិ ទោស, ដូចដែលបានពណ៌នា ក្នុងមាត្រា១៣៥ នោះ, អាចអនុញ្ញាត ឲ្យទណ្ឌិត ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំបាន ជាដរាប, ទោះបី អតីតកាល នៃជននោះ អាក្រក់ យ៉ាងណា ក៏ដោយ ទីង ទោះបី បទបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ តម្រូវឲ្យផ្តន្ទា ទោស នោះ ជាអតិបរមា ក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២០–ទោសគុក ដែលបានដាក់ តាមមាត្រាទាំងឡាយ ខាងលើនេះ ត្រូវយកទៅដាក់ ឲ្យប្រតិបត្តិ ក្នុងគុកប្រដៅ រហូតដល់ឆ្នាំ ដែលទណ្ឌិតនោះ បានគ្រប់ អាយុ ជានីតិភាព ។

មាត្រា ១២១ – អនុទោស ចាប់ទុកយកតាមបង្ខំ សិទ្ធិនៃ ពលរដ្ឋ ១, តំហាត់លំនៅ ១, ការបង់បង្ហាញ ជល់សាធារណជន ខ្ចីសាល ក្រម ស្តីពីទណ្ឌកម្ម ១, បញ្ជូនជនកម្ម ១, ចាប់ឋបួនខែ, មិនត្រូវយកទៅ អនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឡើយ ។

ការបង់ ប្រាក់ពិន័យ និង ធនទណ្ឌ ផ្សេងៗ, ដែលបាន សម្រេច ទៅលើអនីតិជន នោះ, ត្រូវជាភារៈ របស់បុគ្គល ដែលមាន អំណាចមេបា ឬ ដែលជាអ្នកអាណាព្យាបាល លើអនីតិជន នោះ បង់ ។ ឯការ ដាក់គុកបង្ខំការប្រាក់វិញ មិនអាចយក ទៅអនុវត្ត បានសោះឡើយ ។

មាត្រា ១២២ – គត្តបទនៃមាត្រានេះ បានត្រូវព្រះរាជក្រម លេខ ១៦៨ CE ចុះថ្ងៃ ៧ – ● – ៦៤ ៈនិរាករ ហើយ

ចំពូក ពីរ

អំពី ការកែទម្រង់ ទោសឧក្រិដ្ឋ មក ជាទោសគុកមជ្ឈិម វិញ ព្រោះ ជរាភាព នៃទណ្ឌិត

De la transformation des peines criminelles en peines privatives de liberté en raison de la sénilité du condamné

មាត្រា ១២៣ – ទណ្ឌិត អាយុ លើស ចិតសិប ឆ្នាំ ដែល

ត្រូវ ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ និង ថ្នាក់ទីពីរ នោះ, ត្រូវយក ទោសគុក មជ្ឈិម ដែលមាន រយៈពេល ស្មើគ្នា នឹងទោសឧក្រិដ្ឋ នោះ មកដាក់ ជំនួសវិញ ។

ឯទោសបព្វាជនីយកម្ម មិនត្រូវយកមកអនុវត្ត លើទណ្ឌិត ជុន នេះឡើយ ។

មាត្រា ១២៤ – ទណ្ឌិត ណា កំពុងរង ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ឬ ថ្នាក់ទីពីរ, ហើយ វ័យ របស់ខ្លួន ក៏ចូល ដល់អាយុ ហុកសិប ឆ្នាំ ទៅ, វេលានោះ គឺវេលា ដែលខ្លួន ចូល ដល់វ័យជរានោះ ទណ្ឌិត នោះ ត្រូវបានមករងទោស តាមរបប គុកមជ្ឈិម វិញ ។

ទោសបព្វាជនីយកម្ម, បើមាន, ក៏ត្រូវផុត ពីថ្ងៃនោះមកដែរ ។

មាត្រា ១២៥ – ទោះ ក្នុងករណី ណា ក៏ដោយ, ការប្តូរ ទោសឧក្រិដ្ឋ មក ជាទោសគុកមជ្ឈិម ដោយត្រាប្រណី ដល់មនុស្សជរា អាយុ ច្រើនជាង ហុកសិប ឆ្នាំនេះ មិនអាចបំបាត់ អនុទោសទាំងឡាយ ដែល បានកាត់រួចទៅហើយ នោះឲ្យបាត់ បានទេ ។

មាត្រា ១២៦ – អ្នកមានទោសលហុ មានអាយុ ច្រើនជាង ហុកសិប ឆ្នាំ មិនត្រូវ ឲ្យទទួល ទោសគុក លើសពីមួយ ថ្ងៃឡើយ ។

ជំពូក បី

អំពី ការបន្ថយ ទោស ព្រោះមាន កាលៈ ទេសៈ គួរត្រាប្រណី

De la réduction des peines résultant des circonstances atténuantes

មាត្រា ១២៧– នាកាល តុលាការពិគ្រោះ, ដែលបានទទួលជំរះរឿងណាមួយ, ក្រោយដែលបានពិភាក្សា ប្រសព្វគ្រប់ហើយ, យល់ឃើញថា: ទណ្ឌកម្ម ដែលមានគ្រោងទុក ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ នោះ ប្រសិនបើ យកទៅធៀប នឹងសំពាធក្រក់ នៃរឿងនោះក្ដី, ប្រសិនបើ យកទៅធៀប នឹងវិប្បការ នៃចារី នោះ ក្ដី, មានទម្ងន់ ធ្ងន់ ហួសហេតុពេក, តុលាការ គប្ប ត្រាប្រណី ទោស ឲ្យទណ្ឌិត បាន ៗ សេចក្ដីត្រាប្រណី នេះ មានអានុភាព ឲ្យបន្ថយ ទោស ដែលត្រូវតម្កែនោះ ឲ្យថយតិចមក, ដូចមានលក្ខខណ្ឌ ដែលមានកំណត់ទុក ក្នុងមាត្រាតំនែព្យាយ ដូចតទៅ នេះ ៗ

សេចក្ដីត្រាប្រណីនេះ ឲ្យតែមិនឲ្យ ស្រេចលើសេចក្ដីស្រឡះចិត្ត របស់ចៅក្រម ៗ ចៅក្រមនេះ, បើឲ្យ, មិនបាច់ចាប់ អធិប្បាយ ហេតុ ដែលឲ្យនោះ ក្នុងសាលក្រម របស់ខ្លួនទេ; សេចក្ដីត្រាប្រណីនេះ មានអានុភាព តែទៅលើបុគ្គលម្នាក់ៗ ចំពោះខ្លួនទេ ហើយទោស ដែលត្រូវបន្ថយនោះ គឺបន្ថយតែទៅលើទណ្ឌិតណា ដែលបានទទួល សេចក្ដីត្រាប្រណីនោះដែរ ៗ

មាត្រា ១២៨ - ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ សេចក្តីក្រាប្រណី បណ្តាលឲ្យបន្ថយ ទោស ដូចតទៅនេះ :

១.- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ទៅ-ព្រម ត្រូវបន្ថយ ទោសនោះ មកនៅ ត្រឹមតែ ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ឬ ទីមួយ វិញ ។

២.- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ទៅក្រម ត្រូវបន្ថយ ទោសនោះ មកនៅ ត្រឹមតែ ទោសឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ ទីមួយ ឬ ទោសគុកមធ្យម ដែលមិនត្រូវឲ្យ រយៈពេល តិចជាង ពីរ ឆ្នាំ និងច្រើនជាង ប្រាំ ឆ្នាំឡើយ ។

៣.- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ទៅក្រម ត្រូវបន្ថយ ទោសនោះ មកនៅ ត្រឹមតែ ទោសគុកមធ្យម ដែលមាន រយៈពេល មិនតិចជាង មួយឆ្នាំ និង មិនច្រើនជាង ប្រាំ ឆ្នាំឡើយ ។

ទោសគុកមធ្យម ដែលបានសំរេច ទៅលើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ដោយអនុវត្ត តាមមាត្រា ១១៨ នោះ, ទៅក្រម អាចបន្ថយមកនៅ ត្រឹមតែ មួយ ឆ្នាំ បាន ជាដាច់ ។

មាត្រា ១២៩- គ្រាណា ដែលត្រូវសំរេច ទោសគុកមធ្យម ទៅលើទណ្ឌិត អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ដោយអនុវត្ត តាមកថា

ខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ នៃមាត្រា ខាងលើនេះហើយ ចៅក្រម គាបដៅ កែយក អនុទោស ត្រង់ ១ បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងកំហាត់ល់ទៅ មក អនុវត្ត បាន ដូចមានលក្ខខណ្ឌ ដែលបានគ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ៥៣ នៃ ចុងបំផុត និង មាត្រា ២០ ស្រាប់ ។

មាត្រា ១៣០- តាគាល ចៅក្រម មានសេចក្តីត្រាប្រណី ដល់ ខណ្ឌិតទុក្រិដ្ឋ អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ដែលជាមនុស្ស មិន កងពាល ជាទិត្យាទុក្កូលហើយ, ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា មិនត្រូវបន្ថែម ឲ្យធ្ងន់ ទៀតទេ, ប៉ុន្តែទោសនេះ ត្រូវបន្ថយ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដូច មានគ្រោងទុកក្នុងមាត្រា ១៥៧ វិញ ។

បើខណ្ឌិត នៃទុក្រិដ្ឋកម្មនោះ ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំ បី ឆ្នាំ ហើយ ជាមនុស្ស មិនកងពាល ជាទិត្យាទុក្កូល ទៀតផង, ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទានោះ គឺនៅតែ គាបបន្ថយ ហេតុ ដល់ទោសនុកមធ្យម តែ មួយឆ្នាំ បាន ។

មាត្រា ១៣១- ក្នុងបទមធ្យម, កាលបើ មានដាក់កំហិត ឲ្យ អនុវត្ត ទោស ជាអតិបរមា, ព្រោះមាន បទបញ្ញត្តិ ជាពិសេស របស់ ច្បាប់ ស្តីពីបង្ក្រាប បទល្មើស ដែលតម្រូវមាន ខណ្ឌកម្មនោះ ក៏ ជូ

ដោយសារហេតុ កាលៈទេសៈ ត្រូវទម្ងន់ មកជំរុញនី ដូចដែលមានចែង ទុកក្នុងមាត្រា ១៦៩, ១៧០, ១៧១, ១៧២, ១៧៣, ១៧៦, ១៧៨, ១៧៩, ១៨០, ១៨១ ហើយនេះក្តី, កំរោងក្តីក្រាប្រណីនោះ តាមនាំ ឲ្យចៅក្រម បន្ថយទោស តាំងនោះបាន ដូចតទៅនេះ

១.– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមានោះ ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ដែលមានកំរិត តិចជាងអតិបរមា របស់វា ឬ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ថយ រហូតមក ដល់អប្បបរមា នៃទោសនេះ ក៏បាន ។

២.– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមានោះ ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដែលមានកំរិត តិចជាងអតិបរមា របស់វា ឬ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ថយ រហូតមក ដល់អប្បបរមា នៃទោសនេះ ក៏បាន ។

៣.– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមានោះ ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ដែលមានកំរិត តិចជាងអតិបរមា របស់វា ឬ ក៏ដាក់ទោសលហុ ។ ប៉ុន្តែបើ ទោស លហុ នោះ មិនមែនជាទោសគុក ទេ គឺទោសពិន័យ វិញ ចៅក្រម មិនត្រូវពិន័យ ឲ្យតិចជាង អតិបរមា នៃទោសពិន័យជាលហុឡើយ ។

ចៅក្រម មិនត្រូវយក បទបញ្ញត្តិតាំងឡាយ ក្នុងមាត្រានេះ ទៅ

អនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឡើយ ។ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ដល់អនីតិជន កាលត្រូវបន្ថយ តាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមាន គ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១៣៦ នៃខ្ពស់បំផុត បាន ជាដរាប ។

មាត្រា ១៣៤– ក្នុងបទមជ្ឈិម, កាលបើ គ្មានបទបញ្ញត្តិ ជាពិសេស នៃច្បាប់ ក្រៅ ពីក្រមនេះ បទល្មើស ដែលនាំឲ្យមាន ទណ្ឌកម្ម នោះ ទេ ឬ បើគ្មាន កាលៈទេសៈគួរឲ្យធូរ ដូចដែលមាន គ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១៣៩, ១៤០, ១៤១, ១៤២, ១៤៣, ១៤៤, ១៤៥, ១៤៩, ១៥០, ១៥១ ទេ, នោះ សេចក្តីក្រាប្រណី បណ្តាលឲ្យ បន្ថយទោស នោះ ដូចតទៅនេះ:

១.– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ឬ ថ្នាក់ទីមួយ វិញ ។

២.– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ឬ ទោសលហុវិញ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើ ទោសលហុ នោះ មិនមែនជាទោសគុក ទេ គឺ ជាទោស ពិន័យ វិញ, ចៅក្រម មិនត្រូវពិន័យ ឲ្យតិចជាង អតិបរមា នៃ ទោសពិន័យ ជាលហុ ឡើយ ។

៣– បើទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ, ចៅ

00222222

ក្រុម ត្រូវអនុវត្ត ទោសលហុ ។

ទោសមធ្យម ទាំងឡាយ, ទោះបី មានធ្លាក់ចុះប៉ុន្មាន ក៏ដោយ ដែល ត្រូវផ្តន្ទា ដល់អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, គាប់ត្រូវបន្ថយ ហួស ដល់អប្បបរមា នៃទោសលហុ បាន ជាដាច់ ។

មាត្រា១៣៣- សេចក្តីក្រាប្រណី នេះ មិនមែន ជាការហាក់ ចៅក្រម មិនឲ្យសម្រេច អនុទោស ត្រង់ ខ បន្ថយ សិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ និង គំហាត់ លំនៅ ដល់ទណ្ឌិត ដែលមាន អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ នោះទេ, ប្រសិនបើ ចៅក្រម យល់ថា គួរសម្រេច, ហើយ ច្បាប់ ក៏បានអនុញ្ញាត ឲ្យអនុវត្ត អនុទោស នោះ ក្នុងបទមធ្យម ទៀត ផងដែរ ។

មាត្រា១៣៤- ក្នុងបទលហុ សេចក្តីក្រាប្រណី បណ្តាលឲ្យ បន្ថយ ទោសលហុនោះ មកនៅ ត្រឹមតែ ពិន័យ ថ្លៃសេន ហើយ ទោសគុក ជាលហុ មិនអាចសំរេច បានឡើយ ។

ជំពូក បួន

អំពី ការបង្អង់ ប្រតិបត្តិ ទោស

Du sursis à l'xècution des peines

មាត្រា ១៣៥– ក្នុងករណី ដែលមាន ទណ្ឌកម្ម ឲ្យបង់ ពិន័យ ឬ ដាក់គុកមជ្ឈិម, សាលាក្រម ឬ សាលាដំបូង អាចបញ្ជា ឲ្យបង្អង់ ប្រតិបត្តិ ទោស បាន, ប៉ុន្តែ សាលាក្រម ឬសាលាឧទ្ធរណ៍នោះ ត្រូវអធិប្បាយ បញ្ជាក់ ហេតុ នៃសេចក្ដីសំរេច របស់ខ្លួននោះ ឲ្យច្បាស់លាស់ ។ ទណ្ឌិត ដែលសួរ ដល់ការបង្អង់ ប្រតិបត្តិ ទោសនេះ, ត្រូវឲ្យ មានលក្ខខណ្ឌ ដូចតទៅនេះ ៖

ក– ពីអតីតកាលមក ទណ្ឌិត មិនដែលមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ ទោសគុកមជ្ឈិម ព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម ដល់មុនសោះ ។

ខ– ទោស ដែលទណ្ឌិត ត្រូវទទួល ជាទណ្ឌកម្ម ក្នុងពេលនេះ ទៀត, គឺច្បាប់ មិនមានដាក់ កំហិត ឲ្យផ្ដន្ទា ជាអតិបរមា តាមបទ បញ្ញត្តិ ជាពិសេស ស្ដីពីបង្ក្រាប បទល្មើស ដែលនាំឲ្យមាន ទណ្ឌកម្ម នោះ ក៏ទេ, ដោយសារមាន កាលៈទេសៈ តូចមួយ ជាប្រយោជន៍ ឬ គួរ ទម្ងន់ព្រោះបុគ្គល ដូចមានចែងក្នុង ក្នុងមាត្រា ១៣៩, ១៥០, ១៥១, ១៥២, ១៥៣, ១៥៤, ១៥៨, ១៥៩, ១៦០, ១៦១, គឺទៅដោយ

បើ ក្នុងរយៈពេល ប្រាំឆ្នាំ, រាប់ពីថ្ងៃ កាត់សេចក្តីចំពោះមុខ ឬ រាប់ពីថ្ងៃ ប្រគល់ ដីកាដាច់ណាត់ នោះមក, ទណ្ឌិត មិនបានត្រូវ ទណ្ឌកម្ម ជាទោសគុកមធ្យម ព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម ជាថ្មីទៀតទេ, នោះទោស ដែលបានបង្គាប់មក ត្រូវទុក ជាអសារសូន្យ ។ ក្នុង ករណីផ្ទុយទៅវិញ គឺថា ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំនោះ ទណ្ឌិត បានប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្មជាថ្មី ទៀត, ទណ្ឌិតនេះ ត្រូវទទួល ទោស ទាំងមុន ទាំងក្រោយ រួមគ្នា, តែមិនមែនស្រូបចូលគ្នា ដូចមាន ក្នុង លក្ខខណ្ឌ ដែលគ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១៤ ដល់ ១៧ នោះឡើយ ។

ទណ្ឌិត ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ អាចគ្រា ប្រណី ឲ្យបង្អង់ប្រតិបត្តិ ទោស នេះ បាន ជាដរាប, ទោះបី អតីតកាល របស់វា អាក្រក់យ៉ាងណា ក៏ដោយ, ទោះបី បទល្មើស ដែលត្រូវបង្ក្រាប នោះ ត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមា ក៏ដោយ ។ (ស្រង់ពីព្រះរាជក្រមលេខ ៣៣ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២៨ សីហា ១៩៥២)

មាត្រា ១៣៦- នាកាល បានអនុញ្ញាត ឲ្យបង្អង់ប្រតិបត្តិ ទោស យ៉ាងនេះហើយ, ចៅក្រម មិនអាចសំរេច ឥតទោស ត្រង់ការ បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង តំហាត់លំនៅនោះ បានទេ, ប៉ុន្តែចៅក្រម ត្រូវតែ បញ្ជា ឲ្យទណ្ឌិត បង់ សោហ៊ុយជម្ងឺចិត្ត និងបង្វិល ទ្រព្យគាង ទៅឲ្យគេ វិញ, ប្រសិនបើ មាន ។

មាត្រា ១៣៧– ឯកសារ (សំណុំរឿង) ទាំងមូល, ដែលមានសាលក្រម អនុញ្ញាត ឲ្យបង្គាប់ប្រតិបត្តិទោសនេះ, ត្រូវជូន ទៅទីស្ដីការ រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងយុត្តិធម៌ ពិនិត្យ ភ្លាម ។

មាតិកា ពីរ

អំពី ទម្ងន់ ទោស

DE L'AGGRAVATION DES PEINES

មាត្រា ១៣៨– ទោសពិន័យ ដែលបានគ្រោងទុក ក្នុងច្បាប់ សំរាប់ ផ្ដន្ទាកម្ម របស់បទល្មើស ត្រូវតែបន្ថែម ទម្ងន់ ឡើង ទៀត, ដូចដែលមានសំដែង ជាពិសេស ក្នុងមាត្រានេះ, កាលណាបើ មានកាលៈទេសៈពិសេសណា មកធ្វើឲ្យធ្ងន់ លើឧក្រិដ្ឋភាព នៃអំពើ នោះ ឬ លើវិទ្ធភាព នៃជនរ៍ ឲ្យកាន់តែធ្ងន់ឡើង គឺធ្ងន់ ព្រោះតែលក្ខខណ្ឌ នៃបទល្មើស ដែលបានប្រព្រឹត្តមក នោះ ក៏មាន, ធ្ងន់ ព្រោះតែ គុណភាព នៃអ្នកធ្វើអំពើល្មើស ឬ គុណភាព នៃជនរ៍ ក៏មាន ឬ ធ្ងន់ ព្រោះតែ, ក្នុងពេល ដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនោះ, ជនរ៍នោះ ពុល ក្នុងភាព មិនអាចតទល់ ការពារខ្លួន ក៏មាន ។

ចំពូកមួយ

អំពី ទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមក ពីល័ក្ខខ័ណ្ឌ របស់បទល្មើស

De l'aggravation des peines résultant des conditions de l'infraction

មាត្រា ១៣៩– កាលបើច្បាប់ មិនបានបញ្ញត្តិ ផ្សេងទៀតទេ, បទល្មើស ទាំងឡាយ ជាមជ្ឈិម, ដែលបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងកាលៈទេសៈ ដូចខាងក្រោមនេះ, ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ដល់អតិបរមា នៃទោស ដែលត្រូវផ្ដន្ទា :

១.– ប្រព្រឹត្ត បទល្មើសមជ្ឈិម ច្រើនបទ ដំណាលៗ គ្នា,

២.– មាន ការគិតទុក ជាមុន,

៣.– មាន គូកន គ្នាច្រើន,

៤.– មាន កាន់អាវុធ,

៥.– មាន កងកម្លាំងបញ្ចេញមុខ (force ouvert) ឬ ប្រយុទ្ធក ដៃ (vive force) ,

៦.– ដោយសន្និច្ចទកម្ម,

៧.– បានប្រព្រឹត្ត នៅលើផ្លូវគោក, តាមទន្លេ, តាមសមុទ្រ ឬ តាមអាកាស, ក្នុងកំពែង នៃគេហស្ថាន របស់សាសនា ឬ របស់រាជ-ការសាធារណៈ ។

បទបញ្ញត្តិទាំងនេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុតិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឡើយ ។

កាលៈទេសៈ តួទម្ងន់ ៖ ណាមួយ, ចំណុច ១ ទាំង ៧ នោះ, នឹងអាចយក ទៅប្រកបផ្សំ នឹងបទល្មើស ណាមួយ ដើម្បីឲ្យបទល្មើស នោះធ្ងន់ ទៅបាន, ក៏លុះតែ កាលៈទេសៈ នោះ មិនមែន ជាអង្គនៃបទល្មើស ដែលត្រូវនិគ្រោះ នោះ ទេ ។

មាត្រា ១៤០– បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ខាងលើ, ដែលនិយាយពីនិគ្រោះ បទល្មើស ប្រព្រឹត្ត ជំណាលៗគ្នា, នឹងយកទៅអនុវត្ត បាន ក៏លុះតែ បទបញ្ញត្តិនោះ ស៊ីសេចក្តីគ្នា នឹងមាត្រាទាំងឡាយ ពី១៤ដល់ ១៩ ដែលស្តី ពីការស្រូប ទោស នឹង តម្រួតទោស តាមព្រំដែន នោះ ផង ។

មាត្រា ១៤១ – បទមជ្ឈិម នឹងក្លាយ ទៅជាបទឧក្រិដ្ឋ បាន កាលណាបើ បទល្មើសនោះ ប្រព្រឹត្ត ដោយមាន លក្ខណ៍ ដែលប្រកប នឹងកាលៈទេសៈ តួទម្ងន់ ដូចមានគ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១៣៩ នោះ ចំនួនបី ៖ យ៉ាងតិច ។

បើ បទល្មើស នោះ ប្រកប គ្រប់ កាលៈទេសៈ តួទម្ងន់ ទាំងបី ៖ ហើយ នោះ, ទៅក្រម ត្រូវយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ មកអនុវត្ត ។

បើ បទល្មើស ប្រព្រឹត្ត ប្រកប កាលៈទេសៈគួរទម្ងន់ លើស ពីនេះ ទៅ, ចៅក្រម ត្រូវយក ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ មកអនុវត្ត ។

បញ្ញត្តិទាំងអស់នេះ ត្រូវយកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំ ឆ្នាំ ដែរ ។

កាលៈទេសៈ គួរទម្ងន់, ដែលយកទៅ ប្រកបផ្សំ នឹងបទមជ្ឈិម ដើម្បីឲ្យបទមជ្ឈិម ក្លាយទៅ ជាបទឧក្រិដ្ឋនោះ, មិនត្រូវចូល ជាអង្គ នៃ បទល្មើស ដែលត្រូវនិគ្រោះ នោះទេ ។

មាត្រា ១៤២– គ្រាណាបើ បទល្មើស ណាមួយ, បណ្ដាបទល្មើសទាំងឡាយ ដែលប្រព្រឹត្ត ដំណាលៗគ្នានោះ, មាន គោលបំណង ថា នឹងធ្វើ មនុស្សឃាត ដោយចេតនា ក្ដី ឬធ្វើឲ្យ មាន របួសស្នាម, គ្មានចេតនា ចង់សម្លាប់ទេ ក្ដី, ប៉ុន្តែអានុភាព របួស នោះ បាន បណ្ដាល ឲ្យស្លាប់, នោះចារីក្ដី, សហចារីក្ដី, អ្នកចូលគំនិត ដោយ ជួយទំនុកបំរុង ក្ដី, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៤៣– ត្រូវទុកជា បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ច្រើន បទដំណាលៗគ្នា កាលណាបើ ជននោះ បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ច្រើនបែប ផ្សេងៗគ្នា ក្នុងពេល ជាមួយគ្នា ។

អំពើ ទាំងឡាយ ដែលធ្វើឡើង ដើម្បីរៀបចំ ដំណើរ របស់ បទល្មើស, ដើម្បីឲ្យងាយ ក្នុងការប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ឬដើម្បីឲ្យ បទល្មើសនោះ បានសម្រេចពិត ក្រោយអំពើ ដែលធ្វើឲ្យ ចោរ គេច ខ្លួន បានដោយស្រួល ឬ គាស់គាំង ជាទីជួយទំនុកបំរុង ឲ្យចោរ ឬ អ្នកសមគំនិត បានផុតខ្លួន ពីការផ្ដន្ទាទោស ទាំងអស់នេះ ត្រូវទុក ថា ជាបានប្រព្រឹត្ត ដំណាលគ្នា បាន ។

មាត្រា ១៦៦– ការគិតទុកជាមុន គឺការតាំងចិត្តជាស្រេចថា នឹង ប្រព្រឹត្ត នូវអំពើ ណាមួយ មុនពេល ដែល ប្រព្រឹត្ត នូវអំពើ នោះ គឺ ជាពេលដែល សម្រេចចិត្ត នឹងពេលដែល ប្រព្រឹត្ត មានចន្លោះឃ្លាត ពីគ្នា ល្មមឲ្យ ចោរ រៀបចំ ដំណើរការ នោះបាន ។

មាត្រា ១៦៨-ដែលទុកថា ជាក្រុមច្រើននាក់នោះ គឺថា កាល ណា មានមនុស្ស ពីរនាក់យ៉ាងតិច បានមូលមាត់គ្នាថា នឹងប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ណាមួយ ជាមួយគ្នា ដោយខ្លះ ជាសហការី ក្ដី, ខ្លះជាអ្នក ចូលគំនិត ដោយជួយទំនុកបំរុង ក្ដី, បទល្មើសនោះ ត្រូវទុកថា ជាបទ ល្មើស ប្រព្រឹត្ត ដោយមានក្រុម ច្រើននាក់ ។

មាត្រា១៤៦.ឧបករណ៍ទាំងឡាយ ដែលគ្មានមុខ ក្ដី, ដែលមានមុខមុត ក្ដី, ដែលមានចុងស្រួច ក្ដី ឬ ដែលផ្ទុះ ក្ដី ត្រូវទុកជាជា អាវុធ ។

កាំបិត និងគ្រឿង ដែលដាក់ ក្នុងហោប៉ៅបាន, ដំបង និង ឈើច្រត់ ត្រូវរាប់ថា ជាអាវុធដែរ កាលណាបើ ចារី បានយក គ្រឿងទាំងនេះ ទៅប្រហារ គេ ។

មាត្រា ១៤៧– ដែលហៅថា អំពើសម្រេច ដោយកម្លាំងចេញមុខនោះ គឺអំពើ ដែលបានសម្រេច ដូចប្រាថ្នា ព្រោះតែបានផ្ទុះសំលែងគេ ឬ ពាធាគេ, ទោះបីគេ មិនបានទទួល គ្រោះ វិហិង្សានោះ ដោយសារគេ រត់រួចក្ដី ដោយសារគេ មិនហ៊ាន តប ត ក្ដី ។

អំពើ ដែលបានសម្រេច ដោយប្រយុទ្ធ ដៃ នោះ គឺចារីនោះ បានប្រើ វិហិង្សា លើរូបមនុស្ស, ប្រើការគំរាម, ជំលាប ប្រយោជន៍ ទីងបំបាត់បំបប កុំឲ្យមានការតស៊ូ តប មក វិញ ។

មាត្រា១៤៨–សន្ធិច្ឆេទកម្ម ជាអំពើ ដែលធ្វើ ដោយកម្លាំង ដើម្បីទម្លាយ គ្រឿងបិទណាមួយ ដោយបំបាក់បំបែក ក្ដី ឬ បំផ្លាញទ្វារ ខ្ទប ក្ដី, ដោយរបៀបអ៊ីៗ ផ្សេងទៀត ក្ដី, ឲ្យមានប្រហោង ល្មម មនុស្សម្នាក់ គាចចូលទៅ ក្នុងកន្លែង ដែលគេ បិទនោះ បាន, ឬ ដើម្បី

ឧបករណ៍ របស់ ដែលគេ ទុក ក្នុងទីចិទ្ធាំង នោះ ។

ការប្រើកូនសោក្លែង ឬ កូនសោដែលលួចលាក់ ពីម្ចាស់គេ មក ឬ គ្រឿងក្លែង ដើម្បីនឹងតាក់បើក ទ្វារគ្រឿងពិត របស់គេ, ក៏រាប់បញ្ចូល ទៅ ក្នុងសន្និបាតកម្ម ដែរ ។

មាត្រា ១៤៨- ផ្ទះគេហ គឺទីលំ, ផ្ទះល្វែង, ផ្ទះលំ និងផ្ទះរងំ សម្រាប់ ជាគេហដ្ឋាន របស់មនុស្ស, ផ្ទះក្នុងយស្ម័យយាន, ស្ថានីរថភ្លើង, កន្លែងជាទ្វារចេញ និង ជាទ្វារចូល នៃរថភ្លើង ។

ផ្ទះឃ្លាំង គឺផ្ទះទឹក ដែលមាន បើកចេញចូលបាន, ដីន, ព្រហាំង និង មាត់ព្រាំង, យ៉ាំងដាក់ទំនិញ កំពង់ផែទំនិញ ។

ផ្ទះសមុទ្រ ផ្ទះទឹកមាត់សមុទ្រ នៃប្រទេសកម្ពុជា និង ទឹក ដែល ជ្រៅឆ្ងាយ ពីមាត់សមុទ្រ, កាលណាបើ ចេញទៅលើសនោះ បានប្រព្រឹត្ត ទៅលើនាវារបស់ខ្មែរ, កំពង់ផែ, ករ៉ៃ, ព្រមទាំងគ្រឿងហ្គេ ដែលសង់ នៅទីនោះ ដើម្បីសេចក្តីត្រូវការរបស់នាវាចរណ៍ និង សេចក្តីត្រូវការ របស់ការដឹកនាំ អ្នកដំណើរ ឬ ទំនិញតាំងឆ្ងាយ ។

ផ្ទះអាកាស គឺកាលយន្តហោះ, កន្លែងចំណត និង កន្លែងហោះ ចេញ, គ្រឿងស្ថានទាំងឡាយ ដែលសង់ ដើម្បីសេចក្តីត្រូវការ របស់ អាកាសចរណ៍ និង យន្តហោះ ដឹកនាំ អ្នកដំណើរ និងទំនិញ, ផ្ទ

អាកាស ដែលនៅ លើដី ប្រទេសខ្មែរ ។

គេហដ្ឋាន សម្រាប់ សាសនា គឺវិហារ, កុដិ, សាលាឆាន, សាលាប្រជុំ សាសនា របស់បព្វជិត ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ, ព្រមទាំងសំណង់ ដទៃទៀត ដែលមាននៅ ក្នុងកំពែង វត្តនោះ ។

គេហដ្ឋាន សាធារណៈ ដាច់ឆ្ងាយ គឺផ្ទះសម្បែង សព្វសារពើ សម្រាប់ ពលការ សាធារណៈ ។

ជំពូក ពីរ

អំពី ទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមក ពីគុណភាព នៃ អ្នករងបទល្មើស

De l' aggravation des peines résultant
de la qualité des victimes de l'infraction

មាត្រា ១៨០– ប្រសិនបើ ច្បាប់ មិនបានបញ្ញត្តិអ្វី ជាពិសេស ទៅទៀតទេ, បទមជ្ឈិមណា ដែលគេប្រព្រឹត្ត ឡើងបំផ្លាញ ផលប្រយោជន៍ ជាសម្ភារៈ របស់ពលការ ឬ របស់សាសនា, បទល្មើសមជ្ឈិមនោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលបានគ្រោងទុក សម្រាប់ ជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើស នោះ ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះ មិនអាចយកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំទេ ។

00222233

មាត្រា ១៨១ – ប្រសិនបើ ច្បាប់ មិនបានបញ្ញត្តិ ផ្សេង ជាពិសេស ទៅទៀតទេ, បទល្មើសណា បណ្ដាលឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ទៅលើបព្វជិត ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ, អ្នករាជការ, ភ្នាក់ងារនគរបាល, អ្នកដំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ, ជនអ្នកទទួល ភារៈ មន្ត្រី នៃក្រុមរាជការ សាធារណៈ ដែលកំពុងធ្វើការ មុខក្រសួង ឬ ក្នុងកាល ធ្វើការ មុខក្រសួង របស់ខ្លួន ឬ មុខងារ ដែលគេ ប្រគល់ មកឲ្យខ្លួន, បទល្មើស នោះ ត្រូវផ្តន្ទា ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើស នោះ, លើកលែង តែ ចោរនោះ ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ តែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ១៨២ – បទល្មើសណា ដែលច្បាប់ គ្មានបញ្ញត្តិ ជាពិសេស ផ្សេងទៅទៀតទេ ហើយប្រព្រឹត្ត ឲ្យមានព្យសនកម្ម លើរូប អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់បី ឆ្នាំ, លើរូបជន មានអាយុ ច្រើនជាង ហុកសិប ឆ្នាំ ឬ លើរូបមនុស្ស ពិការ, បទល្មើសនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលទុក ជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើសនោះ, លើកលែងតែ ចោរនោះ ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ។

ចំពូក បី

អំពី ទម្ងន់ទោស បណ្តាលមកពីគុណភាព នៃអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស

De l'aggravation des peines résultant
De la qualité de l'auteur de l' infraction

មាត្រា ១៨៣ – ចារីណា, ដែលមាន អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ជាអ្នករាជការ, ភ្នាក់ងាររាជការ, អ្នកជំណាង ការងារ សា· ធារណៈ, អ្នកទទួល ភារៈ ពិធ្ធី របស់ក្រុមរាជការ សាធារណៈ, បានប្រព្រឹត្ត, ក្នុងពេលកំពុងធ្វើការ មុខក្រសួង ឬ ក្នុងឱកាស ធ្វើការ មុខក្រសួង, នូវបទមជ្ឈិម ដែលច្បាប់ មិនបានបញ្ញត្តិ អ្វី ជាពិសេស ទៀតទេ, ចារីនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើសនោះ ។

មាត្រា ១៨៤ – ជនណា មានអាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ជាបាវព្រាវ, ឈ្នួល, និយោជិត, និយោជក, ឬ អ្នករៀនធ្វើការ ក្នុងផ្ទះ របស់ជនណាម្នាក់, ហើយបានប្រព្រឹត្ត, ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយចូលគំនិត, ក្នុងរយៈវេលា ដែលខ្លួន នៅធ្វើការ ឲ្យគេ ឬ ដែលបានធ្វើការ ឲ្យគេ ពីពេលមុន មក, នូវបទមជ្ឈិមណាមួយ បណ្តាលឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់ជន ជាចៅហ្វាយ, ជន្ទាំ ឬ ចៅកែនោះ, តែច្បាប់ មិនបានបញ្ញត្តិ

00222235

អ្វី ជាពិសេសទៀតទេ, ផលនោះ ត្រូវដូចគ្នា ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលទុក ដាក់ទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើសនោះ ។

បទល្មើសណា បានធ្វើ ឲ្យមាន ក្រុសនកម្ម ដល់សមាជិក នៃគ្រួសារ របស់ចៅហ្វាយ, ជាង, ចៅកែ នឹង ដល់អ្នកក្រៅគ្រួសារ, នៃ ដែលបានមកនៅ ស្នាក់អាស្រ័យ នឹងផ្ទះ ចៅហ្វាយ, ជាង, ចៅកែនោះ បទល្មើសនោះ ក៏ទុកដូចជា បានធ្វើ ឲ្យមាន ក្រុសនកម្ម ដល់ចៅហ្វាយ, ជាង, ចៅកែនោះដែរ ។

ជំពូក បួន

អំពី ទម្ងន់ ទោស បណ្តាលមក ពីទណ្ឌិត ជាមនុស្ស មិនរាងចាល ។

De l'aggravation des peines résultant de l' état de récidive du condamné

ផ្នែកទី មួយ

អំពី ភាព មិនរាងចាល ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ

De l' état de récidive en matière criminelle

មាត្រា ១៨៨– ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ, ទណ្ឌិត ដែលបានរងទោស ឧក្រិដ្ឋ រួចហើយ ហើយនៅប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋមួយថ្មី ទៀត, ទោះបី កាល នៃការទទួល ទោសមុន នឹង កាល នៃការប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋថ្មីនេះ

ឃុំខ្លួន ពីរ ឆ្នាំ ប៉ុន្មានឆ្នាំក្តី, ពោះបី បទឧក្រិដ្ឋនេះ មានប្រភេទ ដូច ឬ មិនដូចគ្នា នឹងបទឧក្រិដ្ឋមុនក្តី, កំហុសនោះ ត្រូវចូលក្នុងការ មិនកន់តាល ជានិត្យានុកូល ដែរ ។

បទបញ្ញត្តិនេះ មិនឲ្យយកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ និង មនុស្សចាស់ ដែលប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ហើយដាក់គុក មជ្ឈិម ដោយអនុវត្ត តាមមាត្រា ១១៨ និង ១២៣ ទោះទេ ។

មាត្រា ១៥៦- ទោស ដែលត្រូវអនុវត្ត លើកំហុសឧក្រិដ្ឋ ដែលនៅ ក្នុងការពមិនកន់តាល ត្រូវកំណត់ ដូចតទៅ :

១ – បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ,

២– បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ,

ទោសឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយ , ដែលត្រូវផ្តន្ទា លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ និងមនុស្សចាស់ អាយុ ច្រើនជាង ហុកសិប ឆ្នាំ ហើយ ដែលនៅ ក្នុងការពមិនកន់តាល ជានិត្យានុកូល , ត្រូវសម្រេច តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមានគ្រោងទុក ក្នុងបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ១១៨ និង ១២៣ ។

មាត្រា ១៥៧- កាលបើ មានការ ក្រាប្រណី ដល់ទណ្ឌិត ទោក្រិដ្ឋ ដែលនៅ ក្នុងភាពមិនកនិតាល ជានិត្យានុកូលផង, ទោសទោក្រិដ្ឋ ដែលត្រូវផ្តន្ទា មិនត្រូវបន្ថែម ឲ្យធ្ងន់ ឡើងទៀតទេ គឺត្រូវបន្ថយ ដូចតទៅនេះ :

១- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី, ចៅ-ក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ វិញ ។

២- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ហើយ ភាពមិនកនិតាល ជានិត្យានុកូល នាំឲ្យអនុវត្ត ទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពី ឬ ថ្នាក់ទីមួយ វិញ ។

៣- បើ ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ជាទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ហើយ ភាពមិនកនិតាល ជានិត្យានុកូល នាំឲ្យអនុវត្ត ទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ចៅក្រម ត្រូវអនុវត្ត ទោសទោក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ឬ ទោសគុកមធ្យម ដែលមានរយៈវេលា មិនតិចជាង ពីរ ឆ្នាំ និង មិនលើសជាង ប្រាំ ឆ្នាំ វិញ ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ១១៨ និង ១២៣ ត្រូវយកទៅអនុវត្ត លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ និង មនុស្សពេញ អាយុ លើសជាង ហុកសិបឆ្នាំ ដែលនៅ ក្នុងភាពមិនកនិតាល ជានិត្យានុកូល ហើយ បាន ទទួល នូវសេចក្តីក្រាប្រណី ពីចៅក្រមដែរ ។

00222238

ផ្នែកទី ពីរ

អំពីភាព មិនរាងចាល ក្នុងបទមជ្ឈិម

De l'état de récidive en matière correctionnelle

មាត្រា ១៨៨– ក្នុងបទមជ្ឈិម , ទណ្ឌិតណា មានអាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ធ្លាប់មាន ទោសគុកមជ្ឈិម លើសពីមួយ ឆ្នាំ ព្រោះបទឧក្រិដ្ឋ ឬ ព្រោះបទមជ្ឈិម ហើយក្នុងរយៈ វេលា ប្រាំ ឆ្នាំ , គិតតាំងពីថ្ងៃ ដែលបានទទួល ទោសមុន ស្រេចហើយ ឬ ក្នុងករណី បន្ធូរប្រតិបត្តិទោស, គិតតាំងពីថ្ងៃ ដែលបានកាត់ទោសមក, បានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្មមួយថ្មីទៀត ទោះបី ទោសកម្មថ្មីនេះ មិនមានប្រភេទ ដូចគ្នា នឹងទោសកម្មមុន ក៏ដោយ , ក៏ត្រូវទុកជា ទណ្ឌិតនោះ មិនរាងចាលដែរ ។

ទណ្ឌិតណា មានអាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ធ្លាប់មាន ទោសគុកមជ្ឈិម មួយ ឆ្នាំ ឬ តិចជាង មួយ ឆ្នាំ ហើយក្នុងរយៈ វេលា ដូចបាន ពោលមក ជាពិសេស ក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើ របស់មាត្រានេះ , បាន ប្រព្រឹត្ត ទោសសកម្មមួយ ថ្មី ទៀត , ទណ្ឌិតនោះ ត្រូវទុក ជាមនុស្ស មិនរាងចាល ហើយ, ប៉ុន្តែ ទោសកម្មថ្មីនេះ ត្រូវឲ្យមាន ប្រភេទ ដូច គ្នា នឹង ទោសកម្មមុន ផង ។

មាត្រា ១៨៩ – ផ្ទៃអំពីករណី ដូចដែលពោលថា ទោសកម្មថ្មី ត្រូវឲ្យមាន ប្រភេទ ដូចគ្នា នឹងទោសកម្មមុននោះ , ច្បាប់បានរាប់បញ្ចូល

ទៅ ក្នុងភាពមិនកន់តាល ដែរ គឺ:

១– ទោសកម្ម ដែលមានសំដែង ក្នុងក្រម ព្រហ្មទណ្ឌ ចំពួក ជាមួយគ្នា ;

២– ទោសកម្ម ក្នុងបរិហារ ដោយចេតនា ទោះបើ ឃុតនៅគ្រោះ នោះ មានគុណភាព ដូចម្ដេច ក៏ដោយ ;

៣– ទោសកម្ម ទាំងឡាយ និងបំណងរបស់ទោសកម្មនេះ, ប្រសិនបើ ច្បាប់ បានបញ្ញត្តិ ឲ្យមានទោស ដល់បំណង ផង ។

៤– ទោសកម្ម និង សមគំនិត ។

មាត្រា ១២០– ក្នុងបទមជ្ឈិម, ទណ្ឌិត អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ, ហើយនៅ ក្នុងភាពមិនកន់តាល ជាទិត្យានុកូល, ត្រូវផ្តន្ទា ឲ្យដល់ អតិបរមា នៃទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា; បើ មិនធ្វើ ទោសនោះ ជាទ្វេគុណ គឺមួយ ជាពីរ ក៏បាន ។

អនុទោស ត្រង់បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង ហាមឃាត់ស្នាក់នៅ តាំងពីពេលនេះ កាលយកទៅសម្រេច លើទណ្ឌិត ក្នុងបទមជ្ឈិម ដែលនៅ ក្នុងភាព មិនកន់តាល ជាទិត្យានុកូល បាន, ទោះបើ ច្បាប់ មិនគ្រោងទុក ឲ្យ អនុវត្ត នៃអនុទោសនោះ ទុកជាទណ្ឌកម្ម នៃទោសកម្ម ដែលត្រូវ ផ្តន្ទា នោះ ក៏ដោយ ។

00222240

ទណ្ឌិត ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ មិនអាចទុកជា ជា មនុស្សមិនកែតាល ជានិត្យានុកូល ក្នុងបទមជ្ឈិម បានទេ ។

មាត្រា ១៦១ – នាកាល ចៅក្រម មាន ក្រប្រណី ដល់ ទណ្ឌិត ក្នុងបទមជ្ឈិម ដែលមិនកែតាល ជានិត្យានុកូលហើយ , ទោស ទាំងឡាយ ដែលត្រូវផ្តន្ទា មិនត្រូវបន្ថែម ទៀតទេ, គឺជាទោសនោះ ត្រូវបន្ថយ តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចបានពោល ជាពិសេស ក្នុងមាត្រា ១៣១ ទៅវិញ ។

មាត្រា ១៦២– នាកាល ទណ្ឌិត ឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិមណា រត់ ពីទីឃុំឃាំង ក្នុងពេល កំពុងរងទោស, ទណ្ឌិតនោះ ត្រូវទុកជា ជាមនុស្សមិនកែតាល ជានិត្យានុកូល តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចជា បាន រងទោស ហើយ គ្រប់កំណត់ ដូច្នោះដែរ ។ រយៈវេលា ប្រាំ ឆ្នាំ ដូច មានត្រាទុក ក្នុងមាត្រា ១៥៨ ត្រូវរាប់ ពីត្រឹមថ្ងៃ ដែលត្រូវគ្រប់ កំណត់ទោស ទុកដូច ជាទណ្ឌិត គ្មានរត់ ពីទីឃុំឃាំង ទេ ។

ចំពោះទណ្ឌិត ដែលដោះលែង ព្រោះសេរីការ មានលក្ខខណ្ឌនោះ, រយៈវេលា ប្រាំឆ្នាំ ត្រូវគិតពីថ្ងៃ ដែលដោះលែង ។

ផ្នែកទី បី

អំពី ភាពមិនរាងចាល បណ្ដាលឱ្យមាន បញ្ញាជនីយកម្ម

De l'état de récidive entraînant relégation

មាត្រា ១៦៣ – អនុទោស ត្រូវបញ្ញាជនីយកម្ម មិនត្រូវយក ទៅអនុវត្ត លើស្ត្រី, លើអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ និង លើមនុស្សជរា អាយុ ច្រើនជាង ហុកសិប ឆ្នាំ ទេ ។

មាត្រា ១៦៤ – បញ្ញាជនីយកម្ម ត្រូវឲ្យបន្ថយ សិទ្ធិ នៃ ពលរដ្ឋ ។ កំណត់នៃ សាលក្រម ដែលបញ្ជាឲ្យធ្វើ បញ្ញាជនីយកម្ម ត្រូវយកទៅ បិទផ្សាយ របៀបគ្នា នឹងសាលាដីកា ការ ទោសទណ្ឌ ដែរ ។

មាត្រា ១៦៥ – ក្នុងរវាង ដប់ ឆ្នាំ, ដោយមិនយក រយៈវេលា នៃទោស ដែលកាត់ហើយនោះ មករាប់ផងទេ, តែបើ បានទទួលទោស នោះ គ្រប់កំណត់ក្ដី, រត់ ពីគុក មុនកំណត់ក្ដី, មនុស្ស មិនរាងចាល នោះ ត្រូវទទួល អនុទោស បញ្ញាជនីយកម្ម ទៀត, ប្រសិនបើវា បាន ត្រូវ ទណ្ឌកម្ម ចំនួន ដូចមានចែង ខាងក្រោមនេះ:

១ – ទណ្ឌកម្ម ពីរ ដង ស្ដីពីទោសទណ្ឌ ជាទំងន់ ;

00222242

២– ទណ្ឌកម្ម បីដង គឺមួយដង, ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ហើយ ពីរ ទៀត, ជាទោសគុកមជ្ឈិម ដែលមាន រយៈពេលត្រឹមតែ មួយឆ្នាំ ឬ ច្រើនជាងមួយឆ្នាំ ព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្មថ្នាក់ទីបី ហើយទឹង អនុទោសពីរ គឺឃាបទ្ទយ សិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ ១, កំហាត់លំនៅ ១ ;

៣– ទណ្ឌកម្មបួនដង សុទ្ធតែ ជាទោស គុកមជ្ឈិម ដែលមាន រយៈពេល ត្រឹមតែ មួយ ឆ្នាំ ឬ តិចជាង មួយ ឆ្នាំ ព្រោះឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម ដូចបានសំដែង ជាពិសេស ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១៦៦– សំណុំរឿង ទាំងអស់, ដែលបញ្ហា ឲ្យធ្វើ បញ្ញាត្តិយកម្មនេះ, ត្រូវជូន ជាដំណឹង ដល់ទីស្តីការ រដ្ឋមន្ត្រី យុត្តិធម៌ក្រម ។

ផ្នែកទី បួន
អំពី ភាពមិនរាងចាល ក្នុងបទលហុ
De l' état de récidive en matière de simple police

មាត្រា ១៦៧– ក្នុងបទលហុ, ក្នុងរយៈពេល ដប់ពីរ ខែ កប់ ពីត្រឹមថ្ងៃ ដែលមាន ទណ្ឌកម្ម ទីមួយហើយ, ជនណា បានត្រូវ ទោសប្រឆាំង ពីបទលហុ មានប្រភេទ ដូចមុនទៀត, ជននោះ ត្រូវទុក ជាអ្នកមិនរាងចាល ។

មាត្រា ១៦៨– ទណ្ឌកម្ម ជាលហុ, ដែលទណ្ឌិតលហុ បាន ទទួលរង តាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងទុក ក្នុងព្រះរាជប្រកាស លេខ ០៤៨ ចុះថ្ងៃ ២៧ ខ្ញ ១៩៦៦ នោះ, មិនត្រូវលើកយកមក គិត ក្នុងការគមិនកាន់ទោល បានទេ ។

មាត្រា ១៦៩– ទណ្ឌលហុណា មិនកាន់ទោល, ទណ្ឌនោះ ត្រូវមានទោស ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលមានចែងទុក ក្នុងច្បាប់ ហើយទោសពិន័យ ត្រូវតែ ទ្វេ អតិបរមា នៃទោសពិន័យ ។ បើ ទណ្ឌិតលហុ នោះ បានទទួល សេចក្តីក្រុប្រណីផង ទៅក្រែម មិនត្រូវ ដាក់ ទោសគុក ទេ, ប៉ុន្តែ ចំនួនប្រាក់ពិន័យ មិនត្រូវបន្ថយ ឲ្យតិច ជាង អតិបរមា នៃកំណត់ពិន័យ ឡើយ ។

គន្ថី បួន

អំពី ការរំលត់ និង ការលើកលែងទោស

De L'extinction et de L'exemption des peines

បទ បញ្ញត្តិ ប្រារព្ធ

DISPOSITINOS PRÉLIMINAIRES

មាត្រា ១៧០– គ្រប់ទណ្ឌិត ត្រូវទទួលរង ទោសទាំងឡាយ ដែលតុលាការ បានផ្តន្ទា ទុក ឲ្យគ្រប់កំណត់, លើកលែង ពេលណា មាន ហេតុណាមួយ នាំឲ្យរលត់ ឬ នាំឲ្យលើកលែង ទោស ដូចមានចែងទុក ក្នុងគន្ថីនេះ ឬ បានត្រូវបន្ធូរ ប្រតិបត្តិ ទោស លើសពីប្រាំ ឆ្នាំ តាម លក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងទុក ក្នុងមាត្រា ១៣៨ នោះ ទើបផុត ពីការរង ទោស ឲ្យគ្រប់ កំណត់បាន ។

មាតិកា មួយ

អំពី អាជ្ញាយុកាល នៃទោស

De la prescription des peines

មាត្រា ១៧១– អាជ្ញាយុកាល នៃទោស គឺអាយុ នៃទណ្ឌកម្ម ដែលនៅមាន អំណាចតាមចាប់ទោសទណ្ឌិតបាន ។ អាជ្ញាយុកាល នៃ ទោសត្រូវក្ស័យ កាលណាបើ ថ្ងៃកាត់ទោស នឹងថ្ងៃតម្រូវឲ្យទណ្ឌិត ទទួលទោស នោះ មានរយៈវេលាឃ្លាតចាកពីគ្នា ជាយូរអង្វែង ពេក ។

មាត្រា ១៧២- អាជ្ញាយុកាល របស់ៈ

ក) ទោសឧក្រិដ្ឋ មានកំណត់ ម្ភៃ ឆ្នាំ ,

ខ) ទោសមជ្ឈិម មានកំណត់ ដប់ ឆ្នាំ ,

គ) ទោសលហុ មានកំណត់ ពីរ ឆ្នាំ ,

ឯទោសឧក្រិដ្ឋ របស់អនីតិជន ទីទ របស់ជនដក ដែលតុលាការ យក ទោសតូចមជ្ឈិម មកអនុវត្ត តាមបទបញ្ញត្តិ មាត្រា ១០៨ និង ០៦៣ នោះ នៅតែមានលក្ខណៈជាឧក្រិដ្ឋ ក្នុងការគិត អាជ្ញាយុកាល របស់ទោស ពីរនោះ ដដែល ។

មាត្រា ១៧៣- ថ្ងៃទីមួយ របស់អាជ្ញាយុកាល នៃទោសនោះ គឺថ្ងៃ ដែលទណ្ឌកម្មនោះ ចាប់ផ្តើម មានការ ជាស្ថាពរ , គឺថា បើ ទណ្ឌកម្មនោះ ជាសេចក្តីសម្រេច ចំពោះមុខ , បើពេលា ត្រូវគិតតាំងពីថ្ងៃ ដែលផុត អំណាច ឧទ្ធរណ៍ ឬ អំណាចសាទុក្ខ ; ហើយបើ ទណ្ឌកម្មនោះ ជាសេចក្តីសម្រេចដាច់ណាត់ , បើពេលា ត្រូវគិត តាំងពីថ្ងៃ ដែលផុតអំណាច ប្តឹងតវ៉ា ។ សេចក្តីសម្រេចដាច់ណាត់នេះ ត្រូវឲ្យជូន ដល់សាមីខ្លួន ផ្ទាល់ខ្លួន ឬ ដល់ទីលំនៅ ឬ ក៏បិទ នៅសាលាឃុំ នៃឃុំ ដែលជាលំនៅរបស់ទណ្ឌិត, ប្រសិនបើ ទណ្ឌិតនោះ គេចខ្លួនបាត់ ។

សាលក្រម ឬ សាលដីកា ដាច់ណាត់ ណា ដែលបានកាត់ ក្នុង

00222246

រយៈពេល ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ១០៩ ហើយមិនបានឲ្យ ដំណាង ដល់មនុស្សក្រៅពោះខាង, សេចក្តីសម្រេចនោះ នឹងបណ្តាល ឲ្យអាជ្ញាយុកាល នៃទោស ទៅជាអាជ្ញាយុកាល នៃបណ្តឹងអាជ្ញា វិញ ។

មាត្រា ១៩៧– ចាប់ការ ទោស ដែលដាច់រួចហើយនោះ,ទណ្ឌិត បានទទួល នៃទោសមួយភាគ ហើយរត់ចេញ ពីគុកទៅ, នោះរយៈពេល អាជ្ញាយុកាល ត្រូវគិត ពីថ្ងៃ ដែលកំណត់ទោស ត្រូវផុត គឺត្រូវគិត ដូចជា ទណ្ឌិតនោះ បានទទួល ទោសនេះ ទាំងអស់ ។ បើ ទណ្ឌិត ជា អ្នកបានទទួល សេរីភាព មានលក្ខខណ្ឌវិញ, រយៈពេល ត្រូវគិត ពីថ្ងៃ ដែលបានដោះលែង នោះ ។

មាត្រា ១៩៨– អនុទោស ទាំងឡាយ គឺបព្វាជនីយកម្ម, ទណ្ឌកម្ម ឲ្យសង, ឲ្យជួសជុល ឬ ឲ្យបង់ ជម្ងឺចិត្ត, មិនចេះផុត អាជ្ញាយុកាល ទេ ។ អនុទោស ត្រង់ស្ពាន បន្ថយ សិទ្ធិពលរដ្ឋ ដែលបណ្តាល មកពីទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ បណ្តាលមក ពីទោសបព្វាជនីយកម្មនោះ គឺមិនចេះផុត អាជ្ញាយុកាល ដែរ ។

មាត្រា ១៩៩–ទោស ដែលផុត អាជ្ញាយុកាលហើយ ក៏ត្រូវក្សា

ទុក ឲ្យនិរទោស របស់ក ក្នុងបញ្ញើផ្តាំលើទោសនេះ ។ និរទោស នៃទោស នេះ មិនយកមកគិត ពីការពុំកំណត់ , កាលណាជនទណ្ឌិត មានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ជាថ្មីទៀត ។

មាតិកា ពី
អំពី សេរីការ មានលក្ខខ័ណ្ឌ
De la libération conditionnelle

មាត្រា ១៧៧- សេរីការ មានលក្ខខ័ណ្ឌ គឺជាការដោះលែង ទណ្ឌិត ពីគុក ឲ្យមានសេរីភាព , មុនពេលផុតកំណត់ ទោសជាទក្រិដ្ឋ ជាមធ្យម ដែលតុលាការ បានសម្រេចហើយ លើរូបទណ្ឌិតនោះ; ការ ដោះលែងនេះ មិនបដិសេធពោល ទៅវិញ ក៏បាន ។

មាត្រា ១៧៨- (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ ន.ស ២០.៤.៤៤). សេរីការ មានលក្ខខ័ណ្ឌនោះ ទីនឲ្យ , ក្នុងមួយលើកៗ , កែទណ្ឌិតម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ក៏ បាន ។

មាត្រា ១៧៩ - (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ ន.ស ២០.៤.៤៤) ព្រះមហាក្សត្រ អាចព្រះរាជទាន ឲ្យសេរីការនេះ ដល់ទណ្ឌិត មួយលើក

00222248

មួយនាក់ៗ បានគ្រប់វេលា ពោលបើ ទណ្ឌិតនោះ បានបង់ ទោស បាន ចំនួនខ្លះ ទៅហើយក្តី, ឲ្យតែមានពាក្យសុំ ឬ សុំផ្ទាល់មាត់ ពីទណ្ឌិត, ពីប្រពន្ធស្របច្បាប់, ពីបុព្វញាតិ ឬ ពីបច្ឆាញាតិ របស់ទណ្ឌិត ដែល មានចរិតភាព ៗ មុននឹងព្រែកេជាន ព្រះមហាក្សត្រ គាប់ទ្រង់ចាំព្រះ សណ្តាប់ សេចក្តីអន្ទោក អំពីកិរិយា មារយាទ, ពីអតីតកាល របស់ទណ្ឌិត នឹងគ្រួសារ របស់ទណ្ឌិត, ព្រមទាំងទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ យោបល់ នៃ នាយកគុក សិនក៏បាន ៗ ព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់នឹងបដិសេធ នូវសេរីភាព នោះវិញ; នៅវេលាណា ក៏បាន ៗ

មាត្រា ១៨០– (ស្រង់ទ័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ – ន.ស២០-៤ ៤៤) សេរីភាព មានលក្ខខណ្ឌនេះ នឹងអនុញ្ញាត ឲ្យទណ្ឌិត ប្រើបានតែ ក្នុង មួយលើក ៗ ក៏បាន, កាលណាបើ ទណ្ឌិតទាំងនោះ មាន កិរិយា មារយាទ ត្រឹមត្រូវល្អ ក្នុងខណៈ ដែលរងទោសនោះ ៗ

ដើម្បីទទួល នូវសេរីភាពនេះ, ទណ្ឌិត ត្រូវបានរងទោស ៤ ភាគ ៣ ឬ ពាក់កណ្តាល តាមភាពខ្លួន ជាទណ្ឌិតធម្មតា ឬ ទណ្ឌិត មិនរាងចាល សិន ៗ ឯទណ្ឌិត ក្នុងទោសឧក្រិដ្ឋ ជាប់ពីពីរ ត្រូវរង ទោសឧក្រិដ្ឋ ឲ្យបាន ១៥ ឆ្នាំសិន, បើ អ្នកនេះ បានត្រូវអនុទោស ត្រង់ស្ថានបព្វាជនីយកម្ម ព្រោះខ្លួន ជាមនុស្សមិនរាងចាលនោះ, ត្រូវ

ឲ្យទទួល ទោសបញ្ញជន័យកម្មនេះ ដប់ឆ្នាំសិន ។

ទណ្ឌិត ជាអនីតិជន មានអាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ អាចទទួល សេរីភាពមានលក្ខខណ្ឌនេះ បាន នោះបើបានរង ទោសនោះ បានចំនួន ចំនួន ១ ភាគ៣ ។

មាត្រា ១៨១– (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ ន.ស ២០ ៤-៤៤) សេចក្ដីស្នើសុំ សេរីភាពមានលក្ខខណ្ឌ ឲ្យទណ្ឌិតម្នាក់នោះ ជាការៈរបស់ចៅហ្វាយ ផ្ទាល់ ខាងក្រុមក្រាគុក, ដែលទណ្ឌិតទាំងនោះ នៅរង ទោស, ជាអ្នកផ្ដើមសុំឲ្យ ។ ទណ្ឌិត ដែលគេសុំឲ្យនេះ ត្រូវមាន មូលដ្ឋាន គំហើញ ជាដាច់ខាត គឺ ១– មានកិរិយាមារយាទល្អ , ២– មានការកែ ប្រែចិត្តគំនិតល្អ គួរឲ្យសំគាល់បាន តាំងពីពេលនេះទៅ ។

សេចក្ដីស្នើសុំសេរីភាពនេះ ត្រូវស្នើសុំ តាមពេលដែលបានកំណត់ ខាងមក គឺនៅឱកាស បុណ្យតាំងតុ ទំនងចូលឆ្នាំ, ឬនៅ ឱកាសបុណ្យ សាធារណៈ ជាទូទៅកម្ពុជា ១ ។ សេចក្ដីស្នើសុំ សេរីភាព ត្រូវបញ្ជូន មកក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៨២– (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣.នស ២០.៤.៤៤) សេរីភាព មានលក្ខខណ្ឌ មួយលើក ១ ប្រើនាក់នេះ ត្រូវអនុញ្ញាត

ដោយព្រះរាជក្រឹត្យ តាមសេចក្ដីយល់ឃើញរបស់គណៈកម្មការ ពិសេសមួយ មាននាយករដ្ឋមន្ត្រី ជាប្រធាន, ចាងហ្វាង សាលាវិនិច្ឆ័យ, ចាងហ្វាងសាលាឧទ្ធរណ៍ និងចាងហ្វាង សាលាដំបូង ភ្នំពេញ ជាសមាជិក មន្ត្រីមួយនាក់ ក្នុងក្រសួងតុលាការ ជាលេខាធិការ ។ គណៈកម្មការនេះ ត្រូវវិនិច្ឆ័យ តាមសេចក្ដីរាយការណ៍ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ១៨៣ – (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ នស ២០ ៤-៤៤)
បើបានពិនិត្យទៅ ឃើញថា ទណ្ឌិត មានអាការកេត គួរឲ្យដោះលែងបាន, សេរីភាពមានលក្ខខណ្ឌ អាចអនុញ្ញាតឲ្យបាន, ទោះបីទោសនោះ មានកំណត់ ប៉ុន្មាន ៗ ក៏ដោយ, ទោះបីទណ្ឌិតបានរងទោស ចំនួនប៉ុន្មាន ៗ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៨៤ – (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣.នស ២០-៤-៤៤)
ដីកាដែលអនុញ្ញាតឲ្យសេរីភាពមានលក្ខខណ្ឌ ត្រូវកំណត់ ទីលំនៅ ឲ្យទណ្ឌិត និងអាចដាក់ កំហិតផ្សេងៗ ឲ្យទណ្ឌិត ដើម្បីឲ្យរក ការពារ ផង, ឲ្យបានសេចក្ដីរៀបរយ ដល់ប្រជាជន ផង ។

មាត្រា ១៨៥ – (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ នស ២០-៤-៥៤)
ទណ្ឌិត ដែលត្រូវដោះលែង ត្រូវឲ្យប្រាប់ តាំងពីថ្ងៃ ដែលបានប្រគល់ ព្រះ

រាជក្រិត្យ ទៅឲ្យនាយគុក ដែលទណ្ឌិតនោះនៅផុតទោស ។ សេរី-ភាពនេះ នឹងនៅជាស្ថាពរ ក្នុងថ្ងៃ ដែលផុត កំណត់ទោស ដោយយក រយៈពេល, ដែលបានទទួល ទោស មុនដោះលែង ពីគុកនោះ, មកគិតផង ។

មាត្រា ១៨៦ – (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣-នស.២០.៤.៥៥)
សេរីភាពមានលក្ខខណ្ឌនេះ ត្រូវប្រែជាសេរីពេញ ជាដាច់, តាមយោ-បល់ របស់គណៈកម្មការ ដូចមានបញ្ញត្តិ នៅមាត្រា ១៨១ ខាងលើនេះ កាលណា បើ គណៈកម្មការនេះ យល់ឃើញថា ទណ្ឌិតនោះ នៅតែកាន់ កិរិយាមារយាទអាក្រក់ ដដែល ឬ ល្មើស ទំនងលក្ខខណ្ឌ-ផ្សេង ៗ ដែលមានជាក់កំហិត ក្នុងដីកាដោះលែងនោះ, ឬក៏ ទណ្ឌិត, ដែលបាន សេរីភាព ដោយសារខ្វះសុខភាពនោះ, បានសះជាវិញហើយ ។ កាលណាបើ មានការដកហូត ដីកានោះហើយ, ការជាប់ទោសតុលា-ការ ត្រូវបង្គាប់ឲ្យចាប់ ខ្លួនទណ្ឌិត ដែលបានសេរីភាពនោះ មកដាក់គុកវិញ ។

បើទណ្ឌិត ដែលបាន សេរីភាពនេះហើយ, បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ជាមជ្ឈិម ឬ ជាឧក្រិដ្ឋ ក្នុងខណៈដោះលែងនោះទៀត, អំពើ ដែលប្រព្រឹត្តនេះ នាំឲ្យបដិសេធ ដីកាអនុញ្ញាត សេរីភាពនោះ ពេញច្បាប់ ។

មាត្រា ១៨៧- (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣-នស.២០-៤-៤៤)

កាលបើបដិសេធ ដីកាសេរីការនោះហើយ ទណ្ឌិត នោះ ត្រូវមកជាប់គុកវិញ, ត្រាតែត្រូវកំណត់ទោស ដែលនៅសល់ខាន ពីថ្ងៃ ដែលបដិសេធ ដីកាដោះលែង នោះ គឺជា រយៈវេលា នៃទោសទាំងមូល ដែលតុលាការ បានកាត់ សេចក្តីនោះ ត្រូវដក រយៈវេលា ដែលមនុស្សនោះបានទទួលនៅក្នុងគុក ពីថ្ងៃកាត់សេចក្តី ដល់ថ្ងៃដែលដោះលែង នេះចេញ, ត្រូវដក រយៈវេលា ដែលមនុស្សនោះ បាននៅក្រៅគុក ចេញ ហើយនឹង ត្រូវដក រយៈវេលា ដែលមនុស្ស នេះ បានជាប់ឃុំ ជាបណ្តោះអាសន្ននោះ ចេញទៀត ។

មាត្រា ១៨៨- (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣-នស.២០-៤-៤៤)

សេរីភាពតាមលក្ខខណ្ឌនេះ គ្មានអានុភាពអ្វី ទៅលើកម្មវិបាក ទាំងឡាយ មានអនុទោសជាដើម ដែលកើតមក ពីទណ្ឌកម្ម នោះទេ ។ បាន សេចក្តីថា ទណ្ឌិត ដែលបានសេរីការហើយ, ប្រសិនបើមិនទាន់បាន សង សំណងជួសជុល ដម្ងៃចិត្តគេ ឲ្យជ្រះស្រឡះ តាមដែល ខ្លួនជំពាក់ ភាគីស៊ីវិល ទេ, ទណ្ឌិតនោះ ត្រូវនៅ ក្នុងគុក ពីដំណើរ ដាក់គុក បង្ខំទាប្រាក់នោះ ទៀត តាមលក្ខខណ្ឌ ដែលមានបញ្ញត្តិ នៅ មាត្រា ១២ និង ១៣ នោះ ។ ឈ្មោះទណ្ឌិតនេះ ត្រូវបំណាយ ចេញ

00222253

ពីបញ្ជី ទណ្ឌិត ហើយបញ្ចូល ឈ្មោះនេះ ទៅក្នុងបញ្ជី មនុស្សជាប់គុកបង្ខំដោយប្រាក់វិញ, តាំងពីថ្ងៃ ទទួលដំណឹង ពីព្រះរាជក្រឹត្យ អនុញ្ញាតឲ្យសេរីភាព មាន លក្ខខ័ណ្ឌ ពីមូលទោសនោះមក ។ បើពេលដាក់គុកបង្ខំដោយប្រាក់នេះ ត្រូវឲ្យគិត តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ។ នឹងបញ្ឈប់ដាក់គុកបង្ខំដោយប្រាក់វិញបាន, កាលណាបើ ភាគីស៊ីវិល ជាម្ចាស់ជំពាក់ សុំឲ្យបញ្ឈប់ ឬក៏ មនុស្សត្រូវដាក់គុកបង្ខំដោយប្រាក់នេះ មានជម្ងឺ ហើយជម្ងឺនោះ តម្រូវឲ្យបញ្ឈប់ ។

មាត្រា ១៨៩ – (ស្រង់ន័យពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣.នស .២០-៤-៥៥)

ទណ្ឌិត ដែលបាន សេរីភាពនេះ ហើយ នៅតែមានជាប់ឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជីបញ្ចូលទោសដដែល ពីព្រោះថាទោសនេះ មិនត្រូវយកទៅគិត ពីការមិនកំណត់ពេល ទៀត, ប្រសិនបើ ទណ្ឌិត បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសថ្មីទៀត ។

នាកាលបើ ទណ្ឌិត កំពុងនៅ ក្នុងពេលសេរីភាព ឬក្រោយពេលសេរីភាព ត្រូវតុលាការ យកខ្លួនមកកាត់ទោស ពីដំណើរ មានបទល្មើសណាមួយទៀត ដែលខ្លួន បានប្រព្រឹត្ត ជាយូរណាស់មកហើយ មុនបទល្មើស ដែលខ្លួនមានទោស ហើយ បានសេរីភាព នោះទៅទៀត, នោះចៅក្រម ត្រូវយកវិធាន ដែលស្ដី ពីបទល្មើសច្រើនបទ ពីបទល្មើសស្របចូលគ្នា និង ការកំណត់ព្រំដែននៃទោស មកអនុវត្ត ។

00222254

មាតិកា បី

អំពី លោះលា ទោស នឹង បន្ថយ ទោស

De la remise et de la réduction des peines

មាត្រា ១៩០– (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ នស ២០-៤-៤៤)

លោះលា ទោស គឺលោះ ទោសទាំងអស់ របស់ទណ្ឌិត ដែលមិនទាន់បានទទួល នៅឡើយ ឬ ឲ្យសេរីភាព ដល់ទណ្ឌិត ជាស្ថាពរ មុនផុតកំណត់ទោស ។ បន្ថយ ទោស គឺបន្ថយកំណត់ទោស ដែលនៅសល់ខាន មិនទាន់បានទទួល នៅឡើយ ឲ្យថយតិចចុះមក ។

មាត្រា ១៩១– (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣ នស ២០-៤-៤៤)

សេចក្តីប្រោសប្រណី ទាំងពីរខាងលើនេះ ជារបស់ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ។ បណ្តា សេចក្តីប្រោសប្រណី ទាំងពីរមុខនេះ, មួយមុខ ១ មានពីរបែប :

១– បើ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ប្រោសប្រទាន ទោស ដល់ទណ្ឌិតតែម្នាក់ ក្នុងមួយលើក ១ នោះទ្រង់អាចធ្វើបាន គ្រប់ពេលវេលា ក្នុងមួយឆ្នាំ ១ ទោះបីចលើសនោះយ៉ាងដូចម្តេចក្តី ដូចដែលមានសម្តែង នៅមាត្រា ១៧៩ ខាងលើនេះ ។

២– បើ ទណ្ឌិតច្រើននាក់ ក្នុងមួយលើក ១ វិញ, ការនេះ ជាការៈ របស់អាជ្ញាធរ រាជរដ្ឋបាល ដែលត្រូវធ្វើ តាមលក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធី

ដូចមានសម្តែងក្នុងមាត្រា ១៨១ និង ១៨៦ ជាអ្នកសុំ ឲ្យទណ្ឌិតមជ្ឈិម ឬ ទុក្រិដ្ឋ ដែលបានរង ទោសគុក ២ភាគ៣ យ៉ាងតិច ឬ ពាក់កណ្តាល, ប្រសិនបើ ត្រូវបន្ថយ, លើកមួយនៃ ទណ្ឌិតនោះ ជាអនីតិ-ជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ។

មាត្រា ១៩២ – (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣-នស ២០-៤-៤៤)
នោះលោះ ទោស ដល់ទណ្ឌិតទាំងពួងនេះ, ព្រះមហាក្សត្រ និងព្រះរាជ ជន ទៀតទណ្ឌិត ដែលជាប់ទោសគុកមជ្ឈិម កំណត់ប្រាំឆ្នាំយ៉ាងតិច តែប៉ុណ្ណោះ លើកមួយនៃ ទណ្ឌិតនោះ ជាអនីតិជន អាយុតិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ។ ទណ្ឌិត ត្រូវបញ្ជូនយកម្ម ត្រូវរងទោស ឲ្យបានដប់ ឆ្នាំ ឯទណ្ឌិត ទោសទុក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ត្រូវរងទោសឲ្យបានដប់ប្រាំ ឆ្នាំ ។

មាត្រា ១៩៣ – (ស្រង់ចេញពីព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៣-នស ២០-៤-៤៤)
ការបន្ថយទោស ឲ្យទណ្ឌិតទាំងពួងនេះ ទំនងអនុញ្ញាតឲ្យ ទណ្ឌិត ម្នាក់ បានតែមួយដង ក្នុងមួយឆ្នាំ ហើយក្នុងមួយដង ១ មិនត្រូវបន្ថយឲ្យ លើស ពីពីរឆ្នាំទេ ។ រយៈកាល ដែលបានបន្ថយឲ្យនេះ ត្រូវទុកដូច ជា ទណ្ឌិត បានទទួល ទោស រួចហើយ ។

00222256

មាត្រា ១៩៧ – ពេលណាទោស និង បន្ថយទោសនេះ ទុកឲ្យនៅមានដដែល នូវកម្មវិបាកខាងស៊ីវិល ឬ ខាងព្រហ្មទណ្ឌ ដែលកើតមក ពីទណ្ឌកម្ម ដើម្បីឲ្យយកទៅគិត ពីការតមិនកងចាល ។

មាតិកា បួន
អំពី លើកលែង ទោស
DE L' AMNISTIE

មាត្រា ១៩៨ – លើកលែង ទោស គឺលើកចោលទាំងអស់ ឬ លែងឲ្យនឹកទៅទៀត នូវទោស ជាទណ្ឌកម្ម នៃបទល្មើស ដែលមានព្រះរាជក្រម លើកលែងទោសឲ្យ ។ លើកលែងទោស នេះ ជាការកិច្ច របស់ព្រះរាជក្រម គឺថា នឹងលើកលែងទោសបាន លុះតែមានព្រះរាជក្រមស្តីពីលើកលែងទោសនោះ ដោយយកយកចំ នូវបទល្មើសទាំងឡាយ ដែលត្រូវលើកលែងទោសនោះ យ៉ាងច្បាស់លាស់ផង ។ លើកលែងទោសនេះ មានអានុភាព ពីរយ៉ាង គឺ :

១.– ធ្វើឲ្យរលត់ បណ្តឹងអាជ្ញា ដែលត្រូវប្តឹង ឬបានប្តឹងហើយ ពីបទល្មើស ទាំងឡាយណា ដែលមានចែង ក្នុងព្រះរាជក្រម នោះ ។

២.– លើកចោលស្រឡះ នូវទោសទាំងឡាយ គឺមូលទោស និង អនុទោស នៃបទល្មើស ដែលត្រូវលើកលែងនោះ មិនឲ្យមាន តទៅទៀត

ទេ ។ តែប៉ុន្តែ បើទោសនោះជាទោសពិន័យ ហើយទណ្ឌិត កំពុងបង់ពិន័យនោះ រួចទៅហើយផង នោះតុលាការ មិនត្រូវសង ប្រាក់ពិន័យ នោះ ទៅទណ្ឌិត វិញទេ ។

ព្រះរាជក្រមនេះ មិនលើកលែង ទោស ឲ្យ បទល្មើស ណា ដែលបានប្រព្រឹត្តមុន ថ្ងៃ ប្រកាសឲ្យប្រើ ព្រះរាជក្រមនោះ ។

មាត្រា ១៩៦ – បទល្មើស ឬ ទណ្ឌកម្ម ដែលត្រូវ លើកលែង ទោសនោះ ត្រូវនៅមាន កម្មវិបាកស៊ីវិលដដែល ។ ជនណា ដទៃមាន ប្រយោជន៍ ដោយសារបទល្មើស ដែលត្រូវបានលើកលែងនោះ, ជន នោះ អាចនឹងប្តឹងសុំ ដល់សាលាទិក្រោះ មានសមត្ថកិច្ច ឲ្យសោហ៊ុយ ជួសជុល និង ការបង់ខាតបាន ។ តុលាការ, កាលបើ ពិនិត្យទៅ ហើយ ឃើញថា មានពិរុទ្ធ លើជនដែលគេប្តឹង នោះមែន, ត្រូវ សម្រេចឲ្យបាន តាមពាក្យសុំ របស់គាត់ ស៊ីវិល ; តែប៉ុន្តែ តុលាការ មិនត្រូវផ្តន្ទា ទោសអ្វី ដើម្បីនិក្រោះ បទល្មើស នោះឡើយ ។

ក្នុងបទល្មើស ជាឧក្រិដ្ឋវិញ, ត្រូវសាលាក្រមហោ១ ជាមុខក្រសួង ពិនិត្យ ពីមានពិរុទ្ធ ឬ មិនមាន ហើយនឹងបញ្ជាក់ ពីសេចក្តីបង់ខាតក្រម ហាង បន្ទាប់ ឲ្យជួសជុល សេចក្តីបង់ខាតផង ។ សាលដីកា ដែលសាលាក្រមហោ១ បានសម្រេចហើយនោះ គាត់ ដែលមិនសុខចិត្ត អាចប្តឹង

សារទុក្ខ នៅសាលាវិនិច្ឆ័យបាន, ក្នុងកំណត់ដប់ថ្ងៃ, គិតពីថ្ងៃ ដែល បានទទួល ដំណឹង ពីសាលដីកានេះ ។

មាត្រា ១៩៧- ទណ្ឌកម្មពាក់ទង្វាយ ដែលត្រូវបាន លើកលែង នោះ ត្រូវលុបចេញ ពីបញ្ជីថ្កោលទោស ព្រោះទណ្ឌកម្មនោះមិនត្រូវ យកមកគិត ក្នុងការសម្រេច ពីស្ថានពុំកងទាលទេ ។

មាតិកាប្រាំ

អំពី ការលុបលាង ទោស

DE LA RÉHABILITATION

មាត្រា ១៩៨- លុបលាង ទោសគឺ ធ្វើឲ្យនៅ ជាមោឃ ភ្លាមអនាគត នូវឆទុកាត របស់ទណ្ឌកម្ម ដែលតុលាការ បានផ្ដន្ទាហើយ ហើយ ទណ្ឌិត ក៏បានទទួល ទោសនោះ រួចហើយដែរ ។ លុបលាង ទោសនេះ ជាមុខក្រសួង សាលាវិនិច្ឆ័យ គឺជាសាលានេះ ជាអ្នក ចេញសាលដីកា អនុញ្ញាតឲ្យ ក្រោយដែលបានឲ្យធ្វើអង្កេត ជាពិសេស រួចហើយ ។

មាត្រា ១៩៩- លុបលាងទោសនេះ នឹងអនុញ្ញាតឲ្យ បាន នៃទណ្ឌិតណា ដែលបានទទួលទណ្ឌកម្ម តុលាការផ្ដន្ទានោះ រួចស្រឡះ,

0022225១

ហើយ ឬ ដែលទណ្ឌកម្មនោះ ហួស អាជ្ញាយុកាលហើយ, ហើយ ទណ្ឌិត ក៏បានជូន សំគាល់ថា ខ្លួន បានបង់ ប្រាក់ពិន័យ និងសំណង ឬ ប្រាក់ជួសជុលជម្ងឺចិត្ត ដែលខ្លួន ត្រូវបង់នោះ រួចស្រេច ហើយផង ។

មាត្រា ២០០– ការសុំ លុបលាង ទោស ជាឧក្រិដ្ឋ, និងការ សុំបាន កាលណា ទណ្ឌិត បានរួច ពីទោស មក ដប់ ឆ្នាំ ហើយ បើទោស ជាមជ្ឈិមវិញ លុះត្រាតែទណ្ឌិត បានរួច ពីទោស មកប្រាំឆ្នាំ ចំពោះទណ្ឌិត ដែល មានការពន្យារកាលកំណត់ ឬ ចំពោះទោស ដែល ហួស អាជ្ញាយុកាលហើយ, កំណត់ កាលវេលានេះ ត្រូវតិចទៅ ។

រយៈពេលខាងលើនេះ ត្រូវគិតពីថ្ងៃ ដែលបានទទួលរង ទោស ផុតហើយ ឬ ពីថ្ងៃ ដែលហួសអាជ្ញាយុកាលហើយ ។

សេចក្ដីអនុញ្ញាត នឹងឲ្យតាមពាក្យសុំ បាននោះ, លុះតែឃើញថា វិរុទ្ធជននោះ មានសេចក្ដីកិរិយា ល្អ ផង ។

មាត្រា ២០១– លុបលាងទោស នាំឲ្យលុបចោល ខ្សែសម្គាល់ទាំងអស់, ដែលបណ្ដាលមក ពីទណ្ឌកម្ម ។ ទោសដែលត្រូវលុបលាងនោះ លែងឲ្យគេយក ក្នុងបញ្ជីថ្កោលទោស តទៅទៀតហើយ, ហើយ និងមិនត្រូវយកទៅធ្វើ ជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីអនុវត្ត ពីការពុំកំណត់ ទៀតទេ ។

គន្ថី ប្រាំ

អំពី បទល្មើស

DES INFRACTIONS

បទ បញ្ញត្ត ព្រារភ

DISPOSITIONS PRÉLIMINAIRES

មាត្រា ២០២– អំពើណា ប្រឆាំង នឹងរដ្ឋ, ប្រឆាំង នឹង អ្នកកំណាន់ របស់រដ្ឋ, អំពើណា ធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់ការប្រើ អំណាច របស់រដ្ឋ, ដល់សម្បូណ៌ភាព នៃសិទ្ធិ នឹង បុព្វសិទ្ធិ របស់រដ្ឋ អំពើណា ធ្វើ ឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់ប្រយោជន៍ទូទៅ នៃ សមូហភាព, អំពើនោះៗ ជា បទល្មើស ប្រឆាំង នឹងវត្ថុសាធារណៈ ។

អំពើណា ប្រឆាំង នឹងបុគ្គល ជាឯកជន, ប្រឆាំង នឹងកេរ្តិ៍ ឈ្មោះ របស់ឯកជន, ប្រឆាំង នឹងធនធាន របស់ឯកជន, អំពើនោះ ជា បទល្មើស ប្រឆាំង នឹង ជន ជាសាមញ្ញ ។

មាតិកា មួយ

អំពីបទល្មើស ប្រឆាំងនឹងវត្ថុសាធារណៈ

DES INFRACTIONS CONTRE LA CHOSE PUBLIQUE

មាត្រា ២០៣– អំពើណា ល្មើស ចំពោះព្រះមហាក្សត្រ

00222261

D99/3/3

និងចំពោះព្រះរាជវង្សានុវង្ស, និងសាសនា, ប្រឆាំង និងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្រៅ និងខាងក្នុងរដ្ឋ, អំពើណា ល្មើស ក្នុងពេល កំពុងធ្វើការមុខក្រសួង, អំពើណា ធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់សេរីភាព ក្នុងការប្រើសិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ, ធ្វើឲ្យសៅហ្មង ដល់របៀបរៀបរយ សាធារណៈ, ធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់ធនធាន និង សីលធម៌សាធារណៈ, អំពើទាំងនេះ ត្រូវទុកជា ជាបទល្មើស ប្រឆាំង និងកិច្ចសាធារណៈ ។

ជំពូកមួយ

បទល្មើស ប្រឆាំង ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ និង ព្រះរាជវង្សានុវង្ស

Des infractions contre le Roi et les Membres de la Famille Royale

មាត្រា ២០៤– ការប្រហារ ដល់ព្រះជន្ម ឬ ដល់ព្រះកាយ នៃព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ម្ចាស់ផែនដី ត្រូវផ្តន្ទា ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ការប្រហារ ដល់ព្រះជន្ម នៃព្រះរាជវង្សានុវង្ស ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចគ្នា ។

ការប្រហារ ដល់ព្រះកាយ នៃព្រះរាជវង្សានុវង្ស ត្រូវផ្តន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២០៥– សេចក្តីប្រមាថមើលងាយ ព្រះមហាក្សត្រិយ៍

00222262

ដោយលិខិត, គំនូរ, រូប, រូបថត, ទស្សនីយភាព, ពាក្យ ឬ សូរសៀង, កាយប្បកិរិយា, កាយវិការ ឬ កំហែងគំរាម ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ប៉ុន្តែ បើ សេចក្ដីប្រមាថមើលងាយនោះ មិនបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងទី សាធារណៈទេ, បើ សេចក្ដីប្រមាថនោះ មិនធ្វើឲ្យទៅ ជាសាធារណ៍ទេ ឬ បើ ការនេះ មិនបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងទី ចំពោះព្រះភក្ត្រ ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ទេ ឬ មិនបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងទី ចំពោះមុខ បុគ្គល អ្នកតំណាងព្រះអង្គ ជាផ្លូវការ ទេ, អំពើនោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

សេចក្ដី ប្រមាថមើលងាយ ដល់ព្រះរាជវង្សានុវង្ស តាមលក្ខណៈ ដូចគ្នា ក្នុងទី ដូចវគ្គទីមួយ នៃមាត្រានេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, បើ ក្នុងទី ដូចវគ្គទីពីរ នៃមាត្រានេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក្នុងករណីទាំងអស់នេះ អនុទោស ត្រង់ស្ពាន បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង គំហាត់លំនៅ សុទ្ធតែ អាចយកមក ផ្ដន្ទា បាន ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៦៩៨ អាចយកមកអនុវត្តបាន ត្រង់ ១ ដែលត្រូវ កំណត់រំលួងផង, ត្រង់ ១ ដែលត្រូវតែទទួលប្រកាន់ និង ត្រង់គំហាត់ មិនឲ្យចេញផ្សាយ នូវវត្ថុ ដែលជាអង្គ នៃបទល្មើសនោះ ។

មាត្រា ២០៦ – ព្រះរាជវង្សានុវង្ស គឺ

១– ព្រះវររាជមាតា

២– ព្រះអគ្គមហេសី

៣– ព្រះរាជបុត្តញាតិ ហើយត្រឹម បី តំណវង្ស ។

មាត្រា ២០៧ – បទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្ត ឲ្យកន្លង នឹង ព្រះរាជប្រកាស ស្តីពីបទបញ្ជា ខាងក្នុងព្រះរាជវាំង ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២០៨ – បទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្ត ឲ្យកន្លង នឹង ព្រះរាជប្រកាស កំណត់ របៀបពិធីបុណ្យ និង របៀបរៀនហ្លួង ត្រូវមានទោស ជាលហុ ។

ជំពូក ពីរ

បទល្មើស ប្រឆាំង នឹង សាសនា របស់រដ្ឋ

Des infractions contre la religion

មាត្រា ២០៩ – ការព្យាបាទ ដល់ជីវិត របស់បព្វជិត ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ, នៅវេលា ដែលលោក កំពុងធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ ឬ នៅ

ឱកាស ដែលលោក ធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ តាមច្បាប់សាសនា, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ២១០– ការព្យាយាម ដល់រូបកាយ របស់បព្វជិត ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ, នៅវេលា ដែលលោក កំពុងធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ ឬ នៅឱកាស ដែលលោក ធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ តាមច្បាប់សាសនា, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២១១– សេចក្តីប្រមាថ តាមរបៀប ដូចមានរៀបរាប់ ក្នុងមាត្រា ២០៨ ដល់បព្វជិត ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ, នៅវេលា ដែលលោក កំពុងធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ ឬ នៅឱកាស ដែលលោក ធ្វើវត្តប្រតិបត្តិ តាមច្បាប់សាសនា, ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើនឹងសម្រេច អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង ការហាមស្នាក់នៅ ទៀតក៏បាន ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤៩៩ ត្រូវយកមក អនុវត្តិ បាន ត្រង់ ១ ដែលត្រូវកំណត់ពិរុទ្ធជន, ត្រង់ ១ ដែលត្រូវហាមប្រឆាំង និង ត្រង់ ការហាមមិនឲ្យចេញផ្សាយ វត្ថុ ដែលជាអង្គ នៃបទល្មើស ។

មាត្រា ២១២– ត្រូវធ្វើទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដល់ៈ

១- ជនណា ដែលកំទេច, រំខាន, ឬបង្អាក់ ដោយចេតនា ឲ្យខានធ្វើបុណ្យ ក្នុងសាសនា របស់ជន,

២- ជនណា ដែលធ្វើឲ្យរលំអក់ពណ៌ ដោយចេតនា ដល់សេចក្ដីរុងរឿង នៃបុណ្យ ក្នុងសាសនា របស់ជន,

៣- ជនណា ជេរឬប្រមាថ ដោយរបៀប ដូចម្ដេចក្ដី នូវសេណាក្ដ ដែលទុកដាក់ ក្នុងបរិវេណ និងកន្លែង ជាទីគោរពសាសនា របស់ជន ។

មាត្រា ២១៣– ការធ្វើបុណ្យ និងការចូលទៅបួស ក្នុង សាសនា របស់ជននេះ និងគាប់ធ្វើបាន តែជនណា បានទទួល សិទ្ធិ ក្នុង ការនេះ, ឯជនដែលច្បាប់ ដក សិទ្ធិនោះ អស់ហើយ និងចូលធ្វើជា ឬ ចូលបួសជា មិនបានទេ ។ ការកុសលនេះ ធ្វើបាន តែក្នុងបរិវេណ និង កន្លែងពេញច្បាប់ សម្រាប់ធ្វើ មុខការនោះ, ឯ កន្លែង ដែលគ្មានច្បាប់ អនុញ្ញាតនោះ នឹងធ្វើកុសលតាំងនេះ មិនបានឡើយ ។

ជន ដែលគាប់បួស ក្នុងសាសនា របស់ជន បាន គឺជន ដែល បានទទួល សេចក្ដីយល់ព្រម គឺគណៈសង្ឃ មិនមែនជន ដែលសង្ឃ ដកសិទ្ធិនោះទេ ។

00222266

បូជនីយដ្ឋាន គឺទី សម្រាប់គោរព សាសនា របស់រដ្ឋ, ពេញច្បាប់ ឬ មិនពេញច្បាប់នោះ, សុទ្ធតែមាន ព្រះរាជប្រកាស សម្រេច ដោយមានសេចក្តីយល់ព្រម ពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី, តាមសេចក្តីស្នើរ របស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការ ។

ឯបុណ្យ លទ្ធិសាសនាផ្ទាល់ខ្លួនម្នាក់ៗ ដូចជាបុណ្យខ្មោច, បន់ស្រន់, លាប់ណាន់ ឬ បុណ្យគ្រួសារដែលធ្វើ នៅផ្ទះរៀងខ្លួន ចំពោះ បុគ្គលអ្នកមានគុណធម៌ ក្នុងការកាន់ សាសនាណាមួយ នោះ, ទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើបាន ។ ប៉ុន្តែចំពោះបុគ្គល ដែលច្បាប់ ដកគុណភាព ក្នុងការកាន់សាសនាណាមួយអស់ហើយ មិនគាប់អនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើបានឡើយ ។

មាត្រា ២១៤– អំពើណា ល្មើស ទីនបបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ២១៣ នោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ, លើកលែងតែ ក្នុងករណីដែលត្រូវយក មាត្រា ២៩៨ មកអនុវត្ត, នោះនឹងយក តាម មាត្រា ២៩៨ នេះវិញ ។

ជនណា មិនបានចូលរួម ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល ក្នុងការរៀបចំពាក់ព័ន្ធ នឹងការ គណនី នូវអំពើទាំងឡាយ ដែលល្មើស ដូចមានសម្តែងជាពិសេស ខាងលើនេះ ៗ, ប៉ុន្តែប្រសិនបើ មានក៏សុ

ការណ៍ថា ជននោះ បានចូល ដោយចេតនា ទៅក្នុងសន្និបាត ឬ ក្នុងបុណ្យ ដែលខ្លួនបានដឹងថា អ្នកដើមបុណ្យ ជាមនុស្ស គ្មានគុណធម៌ជាអ្នកធ្វើ បុណ្យនេះ ឬ បានដឹងថា បុណ្យនោះ មិនមែនធ្វើ ក្នុងកន្លែង គួរគោរព ឬ ធ្វើ ក្នុងកន្លែង ដែលច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យនេះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។

មាត្រា ២១៥- មាត្រា ២១៣ និង ២១៤ ត្រូវអនុវត្ត តាម បណ្ដឹង របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការ និង តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមានក្រោង ទុក ក្នុងមាត្រា ២៩៩ ដែលស្ដី អំពីកំណត់វិន្ទផន, អំពីរបៀបទោះ ប្រយោន និង អំពីទោស ។

មាត្រា ២១៦- ជនណា យកឬ បំណាន់យក ដោយលប លាក់ ឧបករណ៍ របស់សាសនារដ្ឋ ដែលគេ ទុកដាក់ ក្នុងវត្តអារាម ឬក្នុងបូជនីយដ្ឋាន ឬ កំកប់នៅ ក្រោមវត្ត ជាទីគោរព មានសីមាជាដើម, ជននោះ ត្រូវ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ហើយនឹងត្រូវអនុទោស ត្រង់ស្ដារបន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ និង តំហាក់លំនៅ ទៀតផង ក៏បាន ។

មាត្រា ២១៧- ជនណា ធ្វើអតិក្រម ឬ បំណាច់ធ្វើ អតិក្រម លើទី ស្មសាន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

បើអតិក្រម នោះ បានធ្វើរួចទៅហើយ ឬ គ្រាន់តែបំណាច់នឹងធ្វើ

ដោយមានគោលដៅ ថា នឹងយក វត្ថុទាំងឡាយ ដែលគប់ទៅ ក្នុងផ្នូរ ឬ ក្នុងស្មសាន, អតិក្រមនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបីដែរ ។

មាត្រា ២១៨– ជនណា ធ្វើ កាយវិកលកម្ម ឬ អកិច្ចកម្ម លើសាកសព, ធ្វើ អកិច្ចកម្ម លើធាតុខ្មោច, ជននោះត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាទីបី ។

ការបំណង នឹងប្រព្រឹត្ត ទោសកម្មនេះក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជា បានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម ដែរ ។

អនុទោស ត្រង់ការបង្ខូចសិទ្ធិពលរដ្ឋ នឹងនំហាក់លំនៅ អាច យកមកសម្រេច ថែមទៀត ក៏បាន ។

ជនណា ធ្វើ កាយវិកលកម្ម ឬ អកិច្ចកម្ម លើខ្មោចជាមនុស្ស ទុច្ចរិត, ដែលគេ សម្លាប់ ក្នុងពេល កំពុងប្រព្រឹត្ត ទោសកម្មជាក់ស្តែង ឬ សម្លាប់ ក្នុងពេល ដេញប្រយុទ្ធ ន ទីនោះ, វិរុទ្ធជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

សំគាល់ – ក្នុងចំពូក ពីរ នេះក្រមព្រហ្មទណ្ឌយើង បញ្ញត្តិចំពោះ តែសាសនា ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលយើង ទទួលស្គាល់ ប៉ុណ្ណោះទេ ។ ប៉ុន្តែក្នុងសម័យសព្វថ្ងៃនេះ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ យើងត្រង់មាត្រា ៨ ទទួលស្គាល់តែព្រះពុទ្ធសាសនាមួយ ជា សាសនាសម្រាប់រដ្ឋ ។ ឯសាសនាដទៃទៀត ពិតមែនតែ មិនបានទទួលស្គាល់ ជាផ្លូវការ, ប៉ុន្តែមាត្រា ៨ដដែលនេះ បើកឲ្យពលរដ្ឋ មានសេរីភាពក្នុងការជឿ តំហាឲ្យកាន់សាសនាអ្វី បានតាមចិត្ត ។

ដូច្នេះ អំពើទាំងឡាយណា ល្មើស នឹងព្រះពុទ្ធសាសនា, អំពើទាំងឡាយនោះត្រូវមានទោស តាមមាត្រាទាំងឡាយ ក្នុងជំពូកពីរនេះ ; ឯអំពើ ដែលល្មើស នឹងសាសនាដទៃ មិនត្រូវមាន ទោស តាមមាត្រាទាំងនោះ ទេ ។

អាស្រ័យហេតុនេះ ពាក្យណា ដែលក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (ច្បាប់ដើម) ដាក់ថា «សាសនា ដែលរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ទទួលស្គាល់», យើង ដាក់ថា «សាសនារដ្ឋ» តែម្តង ដើម្បី កុំឲ្យ ពិបាក យល់ ។

ជំពូក បី

បទល្មើស ប្រឆាំង នឹងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្រៅរដ្ឋ

Des infractions contre la sûreté extérieure de l'Etat

មាត្រា ២១៩ - (ព្រះរាជក្រមលេខ ៦១ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី២២ កញ្ញា ១៩៥៥)

ក្នុងពេល មាន សន្តិភាពក្តី ក្នុងពេល មាន សង្គ្រាមក្តី មានតែតុលាការសឹក ប៉ុណ្ណោះទេ ដែលត្រូវជំនុំជម្រះ បទល្មើសទាំងឡាយ ដែលប្រទូស្តរាយ នឹង សេចក្តីសុខសាន្តខាងក្រៅរដ្ឋ ទោះជា ចារ៍ នោះ ជា ស៊ីវិល ក៏ដោយ ជាទាហាន ក៏ដោយ ។

ដើម្បីអនុវត្តន៍ បទបញ្ញត្តិ ក្នុងជំពូកនេះ គឺ

ក.- ជនបរទេសណា បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនេះ ក្នុងពេល ដែលខ្លួន ចូលមកធ្វើការ ឲ្យរាជការខ្មែរ ហើយបាន បៀវត្ស ពីរាជការ ខ្មែរទៀត ជនបរទេសនោះ ទោះជាប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ក្នុងពេល

00222270

សន្តិភាពក្តី ក្នុងពេល សង្គ្រាមក្តី ត្រូវទុកដូចជា ពលរដ្ឋខ្មែរដែរ ។

២.- ក្នុងពេលសង្គ្រាម

ក.- ការប្រទុស្តកាយ និងសេចក្តីសុខសាន្ត របស់រដ្ឋ ជាមិត្ត នៃប្រទេសខ្មែរ ត្រូវទុក ដូចជា ប្រទុស្តកាយ និងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្រៅរដ្ឋ របស់ប្រទេសខ្មែរដែរ ,

១.- ដែនដី នៃបរទេសណា ដែលមាន កងយោធាខ្មែរ ទៅនៅ សំចត ឬ ទៅនៅប្រតិបត្តិការ ដែនដី នៃបរទេសនោះ ត្រូវទុកដូចជា ដែនដី នៃប្រទេសខ្មែរ ដែរ ,

ខ.- កាប៉ាល់ចំបាំង ទាំងឡាយណា ដែលមាន ដំណើរ សម្រាប់ ការពារ ប្រទេស ជាមិត្ត កាប៉ាល់ចំបាំងទាំងឡាយនោះ ត្រូវទុកដូចជា កាប៉ាល់ចំបាំង សម្រាប់ការពារ ជាតិខ្មែរដែរ ,

ក្នុងពេល មាន សន្តិភាព, ព្រះរាជក្រឹត្យ ដែលប្រកាសថា រដ្ឋមាន អាសន្ន នោះ នឹងមាន អានុភាព ដូចជា ប្រកាសសង្គ្រាមដែរ, តាមកាល បើ មានសេចក្តីប្រញាប់ យ៉ាងនេះហើយ ព្រះរាជក្រឹត្យនោះ នឹងនាំឲ្យ យក ច្បាប់ ក្នុងពេលសង្គ្រាម មកអនុវត្ត ព្រមទាំង ឲ្យបញ្ចូល ពួកគូ ប្រឆាំង ដែលនៅ ក្នុងប្រទេស មកជាបច្ចាមិត្ត ប្រយោជន៍ ដើម្បី នឹងយកបទបញ្ញា ក្នុងជំពូកនេះ មកអនុវត្ត ។

មាត្រា ២០៤ ស្ទួន — (ព្រះរាជក្រម លេខ ៦៣ នស, ២៦-៩-៥៥) សេចក្តីទាំងអស់ ដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវទុកជាអចលកជាប់ សម្រាប់កិច្ចការពារ ជាតិ ។ ដែលណា ធ្វើឲ្យខូច អចលកជាប់នេះ ដែលនោះត្រូវទុក ជាអ្នកត្រូវស្តាយ នឹងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្រៅជា :

ក) ពពួកមាន ខាងខូច, ចាហាន, សេដ្ឋកិច្ច ឬ ទស្សាហកម្ម, ដែលតាមប្រភេទរបស់វាជា នឹង ជាប្រយោជន៍ សម្រាប់ការពារជាតិផង, ត្រូវឲ្យដឹង តែដែលណា ដែលមាន គុណភាព ត្រូវដឹងតែប៉ុណ្ណោះ ហើយ ត្រូវរក្សាទុក ជាអចលកជាប់ មិនឲ្យដែលឯទៀត ដឹងឮឡើយ ។

ខ) គ្រឿង, សម្ភារៈ, គំរូ, គម្រោងការ, រូបថត, រូបសំណាក និងឯកសារដទៃទៀត, ដែលតាមប្រភេទរបស់ ត្រូវឲ្យដឹង និងឲ្យប្រើប្រាស់ តែដែលណា ដែលមាន គុណភាព ត្រូវដឹង ត្រូវប្រើ តែប៉ុណ្ណោះ ហើយត្រូវរក្សាទុក ជាអចលកជាប់ ចំពោះដែលឯទៀត ប្រយោជន៍ កុំឲ្យដែលដទៃ អាចមើលឃើញ ឬពិតមាន ដូចមានសំដែង ក្នុងវគ្គ ក ខាងលើនេះ បាន ។

គ) ដំណឹងខាងចាហានគ្រប់ប្រភេទ ដែលរដ្ឋាភិបាល មិនបាន ផ្សាយ ដល់សាធារណជន ទោះបីដំណឹងនោះ មិនចូល ក្នុងរបស់ដែល រៀបរាប់ ដូចខាងលើនេះទេ ក៏ប៉ុន្តែ ព្រះរាជក្រឹត្យ បានឃាត់ហាម មិនឲ្យផ្សាយ មិនឲ្យបែកធ្លាយ មិនឲ្យផ្ញើទៅទៀត ។

ឃ) ការកំណត់ចំនួនទ័ពខ្មែរ, កង ឬ ក្រុម ក្នុងទ័ព, សម្ភារៈ របស់ទ័ព សម្រាប់សិក្សា, ប្រើប្រាស់, ឬ បញ្ជា, របៀបប្រើ, ការដែលទ័ពធ្វើហើយ, សៀវភៅទ័ព, បើនិយាយជាទូទៅ គឺឯកសារ ដទៃទៀតមានណា, ប្រសិនបើ បាត់, ឬ បែកសា ឬ ផ្សាយចេញទៅ នឹងនាំឲ្យអន្តរាយ ដល់ការប្រតិបត្តិ របស់ទ័ព, ឬ សេចក្តីសុខសាន្ត របស់កងទ័ព, របស់កន្លែង, តំបន់ ឬគ្រឹះស្ថានដទៃទៀត ខាងទ័ព ។

តុលាការសឹក ត្រូវកាត់សេចក្តី ឲ្យរឹបអូស វត្ថុ ដែលបានយកមកប្រើ ដើម្បីប្រទូសរ៉ាយ នឹងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្រៅនេះ ដោយមិនបាច់ដេញដោលឲ្យឃើញ ថា វិរុទ្ធជននោះ ជាកម្មសិទ្ធិករ ឬមិនមែន ជាកម្មសិទ្ធិករ នៃវត្ថុនោះឡើយ ។ ប្រាក់ទាំងឡាយ ដែលវិរុទ្ធជន បានទទួល មក ដើម្បីនឹងប្រព្រឹត្តបទល្មើសទាំងនេះ ក៏ត្រូវដាក់ ក្នុងសាលក្រម ដែលកាត់ទោសនោះ ថារឹបអូសជាប្រយោជន៍ឃ្លាំងហើយ ។ ក៏ប៉ុន្តែបើប្រទេស ជាមិត្ររបស់ខ្មែរ មិនបានប្តឹង មិនបានផ្ញើ មកជាមុនទេ នោះតុលាការ ខ្មែរ ក៏មិនអាចចោទប្រកាន់ ជននោះ ពីបទប្រទូស្តរ៉ាយ នឹងសេចក្តីសុខសាន្តខាងក្រៅដូច របស់ប្រទេស ជាមិត្ត បានដែរ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត បើចុងចោទណា បានជូនភស្តុតាងថា តុលាការ នៅបរទេស បានកាត់ទោស ខ្លួន ពីបទ ដូចដែលពោលខាងលើនេះ រួចហើយ ហើយខ្លួន ក៏បានរងទោសនោះ រួចហើយដែរ ឬ ទោសនោះ គឺអស់ អាជ្ញាយុកាលហើយ

រដ្ឋការ បានលើកទោសនោះ ឲ្យរួចដោយមេត្តាប្រោសហើយ, តាមពិតនោះ មិនត្រូវមាន ទោសទៀតទេ ។

ក្នុងពេលកើតសឹក ក៏ដូចនោះដែរ ជនបរទេសណា ជាសមាជិកនៃកងទ័ព របស់បច្ចាមិត្ត ហើយបានល្មើស នឹងបញ្ញត្តិ ក្នុងជំពូក ខាងលើនេះ ដោយសារធ្វើ តាមច្បាប់សឹក , ជនបរទេសនោះ ក៏មិនត្រូវ មាន ទោសដែរ ។

មាត្រា ២២០ (ព្រះរាជក្រមលេខ ៤១.ន ស ២២-៩-៥៥ បានលើកការណ៍អត្ថបទចាស់នៃមាត្រានេះចោល ហើយ ដាក់អត្ថបទថ្មី ដែលមានសេចក្តីស្រង់ដូចខាងក្រោមនេះជំនួសវិញ).– ជនជាតិខ្មែរ ឬ ជន ដែលទុកជាជាតិខ្មែរ ដូចមានសំដែង ក្នុងជំពូក នេះ មានកំហុស ជាបានប្រព្រឹត្ត ដូចមាន ក្រោមនេះ ត្រូវទុកជាក្បត់ ហើយ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទី១ :

ក).– ជន ដែលបានកាន់អាវុធ ប្រឆាំងនឹងប្រទេសខ្មែរ (ព្រះរាជក្រមលេខ ៤២ ន ស. ២២-៩-៥៥ បានលើកការណ៍វគ្គនេះ ចោលហើយ, ហើយវគ្គថ្មី ដែលដាក់ជំនួសមកនោះ ក៏បានដាក់បញ្ចូល ទៅក្នុងមាត្រា ២២០ នៃក្រមសឹកខ្មែរ) ។

ខ).– ជនដែល បាន រួមគំនិត នឹងបរទេសណាមួយ ដើម្បីឲ្យបរទេសនោះ ច្បាំង នឹងប្រទេសកម្ពុជា ឬ ផ្តល់ ដល់បរទេសនោះ នូវមធ្យោបាយចាំងច្បាំង តាមមធ្យោបាយ សម្រួល ដោយរបៀបណា ក៏

ឲ្យងាយបញ្ចូល កងកម្លាំងសត្រូវ ក្នុងដែនដី ប្រទេសកម្ពុជា ជាដើម ឬ មកតាក់តុក អុបកាល ដោយមធ្យោបាយណាមួយ ឲ្យកងទ័ពខ្មែរ លែង មានសេចក្ដីស្មោះត្រង់ តទៅ ,

ក).- ជន ដែលប្រគល់ ឲ្យបរទេស ឬ ភ្នាក់ងារ របស់បរទេស ឬពួកខ្មាំង នូវទ័ព របស់ខ្មែរក្ដី នូវដែនដី, ក្រុង, បន្ទាយ, [illegible], សើន, ឃ្លាំង, រោងធ្វើសស្ត្រាវុធ, សម្ភារៈ, គ្រាប់រំសេវ, កប៉ាល់ទន្លេ, កប៉ាល់សមុទ្រ, យន្តហោះ ដែលជាសម្បត្តិ របស់ប្រទេសខ្មែរក្ដី, ឬទុក របស់តាំងនេះ ឲ្យទៅបរទេស ប្រើប្រាស់ក្ដី ,

ឃ).- ក្នុងពេលសង្គ្រាម, ជន ដែលញុះញង់ ជាតិខ្មែរ ឲ្យចូល ទៅធ្វើការ បំរើ បរទេសណាមួយ ឬជួយ មធ្យោបាយ ដល់ជនជាតិខ្មែរ ឲ្យបានសម្រេច នូវការនេះ ដោយងាយក្ដី, រើសទាហាន ឲ្យបរទេស នៅលើដែនដី កម្ពុជា ដោយគ្មានអនុញ្ញាត ពីរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ឬ ដោយ មានអនុសន្ធិសញ្ញា ជាផ្លូវខូច ក្ដី ,

ង).- ក្នុងពេលសង្គ្រាម, ជនដែលបានសមគំនិត ឲ្យសំឡៀប ទៅបរទេស ដើម្បីឲ្យប្រទេស នេះ មកប្រទុស្តរាយ នឹងប្រទេសកម្ពុជា ឬប្រទេស ជាមិត្រ នឹងកម្ពុជា ដោយងាយ ,

ច).- ជន ដែលបានប្រគល់ ឲ្យបរទេស ឬភ្នាក់ងារ របស់បរទេស ឬពួកខ្មាំង ដោយរបៀបណាក្ដី នូវកិច្ចការសម្ងាត់ ដែលមាន សារសំខាន់

00222275

D99/3/3

នាំបណ្តាល ឲ្យអន្តរាយ ដល់កិច្ចការពារជាតិ ឬក៏ពុំនោះទេ ជន ដែល កាប់រំលំ ដោយមានព្យាបាទ យ៉ាងណាក្តី ជាទីស័យក ឲ្យបាន នូវគាប់បិទផ្លូវ ដែលមាន ប្រភេទ ដូចខាងលើ ដោយមាន គោលបំណងថា នឹងប្រគល់ ឲ្យបរទេស ឬភ្នាក់ងារ របស់បរទេស ,

ង)-ជន ដែលបានសម្រេច ជាទីវិនាសឲ្យ សាហាវ ដោយព្យាបាទយ៉ាងណាមួយក្តី ដល់សម្បូណ៌ភាព ទឹកដី នៃប្រទេសកម្ពុជា ។

មាត្រា ២២០ ស្ទួន .– (ព្រះរាជក្រមលេខ ១០៩ ន.ស ២២-៤-៥៨)

ក)ជនណា បំផ្លាញ ឬបង្ខូច ដោយចេតនា នូវសម្ភារៈណាមួយ, នូវគ្រឿង ដែលគេ ផ្តល់មក ណាមួយ, នូវសំណង់ណាមួយ, នូវបច្ចេកកម្ម ណាមួយ ដែលមាន ប្រយោជន៍ សម្រាប់យកទៅប្រើ ក្នុងកិច្ចការពារជាតិ ឬក៏ធ្វើ បច្ចេកកម្ម ឲ្យខុស ពាក្យសន្យាទុក, ក្នុងពេល មិនទាន់ស្ថាបនា ហើយ ឬពេល ដែលស្ថាបនា រួចហើយ ប្រយោជន៍ កុំ ឲ្យប្រើប្រាស់ បច្ចេកកម្ម នោះបាន ឬ ដើម្បីឲ្យប្រើប្រាស់ នូវបច្ចេកកម្ម នោះ បាន ដោយពិបាក ឬក៏ពុំនោះទេ ដើម្បីបណ្តាល ឲ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ ។

ប្រសិនបើ អកុសលនេះ បានធ្វើឡើង ក្នុងទី ចំពោះមុខ នៃបច្ចាមិត្ត ជននោះ ត្រូវមាន ទោសក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

ខ)-ជនណា បានចូលរួម ដោយចេតនា ក្នុងកិច្ចការ ដែលធ្វើ ឲ្យ

ខូច ទឹកចិត្ត របស់កងទ័ព ឬ របស់ជាតិ ដើម្បីនឹងធ្វើ ឲ្យកិច្ចការពារជាតិ ដល់ខូចសេចក្ដីវិនាស ,

ខ)- ជនណា បានញុំាងប្រទេសកម្ពុជា ឲ្យប្រឈម សង្គ្រាម ដោយគំរើប្រខូប្លួ របស់ខ្លួន ដែលរដ្ឋាភិបាល មិនយល់ព្រម ផង ,

គ)- ក្នុងពេលសង្គ្រាម , ជនណា ធ្វើឲ្យមាន រឿង , ដោយ មធ្យោបាយ ទាំងឡាយ ដែលរដ្ឋាភិបាលខ្មែរមិនយល់ព្រម ផង , បណ្ដាលឲ្យ ក្រសួងខ្មែរ ត្រូវទទួល ការសងសឹក ពីបរទេស ,

ឃ) ក្នុងពេលសង្គ្រាម, ជនណា មានសំបុត្រ ទាក់ទង ផ្ទាល់ ឬ ក ពីជនណាម្នាក់ ដោយដឹងច្បាស់ នឹងដោយចេតនាទុច្ចរិត ជាមួយបច្ចាមិត្ត ជាមួយនឹងពលរដ្ឋ បច្ចាមិត្ត ឬ ជាមួយ នឹងភ្នាក់ងារ បច្ចាមិត្ត ,

ង)- ក្នុងពេល មានសង្គ្រាម, ជនណា មើលងាយ ពាក្យឈយ៉ង ខាងលើនេះ ហើយធ្វើ ជំនួញផ្ទាល់ ឬ ក ពីជនណាម្នាក់ ដោយដឹងច្បាស់ ជាមួយ នឹងបច្ចាមិត្ត, ជាមួយ នឹងពលរដ្ឋ របស់បច្ចាមិត្ត ឬ ជាមួយ នឹងភ្នាក់ងារ របស់បច្ចាមិត្ត ,

ច)- ជនណា បានរួមគំនិត ជាមួយ នឹងភ្នាក់ងារ របស់ប្រទេស ដោយមាន គោលបំណង ថា នឹងធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់ឥរិយាបថ ខាងទាហាន ឬ ខាងទូត នៃប្រទេសកម្ពុជា ,

ឆ)- ជនណា កប់នេះ កេ គាប់គំហ៊ាំង ជាគ្រឿងកិច្ចការពារជាតិ

ដែលខ្លួន មានគុណភាព ជាអ្នកក្បត្តិ ឬ គ្មានគុណភាព ជាអ្នកក្បត្តិ ហើយយក អាថិកំបាំងនោះ ទៅប្រាប់ សាធារណជន ឬប្រាប់ ជន ដែល គ្មានគុណភាព ជាអ្នកក្សា នូវអាថិកំបាំងនោះ ឲ្យបានដឹង ។, ប៉ុន្តែ កាលប្រាប់ គ្មានគោលបំណង ថា នឹងប្រគល់ នូវអាថិកំបាំង នោះ ទៅឲ្យបរទេស ឬ ភ្នាក់ងារ របស់បរទេស ទេ ,

ឈ)- ជនណា , ដោយធ្វេសប្រហែស , មិនប្រុងប្រយ័ត្ន , មិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជា , បណ្តោយ បណ្តោយ ឲ្យគេ បំផ្លាញ, ឲ្យគេ ស្រវ៉ាយកបាន , ឲ្យគេ លួចបាន ទាំងអស់ ឬ តាមខ្លះ , សម្ភារ មួយភ្លែត ក៏ដោយ , នូវវត្ថុ ទាំងឡាយ , ឯកសារ ទាំងឡាយ , ពត៌មាន ទាំងឡាយ ដែលគេជាការ ប្រគល់ ឲ្យខ្លួន ទុក ដាក់, ឯកសារ, ពត៌មាន ដែលមាន សារៈសំខាន់ តាមឲ្យរកឃើញ នូវអាថិកំបាំង សម្រាប់ការ ការពារជាតិ ឬគុំនោះទេ, ជនណា បណ្តោយ ឲ្យគេ ដឹង, គេ ចម្លង, គេ ពង្រីក នូវវត្ថុ, ឯកសារ ពត៌មាន នោះ ទាំងមូល ឬ តាមខ្លះ ,

ញ .- ជនណា គ្មានអនុញ្ញាត ពីអាជ្ញាធរ ដែលគ្រប់គ្រងនោះ ជាមុនទេ, ហើយបញ្ជូន ឲ្យទៅ ជនណាម្នាក់ ដែលធ្វើការ ឲ្យបរទេស នូវតក្កកម្ម (invention) ដែលមាន ប្រយោជន៍ ក្នុងកិច្ចការពារជាតិ ឬ នូវពត៌មាន ទាំងឡាយ ដែលមាន ការទាក់ទង នឹងតក្កកម្មនោះ ឬ ដែល មាន ការទាក់ទង នឹងអនុវត្ត ការឧស្សាហកម្ម នៃតក្កកម្មនោះ ,

ដ.- ទោះមិនបានលាក់ឈ្មោះ, លាក់គុណភាព, ឬលាក់សញ្ជាតិ របស់ខ្លួន ក៏ដោយ, ជនណា បានតាក់តែង ជាផ្លូវសម្ងាត់ នូវមធ្យោបាយ ណាមួយ សម្រាប់ទាក់ទង ពីចម្ងាយ ដែលអាច ឲ្យវិនាស ដល់កិច្ចការជាតិបាន ,

ឋ.- ជនណា គ្មានអនុញ្ញាត ពីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងការពារជាតិ ជាមុនទេ ព្រមទាំងក្រៅករណី ដែលអនុសន្ធិសញ្ញា ខាងផ្លូវទូតទៀតផង ហើយជិះយន្តហោះ បរទេស ដែលមិនមែន ជាប្រទេស ជាមិត្ត ហោះលើដែនដី ប្រទេសកម្ពុជា ,

ឌ.- ជនណា គូរ, ថត, ឬវាស់វែង ដោយគ្មានអនុញ្ញាត, នូវតំបន់ ដែលគេធ្វើ ខាងទាហាន បានចេញបំរាម ជាមុន ហើយបំរាម នោះទៀត ក៏បានគេប្រកាស ឲ្យដឹងឮ ដល់សាធារណជន រួចទៅហើយ, ហើយមានតាំងយាម មកលើគ្រានោះ ទៀតផង ,

ឍ.- ជនណា ទៅនៅ ក្នុងរង្វង់ ជុំវិញ ចម្ងាយ ឬ ផ្លូវទាហាន ដោយមើលងាយ ដល់បំរាម ដែលមានសំដែង ក្នុងព្រះរាជក្រិត្យ ,

ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវមានកំហុស ជាបានធ្វើឲ្យសៅហ្មង ដល់សេចក្ដីសុខសាន្ត ខាងក្រៅរដ្ឋ ហើយត្រូវមានទោស,ក្នុងពេល សន្តិភាព, ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ក្នុងពេលមានសង្គ្រាម, ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ,

មាត្រា ២២០ត្រី.- (ព្រះរាជក្រមលេខ ៤១ នស,២២-៩-៥៥)

ជនបរទេសណា បានប្រព្រឹត្ត ខ្ទង់អំពើ ណាមួយ បណ្តាអំពើ ទាំងឡាយ ដែលមានបញ្ញត្តិ នឹង ឲ្យផ្តន្ទា ទោស តាមមាត្រា ២២០ និង ២២០ ស្ទួន, ជនបរទេសនោះ ត្រូវមានពិរុទ្ធ ជាបានធ្វើ ចារកម្ម (espionnage) ហើយ ត្រូវមាន ទោស ដូចមាន ក្នុងមាត្រា ២២០ និង ២២០ ស្ទួននេះ ។

ជនជាតិខ្មែរ ឬជនបរទេសណា បានក្លែងខ្លួន, ឬក្លែងឈ្មោះ, ក្លែងគុណភាព ឬសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន ហើយដើរចូលទៅ ក្នុងការ្យ (ouvrage) បន្ទាយ (forteresse) ប៉ុស្តិ៍ (poste) ឃ្លាំងផ្ទុកសស្ត្រាវុធ (arsenal) ការដ្ឋាន (chantier) ជំរំទ័ព (camps) ជំរំកណ្តាលវាល (bivouac) ទីបោះទ័ព (cantonnement d'une armée) នៅលើកប៉ាល់ចម្បាំង ឬ កប៉ាល់ជំនួញ ដែលជារបស់ ការពារជាតិ នៅលើយន្តហោះទាហាន ឬ យន្តហោះស៊ីវិល ដែលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងកិច្ចការពារជាតិ, ក្នុងកន្លែងទាហានជើងគោក ឬ ជើងទឹក ឬ ក្នុងកន្លែងណាមួយ ឬ ការដ្ឋានណាមួយ ដែលជាកន្លែងធ្វើការ កិច្ចការពារជាតិ ដើម្បីនឹងទៅយក ពត៌មាន ឬ ឯកសារ មកឲ្យ បរទេស ឬ បច្ចាមិត្ត ។

ជំពូក បួន

អំពី បទល្មើស ដែលប្រឆាំង នឹងសេចក្តីសុខសាន្ត ខាងក្នុងរដ្ឋ

Des infractions contre la sûreté intérieure de l'État

មាត្រា ២២១ – (ព្រះរាជក្រមលេខ ៤០ ន ស - ចុះថ្ងៃ២២ ៩-១៩៥៥)

ជនណា ក្បាលខ្លួន ដោយ ចំណង់ និងផ្លាស់ប្តូរ ឬ និងបំផ្លាញ ផ្តាក់ផល គ្គី, របៀបរៀបចំ អំណាចសាធារណៈក្តី, ផ្ទុយមុខញ្ញ នៃព្រះរាជអាណាចក្រក្តី, របៀបរៀបរយក្តី, ឬ របៀប កំណ កងចល័តក្តី ឬ ញុះញង់ពលរដ្ឋ ឬ អ្នកស្រុក ឲ្យកាន់ សស្ត្រាវុធ តតាំង និងអំណាច ម្ចាស់ផែនដីក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៤៤២– សារប្រតិបត្តិ ឬ ត្រាប់តែចំណង់ និងប្រតិបត្តិ ទៅអំពើ ដូចពោល ខាងលើនេះ ត្រូវទុកជា ជាអំពើក្បាលខ្លួន ដែរ ។

មាត្រា ៤៤៣– សំពើក្បត់, ដែលមាន គោលចំណង់ ជា និង ប្រព្រឹត្ត ទៅឧក្រិដ្ឋកម្មតាំងឡាយ ដូចមានចែងទុក ក្នុងមាត្រា ៤០៤ និង ៤៤០ នោះ, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ប្រសិនបើ អំពើ ក្បត់នោះបានធ្វើ ទៅអំពើ ណាមួយ ឬ បានចាប់ផ្តើម រៀបចំ ដើម្បីនឹង ញុំងការក្បត់នោះ ឲ្យសម្រេច ។

បើ ពុំទាន់បានធ្វើ អំពើអ្វីមួយ ឬ គ្រាន់ផ្តើម រៀបចំ និងប្រតិបត្តិ ទេ, ការក្បត់នេះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

កាលណា មនុស្ស ពីរនាក់ ឬ ច្រើននាក់ បានព្រមព្រៀងគ្នា ជា និងប្រព្រឹត្ត ទៅអំពើ ដូចខាងលើ, សេចក្តីព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវទុកជា ជាអំពើក្បត់ដែរ ។

00222281

ប្រសិនបើ មាន សេចក្ដីស្នើ ឲ្យទៅប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម , ដូចដែល មានសំដែង ក្នុងមាត្រា ២០៤ ដល់ ២២១ នេះ ប៉ុន្តែ មនុស្ស ដែល គេស្នើនោះ មិនយល់ព្រមផងទេ , អ្នកស្នើនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។ រីឯជននេះ អាច នឹងត្រូវដក សិទ្ធិ ដូចមានសំដែង ក្នុង មាត្រា ៤៩ ទាំងអស់ ឬ ការខ្លះទៀតក៏បាន ។

មាត្រា ២២៤ — កាលណា ជនណាម្នាក់ បានសម្រេច ចិត្ត តែ ម្នាក់ឯង, ថានឹងប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋណាមួយ, ដូចដែលមានសំដែង ក្នុង មាត្រា ២០៤ នោះ, ប្រសិនបើ កិច្ចរៀបចំ ដើម្បីប្រព្រឹត្ត នោះ បាន ធ្វើរួចហើយ ឬ ទើបនឹងចាប់ផ្ដើម តែម្នាក់ឯង ឥតមាន អ្នកណា ជួយ ទំនុកបំរុង ផងទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២២៥ — អំពើព្យាបាទណា មាន គោលបំណង ជា នឹងញុះញង់ ឲ្យមាន សង្គ្រាម រវាងគ្នាឯង ដោយចែក អាវុធ ឬ ដោយញុះញង់ ឲ្យរាស្ត្រ កាន់អាវុធ ប្រឆាំង គ្នាឯងក្ដី, ញុះញង់ ឲ្យបង្ហិន បំផ្លាញ កាប់ សម្លាប់គ្នា, ប្លន់គ្នា ក្នុងភូមិមួយ ឬ ច្រើនភូមិក្ដី, អំពើព្យាបាទនោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

អំពើក្បត់ ដែលបណ្ដាល ឲ្យកើត ជាបទឧក្រិដ្ឋណាមួយ, ដូច

00322282

មានសំរែងក្នុងមាត្រានេះ, ហើយនឹងសេចក្តីស្នើរ ឲ្យរួម ជាពួកក្បត់នោះត្រូវមានទោស ដូចមានសំរែងក្នុងមាត្រា ២២៣, ទោសធ្ងន់ ឬស្រាល ទៅតាមស្ថាន ដែលគេ ព្រម ផង ឬ មិនព្រម ផង ។

មាត្រា ២២៦ –(ព្រះរាជប្រកាសលេខ ៨៨ ចុះថ្ងៃទី ២០–៥–១៩៥០)
ឈ្មោះណា បានលើក ទ័ព ឬ ប្រើ គ្នាផងខ្លួន ឲ្យលើកទ័ព ក្តី, បានរើស ទាហាន ឬ បានយកបញ្ជីទាហានក្តី បានបង្រើ គេ ឲ្យរើស ឬ ឲ្យយកបញ្ជីក្តី បានឲ្យ គ្រឿងសស្ត្រាវុធ ឬ គ្រាប់រំសេវ ទៅកងទាហានក្តី, តែកំពើទាំងនោះ ឥតមានបង្គាប់ ឬ ឥតបញ្ជាក់ ពីអំណាច ជាធម្មនុរូបណាមួយ, ឈ្មោះនោះ ត្រូវមាន ទោសទ្រង់ ដាក់ទីបំ ។

អត្ថបទ បន្ត ពីនេះ នៃព្រះរាជប្រកាសនេះ បានយកទៅ បញ្ចូល ក្នុងក្រមតុលាការសឹកហើយ

មាត្រា ២២៧ – ជនណា ឥតមាន សិទ្ធិ ឬ ឥតមានហេតុ ជាធម្មនុរូបសោះ, ហើយធ្វើ ជាមេបញ្ជាការ លើអង្គទ័ពក្តី, លើកងទ័ពក្តី; លើកងនាវាក្តី, លើមហាព្យុហៈក្តី, លើ កំពង់បង្ហាំងណាមួយក្តី, លើបន្ទាយ ក្តី, លើក្រសែកក្តី, លើកំពង់នាវាក្តី, លើក្រុងណាមួយក្តី, ជនណា កាប់ បញ្ជាការសឹក ណាមួយ ទទឹង នឹងបង្គាប់រដ្ឋាភិបាល ។

មេបញ្ជាការសឹកណា ក្រោយ ដែលរាជការ បានបញ្ឈប់ ពីមុខការ

00222283

D99/3/3

ហើយ ឬ បំបែកចេញ ពីកងទ័ពហើយ, នៅតែកាន់ បញ្ជាការ លើកងទ័ព ទៀត, ជននោះ ៗ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ៗ

មាត្រា ២២៨– ជនណា ជាអ្នកកាន់ ប្រើប្រាស់ កងកម្លាំង អាវុធបាន, ហើយ គេលួច ឬ បញ្ឆោត អ្នកដទៃ ឲ្យគេលួច ឬ ឲ្យបញ្ឆោត កងកម្លាំងនោះ ឲ្យលើកគ្នា មកទល់នឹង នឹងការបើស ទាហាន ដែល ធ្វើ ជាទក្យាចុកូល, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ៗ

បើការគេលួច ឬ បញ្ឆោតនោះ, ធ្វើទៅ បាន ផល ដូចចំណង់ដែល នោះហើយជន ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ៗ

មាត្រា ២២៩– ជនណា ដុត ឬ បំផ្លាញ ប្រាសាទ, វិមាន ហ្គាំង, រោង ធ្វើ សស្ត្រាវុធ, នាវា ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ ផ្សេងៗ ជារបស់ រដ្ឋការ សាធារណៈ ដោយគ្រាប់បែកកាំ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ៗ

មាត្រា ២៣០– ជនណា ធ្វើមេ លើពួកក្រុម មាន សស្ត្រាវុធក្ដី ឬ ធ្វើ ជាមុខការ ក្នុងពួកក្រុមនោះក្ដី ឬ ធ្វើ ជានាយបញ្ជាការ ក្នុងពួកក្រុមនោះក្ដី ហើយលុក ទឹកដី, ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ជម្រក រដ្ឋការ, ទីកន្លែង, ទីក្រុង, បន្ទាយ, សេនា, ឃ្លាំង, រោងធ្វើសស្ត្រាវុធ, កំពង់

ចែកគ្នា ឱ្យទ្រព្យ
ឬក៏ ទ្រព្យសម្បត្តិ
កនឹកខ្លាំង ណាស់
ជននោះ ត្រូវបាន
ខន

ខដឹកនាំ សមានមត្តិ
ងនិ ឬប្រើគេ ឲ្យបង្ក
សស្ត្រាវុធ , គ្រាប់
ដោយមេកបា ឬ
ក ខនីមេបោ ឬមេ

នប្រព្រឹត្ត ៥ក្រិដ្ឋកម្ម
២០៤ និង ២២៨ ឲ្យ
នប្រព្រឹត្តកំ , ពួកក្រុម
តាំនអស់ , គនិពួកក្រុម
កម្ម , ត្រូវបាន ទោស
សមនុស្សនោះឡើយ ។

អ្នក ដែលដឹកនាំ កុប្បកម្មក្ដី ដែលធ្វើមុខការអ្វីមួយៗ ក្ដីជាឆាយ បញ្ជាការលើពួកក្រុមនោះ ទោះបីជា ខ្លួនមិនបាន នៅទីកន្លែងប្រជុំគ្នា ក៏ដោយ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ២៣២– ក្រៅពីការប្រជុំគ្នា ដើម្បីប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ២០៤, ២២១ និង ២២៨ នោះចេញ, ជនណា ចូលរួម ក្នុងពួកក្រុម ខាងលើនេះ ហើយត្រូវគេចាប់ ខ្លួន បាន នៅទីកន្លែង ប្រជុំគ្នានោះ, តែអ្នកនោះ ពុំបានធ្វើ ជាមេ ឬ ជាកោយ ឡើទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៣៣– ជនណា បានដឹង នូវកិច្ចការ និងលក្ខណៈ របស់ពួកក្រុមទាំងនោះ ហើយបានឲ្យផ្ទះ ដល់ពួកក្រុមនោះ ស្នាក់, ទីកន្លែង ឲ្យពួន ឬ ឲ្យប្រជុំគិត ការណ៍ទុច្ចរិត ដោយឥតមាន ការបង្ខំ ពីក្រុមនោះសោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៣៤– ជនណា បានចូល ជាពួកក្រុម, ដូចសំដែង ខាងលើនេះ, តែឥតបានធ្វើ ជាមេបញ្ជាការ, ហើយបានចាកចេញ មុនការធ្វើ មួយទេ លុះមាន សេចក្ដីព្រមាន ជាដំបូង ពីកងការសុីវិល ឬ កងការពា-

00222286

ហាន មក, គឺដកខ្លួន លែងចូលដៃ ជាមួយពួកក្រុមនោះ ឬ គឺតាំងពី ពេលព្រមាន មក, កាលបើ កដសារ ចាប់បាន ក្រៅពីកន្លែង ប្រជុំ និង ពីកុប្បកម្ម, ជននោះ ឥតមាន ទទឹងដៃវិញទេ, ព្រមទាំង ឥតមាន កាន់ សស្ត្រាវុធអ្វី ផងទេ, ជននោះ មិនត្រូវមាន ទោស ពីបទកុប្បកម្មនោះ ឡើយ ។

ប៉ុន្តែ បើ ជននោះ បានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋណា ផ្សេង ផ្ទាល់ខ្លួន, ទើប ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ពីបទនោះវិញ ។ ប្រសិនណា បើ មាន កស្តុតាង ថា ជននោះ បានចូលរួម ដោយចេតនា ប្រយោជន៍ ដឹងធ្វើ អំពើទុច្ចរិតណាមួយ ដូចមាន ក្នុងមាត្រា ខាងលើនេះ, ជន នោះ នឹងត្រូវជាប់ទោស ជាស្រ្បក្សពួក នៃមនុស្សទុច្ចរិតវិញ ។

មាត្រា ២៣៨– ជនណា មានពិរុទ្ធ ពីបទក្បត់ ឬ ពីបទឧក្រិដ្ឋ ដទៃទៀត, ដែលប៉ះពាល់ ដល់សេចក្តីសុខសាន្ត ក្នុងរដ្ឋ ឬ ក្រៅ រដ្ឋ ហើយ មុននឹងចាប់ ប្រតិបត្តិ ឬ បំណង ប្រតិបត្តិ នូវអំពើក្បត់ ឬ នឹង អំពើឧក្រិដ្ឋទាំងនោះ, ព្រមទាំងមុន មានការចោទប្រកាន់ លើខ្លួន, បាន ឲ្យដំណឹង មុន គេ ដល់រដ្ឋាភិបាល ឬ ដល់អាជ្ញាធរខាងរដ្ឋបាល ឬ អាជ្ញា ធរខាងក្រុមព្រះនគរបាលយុត្តិធម៌ ឲ្យបានដឹង នូវអំពើក្បត់ ឬ អំពើឧក្រិដ្ឋ ទាំងនោះ ព្រមទាំងឲ្យដឹង នូវអ្នកដៃដល់ និងអ្នកសមគំនិត ក្នុងអំពើទាំង

នោះផង, ជននោះ ត្រូវបានផុត អំពីទោស ដែលត្រូវអនុវត្ត លើអ្នកក្បត់ ឬ លើអ្នកឧក្រិដ្ឋនោះ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត សូម្បីមាន ការចាប់ផ្ដើម ពោលប្រកាន់ លើវិទូជននោះ ក៏ដោយ, កាលបើ វិទូជននោះ បានជួយទំនុកបម្រុង ក្នុងការចាប់ អ្នកដែលដល់ នឹងអ្នកសមគំនិត ទាន់ពេលនេះបាន, វិទូជននោះ ក៏ត្រូវ បានផុត ពីទោស ដូចគ្នាដែរ ។

ក៏ប៉ុន្តែ វិទូជន, ដែលឲ្យ ដំណឹងទាំងនោះ, បានជួយទំនុកបម្រុង ក្នុងការចាប់នោះ, អាចត្រូវផ្ដន្ទា អនុទោស ត្រង់ស្នាក់ តំហាត់លំនៅ ដែលមាន កំណត់ ពីប្រាំឆ្នាំ ដល់ម្ភៃឆ្នាំ បាន ។

ជំពូកប្រាំ

បទល្មើស ប្រព្រឹត្ត ក្នុងពេល បំពេញ មុខងារ សាធារណៈ

Des infractions commises dans l'exercice des fonctions publiques

មាត្រា ២៣៦ – អ្នករាជការណា, អ្នកតំណាងអំណាចសាធារណៈណា, ទោះបី ពលការ ល្មើស ខ្លួន ជាត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ ក៏ដោយ ក៏នៅតែសាកទាន ឬ ប្រើគេ មិនព្រមចាត់ ឬ មិនព្រមបញ្ជា ឲ្យគេ ចាត់ ការកម្លាំង ដែលនៅ ក្រោមបង្គាប់ខ្លួន ដើម្បីប្រតិបត្តិ តាមបង្គាប់ជានិច្ចាទុក្កូល របស់អាជ្ញាធរ ជាបន្ទាន់ប្រែ ។, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោស

មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។ អនុទោស គ្រង់ស្ថានបន្ថយសិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ ក៏ គប មិនយកទៅសម្រេច លើអ្នកនោះ បានទៀត ។

មាត្រា ២៣៧– អ្នករាជការណា , អ្នកតំណាងអាជ្ញាធរ សាធារណៈណា ឈ្លៀស កងកម្លាំង ដែលនៅ ក្រោមបង្គាប់ខ្លួន ឲ្យ ប្រឆាំង នឹងការប្រតិបត្តិ ច្បាប់, បទបញ្ជា , សេចក្ដីសម្រេចតុលាការ, ដីកាតុលាការ , ជាដុំកល់ទៅទៀត, ឲ្យប្រឆាំង នឹងគ្រប់ សេចក្ដីបង្គាប់ ជានីត្យានុកូល ដែលចេញមក អំពីអាជ្ញាធរ ជាធម្មានុរូប , អ្នករាជការ នោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៣៨– បទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រាទាំងពីរ ខាងលើនេះ មិនអនុវត្ត ទៅលើអ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ តែក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដូចដែលមាន ក្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ១០០ប៉ុណ្ណោះ , វៀរលែងតែ រូបជននោះ បានជួន តកតាង ពីអំពើ ដែលខ្លួន បាន ធ្វើ ឬ មិនបានធ្វើនោះ ព្រោះប្រតិបត្តិ តាមបង្គាប់ របស់ចៅហ្វាយ នាយ ដែលខ្លួន ត្រូវស្ដាប់ ។ បើមានករណីយ៉ាងនេះ , ទោស គប ត្រូវធ្លាក់បាន តែទៅលើចៅហ្វាយនាយ ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការចាត់បង្គាប់នេះ ទៅវិញ ប៉ុណ្ណោះទេ ។

មាត្រា ២៣៩– សម្ព័ន្ធភាព គឺការព្រមព្រៀងគ្នា ដោយរបៀប យ៉ាងណា ១ មួយ រវាងអ្នករាជការផងគ្នា ឬ អ្នកតំណាង ការងារ សាធារណៈ ផងគ្នា, ក្នុងគោលបំណង ថា នឹងប្រកាន់យក វិធាន-ការទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយ និងច្បាប់ និងបទបញ្ជា, រីឯជន ក្នុងបទនេះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី, ហើយនឹងសម្រេច អនុទោស ត្រូវស្ថានបន្ថយសិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ២៤០– អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង ការងារ សាធារ-ណៈណា បំពេញមុខការ ដោយរំលោភអំណាច ឬ បណ្ដោយឲ្យគេ បំពេញ មុខងារ ដោយរំលោភអំណាច, អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង នោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ, លើកលែង ក្នុងករណី ដែល ច្បាប់ បញ្ញត្តិ ផ្សេងទៅទៀត, ហើយយក ទោស ផ្សេងនោះ មកអនុវត្ត

មាត្រា ២៤១– ដែលហៅថា បំពេញ មុខការ ដោយរំលោភ អំណាច នោះ គឺបំពាន ដោយចេតនា នូវសិទ្ធិ របស់បុគ្គល ដទៃ ដែលគ្មានខុសអ្វីសោះ ឲ្យខូច សិទ្ធិធ្វើនយោបាយ, សិទ្ធិស៊ីវិក, សិទ្ធិ ស៊ីវិល ឬ សិទ្ធិគ្រួសារ ដែលច្បាប់ទទួល ចំពោះពលរដ្ឋ ពេញផ្ទៃព្រះរាជ អាណាចក្រ ឬ ឲ្យខាន ប្រើប្រាស់ សេរីភាព ចំពោះខ្លួន, ព្រោះថាសិទ្ធិ

00222290

នឹងសេរីភាពនោះ គាប នឹងដក ពីពលរដ្ឋ ទៅវិញបាន លុះតែ មាន ច្បាប់ សំដែង យ៉ាងច្បាស់លាស់ណាស់ ។

មាត្រា ២៤២– កាលណា អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ, ដែលមានពិរុទ្ធ ថាបានធ្វើ មុខការខ្លួន ដោយរំលោភ អំណាចនោះ, មានសំអាងថា កាលខ្លួន ប្រព្រឹត្តនោះ, ខ្លួន បានធ្វើតែ តាមបង្គាប់ ចៅហ្វាយនាយ តាមលំដាប់ថ្នាក់ របស់ខ្លួន ប៉ុណ្ណោះទេ, ហើយឃើញទៀត ថា សេចក្ដីបង្គាប់នោះ ក៏មាន កម្មវត្ថុ ត្រូវតាមមុខ អំណាច ចៅហ្វាយនាយនោះដែរ នោះ, ទោស ដែលបានចែងទុក ក្នុងមាត្រា ២៤០ នេះ ត្រូវអនុវត្ត ទៅលើចៅហ្វាយនាយ ជាម្ចាស់ បង្គាប់ នឹង អ្នករាជការ, អ្នកតំណាង ដែលទទួលប្រតិបត្តិ បង្គាប់ តាម លក្ខខណ្ឌ ស្ដី ពីទទួលខុសត្រូវ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ១០០ នេះ ។

មាត្រា ២៤៣– អ្នករាជការ, អ្នកតំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ ណា ខកខាន មិនបានធ្វើ តាមបង្គាប់តុលាការ ដោយចេតនា, ជាអាទិ៍ មន្ត្រីក្រុមព្រះនគរបាលយុត្តិធម៌ មិនយក សាលដីកា, សាលក្រម, ដីកា ឲ្យចាប់ខ្លួន, ឲ្យឃុំខ្លួន, ដីកាកោះ. វិធានការ ឲ្យស៊ើបសួរ ក្នុងរឿង

ទ្រព្យ ទៅប្រតិបត្តិ , អ្នកជការ, អ្នកកំណាន់នោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៤៤ – អ្នកជការ, អ្នកកំណាន់ អាជ្ញាធរ សាធារណៈណា ដឹងមាន មិនបានទៅ ឬ ប្រកែក មិនទៅពិនិត្យ ឬ ទៅប្តឹង អាជ្ញាធរ តុលាការ ពីបទល្មើស ដែលខ្លួន បាន ដឹងមានហើយ, អ្នកជការ, អ្នកកំណាន់នោះ ។ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៤៥ – ក្នុងករណី ដែលគេទៅឃើញថា វិញ្ញូជននោះ បានបំបិទ ឬ បំណាត់ទីទីបំបិទ ដោយចេតនា នូវបទល្មើស ជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ដែលខ្លួន មាន តតិមាន ហើយ ឬ មាន តកការ ច្បាស់ថា វិញ្ញូជននោះ បំបាក់ ឬ បំណាង ទីទីបំបាត់ នូវភស្តុតាង នៃបទល្មើស ទាំងនោះ , វិញ្ញូជននោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ; លើកមួយវិញ ក្នុងករណី ដែលឃើញថា វិញ្ញូជន មាន សមគំនិត ក្នុងបទល្មើសនោះ ទៀត , នោះទើបត្រូវយក ទោសធ្ងន់ជាងនេះ មកអនុវត្ត ។

អនុទោស ត្រង់ស្គាល់បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋនោះ អាចនឹងយកមក សម្រេចបាន ទៀត ។

មាត្រា ៤៤៦– អ្នកកាសែត និង អ្នកតំណាង ភ្នាក់ងារ សាធារណៈ មិនត្រូវចេញ ប្រកាស, ជំនួស ណាមួយ ដែលផ្ទុយ នឹងច្បាប់, ក្រម ទំនង ក្រឹត្យ ឬ កិច្ចកែ ច្បាប់, ក្រម និងក្រឹត្យ ទេ ។ អំពើ ដែល ល្មើស នឹងបទបញ្ញត្តិនេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៤៧ អ្នកកាសែត ខាងតុលាការ មិនត្រូវជ្រៀតជ្រែក ទៅក្នុងកិច្ចការ ដែលជាមុខការ របស់ភ្នាក់ងារ ខាងរដ្ឋបាលទេ ។ អ្នកកាសែត ខាងរដ្ឋបាល ក៏មិនត្រូវជ្រៀតជ្រែក ទៅក្នុងកិច្ចការ ដែលជាមុខការ របស់ភ្នាក់ងារ ខាងតុលាការដែរ ។

កាលណាបើ មាន ការជ្រៀតជ្រែក ដែលគាប បណ្តាល ឲ្យមានព្យសនកម្ម, អ្នកជ្រៀតជ្រែកនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មុខការ ខាងនគរបាល យុត្តិធម៌ ខាងអាក្រានុក្រូលដ្ឋាន ១ ខាង ប្រតិបត្តិ សេចក្តីសម្រេច របស់តុលាការទាំងនេះ ត្រូវទុកជា ជាមុខការរួម របស់ភ្នាក់ងារ ខាងរដ្ឋបាល និង ខាងតុលាការ ។

មាត្រា ៤៤៨– អ្នកកាសែតណា, ភ្នាក់ងារសាធារណៈណា, មិនមែនជាចៅក្រម មាន សមត្ថកិច្ច ជួបមានក្នុងក្រមពិភាក្សាព្រហ្មទណ្ឌ ឬ រដ្ឋប្បវេណីទេ, ហើយទៅសម្រេចសេចក្តី ចេញសាលក្រម ឬ

សាលដីកា ឬ ចេញបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ឬ ឲ្យដោះខ្លួន ផងណាមួយ , អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាងនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៤៩- ចៅក្រមណា ចេញបង្គាប់ ឲ្យឃុំ មនុស្ស ដែលគ្មានត្រូវចោទ ពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិមនោះ, ឬ មនុស្ស ដែលគ្មានត្រូវទណ្ឌកម្ម ខាងស៊ីវិល នាំឲ្យមានឃុំខ្លួន ការប្រាក់នោះ , ចៅក្រមនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ថើ នឹងសម្រេច អនុទោស ត្រង់ស្ដួន បន្ថយសិទ្ធិពលរដ្ឋ ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ២៥០- នាយកពន្ធនាគារ ឬ នាយកឃុំណា ទទួលឃុំ មនុស្ស ដែលគ្មាន ដីកា របស់តុលាការ ឬ តំណាងដែលសាលក្រម របស់កាផ្ទារ នៃតុលាការនោះ, នាយក ឬ នាយកឃុំនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៥១ – នាយកឃុំណា មិនដោះលែង ដោយចេតនា នូវមនុស្ស ដែលត្រូវដោះលែង តាមបង្គាប់តុលាការ ឬ មនុស្ស ដែលបានទទួល ទោសគុក គ្រប់កំណត់ អស់ហើយ , នាយកនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

00222294

មាត្រា ២៨២- ក្រោយដែលមាន សេចក្ដីក្រមាន របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ មក, ចៅក្រមណា ប្រកែក មិនព្រមរក យុត្តិធម៌ឲ្យគូក្ដី ដែលខ្លួន ត្រូវរក ឲ្យគេ, ទោះបី ការលើស ដូចរម្ងបក្ដី, ក៏ចៅក្រមនោះត្រូវមាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទយុត្តិធិសេធ ដែរ, ដូច្នេះ ចៅក្រមនោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៨៣- អ្នករាជការណា ឬ អ្នកតំណាង៍ អាជ្ញាធរសាធារណៈណា, កិច្ចការ ខាងរដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ ដោយយឺតយូរ ហួស ហេតុ ពេក ពីព្រោះតែធ្វេសប្រហែស ឬ មិនយកចិត្តទុកដាក់; អ្នករាជការណា ឬ អ្នកតំណាងណា ប្រកែក មិនព្រមបង្ហើយកិច្ចការទាំងនោះ តាមរយៈពេល ដែលនាយចៅហ្វាយខ្លួន ដាក់កំហិតមក, អ្នកទាំងនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៨៤- អ្នករាជការណា ឬ អ្នកតំណាង៍ អាជ្ញាធរសាធារណៈណា, ដែលរាជការ បានបណ្ដេញចេញ ពីមុខងារ ឬ ព្យួរងារ, ផ្លាស់, ដាក់ឲ្យវិក្រឹត, ឬ មានដាក់គេ មកជំនួសហើយ, នៅតែខំខ្លួបធ្វើការ មុខងារ របស់ខ្លួននោះតទៅទៀត, ថ្វីបើរាជការ បានប្រាប់ឲ្យដើរចេញ ពីមុខងារនោះ ក៏ដោយ, អ្នករាជការនោះ, អ្នកតំ

ណាន់នោះ ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៥៥.- អ្នកជួលការណា ឬ អ្នកកំណាន់ ការដ្ឋាន សាធារណៈណា, ដោយសំអាងថា ទៅធ្វើការ ក្នុងមុខងារ របស់ខ្លួន ហើយធ្វើអតិក្រម ឬ ប៉ុនប៉ងធ្វើអតិក្រម ទៅក្នុងលំនៅ អ្នកដទៃ, ក្រៅពីករណី ដែលមានបញ្ញត្តិទុក ក្នុងច្បាប់, ដោយអ្នកនៅក្នុងលំនៅនោះ អ្នកកំណាន់ ម្ចាស់ផ្ទះនោះ មិនយល់ព្រមផង, អ្នកជួលការ ឬ អ្នកកំណាន់ នោះ ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ប្រសិនបើ អតិក្រម ទៅក្នុងលំនៅ អ្នកដទៃនេះ បានប្រើ ការគំរាម, ជំលាច, ឬ ហិង្សា ទៅលើអ្នកផ្ទះផង, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីពីរ, ក៏ប៉ុន្តែ បើប្រភេទ នៃហិង្សានោះ បានប្រព្រឹត្ត ជាទម្ងន់ ទៅលើអ្នករងគ្រោះ ឬ បានប្រព្រឹត្ត ដោយប្រើគ្រឿង សស្ត្រា ដែលជាហេតុ បណ្តាល ឲ្យមានទោសធ្ងន់ ជាងនេះទៅទៀត, នោះត្រូវយក ទោសធ្ងន់នេះ មកអនុវត្ត វិញ ។

មាត្រា ៤៥៦.- ការចូល ក្នុងលំនៅ អ្នកដទៃ ដើម្បីប្រតិបត្តិ សាលដីកា ឬ សាលក្រម ឬ ក្នុងករណី មានបទឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសបទ្ម ជាក់ស្តែង ហើយធ្វើអន្តរាគមន៍ អំពីបទឧក្រិដ្ឋនោះ ឬ ពុំនោះទេ

មានសម្លេង ពីខាង ក្នុងផ្ទះ ស្រែកសុំឲ្យជួយ , ពាក្យសំនេះ ត្រូវចាត់ជាការចូល ប្រកប ដោយយុត្តិធម៌ ។

មាត្រា ២៨៧.- អ្នកជការ ឬ អ្នកតំណាង អាជ្ញាសាធារណៈ, ភ្នាក់ងារជការឬ អាណត្តិជន អ្នករក្សាឯកសារ តាមការិយាល័យណាម្នាក់ ធ្វើឲ្យបាត់, បំផ្លាញ, លួច, កែបំបាត់, ឬ ហូតយកចេញនូវលិខិតពាក្យបណ្តឹង ដែលដាក់ទុក ក្នុងការិយាល័យនោះ, អ្នកទាំងនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ចំណាំង ក្នុងទោសកម្មនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្តទោសកម្មនោះដែរ ។ បើការបំផ្លាញ ឬ ការហូតយកនោះ ប្រព្រឹត្តដោយសន្ធិប្បទកម្ម, ឬ ដោយបំបាត់, បំបែក ស្លាក លត្ត, អ្នកនោះត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៨៨.- អ្នកជការ ណា ឬ អ្នកតំណាង អាជ្ញាសាធារណៈ ណា ក្លែងលិខិត ដែលជាមុខការ របស់ខ្លួន :

ក) ដោយកែខ ឬ ដោយបន្ថែម អក្សរ ឬ ហត្ថលេខា ,

ខ) ដោយបេតតា ថ្លែង សារជាតិ ឬ កាលៈទេសៈ នៃលិខិតនោះ,

គ) ដោយសម្មតិ បុគ្គល ឬ ដោយការទេសកម្ម បុគ្គល,

អ្នកដំណើរ ឬ អ្នកតំណាងនោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

អ្នកដំណើរ ដែលក្លែង លិខិត ឬ ដែលបណ្ដោយ ឲ្យគេក្លែង ហើយ យកលិខិតនោះ ប្រើ ដោយខ្លួនឯង ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ២៥៩ – តែប៉ុន្តែ បើ ការក្លែង ឬ ការប្រើ លិខិតក្លែង នោះ មិនអាចបណ្ដាល ឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ទេ, អ្នកមាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទនេះ ត្រូវមាន ត្រឹមតែ ទោសវិន័យ វិញប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ២៦០– អ្នកជួលការ ឬ អ្នកកាន់ សណ្ឋាគារសាធារណៈ ណា ចេញ លិខិតចាំផ្លូវ ដូចមានរៀបរាប់ ក្នុងមាត្រា ៣០៧ ដល់ បុគ្គលណាម្នាក់ ដាក់ ឥតបុគ្គល ដែលមាន ឈ្មោះ ត្រូវប្រកាសក្ស, ដោយធ្វេសប្រហែស ឬ ដោយគ្មានពិនិត្យពិច័យ, អ្នកចាំនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើចេញឲ្យ ដោយមិនត្រឹមត្រូវនេះ ប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា ឬ ដោយក្លែង តាមរបៀបណា ៗ ក្តី, អ្នកនោះត្រូវមានទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៦១ – អ្នកជួលការ ឬ អ្នកកាន់សណ្ឋាគារ សាធារណៈ

ណា បានបួល ដេញថ្លៃ ដោយខ្លួនឯងក្ដី ឬ ឲ្យគេ ដេញជំនួសក្ដី ទិញរបស់ឡាយឡុង តាមតុលាការ ឬ តាម រដ្ឋការ សាធារណៈ, ដេញផ្សារ ឬ ដេញសហគ្រាស ដែលនៅ ក្រោមការត្រួតត្រា ឬ ក្រោម អនុរក្ស របស់ខ្លួន, អ្នកនោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

អ្នកដេញជំនួស ក្រុមហ៊ុនអ្នកដទៃ ដែលមិនមែន ជាអ្នករដ្ឋការទេ បានសមគំនិត ក្នុងបទនេះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៦២ – អ្នករដ្ឋការ, ភ្នាក់ងារ ឬ និយោជិក របស់ រដ្ឋការ ណា ធ្វើជំនួញ អ្វីមួយ គឺជាទិញ ដើម្បីលក់ ឬ ចលនការៈ លក់ឲ្យគេ, ទោះធ្វើជំនួញនោះ ដោយខ្លួនឯងក្ដី, ទោះឲ្យអ្នកដទៃ ដូចជា ជន ក្នុងគ្រួសារ ឬ ជន ដែលមិនមែន ក្នុងគ្រួសារ, កាន់កាប់មុខជំនួញ នោះ ជាជំនួសខ្លួនក្ដី, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

អ្នកកាន់កាប់ជំនួស ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាដែរ ។

បទបញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្ត លើអ្នកតំណាង ការងារ សាធារណៈ ដែលមិនមាន គុណភាព ជាអ្នករដ្ឋការទេ គឺអ្នកនោះ បាន ធ្វើ រដ្ឋការ ដោយសារការបោះឆ្នោត ។

មាត្រា ២៦៣ – (ព្រះរាជក្រមលេខ១០៩៤ប ៤-១០-៦២) អ្នករដ្ឋការ,

00222299

D99/3/3

អ្នកកំណាន់ ការជាប់សាធារណៈ ឬ ការណាត្តិជន និង ភ្នាក់ងារ របស់អ្នកកំណាន់នេះ, ភ្នាក់ងារ និងនិយោជិត របស់ពលការ និង របស់ក្រុមពលសោ ទាហាន ឬ ស៊ីវិល ដែលបញ្ចូលទៅជាទាហាន ដោយមានបណ្ណាសក្តិ និងមាន ប្រភេទ នៃមុខងារបូរម្មបក្ក, អ្នកជំនាញ ដែលការជាប់ទាន់ រដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ តាក់តាំងមក, ជន ដែលបានទទួលអាណត្តិ, ទទួលបេសកកម្ម របស់រដ្ឋ ឬ របស់តុលាការ ឬ របស់អង្គការសាធារណៈណាមួយ, អ្នកកំណាន់ប្រជាការស្ត ដែលបង្កើតឡើង ដោយរដ្ឋ បម្រុញ, ទៅតឹងតារ, បំណាចតឹងតារ ឬ ទទួល ខ្សែកម្មស៊ូ ដែល ខ្លួន បានដឹងថា មិនមែនជារបស់ពិតាក់ទេ ឬ ពារលើស ពីគេ ជំពាក់ ពន្ធដារក្ដី, លើសពីគេជំពាក់ការពី ដែលខ្លួន ត្រូវទារក្ដី លើសពីគេជំពាក់ លាភសារខ្លួន ដែលមាន ច្បាប់ អនុញ្ញាតឱ្យខ្លួន ជាត្រឹមត្រូវក្ដី, អ្នកទាំងនោះ ត្រូវខ្សែខុស ជាបានប្រព្រឹត្ត វិក្រម ។

នាយលើខ្លួនផង តែដែល បានប្រព្រឹត្ត វិក្រម ឬ បំណង ប្រព្រឹត្ត វិក្រម ច្រើនលើក ផ្សេងៗ គ្នា លើជនតែម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់, ក្រៅពីខ្លួននោះ ត្រូវជាប់ទោស តែមួយបទល្មើសទេ ប៉ុន្តែចំនួនទឹកប្រាក់ ទាំងប៉ុន្មាន ដែលតឹងតារ ឬ ដែលទទួលមក ដោយមិនត្រឹមត្រូវនោះ ត្រូវបូកបូលគ្នា ហើយកំណត់ បរិមាណ នៃព្យសនកម្ម ដែលបណ្ដាល មក ពីបទល្មើស នោះ ។

00222300

មាត្រា ២៦៦.– (ព្រះរាជក្រមលេខ ១០៩ ប.រ ៥-១០-៦២) តិក្រម ធ្វើចំណាយ ទោសកម្មនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទណ្ឌកម្ម ថ្នាក់ទីមួយ, កាលណា បើចំនួនប្រាក់ ដែលគិតតារ ឬ ដែលខូចខាតនោះ ប្ដូរតាំងអស់ទៅ មានចំនួនតិចជាង ឬ ស្មើនឹង ១០ ០០០រ០០; ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទណ្ឌកម្មថ្នាក់ទីពីរ,កាលណា បើចំនួនប្រាក់ ដែលបាត់បង់នេះ លើសពី ១០ ០០០រៀល ។

អនុទោស ត្រូវស្ថានបន្ថយសិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋនោះ ត្រូវមានជានិច្ច, អនុទោសនេះ ដំណើរកាលពេញសិទ្ធិ ឲ្យផ្ដាច់ ទោសជននោះ ចេញ ហេតុ ពីមុខការសាធារណៈ, ពីមុខការជាផ្លូវការ ។

ស្ថានក្រាប្រណីទោស, ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ, ក៏មិនអាចបន្ថយទោសនោះ ឲ្យតិចជាង ពាក់កណ្ដាល អតិបរមា នៃទោសមធ្យមថ្នាក់ទីបីដែរ ។

ស្ថានបន្ធូរប្រតិបត្តិទោស មិនអាចអនុញ្ញាតិឲ្យ ទាល់តែសោះ ។

ប្រាក់តាំងប៉ុន្មាន ដែលបានខូចមក ដោយខុសច្បាប់យ៉ាងនេះ ត្រូវតែបញ្ចូល ឲ្យប្រគល់ ឲ្យម្ចាស់ប្រាក់វិញ ជាកាតព្វកិច្ច, ទោះបីសាមីខ្លួននេះ មិនបានតាំងខ្លួន ជាភាគីស៊ីវិល ក៏ដោយ ។

មាត្រា ២៦៧– (ព្រះរាជក្រមលេខ ១០៨ ន.ស,៥-១០-៦២) សំណូក មានន័យ ថា « ជូន » ហើយនិង « ខូល » ឬអត្ថប្រយោជន៍ជាសម្ភារៈ

ក្តីមួយ ដែលមិនមែនជាថ្លៃឈ្នួល ឬ ហ៊ុន ដើម្បីសម្រេច ឬ អនុវត្តន៍ ឬ កិច្ច ណាមួយ ជាផ្លូវការ ដែលមាន លក្ខណៈ ជារដ្ឋបាល, ជាតុលាការ, ជាហេរញ្ញិក, ជាយោធា ឬ ជាវិនិច្ឆ័យ ហើយកិច្ចការនោះ ត្រូវមុខ នៃបុគ្គល ដែលគេ យក ជំនួសនោះ មកជូនទៀតផង ។ ពាក្យសន្យា ជាធនធាន ក៏ត្រូវទុកជាជំនួនដែរ ។ កិច្ចការជាផ្លូវការ ដែលត្រូវគេសូក នោះ ទោះបីអ្នកទទួលសំណូក បានបំពេញកិច្ច ក្រោយពីឲ្យ មក ឬ ឲ្យ យោបល់ស្រប ចំណែកៈ ហើយឲ្យនោះទៀត ក៏ឲ្យ ដោយយុត្តិធម៌ ក៏ ដោយ ក៏ត្រូវទុកជាអង្គមួយនៃសំណូកដែរ ។ ជនអ្នកជូន មាន កំហុស ក្នុងបទសំណូកសកម្ម ។ ជននេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ជាអ្នកសូក ។ ជនអ្នកទទួល មាន កំហុស ក្នុងបទសំណូកអកម្ម គឺជាជននេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ជាអ្នកទទួលសំណូក ។

អ្នកដែលគាបប្រព្រឹត្ត សំណូកអកម្មបាន គឺអ្នករាជការ, ភ្នាក់ងារ ឬ និយោជិតនៃក្រុម ទីស្ថានសាធារណៈ ទីនី អន្តរសាធារណៈ, អ្នក កាន់ឈ្មោះជាធនសាធារណៈ, ទោះបីមានបណ្ណាសក្តិ ទីមុខងារដូចម្តេច ក្តី ឬ ដោយជន ជាអ្នកទទួល ការណ៍ក្តី ពីរាជការ ខាងរដ្ឋបាល, ខាង តុលាការ, ខាងទាហាន ឬ អ្នកដែលត្រូវបញ្ជូល ជាទាហាន, ទោះបីមាន បណ្ណាសក្តិ ឬ មានប្រភេទ នៃមុខងារ ដូចម្តេចក្តី, អ្នកជំនាញទាំងអស់ ដែលរាជការ ខាងរដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ តាក់តាំងមក, ជនដែលមាន

មុខងារ ទទួល អាណត្តិ, បេសកកម្ម របស់រដ្ឋ ឬ របស់តុលាការ ឬ របស់អង្គការសាធារណៈ ; អ្នកតំណាងប្រជារាស្ត្រ ដែលមានអង្គ បន្ទុក បង្កើតឡើងដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

មាត្រា ២៦៦ – (ព្រះរាជក្រមខ្ទិចខាងលើ) សំណូក សកម្ម ឬ អកម្ម ត្រូវមានទោសទណ្ឌ ជាក់ទីមួយ គឺ អនុទោស គ្រប់ស្ថានបន្ថយសិទ្ធិ នៃពលរដ្ឋ ផង ។ អនុទោសនេះ គឺឋណ្ឌល ឲ្យបណ្តេញជនល្មើស នោះ ចេញហូត ពីមុខងារសាធារណៈ , ពីមុខងារជាផ្លូវការ ។

ស្ថានក្រាប្រណី ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចបន្ថយទោស នោះ ឲ្យតិចជាង ពាក់កណ្តាល អតិបរមា នៃទោសមធ្យមថ្នាក់ទីបី ដែរ ។

ស្ថានបន្ធូរប្រតិបត្តិទោស មិនអាចអនុញ្ញាតឲ្យ សោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត តុលាការ ត្រូវពិន័យ អ្នកសូក ស្មើ នឹងតម្លៃ នៃវត្ថុការ សំណូក ហាសិប ដងជាតិច ។ តុលាការ ត្រូវពិន័យ អ្នកទទួលសំណូក ស្មើ នឹងតម្លៃ នៃវត្ថុការ សំណូក នោះហាសិបដងដែរ ។

មាត្រា ២៦៧ – (ព្រះរាជក្រមខ្ទិចខាងលើ) មិនត្រូវមានទោស ពីបទ វិតក្រម ឬ ពីបទសំណូកទេ, ជនណា ដែលបានជូនដំណឹង ពីវិតក្រម ឬ សំណូកនោះ ដល់អាជ្ញាធរ រដ្ឋបាល ឬ តុលាការ ឬ ដល់អង្គការសា-

ឋានៈណាមួយ មុននឹងការជាតខ្ចប្រឈប់ ។

មាត្រា ២៦៨ – (ព្រះរាជក្រមខ្ទិចខាងលើ) វត្ថុតាំងនៃចេចសំលួច, ទាំងអ្នកសូក ក៏ដូចជាទាំង អ្នកទទួលសំលូកដែរ, ត្រូវតែរក ត្រូវរឹប ជាកាចំត្រូវក ចាប់អ្នកនោះ មាន ឥឡូវ មាន តម្លៃច្រើនលើសលប់ ពី ណាមក, សាម៉ឺផែនភាពជូនសំការ ដោះសារ ជាចិត្តឧទ្ធកូល ផ្ទាល់ ។

ពោះបើ គំពើ របស់សំលូក ដែលជាមូលដ្ឋាន នៃការពិនិត្យ អំពី ឥឡូវនោះ សាម័ត្ថ ដោះសារ ផុត ពីបទលើស នៃចាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដោយ ក៏កុលាការ ត្រូវតែកាត់ទោសបើក គឺរឹបទ្រព្យសម្បត្តិ ដែល បានមក ដោយអធិក្សាទុកូល នោះ បានដែរ ។

មាត្រា ២៦៩ – (ព្រះរាជក្រមខ្ទិចខាងលើ) កាលណា បើអ្នកទទួល សំលូក ជាចៅក្រម, ចៅក្រមនោះ ត្រូវមាន ទោសជាអតិបរមា ។

ប្រសិនបើ រកឃើញថា ចៅក្រមណា សម្រេចទោសឧក្រិដ្ឋ ណាមួយ ដោយអយុត្តិធម៌, ដោយសារសំលូក, ចៅក្រមនេះត្រូវ មាន ទោស ឧក្រិដ្ឋជាក់ច័ត ។ ប្រសិនបើ ទោសដែលសម្រេច ដោយ អយុត្តិធម៌ ជាទោសធ្ងន់ជាងនោះ, ត្រូវគេផ្តន្ទាទោសឧក្រិដ្ឋ ជាក់ច័តមួយៗ

មាត្រា ៤៧០ – (ព្រះរាជក្រមលេខ ១៤០-ន ស. ចុះថ្ងៃ ១១-១០ ៥៤)
អ្នករដ្ឋការទាំងឡាយ នៃរដ្ឋបាលសាធារណៈណា ដែលមានមុខក្រសួង កាន់មូលនិធិ, បានកែបំបាត់ មូលនិធិនោះ ទាំងអស់ ឬ ខ្លះ, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសដូចខាងក្រោមនេះ :

– បើ ប្រាក់ ដែលកែបំបាត់ មានចំនួន តិចជាង ឬ ស្មើនឹង ១០ ០០០ រៀល នោះ, ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

– បើ ប្រាក់ ដែលកែបំបាត់ មាន ចំនួន ពី ១០ ០០១រៀល ទៅ ត្រឹម ៥០ ០០០រៀល នោះ, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

– បើ ប្រាក់ ដែលកែបំបាត់ មានចំនួន ពី ៥០ ០០១ រៀល ទៅត្រឹម ១០០ ០០០រៀល នោះ, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទីពីរ ។

– បើប្រាក់ ដែលកែបំបាត់ មានចំនួន លើសពី ១០០ ០០០ រៀល ឡើងទៅ នោះ, ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

ម្យ៉ាងទៀត, កំរូវជន នឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោស ឲ្យបន្ថយសិទ្ធិ សិទ្ធិស៊ីវិល ថែមទៀតផង ។

មាត្រា ៤៧១ – មូលនិធិ គឺ ប្រាក់, វត្ថុ មានតម្លៃ ជំនួស ប្រាក់, ព្រមទាំង សង្ហារិម, ស្បៀងអាហារ ទំនិញ របស់និតិបុគ្គល នៃរដ្ឋការសាធារណៈ ដែលទុកដាក់ ក្នុងឃ្លាំងរដ្ឋការ ឬ ដែលជួល

ទុក នៅកន្លែងនានា ដើម្បីជាសេចក្តីត្រូវការ នៃក្រុមពាណិជ្ជការផ្សេង ៗ ។

ធនាគារ និង ធនាគារមូលបណ្ណសេរី , ទោះបី មិនបានទុក ជា ធនាគារ ក៏ដោយ ក៏ត្រូវទុកជា " មូលនិធិ " ដែរ ។

មាត្រា ២៧២ – ព្រះរាជក្រម លេខ ៦២១ - ន.ស ១០-០៦-១៩៥៦)

ទោះបុគ្គលឯណា គាបហ៊ាន នៃបំបាត់ ទូរក្ត ឬ ប្រាក់ ដែលពាណិជ្ជការ បានប្រគល់ ឲ្យខ្លួន ថែរក្សាទុកជូន ពាណិជ្ជការ ឬ ប្រើប្រាស់ មានមុខ ជាកំណត់នោះ , បុគ្គលនោះ ត្រូវធ្វើ ទោស ដូចតទៅនេះ ។

– បើ ប្រាក់ ឬ ក្ត ដែលនៃបំបាត់ មានតម្លៃតិចជាង ឬ ស្មើនឹង ១០ ០០០ រៀល , នោះត្រូវធ្វើ ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

– បើ ប្រាក់ ឬ ក្ត ដែលនៃបំបាត់ មានតម្លៃ ជាប្រាក់ ពី ១០ ០០១ រៀល ទៅត្រឹម ៥០ ០០០ រៀល នោះ, ត្រូវធ្វើ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

– បើ ប្រាក់ ឬ ក្ត ដែលនៃបំបាត់ មានតម្លៃ ជាប្រាក់ចំនួន ពី ៥០ ០០១ រៀល ទៅត្រឹម ១០០ ០០០ រៀល នោះ, ត្រូវធ្វើ ទោស ឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទីមួយ ។

– ជាទីបំផុត , បើ ប្រាក់ ឬ ក្ត ដែលនៃបំបាត់ មានតម្លៃ ជា ប្រាក់ លើសពី ១០០ ០០០ រៀល ឡើងទៅ នោះ, ត្រូវធ្វើទោស

00222306

D99/3/3

ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

ពិរុទ្ធជន និងត្រូវផ្តន្ទាទោស ឲ្យបន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិកថែមទៀតផង ។

ជំពូក ប្រាំមួយ

អំពី បទល្មើស ទាក់ទង ក្នុងការប្រើ សិទ្ធិស៊ីវិក

Des infractions relatives à l'exercice des droits civiques

មាត្រា ២៧៣ – ជនណា ធ្វើឲ្យសៅហ្មង ដល់សេរីភាព ក្នុងការប្រើ សិទ្ធិបោះឆ្នោត និង សិទ្ធិ ឈរឈ្មោះ ឲ្យគេ បោះឆ្នោត ឬ ធ្វើឲ្យសៅហ្មង ដល់សេចក្តីទៀងទាត់ ក្នុងការបោះឆ្នោត ដោយគំរាម, ដោយរំលោភ លើរូបកាយ ឬ ដោយបន្លំ មានប្រភេទ យ៉ាងណាៗក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ, និងត្រូវមាន អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក ទៀតផង ។

ទោសកម្មនេះ, បើប្រព្រឹត្ត ដោយជនច្រើននាក់, ត្រូវធ្វើទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ បទល្មើសនេះ ប្រព្រឹត្ត ដោយ បានពួកក្រុម ឬ មានកង មានកាន់អាវុធ ឬ គ្មាន ទេ នោះ, ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីបី ។ ប្រសិនបើ អំពើនេះ ចូល ជាឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ជាកុប្បកម្មវិញ, ត្រូវយក ទោស របស់ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ កុប្បកម្ម មក អនុវត្ត ។

មាត្រា ២៧៦– បើ ក្នុងពេល ដែលប្រព្រឹត្ត បទល្មើស ដូចស្ដី ខាងលើនេះ, មានជនណាម្នាក់ ធ្វើ វិហិង្សា លើប្រគាយនេះ, ជននោះត្រូវមានទោស ជាអតិបរមា នៃទោស ដែលមានក្រោងទុក ក្នុងបទវិហិង្សា, ហើយ នឹងត្រូវអនុទោស ត្រង់ស្ថានបន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក ទៀតក៏បាន ។

មាត្រា ២៧៨– បើ បទវិហិង្សានេះ ប្រព្រឹត្ត ដោយមាន អ្នកដែលដល់ ច្រើននាក់នោះ, ទោស, ដែលត្រូវយក ទៅអនុវត្ត, ត្រូវឲ្យមានទម្ងន់ តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមានសំដែង ជាពិសេស ក្នុងមាត្រា ៣១៨, ៣៣០ ដល់ ៣៣៦ ដែលស្ដី ពីឃាតកម្ម និង ពីវិហិង្សា លើរូបកាយ អ្នកដទៃ ការប្ពុនសោតាណៈ ។ ជនណា ដែលមានពិរុទ្ធ ជាបានចូលរួម ដោយចេតនា ក្នុងទោសកម្ម ដែលធ្វើឲ្យមាន ដល់សេរីភាព ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការប្រើសិទ្ធិ បោះឆ្នោត, ជននោះត្រូវទុក ជាអ្នកសមគំនិត ក្នុងបទវិហិង្សា ប្រព្រឹត្ត ក្នុងពេល ដែលមានទោសកម្មនេះ ។

មាត្រា ២៧៩– ជនណា មានបំណង នឹងបង្វែង ការបោះឆ្នោត សាកល ឬ បំណង នឹងធ្វើ ឲ្យមាន អនុប្បវាទ ក្នុងការបោះឆ្នោត ដោយផ្សាយ ដំណឹងក្លែងក្លាយ ឬ បរិហារមូលបង្កាច់, ជន

នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៤៧– ជនណា មានតំរូវ ជាបានធ្វើ ឬ ជាបានចំណង់ ទិញធ្វើ ឲ្យបាន នូវសំឡេងឆ្នោត ឬ នូវអនុប្បវាទ ដោយប្រើឧបាយ កល ឧបាយកក្ត, ដោយឲ្យ ជំនូន ឬ សេចក្តីបញ្ជា ជួយឧបត្ថម្ភ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ជន អ្នកទទួលជំនូន ឬ ទទួលសេចក្តី បញ្ជា ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាដែរ ។ អនុទោស ត្រង់ស្តាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិក និងយកទៅ អនុវត្ត លើរូបជន ទាំងពីរបែបនេះ ក៏បាន ។

មាត្រា ៤៤៨ ជនណា មាន តំរូវ ជាបានឲ្យ ប្រាក់ ឬ ជាបានទទួល ប្រាក់ ដើម្បីទិញទៅ ទិញ សំឡេង ក្នុងការបោះឆ្នោត, ជននោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ហើយ តាមទីនិត្យ អនុ- ទោស ត្រង់ស្តាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ៤៤៩– ជនណា, ខូច សិទ្ធិបោះឆ្នោតហើយ, ហើយ នៅតែទៅបោះឆ្នោត ព្រោះខ្លួន មានឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជី មុនពេល ឬ ក្រោយ ពេល ដែលខ្លួន ខូច សិទ្ធិនេះ, ប៉ុន្តែ ឈ្មោះដែលមាន ក្នុងបញ្ជីនោះ មិនមែនជាហេតុ បណ្តាលមក ពីខ្លួនទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស

មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ប្រសិនបើ ឈ្មោះ របស់ជននោះ មាន ក្នុងបញ្ជី ក្រោយពេល ដែលខ្លួន ខូច សិទ្ធិ, បណ្តាលហេតុ មក ពីជននោះវិញ, គឺថា មកពីជន នោះ ជូន អត្តសញ្ញាណខ្លួន ដោយមិនត្រឹមត្រូវក្តី, ជននោះទាមទារ ឲ្យចុះ ឈ្មោះខ្លួន ក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ដោយខ្លួនឯងក្តី ឬ មិនដោយ ខ្លួនឯងក្តី ដោយលាក់បិទបាំង អសមត្ថភាព របស់ខ្លួនក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៨០- ជនណា មិនខូច សិទ្ធិស៊ីវិល ទេ, ប៉ុន្តែ ចូលទៅបោះឆ្នោត ដោយប្រើ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ របស់អ្នកដទៃ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ អនុទោស ត្រូវស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល តាម ទំនៀមការទៅ អនុវត្ត លើជននោះ បាន ជាដរាប ។

មាត្រា ២៨១- ជនណា បានទទួល ពំនឹង ពីអនក្ខរជន ដែលពឹង ខ្លួន ឲ្យដាក់ ឈ្មោះ បេក្ខជនណាម្នាក់ ក្នុងសន្លឹកឆ្នោត, ហើយមិនដាក់ តាមអ្នកពឹង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

00 2310

D99/3/3

មាត្រា ២៨២- ជនណា ជាអ្នកទទួលការៈ រាប់ហិប ឆ្នោត ឬ ត្រួតហិបឆ្នោត, ហើយដកចេញ, ដាក់បន្ថែម ឬ ផ្លាស់ប្តូរ សន្លឹកឆ្នោតក្តី, ប្រកាស ឈ្មោះផ្សេង ក្រៅពីឈ្មោះ ដែលមាន ក្នុង សន្លឹកឆ្នោតក្តី, ធ្វើកេង ឬ កែឆ្នោត, ឬ កែប្រែ ចំណុច ឈ្មោះក្តី, ជន នោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ហើយអាច នឹង ត្រូវអនុទោស ក្រៅស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ២៨៣- ជន អ្នកចូលទៅ ក្នុងទី ប្រជុំបោះឆ្នោត មិនត្រូវឲ្យ មានគ្រឿងអាវុធ ទេ ទោះកាន់ឲ្យឃើញក្តី, លាក់បិទបាំងក្តី, អ្នកល្មើស ខុសបំរាមនេះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ បើ អាវុធនោះ ជាកាំភ្លើង ហើយអ្នកកាន់នោះ គ្មានច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យ កាន់ ទេ, អ្នកកាន់នោះ ត្រូវមាន ទោស ពីបទកាន់កាំភ្លើង ឥត ច្បាប់ ថែមទៀត ។

មាត្រា ២៨៤.- ការធ្វើឲ្យវឹកវរ ក្នុងសាលបោះឆ្នោត ដែល ជាហេតុ នាំឲ្យមានកករល្អក់ ដល់សេចក្តីស្ងប់ នៃការិយាល័យ, ត្រូវ ធ្វើ ទោសជាមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៨៥.- អ្នកណា ប្រមាថ ដោយវាចា, ដោយកាយៈ

ឬ ដោយដំកម, អ្នកណា ធ្វើ ហិង្សា និង រំលោភ លើរូបកាយ សមាជិក ក្រុមការិយាល័យ បោះឆ្នោត, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចជា បាន ប្រព្រឹត្ត លើរូបអ្នកការងារ កំពុងធ្វើការ មុខងារ ដូចដែលមាន សម្តែង ក្នុង មាត្រា ៣០៦ និង ៣០៨ នៃក្រមនេះដែរ ។

មាត្រា ២៨៦– អ្នកណា ឆក់ដណ្តើម ឬ បំណាច់ និងឆក់ ដណ្តើម ហិប ដែលមាន ឆ្នោត បោះរួចហើយ តែមិនទាន់រាប់, អ្នកនោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី ១ ។ អ្នក ដែលចូលរួមប្រព្រឹត្ត ផង ដោយចេតនា នោះប្រព្រឹត្ត ដោយផ្ទាល់ខ្លួនក្តី, មិនផ្ទាល់ក្តី, ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ។ បើ ការឆក់ដណ្តើមនេះ ប្រព្រឹត្ត ដោយមាន ហិង្សាផង នោះ, ត្រូវមាន ទោស ដូចមានសំដែង ក្នុងបញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ៣១៨, ៣៧០ ដល់ ៣៧៦ ។

ចំពូក ប្រាំពីរ

អំពី បទល្មើស ប្រឆាំង នឹងការរៀបរយ សាធារណៈ

Des infractions contre l'ordre publique

មាត្រា ២៨៧ – ក្រុមហ៊ុនណា ដែរ ប្រកាសសាធារណៈផងក្តី, សមាគមណា មាន សមាជិកប៉ុន្មាននាក់ក្តី, ក្រុមហ៊ុនណា មិនបែ

ប្រាក់សាធារណៈផងដែរ ប៉ុន្តែមាន សមាជិក លើសពីម្ភៃនាក់ ឡើងទៅ ក្តី, កាលបើតាំងបង្កើតឡើង, ក្រុមហ៊ុន ឬ សមាគមទាំងនោះ ត្រូវប្រតិបត្តិឲ្យស្រប តាមបទបញ្ញា ជាធរមាន ។ បើពុំដូច្នោះទេ, ការផ្តុំគ្នា ជាក្រុមនេះ ត្រូវទុក ជាឥតច្បាប់, ហើយ អ្នក ដែលតាំងឡើង ឬ អ្នក ដែលចូលរួម ក្នុងការនេះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ពាក្យថា " ក្រុមហ៊ុន " បានន័យថា ការផ្តុំគ្នា ជាក្រុមមួយ ដើម្បី គោលបំណង ធ្វើឲ្យចំរើន ទ្រព្យ, ចំណែកនេះ ផ្តើមឡើង ដោយមាន ហៅគេ ឲ្យដាក់ហ៊ុន ហើយហ៊ុននោះអាចលក់ ទិញ ដូរ ឲ្យអ្នកដទៃ បានតាមចិត្ត, ក្រុមហ៊ុននោះ ឈ្មោះថា ក្រុមហ៊ុន នៃ ប្រាក់សាធារណៈ ។

ពាក្យថា " សមាគម " បានន័យថា ការផ្តុំគ្នា ជាក្រុមមួយ ដើម្បី គោលបំណងមួយ ដែលគ្មានគិត ប្រយោជន៍ ផ្ទាល់ខ្លួន សោះ ។

- (មាត្រានេះ ផ្ទួនជាមួយបទនីតិវត្ថុរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ព្រមទាំងមាត្រា១០ ត្រូវកែការ ហើយឬ? ។

មាត្រា ៦៨៨ – ការផ្តុំគ្នា ឥតច្បាប់, ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដោយលាក់, កំបាំង ឬ ដែលសមាជិកទាំងឡាយ ធ្វើបិទបាំង ដោយលួចលាក់, ត្រូវទុកថា ជាសមាគម ឬ ជាក្រុមហ៊ុន សម្ងាត់ ។ សមាគម ឬ ក្រុមហ៊ុន ដូច្នេះ ត្រូវតែប្រកាស រំលាយចោល ។ មូលធនទាំងឡាយ ព្រមទាំងសម្ភារៈ ឧបសង្ហារិម របស់ក្នុងក្រុមនេះ ត្រូវរឹបអូស

00222313

ជាប្រត្យេចឹប ឬ ឯសមាជិកម្នាក់ៗ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។
អនុទោស គ្រប់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល និង កំហាត់លំនៅតាម យោបល់សម្រេច លើជនទាំងនោះ គ្រប់ៗ គ្នា ទៀត ក៏បាន ។

(មាត្រា៤៤ កំណត់ផ្ទុំ និង មាត្រា ៤០ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ)

មាត្រា ២៨៩– កម្មសិទ្ធិករ, អ្នកជួល ឬ អ្នកកាន់កាប់ គេហ-ស្ថានណាមួយ ឲ្យ ដោយចេតនា នូវគេហស្ថាន សម្រាប់ធ្វើសន្និបាត នៃសមាគម ឬ ក្រុមហ៊ុន ឥតច្បាប់នេះ ដោយយកថ្លៃក្តី ឬ ដោយ មិនយកថ្លៃក្តី, ជនទាំងនោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។
បើគេហស្ថាន ដែលប្រគល់ឲ្យនោះ សមាគម ឬ ក្រុមហ៊ុន សម្ងាត់ ណាមួយ ប្រើប្រាស់ ជាកន្លែង សន្និបាតក្តី ជាទីសំណាក់ការដើម ឬ ជាទីសំណាក់ការ សាខាក្តី, ជនទាំងនោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, អនុទោស គឺបែប តាម យោបល់ អនុវត្ត បានទៀត ។

មាត្រា ២៩០– សន្និបាតណា ដែលមាន រយៈពេល ប៉ុន្មានក្តី មានចំនួន សមាជិក ប៉ុន្មាននាក់ក្តី ដែលផ្តើមឡើង ដើម្បីនឹងរៀបចំ ឬ ដើម្បីនឹងប្រព្រឹត្ត នូវអំពើល្មើសទាំងឡាយ ជាបទឧក្រិដ្ឋ, សន្និបាតនោះ ត្រូវទុក ជាសមាគម នៃជនទុច្ចរិត ។
មេ នៃសមាគមនោះក្តី, អ្នក ក សមាគម ឬ អ្នកដឹកនាំសមាគម

នោះក្តី, អ្នកដើរប្រមូលសមាជិកក្តី ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីពីរ ; ឯសមាជិក ក្រៅពីនោះ ត្រូវមានទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៩១ – ជនណា មានពិរុទ្ធ ជាបានផ្តល់ ឬ ញ៉ាំងឱ្យផ្តល់, ដោយចេតនា ឬ ដោយដឹងការណ៍, នូវលំនៅ, នូវទីជ្រកពួន ដល់សមាជិកម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ នៃសមាគមឃាំនីនោះ, ជននោះ ត្រូវមានទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ ។

អ្នកផ្តល់ ឬ អ្នក ញ៉ាំងឱ្យផ្តល់, ដោយចេតនា ឬ ដោយដឹងការណ៍នេះ ច្បាស់, នូវមធ្យោបាយ សំរាប់ទាក់ទងគ្នា ពីសមាជិកមួយ ទៅសមាជិកមួយ ត្រូវមានទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ ទីមួយ ដូចគ្នា ។

មាត្រា ២៩២ – ក្នុងមាត្រានេះ មានបទល្មើសបី ផ្សេងពីគ្នា គឺ

ក)- ជនណា ចូលរួម ក្នុងសន្និដ្ឋភាព រវាងកូនឈ្នួលទិញជន្សៀ ទោះបីសន្និដ្ឋភាពនោះ មានរយៈពេល ប៉ុន្មានក្តី, មានគ្នាចូលរួមប៉ុន្មាននាក់ក្តី ដើម្បីនឹងបណ្តាល ឲ្យ ដម្លើង ថ្លៃឈ្នួល ឬ បញ្ចុះថ្លៃឈ្នួល ខុសរបៀប ក្តី, ដើម្បីបញ្ឈប់ ឬ បង្អង់ ល្បឿន ការងារ ក្តី ;

ខ)- កាលណា មាន សន្និដ្ឋភាព រវាងពាណិជជនក្តី ឬ អ្នកផលិតផលិតគ្នាក្តី ដើម្បីនឹងបណ្តាល ឲ្យ កែប្រែ ថ្លៃ ខុសទំនង ដោយដើរ

ប្រមូលទំនិញ ទុក ក្តី , ដោយទុក សន្និធិ (stock) ច្រើន ហួសហេតុ ក្តី ឬ ដោយប្រើ ល្បិច ផ្សេងៗ ទៀត ដែលអាចធ្វើ ឲ្យខូច ប្រ-យោជន៍ សាធារណៈជនក្តី ;

ខ)- ជនណា ដែលស្វែងបណ្តាលហេតុ ឲ្យមានការ បញ្ឈប់ ឬ ឲ្យមាន ការបន្ថយ ល្បឿនការងារ ឬ សុកកម្មករ និង និយោជិត ឲ្យឈប់ធ្វើការងារ ដោយសុខចិត្ត ក្តី, ដោយសំដីបង្កាច់ ក្នុងទីប្រជុំជន ក្តី, ដោយសាយលិខិតអក្សរ ក្តី, ដោយការឃុបឃិត ណាមួយ ក្តី ។

ជនទាំងនេះនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ , និងត្រូវមាន អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល និង គំហាត់សំនៅ ទៀតផង ។

បំណង ក្នុងទោសកម្ម ដូចខាងលើ ជាពិសេស ក្នុងគ្រោះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នោះ ដែរ ។

មាត្រា ២៩៣- អ្នកដេញថ្លៃ ឬ លទ្ធករ ណា បានរួមគ្នា ក្នុងពេល លក់ដេញថ្លៃ និង ក្នុងពេល លក់ឲ្យយល្បុង ដើម្បីនឹងបណ្តាល ឲ្យ ឡើងថ្លៃ ឬ ចុះថ្លៃ ខុសទំនង ដោយការឃុបឃិត ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ជាមុន, ជនទាំងនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

កម្មករ, និយោជិត, នាយជាងធំ (Contre-Maitre) និយោជិត (employé) ណា ដែលមាន ពិរុទ្ធ ជាបានធ្វើ ដោយបង្ហាញ នូវផល នៃ

ការងារ ដែលខ្លួនធ្វើ ដើម្បីអ្នកដទៃ មិនឲ្យត្រូវ តាមភ្នាក់ ធ្វើឲ្យខូច ឬ បរិវត្តជាតុដើម ក្តី, ធ្វើឲ្យសៅហ្មង សម្ភារៈក្តី, មិនអនុលោម តាមបែបបៀប ដែលធ្លាប់ធ្វើមក ក្តី មិនគោរព តាមបញ្ជា ដែលខ្លួន បានទទួលមក ក្តី, ធ្វើ ឲ្យមានកំហុស ឬខ្វះទេស ក្តី, ជនទាំងនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ប្រសិនបើ ការធ្វើ ឲ្យខុសភ្នាក់នោះ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ ឬ បំណងទីទប្រព្រឹត្ត ដោយសារមានសម្ព័ន្ធភាព ជាមួយ គ្នាផង, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

បំណង ក្នុងទោសកម្ម, ដូចមានសម្តែង ជាពិសេស ក្នុងមាត្រានេះ, ត្រូវមានទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នោះដែរ ។

មាត្រា ២៩៤– ប្រសិនបើ កលល្បិចទាំងឡាយ ដែលធ្វើ ដើម្បីឲ្យកើន ផល់សេរីភាព ក្នុងការងារ, ផល់សេរីភាពជំនួញ, ផល់សេរីភាពនៃការលក់ឡាយឡូវនោះ មានកំហែង, បន្លំ, គំរាម ឬ វិហិង្សាផង, បទល្មើសនោះ ត្រូវមាន ទោស ជាអតិបរមា ។ ប្រសិន ប្រភេទ នៃវិហិង្សា និង គុណភាព នៃអ្នកនើត្រោះ បណ្តាលឲ្យមាន ទោសធ្ងន់ជាងនេះ ទៅទៀត នោះ, ទើបត្រូវយក ទោស ធ្ងន់នេះ មកអនុវត្ត ។

មាត្រា ២៩៥– ជនណា ប្រើ កាកាបន្លំ, កាការគំរាម ឬ

00222317

D99/3/3

វិហារ ដើម្បីប្រព្រឹត្ត នៃអ្នកឯង ឲ្យអំពើល្មើស ដូចមានសម្ដែង ក្នុង មាត្រា ៤៨៤ និង ៤៨៣ នេះ, ជននោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីពីរ; បើតែ ប្រភេទ នៃវិហារ និង គុណភាព នៃអ្នកដែលត្រូវ បណ្ដាល ឲ្យមាន ទោសធ្ងន់ ជាងនេះទៅទៀត នោះ, ទើបត្រូវយក ទោសធ្ងន់នេះ មក អនុវត្ត តាមឈាណ៍ ។

មាត្រា ៤៨៦– ជនណា បានផ្សាយ ដំណឹងក្លែងក្លាយ ដោយ បំណងថា និងបណ្ដាល ឲ្យជាក់ថ្លៃ ផ្សេងពីថ្លៃ ដែលគេ បានកំណត់ តាមទម្លាប់ ប្រកួតប្រជែង ដោយសេរី ក្នុងការដូរ, ក្នុងជំនួញ, ក្នុងការលក់ ឲ្យយល់ស្រប, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បំណង ក្នុងទោស កម្មនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នោះដែរ ។

មាត្រា ៤៨៧– ជនណា ធ្វើឲ្យមាន អហេតុភ័យ ដល់ប្រជាជន ឬ ធ្វើឲ្យមាន កោលាហល ដល់សាធារណជន ដោយផ្សាយ ដំណឹងក្លែងក្លាយ ឬ ដំណឹង វិកល ឬ ដំណឹងបំផ្លើស ដោយចេតនា, ជននោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីបី ។

បំណង ក្នុងទោសកម្មនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចបានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នោះដែរ ។

មាត្រា ២៩៨– ជនណា ធ្វើឲ្យប្រជាជន មាន ជំនឿ លើខ្លួន ដោយអួតអាងនូវអំណាច ជាឧត្តរិមនុស្សធម្ម ហើយបណ្តាល ឲ្យមានចលាចល ឬ គោលាហល ដល់សាធារណជន, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ ។

បទបញ្ញត្តិនេះ ត្រូវយកទៅអនុវត្ត លើជន អ្នករៀនធ្មប់, អាប ឬ មន្តអាគម ស្នេហ៍ ផង ដែរ ។

បំណាង ក្នុងទោសកម្មនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ទោសកម្មនោះដែរ ។

ការដឹកនាំ ឬ បញ្ចុះបញ្ចូល មនុស្ស តែម្នាក់ ឬ ទាំងហ្វូង ដោយ មធ្យោបាយយ៉ាងណាក្តី ឲ្យទៅ កាន់កន្លែងទាំងឡាយ នៅ ក្នុងកម្ពុជរដ្ឋ ឬ ក្រៅកម្ពុជរដ្ឋ ដើម្បីនឹងមើល ឬ ចូលរួមធ្វើ បុណ្យ ឬ ប្រជុំ ដែល ធ្វើ ដោយជនជាតិខ្មែរ ឬ ជាតិបរទេស, ប៉ុន្តែមិនមែន ជាពុទ្ធិក ក្នុង សាសនា របស់ខ្លួន, អំពើទាំងអស់នេះ ត្រូវទុក ជាជាបំណាង នឹង ធ្វើឲ្យចលាចល ដល់សាធារណជន [1] ។

អ្នកទៅ ក្នុងបុណ្យ ឬ ក្នុងប្រជុំនោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ[2] ។

---

(១)– បទបញ្ញត្តិ ទាំង ២ វគ្គនេះ ហាក់ដូចជាត្រូវនិរាករណ៍ដោយឯកឯងហើយ ព្រោះផ្ទុយទាស់ នឹងបទបញ្ញត្តិ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ មាត្រា ៨ ដែលបើកឲ្យពលរដ្ឋ មានសេរីភាពបរិបូណ៌ ក្នុងជំនឿ ។

មាត្រា ២៩៩- ជនណា បង្កហេតុ ឬ បំណងនឹងបង្កហេតុ ទៅមុខប្រជាជន ដោយពាក្យ ឬ ដោយលាយលក្ខអក្សរ , ដោយគំនូរ , រូប ឬ ទស្សនីយភាព , ទោះបី គ្រឿងប្រដាប់ សម្រាប់មើល ឬ សម្រាប់ស្ដាប់ ដែលយកមកប្រើ ក្នុងការឃោសនា ដល់ប្រជាជននោះ មានដូចជា ដូចម្ដេចក្ដី , ទោះបីភាសា ដែលប្រើនោះ , ជាភាសា ជាតិ ណា ៗ ក្ដី ដើម្បីឲ្យមាន ការប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម, ជននោះត្រូវទុក ជាអ្នកសមគំនិត ក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្មនោះ, ប្រសិនបើ បទល្មើសទាំងនោះ បានប្រព្រឹត្ត រួចហើយ ឬ មានបំណងនឹងប្រព្រឹត្ត មែន ។ បើ ការបង្កហេតុនេះ គ្មានបាន ផល សោះទេ , វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ក្នុងករណី ទាំងពីរនេះ, វិរុទ្ធជន នឹងត្រូវ អនុទោសក្រង់ស្ពាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល និង និរហាក់លំនៅ ទៀតក៏បាន ។

ការបង្កហេតុ គឺ ការញុះញង់ ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយមិនផ្ទាល់, ឲ្យប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម, បញ្ជារ ឬ ពាក់ព័ន្ធ ជន ដែលបាន ប្រព្រឹត្ត ឬ បំណងនឹងប្រព្រឹត្ត នូវ អំពើល្មើសនោះ ជាដើម ។

(វគ្គ បន្ត ពីវគ្គ ខាងលើនេះ បានត្រូវចាត់ការណ៍ហើយ ។ ត្រូវយក មាត្រា ១៩និង២០ នៃ ព្រះរាជក្រម លេខ ៦៧០-នស. ចុះថ្ងៃ ១០-៣-៥១ ដែលមាន សេចក្ដីស្រង់ ដូចខាងក្រោមនេះ មកជំនួសវិញ ។)

មាត្រា ១៩ – ជន អ្នកមានទោស ការ លំដាប់ ដូចខាងក្រោមនេះ,

ដែលបានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ និង មជ្ឈិម តាមផ្សាយពត៌មាន, ត្រូវ ទុកដូច ជាតទៅ :

១- ចាងហ្វាងផ្សាយដំណឹង ឬអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ (éditeur), បើ ទុក ជាមានទោស ឬ មានឈ្មោះ ជាអ្វី ក៏ដោយ ។

២- បើ គ្មានជន ខាងលើនេះទេ, ត្រូវយក អ្នកនិពន្ធ ។

៣- បើ គ្មានអ្នកនិពន្ធ ត្រូវយក អ្នកបោះពុម្ព(imprimeur) ។

៤- បើ គ្មានអ្នកបោះពុម្ព, ត្រូវយក អ្នកលក់, អ្នកចែកផ្សាយនិង អ្នកបិទផ្សាយ ។

មាត្រា ២០ - កាលណា ចាងហ្វាងផ្សាយដំណឹង ឬ អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ ត្រូវចោទ ជាអាទិការី, អ្នកនិពន្ធ នឹងត្រូវចោទ ជាអ្នកសមគំនិត ។ ជន ដែលមានលក្ខណៈ ដូចមានក្នុង មាត្រា ពី៨២ ដល់ ៨៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះ គប្បីត្រូវទាន ទោស ដូចគ្នា ទាំងអស់ ។

បើ មាន វិវាទជនខ្លះ មាន លក្ខណ៍ របស់ខ្លួន ឬ មានហេតុអ្វីផ្សេង ទៀត ដែលមិនគប្បី ឲ្យគេចោទប្រកាន់ បាន ទេនោះ, គេ គប្បីចោទ នៃ វិវាទជន ដទៃទៀត នៃម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ក៏បាន ។

វត្ថុទាំងឡាយ, ជាសម្ភារៈ សម្រាប់ប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ឬ សម្រាប់ផ្សាយ ដល់សាធារណជននោះ, ត្រូវរឹបអូសទុក ។ វត្ថុទាំងឡាយ, ដូចជាពត៌មាន, វិញ្ញាសារ (Morasse) ម៉ាស៊ីនបោះពុម្ព, ប្រដាប់

បញ្ចាំងរូប ឬ ប្រដាប់ចាក់សំឡេងជាដើម, ក៏ត្រូវរឹបអូស ដូចគ្នា ។ ព្រះរាជក្រឹត្យ ដែលមានគណរដ្ឋមន្ត្រី បានយល់ព្រម ជូន ការឃាត់ហាម បាន នូវការបោះពុម្ព, ការបោះពុម្ព ជាសៀវភៅ (édition), ផលិតកម្ម នៃលេខា សម្រាប់មើល ឬ សម្រាប់ស្ដាប់ (reproduction graphique visuelle ou phonique), ការធ្វើទស្សនីយភាព(mise en spectacle),ការផ្សាយដល់សាធារណៈជន(publication),ការបិទផ្សាយ(affichage), ពិពណ៌ (exposision), ការបញ្ជូនចុះឡើង (circulation), ការដឹកជញ្ជូន(transport),ការចែកផ្សាយ(distribution),ការលក់(vente) ការផ្សព្វផ្សាយ (diffusion)ដោយរបៀបយ៉ាងណា ៗក្ដី នូវលិខិត(écrits) សុន្ទរកថា(discours), គំនូរ (dessins),រូប(image), រូបថត,(photographies), ទស្សនីយភាព (spectacles),ត្រាផ្សេង ៗ, បដិមារូប (emblèmes) ដែលអាចធ្វើ ឲ្យ ខូចសេចក្ដីរៀបរយ របស់មហាជន , របស់ទំនៀមទម្លាប់ ឬ ដែលអាចធ្វើ ប៉ះពាល់ ដល់សេចក្ដីគោរព ព្រះមហាក្សត្រ, ដល់ព្រះរាជវង្សានុវង្ស, ដល់សាសនា របស់រដ្ឋ , ដល់អាជ្ញាធរ ដែលតែងតាំង ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

ព្រះរាជក្រឹត្យ ដែលហាមឃាត់នេះ ត្រូវដាក់ឲ្យប្រតិបត្តិ ភ្លាម ៗ ក្រោយដែលព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់មាន ព្រះរាជឱង្ការ ប្រកាស ឲ្យប្រើ ។ ប្រសិនបើ ការបន្តរហូតនោះ , ចូរបើ មាន ព្រះរាជក្រឹត្យហាមឃាត់

យ៉ាងនេះហើយ , ក្រុមជាងចាន សេចក្តីប្រកាស ឲ្យប្រើព្រះរាជក្រឹត្យ នោះហើយ, ហើយនៅតែបំណាំង តាំងប្រព្រឹត្ត ឬ នៅតែប្រព្រឹត្ត ទៀត, អំពើនោះតទៅក្រែងមាន ទោស ដល់អតិបរមា , កាលណាបើ ទោសនោះ នៅក្រោមតែទោសបឋម ។

មាត្រា ៣០០– (ព្រះរាជក្រមលេខ ៤០ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២២-៩-៥៥)

១.– ជន ណា បានផ្សាយ ដោយប្រើ មធ្យោបាយ ណាមួយ បណ្តា មធ្យោបាយ ទាំងឡាយ ដូចដែលមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ៦៤៤ ខាង លើនេះ ជាការ ញុះញង់ ឲ្យធ្វើ ដែលមាន គោលបំណង ជាប្រត្យក្ស ជា ដើម :

ក) បញ្ចាក់ឲ្យប្រកាដ, បង្រៀន ឬ ធ្វើឲ្យជឿថាសំ ជា ក្រែង ដុះដាល ធ្វើឲ្យខូចបំណាំ នៃព្រះរាជអាណាចក្រ, អធិការ នៃអំណាចសាធារណៈ, ច្បាប់ ឬ បទបញ្ជា ខាងវេទ្ធបាល ដោយមធ្យោបាយទាំងឡាយ ផ្សេង ពីមធ្យោបាយ ដែលធ្វើឲ្យខូច ឬ ដែលច្បាប់ អនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើ ព្រោះជាការប្រើប្រាស់នូវ សម្មតិ កាលច្បាប់ហើយ ជាចំបាច់ហើយ ឬ សមគួរ ដល់គោលវេលាហើយ, យ៉ាងនេះក្ដី ។

ខ) ញុះញង់, បង្រៀន ឬ ធ្វើឲ្យជឿ ជា ក្រៅតែពីច្បាប់ ធ្វើឲ្យខូចគ្រឿងបំណុល ទាំងឡាយ ដែលធ្វើឲ្យខូច បានយាម មិនឲ្យកែ

ប្រែ ដោយមធ្យោបាយ, ដែលតាមទំនងក្រៅ, បែប ត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ក៏ដោយ, ដោយហេតុថាការកែប្រែនេះ សមស្រប តាមច្បាប់ហើយ, ថាចាំបាច់ហើយ ឬ សមគួរដល់ពេលវេលាហើយ, យ៉ាងនេះ ក្តី ។

ខ) អុជអាល ឲ្យមើលងាយ ឬ ឲ្យស្អប់ រដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ឬ ប្រទេស សម្ពន្ធមិត្ត ឬ ជាមិត្ត យ៉ាងនេះ ក្តី ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះបទល្មើសក្នុងវគ្គនេះ បើរដ្ឋាភិបាល ជាសាមីខ្លួន មិនបានប្តឹង មក ជាមុន ទេនោះ, ការចោទប្រកាន់ គឺមិនអាចធ្វើបាន ដែរ ។

ឃ) អុជអាល ឲ្យស្អប់ ឬ ឲ្យមើលងាយ រវាងក្រុម [illegible] ការ ក្តី, រវាងវណ្ណៈ ក្តី, រវាងពួក ឬ ជាន់ នៃពលរដ្ឋ និងពួក ឬ ជាន់ នៃពលរដ្ឋ ក្តី, រវាងតំបន់ មួយ និងតំបន់ មួយ នៃប្រទេសកម្ពុជា ក្តី, រវាងសាសនា និង សាសនា ដែលរដ្ឋាភិបាល ទទួលស្គាល់ ក្តី ឬ ប្រឆាំងនឹងសាសនា ណាមួយ បណ្តាសាសនា ទាំងឡាយ នោះ ក្តី ។

ង) អុជអាល មិនឲ្យស្តាប់បង្គាប់, ដោយឲ្យធ្វើតែព្រងើយៗ ក៏ដោយ, នូវច្បាប់, បទបញ្ជា, បទបង្គាប់ តាមច្បាប់ របស់អាជ្ញាធរ ជាឥន្ទានុរូប ខាងរដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ, យ៉ាងនេះ ក្តី ; ប៉ុន្តែ បើការអុជអាល ឲ្យធ្វើ ឧក្រិដ្ឋកម្ម នេះ បានផល របស់វា មែននោះ, ត្រូវយកបទបញ្ញត្តិ ស្តី ពីឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមាន ទោសធ្ងន់ជាង ទោស នៃបទល្មើស ក្នុងវគ្គនេះ មកអនុវត្ត វិញ ។

ជននោះ ត្រូវផ្តន្ទាទោស ឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទីមួយ ; ប៉ុន្តែទោសនេះគឺមិន ជាឧបសគ្គឲ្យមានអនុវត្ត ទោសធ្ងន់ជាងនេះទៅទៀតទេ, ប្រសិនបើមាន ករណី ត្រូវអនុវត្ត ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៦៨៩ ត្រូវយកមក អនុវត្ត អំពីកំណត់ វិទ្ធជន, អំពីការទោសប្រកាន់ លើមនុស្ស តែម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ក្នុងបណ្តា វិទ្ធជនទាំងនោះ, កាលណាបើ មានវិទ្ធជន ខ្លះទៀតមិន អាច ត្រូវទោសប្រកាន់បាន, អំពីបន្ធូរ, អំពីបន្ថែម ធ្ងន់ទោស បណ្តាលមក ពីមាន ព្រះរាជក្រឹត្យ ហាមឃាត់ហើយ នៅតែប្រព្រឹត្តទៀត។

៦.– ជនណា មានពិរុទ្ធ ជាបានដឹកនាំ, បានបួលម្ល ក្នុងការដឹក នាំ, បានកេ ឬ បានបំណាច់ ទំនក ឲ្យបក្សពួក ត្រូវ សម្រាប់ ផ្ទុយ ឲ្យវិទ្ធវន្ថា ដូចបានពន្យល់ សព្វគ្រប់ ត្រង់កថាខណ្ឌ ទីមួយ នៃមាត្រា នេះ, បក្សពួកនោះ ទោះមាន ប្រាក់ យ៉ាងណា ក៏ដោយ ទោះមាន កា ណៈ ខាងក្រៅ យ៉ាងណា ក៏ដោយ, ជននោះ ក៏ត្រូវមានទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរដែរ ។ ទោសនេះ មិនមែន ជាឧបសគ្គ ឲ្យមាន អនុវត្ត ឲ្យ ទោសធ្ងន់ ជាងនេះ បាន ទេ, ប្រសិនបើ មាន ករណី ត្រូវអនុវត្ត ។

កាលបើ មាន ព្រះរាជក្រឹត្យ ប្រកាស ឲ្យរំលាយ អង្គការ ឬ បក្សពួក ណាមួយហើយ, ជនណា នៅតែមាន បំណង ធ្វើបង្កើត ឬ បង្កើត

ខ្សែអង្គការ ឬ បក្សពួកនោះ ដោយមាន ប្រភេទ មួយផ្សេងទៀត ឬ មាន ឈ្មោះ មួយទៀត, ជននោះ នឹងត្រូវមាន ទោសទ្រាំ ថ្នាក់ទីមួយ ដូចគ្នា ទាំងអស់ ដោយឥតរើសញែក ថាអ្នកនេះ ជាអ្នកបង្កើត អ្នកនេះ ជាអ្នកដឹកនាំ អ្នកនេះ ជាសមាជិក ធម្មតា ឡើយ ។

៣.– ក្នុងករណី ទាំងអស់ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រានេះ ដែល អ្នកត្រូវមូលទោស ហើយ នោះ អាចនឹងត្រូវ អនុទោស ក្រង់ស្តាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល ខ្លះ តំហាត់ ល់-នៅ ទៀត ក៏បាន ។ (វគ្គនេះប្រហែល ជាត្រូវនិរាករណ៍ ដោយឯកឯងហើយ)

មាត្រា ៣០១– (ព្រះរាជក្រមលេខ ៦០–ចស. ចុះថ្ងៃ ២២-៩-៥៨)

សេចក្តីជៀលគ្នះ ដល់កិច្ចការ របស់តុលាការ ចំពោះមុខ ជនាទុជន តាមប្រការ ណាមួយ ដែលមានចង្អុល ក្នុង មាត្រា ២៩៩ ត្រូវធ្វើ ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ សេចក្តីជៀលគ្នះនោះ, មិនមាន ដោយប្រាជ្ញ ទេ, តែមាន គំនិត កាច្រក់ ឬ បង់ប្រយោជន៍ ជាទីតាំ មកសាធារណៈជន ឲ្យ បន្ថោក តុលាការ , គំរាមកំហែង ទាំងនេះ ឬ អ្នក តំណាង កង-ការទាំងនេះក្តី , ខំ ជាទីដំណាស់ បល់កិច្ចការ ការផ្លូវការ ឬ ការ គុណភាពក្តី នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោស មធ្យមថ្នាក់ទីមួយ ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ២៩៩ ត្រូវយកមក អនុវត្ត ត្រង់ស្ថាន ដូចការនេះ :

អំពីកំណត់ វិក្កផល , អំពីការពោធប្រឈម លើមនុស្សតែម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ក្នុងបណ្តាក់ វិក្កផលទាំងនោះ, កាលណាបើ មាន វិក្កផល ខ្លះទៀត មិនអាចស្រែកចាប់ប្រកាន់បាន , អំពីបេឡូស , អំពីបន្ថែម ចម្ងាយទោស បណ្តាលមក ពីមាន ព្រះរាជក្រឹត្យ ហាមឃាត់ ហើយ នៅតែបញ្ចេញផ្សាយ ។

មាត្រា ៣០២– ជនណា បំពុញ ឬ ហែកហោល ឆ្លូបណ្ណ បិទផ្សាយ ឬ ដំណឹងជាផ្សែការ ដែលរាជការ បិទផ្សាយ ដល់សាធារណជន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ព្រះរាជក្រម លេខ ៥១ ន ស. ចុះថ្ងៃ ២២-៩-៥៥ បន្ថែម ទៀត ថា. -ជនណា បានបែក , បានដាក់លក់ , បានដាក់តាំង ឲ្យសាធារណជន ឃើញ ឆ្លូទិកបណ្ណ, ដំឡាក្រដាស់ (papillons), បណ្ណបិទផ្សាយ ដែលបានមក ពីបរទេស ឬ ដែលធ្វើស្រដៀង តាមបរទេស , ជាបណ្ណ មាន កំណើន សម្រាប់ បំពេញ ផលប្រយោជន៍ជាតិ , ជន ឆ្លុតនេះ ក៏បានដឹង ច្បាស់ នូវលក្ខណៈ ខុសច្បាប់ នៃបណ្ណទាំងនោះដែរ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី; ប៉ុន្តែការណ៍នេះ ត្រូវតាមការផ្ដន្ទាទោស ធ្វើពាក្យប្ដឹង ជាលាយលក្ខអក្សរ ជាមុនសិន ។

គ្រប់គេល ទាំងឡូង ដែលចាប់ កស្តុតាង បាន ថា មូលចិត្ត

00222327

D99/3/2

ដែលបានមកតាមបក្ស ដើម្បីឲ្យគេ ប្រព្រឹត្ត ឬ ចាប់ផ្ដើមប្រព្រឹត្ត នូវ ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ ទោសកម្ម ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ២២០ ដល់ ២៣៨ ២៩៩, ៣០០, ៣០១, ៣០៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះ ជាមួយនឹង បានមក ពីពលករ បរទេស ឬ ពីអន្តរជាតិបរទេស នោះ, ទោស ដាក់ ព្យួរ ដែលត្រូវទុក ដើម្បីបង្ក្រាប ចលាចល ដាក់វិន័យនោះ ត្រូវ បន្ថែមឲ្យលើស ពីចំនួនមុន មួយថ្នាក់ទៀត

មាត្រា ៣០៣– ជនណា បង្ករហេតុ ឲ្យកើត ចលាចល ឬ កោលាហល ដោយចេតនា នៅទីកន្លែង ដែលភ្នាក់ងារពលករ ឬ អ្នក កំណាន់ ការពារសាធារណៈ បំពេញ កិច្ចការ មុខក្រសួង, ជននោះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ជាលហុ ។

មាត្រា ៣០៤– ជនណា ជេរចោរ, ឈ្លោះ ឬ ធ្វើ វិប្បដិកម្ម គ្រប់យ៉ាង ដែលបណ្ដាល ឲ្យ មានប្រយោគ ឬ ឲ្យកើតការ, នាំ ឲ្យខូច សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ របស់សាធារណៈ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសជាលហុ ។

មាត្រា ៣០៥– ជនណា ស្រដី ប្រមាថ, មើលងាយ, ប្រទេះ, ព្រហើន ទៅលើ ផ្លាកិច្ចតាលខ្មែរ ក្នុងទីចំពោះមុខ ជនានុជន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។

មាត្រា ៣០៦- ជនណាប្រមាថ មើលងាយ មន្ត្រី ឬ អ្នកតំណាងកម្លាំងសាធារណៈ, ដែលកំពុងធ្វើការ ឬ ក្នុងវេលា ធ្វើការ មុខក្រសួងនោះដោយពាក្យសំដី, ដោយកាយវិការ, ដោយការកំហែងគំរាម, ដោយលាយលក្សអក្សរឬក៏ដោយរូបគំនូរ,ជននោះត្រូវមានទោសមជ្ឈិមថ្នាក់ទី១ ។

មាត្រា ៣០៧ - ព្រះរាជក្រម លេខ ១១៤ ប.រ ចុះថ្ងៃ ៤-១០-៦៤ បានដកការ បញ្ញត្តត្រង់មាត្រានេះចោលហើយ ។

មាត្រា ៣០៨- ជនណា ប្រមាថ ចៅក្រម ឬ ក្រុមប្រឹក្សាតុលាការ ណាម្នាក់ នៅពេល កំពុងជំនុំជំរះក្តី ក្នុងសាលាក្តី ណាមួយ, បណ្តា សាលាក្តី ទាំងឡាយ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ, ជននោះ ត្រូវមានទោស ដូចខាងលើ ដល់អតិបរមា ឯអនុទោស ត្រូវស្លាច បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិលនោះ នឹងយកទៅផ្តន្ទា ថែមទៀតក៏បាន ។

មាត្រា ៣០៩- ជនណា បរិហារកេរ្តិ៍ អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង កម្លាំងសាធារណៈ តាមលក្ខខណ្ឌ, ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ៤១៣, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៣១០- ជនណា ប្តឹង ពីអ្នករាជការ, អ្នកតំណាង កម្លាំងសាធារណៈ ឬ ភ្នាក់ងាររាជការ, ដែលមានថ្នាក់ ឬ មុខការ ដូច

ម្តេចក៏ដោយ , តាមលក្ខខណ្ឌ ដូចមាន សំដែង ក្នុងមាត្រា ៤១៦, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

នាកាល បណ្ដឹងក្លែងនោះ ប្ដឹង ពីកំហុស ក្នុងមុខងារ នឹងថា កំហុសនោះ មិនចូល ជាបទមជ្ឈិម ឬ បទក្រិដ្ឋទេ, អ្នកប្ដឹងក្លែង ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ប៉ុន្តែ បណ្ដឹងបែបនេះ មិនត្រូវទុកជាក្លែងបាន, លុះណាតែ សេចក្ដីស៊ើបសួរ ខាងរដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ, ដែលបានស៊ើបសួររួចហើយ, ជូន សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន មកថា បណ្ដឹងនោះ មិនពិត ទេ ។

មាត្រា ៣១១– ជនណា ជួញឥទ្ធិពល, ដែលខ្លួន មានមែន ឬ មិនមានសោះ, ហើយទទួល ជំនូន អ្វីមួយ ឬ ទទួល សន្យាណាមួយ ដើម្បីថាទៅតគតូរ នឹងអាជ្ញាធរខាងរដ្ឋបាល ឬ ខាងតុលាការ ឲ្យគេ អនុគ្រោះ ដល់អ្នក ដែលមកពឹងខ្លួន ឬ ដល់អ្នក ដែលគេនាំតែ ឈ្មោះ មកពឹងខ្លួន, ជននោះត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ វត្ថុ ដែល បានសន្យាថាឲ្យ ឬ ដែលបានទទួលរួចហើយ, ត្រូវ អូស ជាទ្រព្យរឹប ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះ ត្រូវយកទៅអនុវត្ត ជាការ លើអ្នករាជការ លើភ្នាក់ងាររាជការ នឹងក្រុមរាជការ សាធារណៈ គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ លើអ្នកកំណាន់អាជ្ញាធរ សាធារណៈ, ដែលបានទទួលលាភការ អ្វីមួយ

ដោយផ្ទាល់ខ្លួន ឬ ដោយប្រយោល, ក្នុងវេលា ដែលខ្លួន តែងពាក្យ ឱ្យគេក្តី, ក្នុងវេលា ដែលទៅតាក់តែងគំនូរ ឱ្យគេក្តី, ក្នុងវេលា ដែលខ្លួន សម្រាប់ ជួយ ឬ ដែលគេសុំឱ្យខ្លួនជួយ ក្តី ។

មាត្រា ៣១២ – ជនណា គ្មានបណ្ដាសក្តិអ្វីសោះ ហើយជ្រៀតជ្រែក ក្នុងមុខក្រសួងសាធារណៈ ឬ ធ្វើ កិច្ចការអ្វីមួយ ក្នុងមុខក្រសួងនោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសខដ្ឋម ជាក់ពីពីរ ។ បើកិច្ចការ ដែលប្រព្រឹត្តនោះ ចូល ជាអំពើក្លែងផង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ជាទម្ងន់ ជាងនេះ ទៅទៀត ។ អនុទោស ត្រង់ស្ថានបន្ធូរ សិទ្ធិស៊ីវិល ក៏គាប់ យកមកសម្រេច ផងទៀត ក៏បាន ។

ចំណាប់ ទីនប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជា បានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនេះ ដែរ ។

ឯជន ដែលឥតច្បាប់អនុញ្ញាត ហើយធ្វើកិច្ចការ ឬ ចំណាត់ ធីង ធ្វើកិច្ចការ ជាមុខក្រសួងមេធាវី ក្នុងសាលាក្តី, ក៏ត្រូវមានទោស តាម បទបញ្ញត្តិនេះ ដែរ ។

មាត្រា ៣១៣ – ជនណា គ្មានសិទ្ធិ នឹងស្លៀកពាក់ ខោសំលៀកបំពាក់ ជាឯកសណ្ឋាន តាមឋានបញ្ញា ណាមួយ ហើយស្លៀកពាក់ ខោសំលៀកបំពាក់ ជាឯកសណ្ឋាននោះ, ជននោះ ត្រូវមាន

ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ជនណា ពាក់ស័ក្តិ ឬ ពាក់គ្រឿងឥស្សរិយយស, ដែលខ្លួន គ្មានសិទ្ធិ ត្រូវពាក់, ជននោះ ក៏ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរដែរ ។

មាត្រា ៣១៤- សំលៀកបំពាក់ ជាឯកសណ្ឋាន តាមបទបញ្ញា ដែលជននោះ គ្មាន សិទ្ធិ ស្លៀកពាក់ គឺ៖

សំលៀកបំពាក់ សម្រាប់អ្នកបួស ក្នុងសាសនា របស់រដ្ឋ ហើយនិងសំលៀកបំពាក់ សម្រាប់ស៊ីវិល ឬ សម្រាប់ទាហាន ដែលមានកំណត់ទុក ក្នុងច្បាប់ខ្មែរ ។

ស័ក្តិ គឺជា « បដិរូប » (emblème) សម្រាប់មន្ត្រី ឬ អ្នកកំណាន់ការងារសាធារណៈ ដែលមាន កំណត់ទុក ក្នុងច្បាប់ ។

គ្រឿងឥស្សរិយយស គឺជាប្រដាប់លំអផ្សេង ៗ ដែលរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ បានចេញ និងទទួលស្គាល់ ជាត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៣១៥- ជនណា ធ្វើ ឬ ញុំាងឲ្យគេ ធ្វើខុស នូវសញ្ញាបត្រសាកលវិទ្យាល័យ (diplôme universitaire), វិញ្ញាបនប័ត្រនៃការសិក្សាសាធារណៈ ឬ ឯកជន (certificat de l' enseignement public ou privé), សំបុត្រជំនួស សំបុត្រអត្រានុកូលដ្ឋាន (acte de notoriété

tenant lieu d'acte d'Etat Civil), អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ (carte d'identité), សំបុត្រឆ្លងដែន (passeport), សំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យនៅ (permis de séjour), កាតពន្ធ (carte d'impôt personnel) , បង្កាន់ដៃបង់ពន្ធ (quittance d'impôt) , សំបុត្របញ្ជាក់ពីសារកេរ្តិ៍ (certificat de notoriété), សំបុត្រទុគ៌តភាព (certificat d'indigence), សំបុត្រពិការ (certificat d' infirmité), សំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យកាន់កាំភ្លើង (permis d'arme), អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសត្វពាហនៈ (carte d' identité des animaux), កាតទូក (carte d'immatriculation d'embarcations), សំបុត្រអនុញ្ញាតឲ្យបើកបរ (permis de conduire) , សៀវភៅកម្មករ (carnet d' ouvrier), សៀវភៅអ្នកបើកបរ (carnet de conducteur), សៀវភៅអនុញ្ញាតចរាចរយានយន្ត (carnet des autorisations de circulation pour véhicules), ស្លាកត្រួតពិនិត្យយានយន្ត (plaques de contrôle pour véhicule). ទីន័យលិខិតទាំងអស់ ស្តីពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គល ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលចេញឲ្យ, បញ្ជាក់ពិនិត្យពន្ធ (contrôle fiscal) ឬ ប៉ូលិសចរាចរ (police de circulation), ហើយដាក់ក្នុងលិខិតដូចរៀបរាប់មកនេះ, ទោះសេចក្តីមិនត្រឹមត្រូវ, សេចក្តីក្លែង ឬ សេចក្តីបកខុស, ជននោះត្រូវមានទោស ដដែល ដូចខាងលើ ។

អ្នក ដែលប្រើ លិខិតមិនត្រឹមត្រូវ, ក្លែង, ចំការបែបនេះ ឬ ដែល

ផុតអាយុកាល (périmés) ឬ ដែលបដិសេធពេលទៅហើយ, ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ដែរ ។

អ្នកណា ក្លែងលិខិត ជាក្រមត្រៃ តាមបទបញ្ញា ដែលខ្លួន ត្រូវតែមាន តាមច្បាប់ប៉ូលិសបរទេសការណៈ ហើយឲ្យគេមាន បំភាន់ អំពីអត្តសញ្ញាណរថយន្ត, បំភាន់ អំពីអត្តសញ្ញាណ នៃកម្មសិទ្ធិករ ឬ អ្នកបើកបរ រថយន្ត, បំភាន់ អំពីលំនៅ ឬ អំពីអាសយដ្ឋាន នៃជនទាំងនេះ អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ដែរ ។

ជនណា ប្រើប្រាស់ រថយន្ត ដែលមិនទាន់បាន សេចក្ដីអនុញ្ញាត ផ្សេង ៗ ឲ្យ បើកបរ មិនលិខិតចាំជ័យឡាយ តាមបទបញ្ញា, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ទោសនេះ នឹងត្រូវយក ទៅដូចគ្នា ជាអតិបរមា ទៀត, ប្រសិនបើ លិខិត ដែលយកទៅប្រើនោះ មាន ការក្លែង ផល់សត្ថៈ ។

កម្មសិទ្ធិករ ណា យក រថយន្ត សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ផ្ទាល់ខ្លួន ទៅ ដឹកនាំ ទំនិញ ឬ អ្នកដំណើរ យកឈ្នួល, ដែលខ្លួន គ្មានអនុញ្ញាតពិសេស សម្រាប់យកឈ្នួល ដូច្នេះសោះ, ឬបើ ខ្លួន មាន សេចក្ដីអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើ បរបរ មិនលិខិត ឯទៀត តាមបទបញ្ញា ប្រាស់ហើយ ក៏ដោយ កម្មសិទ្ធិករនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ដែរ ។

បើអ្នកបើកបរណា យក រថយន្ត ដែលនេះ ទៅដឹក យកឈ្នួល មិន

ឲ្យកម្មសិទ្ធិគេ នៃវត្ថុនោះ ដ៏ធំ ធេង , អ្នកបើកបាននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ ដែរ ។

មាត្រា ៣១៦– ជនណា ប្រើ លិខិត ដូចមាន ចែងលើនេះ ដែលបានចេញឲ្យ ទៅឈ្មោះដទៃ ក្រៅពីឈ្មោះខ្លួន, ជននោះ ត្រូវ ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ ។

បើលិខិត ដែលប្រើនោះ មានក្លែងកែ ធ្វើឲ្យគេ ជឿថា លិខិត នោះជារបស់ជនម្នាក់ ក្រៅពីជន ជាម្ចាស់ដើម នៃលិខិត, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីពីរ ។

មាត្រា ៣១៧– កាលណាបើ ការក្លែងលិខិត ឬការប្រើលិខិតក្លែង នោះ ជាលិខិត ក្នុងប្រភេទ ដែលគ្មានរៀបរាប់ ក្នុងមាត្រា៣០៨ទេ ឬ ក៏មានរៀបរាប់ ក្នុងមាត្រា ៣១៥ ដែរ, ហើយអំពើក្លែងនោះ គ្មាន រូបការណ៍ ច្បាស់ ជាក្លែងដោយបួម (contrefaçon), ដោយលុប (suppression), ដោយបញ្ចូល adjonction), ដោយកែកាត់ (altération), នូវអក្សរ, ពាក្យ-លេខាទិន្នន័យ ឬអំពើក្លែងនោះ គ្មាន រូបច្បាស់ ជាក្លែង ដោយការប្តូរសព្វ បុគ្គល (substitution de personne) , ឬ ដោយសន្មតបុគ្គល (supposition de personne) គឺមិនមាន រូបការណ៍ច្បាស់ ជាក្លែង ដោយប្តូរ មិនស្រប តាមការណ៍សច្ចៈនោះ , ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ការក្លែង លិខិតសាធារណៈ, ក្រៅ ពីលិខិត ដែលមាន ព្រាងទុក ក្នុងមាត្រា ៣១៥ នោះ, នឹងការត្រូវទោសប្រកាន់បាន តែលុះ តែការក្លែង ឬ ការប្រើលិខិតក្លែងនោះ អាចបណ្តាល ឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់សម្ភារៈ ផង ។

មាត្រា ៣១៨- វិហឹង្សា ប្រព្រឹត្ត លើរូប អ្នករាជការ, អ្នក កំណាន់ អាជ្ញាសាធារណៈ, ពលយោធិន ឬ ភ្នាក់ងារ នៃក្រុម ឆាង របស់កងការសាធារណៈ ក្នុងពេល ដែលអ្នកនេះ កំពុងបំពេញ មុខងារ ឬ ក្នុងឱកាស បំពេញមុខងារ របស់ខ្លួន នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវ មាន ទោស ដូចតទៅ :

បើ វិហឹង្សានោះ មិនបណ្តាល ឲ្យមាន របួស ទេ, ហើយ កាល ប្រព្រឹត្តនោះ ក៏គ្មាន អាវុធ ឬ គ្រឿងអ្វី ជាជំនួសអាវុធដែរ នោះ, វិរុទ្ធ ជនត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី ។

បើ វិហឹង្សានោះ បានបណ្តាល ឲ្យមានរបួស ឬ កាលប្រព្រឹត្តនោះ មានប្រើ អាវុធ ផង ឬ មានគ្រឿងអ្វីមួយ ជាជំនួស អាវុធ ផង នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើ វិហឹង្សានោះ បានបណ្តាល ឲ្យមាន កាយវិកលកម្ម, ពិ ការជានិច្ច, ស្លាប់អវយវៈ ណាមួយ ជាស្ថាពរ, វិរុទ្ធជននោះ ត្រូវមាន

ទោសទុក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ វិហិង្សានោះ បានប្រព្រឹត្ត ដោយគ្មានចេតនា បង់ឲ្យ អ្នករង អំពើ ស្លាប់ទេ, ប៉ុន្តែ អំពើនោះ បណ្តាល ឲ្យស្លាប់ អ្នករងអំពើ ទៅវិញ ឬ បើវិហិង្សានោះ មិនបណ្តាល ឲ្យស្លាប់ អ្នករងអំពើទេ, ប៉ុន្តែ ចេតនា របស់វិរុទ្ធជន, កាលប្រព្រឹត្តនោះ, បង់ឲ្យអ្នករងអំពើ ស្លាប់, វិរុទ្ធជននោះ ត្រូវជាប់ ទោសទុក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

(ព្រះរាជក្រមលេខ ៤៨ ចុះថ្ងៃ ២០-៨ ១៩៤០ ដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុង មាត្រា ៣១៨ នេះ បានត្រូវលើកយកទៅបញ្ចូល ក្នុងក្រមតុលាការសឹក អស់ហើយ)

មាត្រា ៣១៩- ក្នុងបទប្រមាថ ឬ វិហិង្សា ទាំង ក្នុងបទរំលោភ លើរូបកាយ អ្នកកំណាន់ អាជ្ញាសាធារណៈ ក្នុងពេល កំពុងធ្វើការ មុខងារ ឬ ក្នុងឱកាស ធ្វើការមុខងារនេះ, ជន ដែលត្រូវទុកថា ជា អ្នកកំណាន់ អាជ្ញាសាធារណៈ បាន គឺជន ដែលទទួលភារៈ ជា មនុស្សជំនួយ ក្រុមការ ណាមួយ, មួយគ្រា, មួយកាល ។

មាត្រា ៣២០- អតិបរមា នៃទោសទណ្ឌ ដែលបានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ៣១៨ ខាងលើនេះ ត្រូវតែយកទៅ ផ្តន្ទា, កាលណាបើ វិហិង្សានោះ បានប្រព្រឹត្ត ទៅលើរូបកាយ ចៅក្រម ឬ សមាជិកប្រឹក្សា ណាម្នាក់ ក្នុងពេល ដែលចៅក្រមនោះ ឬ សមាជិកនោះ កំពុងនៅ ក្នុង

សាលាការ ឬ កំពុងពិភាក្សា ឬ គឺ កំពុងស៊ើបសួរ ។

មាត្រា ៣២១– ជនណា មិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជាប៉ូលិស, បទបញ្ជាវិថីថ្នល់, និងបទបញ្ជា ឯទៀត ដែលគេជ្រាប ខាងផ្លូវថ្នល់ ថាបញ្ញត្តិ ដូច តទៅនេះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ :

១.– ជន ដែលគុណផ្តាំ ឬ បៀលគ្រប់យ៉ាង, គ្មានអនុញ្ញាត ពី អាជ្ញាធរ ក្នុងឃុំ ជាមុន ;

២.– ជន ដែលមិនសំអាត លំនៅ របស់ខ្លួន ព្រមទាំងផ្លូវ, ប្រក ល្ហក, ឬ ប្រឡាយទឹក ដែលជាការៈ លើផ្លូវស្រុក, ផ្លូវភូមិនោះ ;

៣.– ជន ដែលធ្វើឲ្យខូចសំរែង ផ្លូវសាធារណៈ, ជន ដែលធ្វើ មិនឲ្យមាន ឬ ធ្វើឲ្យបន្ថៀតបង្អួល សេរីភាព ឬ សន្តិសុខ នៃបទបៃ សា- ធារណៈ ដោយឥតមាន ប្រយោជន៍ អ្វីសោះ ; ជនដែលបរ ឬ ប្រើ គេ ឲ្យបរ រទេះ ទឹមសត្វ ហើយមិនបង់ ខ្សែបន្ទាល ខាងឆ្វេង ហើយមិន ខ្សែប៉ាំង ពិតាងឆ្វេងសត្វ ។

៣.– ស្ទួន (ព្រះរាជប្រកាសលេខ ៣២០ ចុះថ្ងៃ ១០-១០-១៩៣៦)

ក្រោយក ពេល យ៉ាងយូរបំផុត មកអនុវត្ត ជាដាច, ជនណា ប្រព្រឹត្តល្មើស និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ ដែលស្តី អំពីពន្លឺភ្លើង នៅលើរទេះ, ស្លាក សម្រាប់ពិនិត្យរទេះ, ទទឹង រទេះ, ទទឹង បន្ទុកជុំវិញ ដែលនៅ លើ

ររចរ, ឈរដើកនាំជាត់លេស, ល្បឿន នៃរថយន្ត, ថេអូស និង ររចរ សណ្ដាប់, ហ្វ្រាំង (Freins) ។

៤.- ជនដែលលែងសត្វព្រៃ ឬ សត្វចម្រៃ ឬ សត្វស្រុក សាហាវ ដែលខ្លួន ចិញ្ចឹម ឲ្យដើរ តាសក់ល ពាសពាល, ជន ដែលដោះលែង គោ, ក្របី, សេះ ឲ្យដើរ រេហក រហូត ឬ ឲ្យដើររកស៊ី ឬ ប្រស៊ី នៅ លើផ្លូវសាធារណៈ ឬ ទី ជាំណាប ផ្លូវសាធារណៈ ឬ ជន ដែលលែង សត្វពាហនៈ ឲ្យដើរ តាមផ្លូវសាធារណៈ ដោយឥតឃ្វាល ;

៥.- ជន ដែលទិញ, ដែលទទួលទុក ឬ ដែលជួល គោ, ក្របី, ដំរី, សេះ ហើយមិនតាំ លិខិត ជាត្រឹមត្រូវ ពីម្ចាស់ដើម ឲ្យបាន ច្បាស់ជា អ្នកលក់នោះ ជាកម្មសិទ្ធិករ នៃសត្វទាំងនោះមែន, ឬ កាល បើ លក់ សត្វទាំងនោះ ទៅវិញ, ក៏ធ្វេសប្រហែស មិនបាន ឲ្យមន្ត្រី ឃុំ បញ្ជាក់ លិខិតនោះ ឲ្យត្រឹមត្រូវ តាមច្បាប់ ;

៦.- ជន ដែលទិញ គោ, ក្របី, ដំរី, សេះ ហើយ ធ្វេស មិន នៅថ្លឹង ពន្ធការ មុខក្រសួង ឲ្យចុះបញ្ជី ក្នុងរយៈពេល ប្រាំបីថ្ងៃ ;

៧.- ជន ដែលមិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជា ស្តីពីសត្តឃាត និង លក់សាច់ ។ សាច់ ដែលលក់នោះ ត្រូវរឹបអូស ;

៨.- ជន ដែលប្រើ ជាសាធារណៈ នូវត្រាសំគាល់ និង ជញ្ជីង ដោយមិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជា ក្នុងរឿងនេះ ។ ឧបករណ៍ទាំងនេះ

កិត្រូវបែកគួស ថៃ ៧

ជនណា ប្រព្រឹត្តល្មើស ឬ មិនស្រប តាមបទបញ្ជា របស់អាជ្ញាធរ រដ្ឋបាល ដែលស្តី ពីសុខភាពនៃសាធារណជន ដូចមានចែងក្រោម នេះ ជាដើម, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ គឺ :-

១- ជនដែលមានប្តី ឬ ប្រពន្ធ មិនព្រមប្តឹង រដ្ឋការ អំពីជម្ងឺ ដែលកើតមាន ក្នុងស្រុកភូមិ របស់ខ្លួន ;

២- ជនដែលលក់, ដែលដឹក, ដែលកប់ ឬ ដែលដុត ខ្មោច ដោយឥតសុំ អនុញ្ញាត ជាមុន ៗ ករណីនេះ ស្តី ចំពោះតែសព ដែល មិនចូល ក្នុងបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៣៤១ ចំណុះ ១០ ;

៣- ជន ដែលបោះចោល ឬ ដាក់លំទុក នូវរបស់អ្វីមួយ ដែល គួរបង្ខូច សុខភាព សាធារណជន ក្រៅពីកន្លែង ដែលសម្រាប់ ចោល ឬ សម្រាប់ដាក់លំទុក របស់នោះ ;

៤- ជន ដែលឥតច្បាប់អនុញ្ញាត ពីរដ្ឋការ ជាមុន ហើយបែក ជាឡូត៍ ឬ សង់គ្រឹះស្ថានថ្មី លើដី ដែលរដ្ឋការ រៀបចំ, ពង្រីក ឬ ទុក ប្រើការ ជាសាធារណៈ ឬ លើដី ដែលនៅជុំវិញ ដីរដ្ឋការនេះ តាមជាន់ ព្រំយៅមិត្រ ពីក្រុមដីរដ្ឋការ ;

៥- ជន ដែលបែក ដី ដូចមាន ពោលមក ក្នុងកថាខណ្ឌ ខាង លើនេះ ជាឡូត៍ ឬ សង់សំណង់ មិនឲ្យស្រប តាមសេចក្តីអនុញ្ញាត ;

៦- ជន ដែលរដ្ឋការ បានដាក់កំហិត ឲ្យកែប្រែហើយ នៅតែ មិនកែប្រែ ឬ ប្រកែក មិនព្រមកែប្រែ, ឲ្យបាន សភាព ដូចដើមវិញ, នូវទី ដែលខ្លួន ចែក ជាឡូតិ៍ ឬ សង់ គេហដ្ឋាន ឥតអនុញ្ញាត ពីរដ្ឋការ ជាមុន ឬ ខុស ពីសេចក្តីអនុញ្ញាត ឬ ខុស ពីបង្គាប់ ដាក់កំហិត របស់រដ្ឋការនោះ;

៧- ជន ដែលមិនគោរព បរិធាការ នៃអចលវត្ថុ ដែល រដ្ឋការ កាយ័តមក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់សន្តិសុខ, ដល់អនាម័យ ដល់ចរាចរ ឬ ដល់សោភណភាព;

៨- ជន ដែលធ្វើ ឲ្យរំខាន ដោយចេតនា ដល់កិច្ចការ របស់ អាជ្ញាធរ ដែលធ្វើ ដើម្បីរក្សា សុខភាព របស់សាធារណជន;

៩- ជន ដែលអាជ្ញាធរ ទីវេជ្ជបាល ដាក់កំណត់វេលា ឲ្យ រៀបចំ អចលវត្ថុ, គេហដ្ឋាន ទីដ៏ លំនៅ របស់ខ្លួន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់សុខភាព តាមយោបល់ របស់គណកម្មការ ខាងសុខភាព ហើយប្រកែក ឬ ខានប្រតិបត្តិ តាមបង្គាប់នេះ ;

១០- ជន ដែលអាជ្ញាធរ ទីវេជ្ជបាល បានចេញ សេចក្តីសម្រេច តាមយោបល់ របស់គណកម្មការ ខាងសុខភាព ហាម មិនឲ្យនៅលើ អចលវត្ថុ ឬ គេហដ្ឋាន ជារបស់ខ្លួន ហើយនៅតែនៅ តទៅទៀត ។

ក្នុងករណីទាំងពួងនេះ , សោហ៊ុយ ដែលរៀបចំ ឲ្យមាន ជាសភាព តាមត្រឹមត្រូវទៅវិញនោះ ជាភារៈ របស់ទណ្ឌិត ។

(ព្រះរាជក្រមលេខ ៦-ប ក. ចុះថ្ងៃ ១-៧-៦០ បន្ថែមបទបញ្ញត្តិ ដូចតទៅនេះ :)

“ក្នុងករណី មានអគ្គិភ័យ បណ្តាលមក ពីសំណង់ ឥតអនុញ្ញាត ឬ ឥតគោរពបញ្ញាអនាម័យ ឬ សន្តិភាព , កម្មសិទ្ធិករ ឬ ម្ចាស់សំណង់ទាំងនោះ ត្រូវមាន ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ , ប្រសិនបើ អគ្គិភ័យនេះ កើតមក ពីអ្នកជួល សំណង់នោះ ឬ មក ពីអ្នក ដែល នៅ ក្នុងគេហស្ថាន របស់កម្មសិទ្ធិករ និង ម្ចាស់សំណង់នោះ ។

ក្នុងករណី ដែលត្រូវមាន ទោសនោះ , កម្មសិទ្ធិករ និងម្ចាស់សំណង់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ជារដ្ឋប្បវេណី រួមគ្នា និងអ្នកប្រព្រឹត្ត បទ អគ្គិភ័យ ដែលមាន កំហុសនេះ ទៀត ” ។

មាត្រា ៣២២ - ច្បាប់ ហាម មិនឲ្យធ្វើ , មិនឲ្យនាំចូល , មិនឲ្យជួញ , មិនឲ្យចែក នូវកាំភ្លើង, ទោះជាកាំភ្លើង បាញ់ ដោយ កម្លាំងទឹកក្តី , បាញ់ ដោយកម្លាំងខ្យល់ក្តី , នូវគ្រាប់ និង គ្រឿងរំសេវ ឬ ឧបករណ៍ ទានផ្ទុះ ។

បទល្មើសនេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ការធ្វើ អាវុធ ឬ គ្រាប់រំសេវ អ្វីមួយ សម្រាប់ប្រើ ផ្ទាល់

២៨, អ្នកធ្វើ ត្រូវមាន ទោស តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា ៣៤៦ ទៅទៀត ។

មាត្រា ៣៤៧ - ច្បាប់ហាម មិនឲ្យធ្វើ, មិនឲ្យនាំចូល, មិនឲ្យលក់ ខ្សែកាំបិត មានមុខមុត មានប្រភេទ ដូចកាំបិត អន្ទិត, កាំបិតសម្លាប់ ដូចជាដាវស្រួច, កាំបិតបុកលោ, កាំបិតស្នៀត, កាំបិតកៃ, ដៀង, ស្នប់ដៃ ជាដើម ។ ការប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងគំហាត់នេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ហើយនឹងត្រូវ អនុទោស ត្រូវហូត បន្ទុយសិទ្ធិស៊ីវិល នឹងគំហាត់ ស់ទៅ ទៀតក៏បាន ។

បើ ធ្វើ អាវុធ ... ដូចមានរៀបនេះ សម្រាប់ ច្រើ ផ្ទាល់

២៩, អ្នកធ្វើនោះ នឹង ត្រូវផ្តន្ទា ទោស តាមមាត្រា ៣៤៨ ទៅទៀត ។

មាត្រា ៣៤៨ - ជនណា មិនមាន សេចក្តីអនុញ្ញាត តាមបទបញ្ជា ដូចមាន ក្នុងខ្ទង់ ក្នុងបទបញ្ជា របស់គណៈ ... ពាណិជ្ជ ... ជនៈនោះ ត្រូវហាម មិនឲ្យមាន, មិនឲ្យកាន់កាប់, មិនឲ្យរក្សាទុក ឬ កាន់, ស្ពាយ ខ្សែកាំភ្លើងបាញ់ នឹងគ្រាប់, បាញ់ នឹងកាំភ្លើង ឡើយ ព្រមទាំងគ្រាប់កាំភ្លើងទាំងឡាយ ។

ការល្មើសនេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ជនណា មានកាំភ្លើង ជាថ្មីលក់, បានធ្វើអនុប្បទាន, បានផ្ទេរ

ឬ បានធ្វើ អាវុធ ឬ គ្រាប់រំសេវ ដែលខ្លួន មានសិទ្ធិ កាន់កាប់ ទៅ ឲ្យមនុស្ស អ្នកគ្មាន សំបុត្រអនុញ្ញាត តាមបទបញ្ជា, ជននោះ ត្រូវ មានទោស ដូចជាបានសមគំនិត ក្នុងទោសកម្ម ដូចមានចែងជាពិសេស ខាងលើនេះ ដែរ ។

មាត្រា ៣២៥ – (ព្រះរាជក្រមលេខ ៣៩១–នស. ចុះថ្ងៃ ១២-៥-១៩៥៣) មិនឲ្យកាន់ អាវុធ មានមុខមុត ឬ អាវុធបង្កប់, ដំបង, ក្រវង់, ធ្នូ, មោង, ស្នាប់ដៃ ហើយនិងអាវុធ ឯទៀតៗ ដែលៗ គ្នា និងមិនឲ្យដឹកនាំ នូវគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ដូចខាងលើ ដោយឥតហេតុ ជាចាំបាច់ ។

ជនណា ដើរ តាមផ្លូវសាធារណៈ ហើយមានជាប់ គ្រឿងសស្ត្រាវុធសម្ងាត់ ឬ សម្រាប់ប្រហារ ឬ ដឹកនាំ គ្រឿងសស្ត្រាវុធនោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣២៦ – អ្នកមានច្បាប់អនុញ្ញាត ឲ្យកាន់ប្រើ កាំភ្លើង ដែលរាជការ បានចេញឲ្យ ឥតបង់ថ្លៃ ឬ មានបង់ថ្លៃ ហើយទិញ ឬ រក គ្រាប់រំសេវ បាន ដោយឥតអនុញ្ញាតច្បាប់, អ្នកនោះត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទីនឹងដកហូតយក ច្បាប់អនុញ្ញាត ឲ្យកាន់កាំភ្លើង

មកវិញ ទៀត ក៏បាន ។

ភ្នាក់ងារណាលក់ ឬ ជួល កាំភ្លើង មិនបានប្តឹង រដ្ឋការ ជាមុន ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ៣២៧- ជនណា ល្មើស វិធិបញ្ញត្តិ ស្តីពីច្បាប់ កាន់ កាំភ្លើង ដែលរដ្ឋការ បេញឲ្យ ឥតបង់ថ្លៃ ឬ តាមបង់ថ្លៃ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ហើយនឹងដកហូត ច្បាប់អនុញ្ញាត ឲ្យកាន់ប្រើ កាំភ្លើង ទៀតផង ក៏បាន ។

អំពើល្មើស វិធិបញ្ញត្តិ ស្តីពីច្បាប់កាន់ កាំភ្លើងនោះ មានយ៉ាងនេះ ជាដើម: មិន ជូរ ជាថ្មី នូវច្បាប់ កាន់ កាំភ្លើង, មិនយក ច្បាប់កាំភ្លើង ដែលបេញឲ្យរួចហើយ ឬ បង់ថ្លៃ ទៅចុះ ទិដ្ឋាការ តាមកាលក, មិនប្តឹង ពីបាត់កាំភ្លើង គ្រាប់រំសេវ, ច្បាប់ កាន់ កាំភ្លើង; មិនជូន ទៅរដ្ឋការ នូវកាំភ្លើង, គ្រាប់, រំសេវ, និងច្បាប់ កាន់, កាលណាបើ ច្បាប់នេះ ត្រូវផុត អាយុកាល ឬ ដែលរដ្ឋការ ត្រូវដកហូតយកវិញ ឬ ក៏ម្ចាស់ កាំភ្លើង អនិច្ចកម្ម ឬ មួយ បាត់ខ្លួន ។

មាត្រា ៣២៨- ក្រោយពេល ដែលរដ្ឋការ ដកហូត ឬ បញ្ឈប់ មិនឲ្យកាន់ប្រើ ច្បាប់កាំភ្លើង ដែលខ្លួន ជាម្ចាស់ច្បាប់ នោះ ទៅហើយៗ សាមីខ្លួន បានទុក កាំភ្លើងនោះ ឲ្យហួស ពីរយៈពេល

ប្រាំបីថ្ងៃ ឡើងទៅ សាមីខ្លួននោះ ត្រូវមាន ទោស តាមបទបញ្ញត្តិ ដែលអនុវត្ត ចំពោះអ្នកមាន កាំភ្លើង ឥតច្បាប់ ។

តែមាន កាំភ្លើងច្រើន ហើយមាន ច្បាប់អនុញ្ញាត តែមួយ ឬ មាន គ្រាប់រំសេវច្រើន លើស ពីចំនួន ដែលច្បាប់ អនុញ្ញាត, ត្រូវ មាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ, ហើយនឹងត្រូវ ដកហូតយក ច្បាប់ អនុញ្ញាត មកវិញផង ក៏បាន ។

មាត្រា ៣២៩– ការរំលងវិន័យ មិនស្ដាប់ បង្គាប់ ជានិត្យានុកូល របស់អាជ្ញាធរ ជាធម្មានុរូប, ប៉ុន្តែ គ្មាន ធ្វើហិង្សា, គ្មានប្រដាប់ ជាសកម្ម ទេ, ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស ជាលហុ ។

បង្គាប់ ដែលទុក ជានិត្យានុកូលនោះ គឺបង្គាប់ ដែលអ្នកជាធរ ឬ អ្នកតំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ បានបង្គាប់ ក្នុងព្រំដែន នៃ មុខងារ របស់ខ្លួន ដើម្បីការរៀបរយ សាធារណៈ ឬ ដើម្បីបំរើ កិច្ច ការសាធារណៈ ដែលខ្លួន អាជ្ញាធរនោះ ត្រូវទទួល ភារៈខុសត្រូវ ឬ ត្រូវជានាយក ឬ ជាអនុរក្ស លើកិច្ចការនោះ ។

មាត្រា ៣៣០– ជនណា មានពិរុទ្ធ ជាមានកំហុស ព្រោះ គៀសខ្លួន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។ ដែលហៅ

ជា កំហុស ព្រោះភៀសខ្លួននោះ គឺការគេចចៀស មិនព្រមឈប់ តាម បង្គាប់ ដែលឲ្យឈប់ក្ដី, មិនប្រាប់ អត្តសញ្ញាណ ខ្លួន មិនស្ម័គ្រជួយ យកអាសា តាមយថាហេតុក្ដី, មិនស្ម័គ្រចិត្ត ចាំឈប់ ទោះតែមាន បង្គាប់ឲ្យឈប់ ក៏ដោយក្ដី, មិនជួប កងការ ទីទ មិនយកអាសា ជា យថាហេតុ នៅពេល ដែលមាន គ្រោះថ្នាក់ បណ្ដាលឡើង អំពីសត្វ ពាហនៈ ដែលខ្លួន ដឹកនាំ, ពីយានជំនិះ ដែលខ្លួន បើកបរ, ទោះបី គ្រោះថ្នាក់នោះ គ្មានកំហុស ពីខ្លួនឯង ឬ ពីអ្នកបើកបរ ក៏ដោយ ហើយ បើទុកជា គ្រោះថ្នាក់នោះ ខ្លួន មិនត្រូវទទួល ខុសត្រូវ ពីបទព្រហ្ម ទណ្ឌ ឬ ពីបទស៊ីវិល ក៏ដោយ ។

ឃើញថា កំហុសព្រោះភៀសខ្លួននេះ បានប្រព្រឹត្ត បន្ទាប់ពីគ្រោះ ថ្នាក់ ដែលបណ្ដាល ឲ្យស្លាប់មនុស្ស ជាដើម, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៨៦ និង ៨៧ ពុំយកទៅអនុវត្ត លើជន ជាចាយរៅហ្វាយ លើអ្នកបើកបរ បាន, ព្រោះជាចាយរៅហ្វាយ ជា និច្ចក្ដី, ជាចាយរៅហ្វាយ មួយពេល មួយកាលក្ដី, មួយខណៈក្ដី, កាលណាបើ មានគេការថា ជន ជាចាយរៅហ្វាយនោះ បានបង្គាប់ ជាមិនឲ្យ អ្នកបើកបរ ឈប់ ។

ទោស ដែលផ្ដន្ទា បទកំហុសព្រោះភៀសខ្លួននេះ មិនមែន ជា

១ខែសន្តមួយ នាំឲ្យខានផ្ចាញ ទោស ពីបទធ្វើ ទៅ ឲ្យមាន របួស និង មនុស្សឃាត ដោយអចេតនា ដូចមានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ២៨៨ និង ៨០២ នោះទេ ។

មាត្រា ៣៣១– ក្រវុត្តបទ ទោសលហុ ជាអតិបរមា :

១– ជនណា ដែលគាប់ជួយបាន ហើយប្រកែក មិនព្រមជួយ តាមសេចក្តីស្នើសុំ របស់អាជ្ញាធរ ក្នុងពេល អាសន្ន ដូចជាមាន ទឹកជំនន់ធំពេក ក្តី, អគ្គីភ័យ ក្តី, នាវា លិច ក្តី, ចោរលួច ដោយហិង្សា ក្តី ឬ ចោរប្លន់ ក្តី, គ្រោះថ្នាក់យានជំនិះ ក្តី ប្រតិបត្តិ កិច្ចការតុលាការ ឬ ដេញ តាមមនុស្ស ទុច្ចរិតក្តី ។

២– ជនណា ក្រវែង យាមល្បាត ហើយមិនប្រតិបត្តិ តាមកំណែន ដោយឥតហេតុ ជាគប្បី ឲ្យសន្ទោសបាន ។

មាត្រា ៣៣២ – មាត្រា ៣៣៣ – មាត្រាទាំងពីរនេះ សម្តែង ពីការហាតចោះបង់ ចោល ក្រសួងខ្លួន ។ ប៉ុន្តែមាត្រាទាំងនេះ បានដាក់បញ្ចូល ក្នុងព្រះរាជក្រមលេខ ៥២ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២៦ កញ្ញា ១៩៥៥ ដែលជា ក្រមតុលាការសឹកទៅហើយ ។

មាត្រា ៣៣៤ – ជនណា មានដីកា កោះហៅ ដោយទៀងទាត់ ឲ្យទៅធ្វើសាក្សី ចំពោះមុខតុលាការ, ហើយពុំបានទៅ តាមកំ

ណោះ ក្នុងរឿងនោះ, ជននោះត្រូវមាន ទោសជាលហុ ៗ

ចៅក្រម ដែលបានកោះហៅ សាក្សីនោះ អាចនឹងបង្គាប់ ឲ្យ កងកម្លាំង សាធារណៈ នាំ សាក្សីនោះ មកឲ្យខ្លួន ក៏បាន ៗ សេចក្តីសម្រេចនេះ ព្រមទាំងទោសលហុនោះ ត្រូវកាត់សេចក្តី ដោយដីកា (ordonnance) របស់ចៅក្រម ជាម្ចាស់ដីកានោះ ដែលសាក្សី មិនប្រតិបត្តិតាមនោះ, ចៅក្រមនេះ មិនចាំបាច់ ប្រើ បែបបទ ទោះ ប្រកាន់ ផ្សេង ៗ ដូចម្តេច ទៀតទេ ៗ ឯទណ្ឌិត ក៏គ្មានអំណាច នឹង ប្តឹងតវ៉ា ពីដីកាបង្គាប់នោះ បានដែរ, ប៉ុន្តែ ចៅក្រម នឹងបន្ធូរបន្ថយ ទោស ដែលបានសម្រេច នោះវិញ ក៏បាន, បើសាក្សីនោះ មាន ភស្តុតាង គួរសមទ្រាស អំពីការយឺតយូរ ឬ អវត្តមានចូលខ្លួនមកនោះ ៗ

មាត្រា ៣៣៨– សាក្សីក្លែង ដែលបានឆ្លើយ ជូនតុលាការ ដោយចង់ជួយ មនុស្សត្រូវចោទ ឬ ភាគី ឬ ក៏ ដោយចង់ បង្ក្រាបចោទ ជនទាំងនេះ, ត្រូវមាន ទោស ដូចតទៅនេះ ៈ

ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ, សាក្សី ក្លែងនោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ៗ ប៉ុន្តែ បើ ចោទិតនោះ មាន ទោសធ្ងន់ ជាងនេះ ទៅ ទៀត, សាក្សីក្លែងនោះ ត្រូវមាន ទោសធ្ងន់ដូចគ្នា នឹងចោទិត ដែរ ៗ

ក្នុងបទមជ្ឈិម, សាក្សីក្លែង ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ៗ

ក្នុងបទលហុ, សាក្សីទុច្ចរិត ត្រូវមានទោសបឋមថ្នាក់ទីមួយ ។

ក្នុងបទស៊ីវិល សាក្សីទុច្ចរិត ត្រូវមានទោសបឋមថ្នាក់ទីពីរ ។

គេពុំចាត់ទុក ជាសាក្សី ទុច្ចរិតបាន, សាក្សីណា ដែលបានជូន ពត៌មានខុស ដល់តុលាការ ក្រោយ ដែលបានស្បថរួចហើយ, ប្រសិនបើ ចម្លើយនោះ ពិតជាទុច្ចរិតមែន, ចៅក្រម បានព្រមាន ឲ្យដកចម្លើយ ទុច្ចរិត ចេញទៀត, តែ សាក្សីនោះ នៅតែប្រកែក មិនព្រមដក ។

ជន ដែលជាប់ ជាញាតិ ជនចោទ ឬ មនុស្សត្រូវចោទ ដូចមាន កំណត់ ក្នុងលក្ខខណ្ឌ នៃមាត្រា ៣២០ នោះ ជនចោទប្រកាន់ ពីបទ ធ្វើសាក្សី ទុច្ចរិត ពុំបានឡើយ, បើកាលណា សក្ខីកម្មទុច្ចរិតនោះ ផ្ដល់ប្រយោជន៍ ចោទ ឬ មនុស្សត្រូវចោទ ដែលជាញាតិជនខ្លួន ។

មាត្រា ៣៣២– បើ មាន ភស្តុតាង ថា សាក្សីទុច្ចរិតនេះ លំអៀង ដោយបាន សំណូក ឬ បានទទួល ពាក្យប្ដេជ្ញា អ្វីមួយនោះ, សាក្សីទុច្ចរិត ហើយនឹង អ្នកបញ្ចុះសាក្សី ត្រូវមានទោសបឋម ដែល មានបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រាមុខនេះ ដល់អតិបរមា ។

បើ មានភស្តុតាង ថា ជនណាម្នាក់ បានរក ឬ ចំណាន់ជនរក សាក្សី ឲ្យប្រយោជន៍ ខ្លួន ឬ ប្រយោជន៍ អ្នកដទៃ, ខ្លួនជនឲ្យ សំណូក ឬ ពាក្យប្ដេជ្ញាអ្វីមួយ, ជននោះ ត្រូវមានទោសបឋម ដូចគ្នាដែរ, ទោះ

បើ សេចក្ដីចំណាត់ទីនិយាយនោះ សាក្សីនោះ មិនបានសម្រេច ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៣៣៧– បើសាក្សី បានជូន សំអាងថា ខ្លួន បានធ្វើសាក្សីក្លែងនោះ ព្រោះមាន អ្នកខ្លះ កំហែងបង្ខំ ឬ កម្លាំង ខ្លួន, សាក្សីនោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ជាអប្បបរមា ដែលមានចែង ក្នុងបញ្ញត្តិនេះ; ឯអ្នក ដែលកំហែងបង្ខំ ឬ កម្លាំង នេះ ត្រូវមាន ទោស ជាអតិបរមា ។

មាត្រា ៣៣៨– ជនណា បានឃើញ ហេតុការណ៍ ជាឧក្រិដ្ឋ ឬ ជាមជ្ឈិម ឬ បានដឹង នូវអំពើល្មើស របស់គេ, ហើយមិនឲ្យការណ៍ ដល់ អាជ្ញាធរ ឬ មិនព្រមប្រាប់ ការណ៍ណា ជាចាំបាច់ ដែលខ្លួន បានដឹង ដើម្បីឲ្យបានតាន់ ឬ ឲ្យឆាប់ ពិន័យ បទល្មើស, ឲ្យឆាប់ស៊ើបគេ ឬ ចាប់ខ្លួន, វិរុទ្ធជន ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣៣៩– បទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រាខាងលើនេះ មិនត្រូវយក ទៅអនុវត្ត លើជន ដែលស្ងៀម ព្រោះខ្លួន ជាប់ជាញាតិ ជនចារ ឬ ជនអ្នកសមគំនិត ណាមួយទេ, ដែលក្នុងវិធាន នៃញាតិ នោះ ត្រូវឲ្យ ស្រប តាមជាន់ថ្នាក់ ដូចដែលបានបញ្ជាក់ ត្រង់កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៣៤០ នេះ ផង ។

មាត្រា ៣៤០– ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩២១-ន ស ចុះថ្ងៃ ២៣-០២-១៩៥៦)

ត្រូវធ្វើទោសមជ្ឈិម ដាក់ពន្ធ ជនណា ដោយចេតនា បានទទួល ខ្លួនឯង ក្តី, ឲ្យអ្នកដទៃ ទទួល ក្តី, នូវមនុស្សណាម្នាក់ ដែលខ្លួនបានដឹង ជា មនុស្សនោះ បានប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិម ។

បទបញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវអនុវត្តទៅ លើសហព័ទ្ធខ្លួន ទោះបីសហព័ទ្ធ នោះ លែងលះគ្នា ក៏ដោយ, ទៅលើបុព្វញាតិ ឬ បច្ឆាញាតិ មានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម របស់មនុស្សត្រូវចោទនេះ, ទៅលើបុព្វញាតិ ឬ បច្ឆាញាតិ មានខាន់ស្លា ឥតខាន់ស្លា, ឬ ចិញ្ចឹម នៃសហព័ទ្ធ របស់មនុស្សត្រូវចោទនេះ, ទៅលើបងប្អូនបង្កើត, បងប្អូនម្ដេ ឪពុក, បងប្អូនម្ដេ ម្ដាយ ឬ បងប្អូនចិញ្ចឹម របស់មនុស្សត្រូវចោទនេះ, ទៅលើមីង និង ក្មួយរបស់មនុស្សត្រូវចោទនេះ, ទៅលើសាច់ថ្លៃបង្កើត ឬ ក្មួយថ្លៃ របស់មនុស្សត្រូវចោទនេះ, ប្រសិនបើ មនុស្សត្រូវចោទនេះ ជាវិរុទ្ធជន ក្នុងបទល្មើស ជាមជ្ឈិម ។

ដែលហៅថា ទទួលមនុស្សទុច្ចរិត គឺទទួល លាក់បាំង មនុស្ស ឬ អត្តសញ្ញាណ របស់មនុស្សនោះ មិនឲ្យគេស្គាល់ ។

ត្រូវធ្វើទោស ដូចគ្នា ហើយមិន ត្រូវអនុលោម ទទួលស្គាល់ បន្ថយ សិទ្ធិសេរីភាព និង គំហាត់លំនៅ ដែនទៀតក៏បាន :

១– ជនណា ចូល ឬ បំណាចូល ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា, ជនណា ចេញ ឬ បំណាចេញ ពីប្រទេសកម្ពុជា ឥតមាន លិខិតឆ្លងដែន ដែល

កាផ្សាយនៅខ្មែរ បានចុះ ទិដ្ឋាការ ជាត្រឹមត្រូវ តាមមុខក្រសួងនី ក្តី ឬ អ្នកមាន សេចក្តីអនុញ្ញាត ជាត្រឹមត្រូវ ពីតាផ្សាយនៅខាងលើនេះក្តី ។

២- អ្នកណា នាំចូល ឬ បំណងនឹងនាំចូល ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នូវឈ្មោះណាម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ពោះបើឈ្មោះនោះ មានអាយុ និងកេខ ដូចម្តេចក៏ដោយ ដែលគ្មានលិខិត ដូចបានក្រោក នៅក្នុងមួយខេ ។ ប៉ុន្តែ អ្នកនេះ មិនត្រូវមាន ទោស ទេ, ប្រសិនបើ ឈ្មោះ ដែលខ្លួននាំចូលមកនោះ ត្រូវជាញាតិ ដូចកណ៌ខា ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៦១- អ្នកណា ទទួលទុក ឬ លាក់លាកសព ដែលស្លាប់ ដោយគេ សម្លាប់, ដោយគេ បំពុល ឬ ដោយគេ ធ្វើ វិហិង្សា, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ប្រសិនបើ អ្នកនេះ មិនបានត្រូវទោស ពីសមគំនិត ក្នុងបទសម្លាប់នេះទេ ។

ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដូចគ្នា, អ្នកណា លាក់ ត្រឹមតែហេតុ ដែលបណ្តាល ឲ្យស្លាប់ ដល់មនុស្ស នោះ ។

មាត្រា ៣៦២- អ្នកណា បានប្រទះឃើញ ខ្មោចមនុស្ស ហើយ មិនទៅប្តឹង ភ្នាក់ងារ, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។

មាត្រា ៣៦៣- អ្នកណា មិនប្រតិបត្តិ តាមមាត្រា៨៨ ត្រូវ

រដ្ឋប្បវេណី ដែលស្តី ជាក្រៅកែ ក្តីនៃ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ជាការបញ្ជាក់ថា អំពីមរណៈភាព ក្នុងរយៈវេលា បីថ្ងៃ, គិតពីថ្ងៃមរណៈ ឬ ពីថ្ងៃដែលខ្លួន បានប្រទះឃើញ ខ្មោចមនុស្ស, អ្នកនោះ ត្រូវមានទោស ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ខាងលើ នេះ ។

មាត្រា៣៤៤– អ្នកណា យក សេចក្តីខុស ទៅប្តឹង មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោស តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា៤៥ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, ប៉ុន្តែបើ ការថ្លែង ចាកសេចក្តីនោះ អាចបណ្តាល ឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់សម្ភារៈផង, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទី មួយ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា៣១៧ ។

មាត្រា៣៤៥– ជនណា ហែក ដោយចេតនា នូវស្លាកល័ក្ខ ដែលគេ បិទ ជាត្រឹមត្រូវហើយ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីបី ។ ប្រសិនបើ ស្លាកល័ក្ខនោះ ហែក ដោយអ្នកចំណុះមិនចុះប្រសព្វ ឬ ដោយ មិន កើតប្រយ័ត្ន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា៣៤៦– បើមានតំរួត ឆ្មាំ បានហែក, បក ស្លាកល័ក្ខ នោះ ដោយខ្លួនឯង, ឆ្មាំនោះ ត្រូវមាន ទោសដូច ខាងលើ ជា អតិបរមា ។

00222354

D99/3/3

មាត្រា៣២៧- ការយកបាត់, ការបំផ្លាញ នូវលិខិតផ្សេងៗ គ្រប់ប្រភេទ ដែលមានទុក ក្នុងឯកសារដ្ឋាន ឬ ក្នុងការិយាល័យកដការ ក្នុងព្រះរាជអាណាចក្រ ត្រូវមាន ទោសបង្ខំ ផ្ទាក់ទីតាំ, រីឯជន ដទៃ ត្រូវមានទោស ជាទម្ងន់ ជាពិសេស ទៅទៀត ប្រសិនបើ ជននោះ បាន កែបំពាក់ ឬ លួច លិខិតនោះវិញ ។

សេចក្តីប៉ុនប៉ង ក្នុងបទល្មើសនេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបាន ប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនេះ ដែរ ។

មាត្រា៣២៨- ឯកសារ ហើយនិង វត្ថុតាំងពិន្ទុ ដែលគេ ទុក ដាក់ ដោយឡែក ស្តាក់ល័ក្ត ត្រូវទុក ដូចជាលិខិត ដែលគេ ដាក់ទុក ក្នុងឯកសារដ្ឋាន ដូចដែលមានចែងហាមឃាត់ ពីការបំផ្លាញ ឬ ធ្វើឲ្យ វត្ថុតាំងនោះ បាត់ ពីកន្លែង នោះ ដែរ ។

មាត្រា ៣២៩- ជនទុក្ខណា ជាប់ ក្នុងពន្ធនាគារ ព្រោះមាន ទោស ឬ ត្រូវឃុំ ជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិម ហើយ រត់ចេញ ពីពន្ធនាគារ, ពីការដ្ឋាន ឬ ពីទីបណ្តុះឲ្យធ្វើការ, ពីក្បួន ដឹកនាំ, មនុស្សនោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចមានក្រោម ។

១- បើមនុស្សនោះ គ្មានកំហែង ក៏យ៉ាងដ៏ ល្បើបកាយោគ គ្មាន គ្រឿងសស្ត្រាវុធ, គ្មានទំលាយ ពន្ធនាគារ ទេ, មនុស្សនោះ ត្រូវមាន

ទោសគុក ពីបីខែ ទៅដល់ មួយឆ្នាំ ថែម លើទោស ដែលកំពុងរង ។

២– បើមនុស្សរត់ ឬ ចំណាប់ខ្មាំងរត់នោះ បាននាំវិហិង្សា លើរូបកាយគេ ក្តី, មានគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ក្តី, មានទំលាយ ពន្ធនាគារ ក្តី, ទោសគុក ដែលកំពុងរង ត្រូវថែម ពីមួយឆ្នាំ ទៅដល់ប្រាំឆ្នាំ ។

ទោសគុក ដែលបានថែម នោះ ត្រូវមានប្រភេទ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ឬ ជាទោសមជ្ឈិម តាមប្រភេទទោសដើម ដែលកំពុងរង ។

ប៉ុន្តែ បើ ទោសគុក ដែលកំពុងរង ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ឬ ថ្នាក់ទីបី ទៅហើយ , ជន ដែលរត់នោះ មិនបាច់ដាក់ខ្លួន ឲ្យតុលាការ ចោទប្រកាន់ ទៀតទេ ។

បើ ពន្ធិត រត់ ពីពន្ធនាគារ ខែត្រណា, ត្រូវតុលាការ ខែត្រនោះ មានសមត្ថកិច្ច ជំនុំ រឿងរត់ពីគុក នោះ , ទោះបីទោសដើម ដែល ក កំពុងទទួល នោះ ជាទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ក៏ដោយ ។

បើទៅក្រម ក្រាប្រណី ដល់មនុស្សរត់ ពីគុក ដែលកំពុងទទួល ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ផងនោះ , ទោសគុក ដែលត្រូវថែមនេះ ត្រូវស្រូបចូលទៅ ក្នុងទោសឧក្រិដ្ឋ ដែលមិនទាន់បានទទួល នោះ ។

មាត្រា ៣៥០– មនុស្សត្រូវចោទណា បានរត់ពីគុក មុនពេល ដែលតុលាការ សម្រេច ឲ្យរួចខ្លួន ពីបទចោទ , មនុស្សត្រូវចោទ នោះ

00222356

នៅតែ ត្រូវមាន ទោសគុក ដែលមាន រយៈពេល ដូចមានសរសេរ ក្នុង មាត្រា ខាងលើនេះ តាមពិរុទ្ធ របស់មនុស្ស នោះ ក្នុងកំរិតថ្នាក់ទី ១ ឬ ទី ២ ដដែល ។

មាត្រា ៣៨១– ការកំរាម ឬ ផ្ដាម, ដែលមនុស្សរត់ ពីគុក បានប្រព្រឹត្តនោះ, ត្រូវចាត់ទុកជា ជាវិហិង្សា ។

ប្រសិនបើ បានកំទេច ផង, មនុស្សរត់ ពីគុក នោះ ត្រូវមាន ទោស ពីបទរត់ ពីគុក ផង ពីបទកំទេច ផង ។ បើការកំទេច នោះ ធ្វើឱ្យមាន របួសធ្ងន់ ល្មមពួល ជាបទមជ្ឈិម ឬ ទុក្រិដ្ឋ ឬ បើអ្នកធ្វើគ្រោះ នោះ ជា អ្នកកងការ ផង មនុស្សរត់ ពីគុក នោះ ត្រូវមាន ទោស ដល់កំរិតខ្ពស់ នៃបទមជ្ឈិម ឬ បទទុក្រិដ្ឋនោះ ។

មាត្រា ៣៨២– បើមនុស្សរត់ ពីគុក នោះ មាន វត្ថុ អ្វីមួយ ដែលអាច យកទៅ វាយ គេ ឱ្យមាន របួសស្នាកស្នាម បាន, វត្ថុនោះ ត្រូវចាត់ទុកជា ជាសស្ត្រាវុធ ។

មាត្រា ៣៨៣– ដែលហៅថា ការទំលាយគុក នោះ, គឺអំពើ ដែល គន្លិត ធ្វើគុក ឱ្យខូច ឱ្យទៅ ជាច្រកចេញ បាន ក្តី, គាស់ទំលុះ ទំលាយ កំពែង ក្តី, ឬ កាច់បំបាក់ ខ្នោះឃ្នាង ដែលដាក់ ខ្លួន ក្តី ។

00222357

D99/3/3

មាត្រា ៣៨៤– ជនណា ទទួលភារៈ ធានថែរក្សា ឬ អនុរក្ស ឬ យាម ពន្ធន ហើយធ្វេសប្រហែស ឲ្យពន្ធន ម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ រត់ ពីគុក បាន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ កាលណាបើ មាន សមគំនិត ផង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិមថ្នាក់ទីបី ។

បើគ្មាន សមគំនិត រវាងអនុរក្ស និងពន្ធន ទេ, ប៉ុន្តែ មាន ភស្តុតាង ថា កាលមាន មនុស្ស រត់ ពីគុកនោះ, អនុរក្ស បានដឹងដែរ ហើយ ពុំបានចាត់ វិធានការ ណាមួយ ដើម្បីជៀសវាង ឬ ការពារ មិនឲ្យរត់ នោះ សោះ, អនុរក្សនោះ ត្រូវចាត់ទុក ជាសមគំនិត ដែរ ។

ក្នុងករណីទាំងអស់នេះ, អនុរក្ស ជាប្រធាន នេះ ត្រូវសង ប្រាក់ពិន័យ ដែលបានផ្ដន្ទា លើអ្នករត់ពីគុក ជាជំនួស អ្នករត់នោះ ទាំងអស់ ។

និងដាក់ទោសប្រាក់ លើពាហាន ពីបទធ្វេសប្រហែស ឲ្យមនុស្ស រត់ ពីគុក បាន លុះត្រាតែមាន បណ្ដឹង អំពីចៅហ្វាយនាយ របស់ពាហាន នោះ ប្ដឹងមក ផង, ប្រសិនបើ ចៅហ្វាយនាយ នោះ យល់ឃើញ ថា ទណ្ឌកម្ម ជាវិន័យ ដែលត្រូវផ្ដន្ទា លើយោធាហាន នោះ មិនទាន់ធួន ល្មម ទេ ។

មាត្រា ៣៨៥– កាលណាបើ មាន បទធ្វេសប្រហែស ឬ បទ សមគំនិត នោះ ធ្លាក់ លើមនុស្ស ច្រើននាក់ ដែលកងការ ចាត់ឲ្យ

នាំ ឬ ឲ្យយាម មនុស្ស ដែលខ្លួន បណ្ដោយ ឲ្យរត់ នោះ, មនុស្ស ទាំងអស់ នេះ ត្រូវមាន ទោស គ្រប់ៗគ្នា ហើយ ទឹងត្រូវ ឲ្យប្រមូល គ្នា សង ជនចណ្ដូ ជំនួស មនុស្ស ដែលរត់ នោះទៀត ។

មាត្រា ៣៨៦- បើ ចចោរច្រួសប្រហែស ឬ បចសមគ៌ទិក នោះ មិនអាច ចំនីរចាំ លើបុគ្គល ម្នាក់ៗ ដែលបណ្ដើរ ឬ ដែលយាម មនុស្ស ដែលរត់នោះ បានទេ, ទោស នេះ ត្រូវធ្លាក់ លើនាយ របស់ បុគ្គល ទាំងនោះ តែម្នាក់ឯង ។

មាត្រា ៣៨៧- ជនណា ទទួលមុខងារ ខាងនាំ ឬ ខាងយាម ពន្ធិត ហើយចូលរួម ដោយចេតនា ក្នុងការរត់ ពីគុក ឬ ក្នុង បំណងរត់ ពីគុក ដោយផ្ទាល់ខ្លួនក្ដី មិនផ្ទាល់ក្ដី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣៨៨- ចក់យជន ណា សូកអនុរក្ស ឲ្យព្រមសម គំនិត ទីចខ្លួន ដើម្បីធ្វើឲ្យ មនុស្ស ដែលនៅ ក្នុងគុក បានរត់ចេញ ពីគុក ដោយងាយស្រួល, ចក់យជននោះ ត្រូវមាន ទោស ប៉ុនគ្នា នឹង ទោស ដែលត្រូវអនុវត្ត លើអនុរក្ស ដែរ ។

មាត្រា ៣៥៩– ជនណា ដោយចេតនា, ទទួលលាក់ ចំពួន ឬ បន្លំ អ្នកដទៃ ឲ្យទទួលលាក់ ចំពួន នូវមនុស្ស ដែលខ្លួនបាន ដឹង ថា ជាអ្នករត់ ពីគុក, ដោយឲ្យ ចំរេក ឬ ចំពួន, ជននោះ ត្រូវ មានទោស តាមបទបញ្ញត្តិ មាត្រា ៣២០ ដែលស្តី ពីទទួល មនុស្ស ទុច្ចរិត នោះ ដែរ ។ ប៉ុន្តែ ជននោះ អាចនឹងផុត ពីការចោទប្រកាន់ បាន, ប្រសិនបើ ជននោះ ត្រូវជាញាតិសន្តាន ដូចមាន ក្នុងបទបញ្ញត្តិ ត្រង់កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ដែលចែង ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៣៦០– ជនណា មានអនុទោស ត្រូវស្ថាន កំហាត់ លំនៅ, កាលបើ បានទទួល ដំណឹង ពីដីកា ស្តីពីកំហាត់នេះ ហើយ, នៅតែចេះចូលទៅ កាន់កន្លែង ដែលហាមឃាត់ មុនផុត រយះពេ-លា ដែលដាក់កំហាត់នោះ, ដោយគ្មាន សេចក្តីអនុញ្ញាត អ្វី ជាពិសេស ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៣៦១– ជនណា បានដឹង ថា មនុស្ស ដែលមាន ទោស កំហាត់លំនៅ ចូលមក ក្នុងកន្លែង ដែលហាមឃាត់ នោះ ហើយ កំបាំង ឲ្យ ជ្រះស្នាក់ឬឲ្យអ្នកដទៃ ទទួលកំបាំង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មិនឲ្យ អនុវត្តន៍ បទបញ្ញត្តិនេះ លើជន ដែលមាន រៀបការ ក្នុង

មាត្រា ៣៤០ នេះ ។ល ។

មាត្រា ៣៦៤- មនុស្សណា មានភេទជាប្រុស អាយុ ច្រើន ជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ និង មាន អាយុ តិចជាង ហុកសិបឆ្នាំ, មានសុខពល ភាព, មានសតិជា, ល្អ, ហើយមិនបាន ការងារណាមួយ ជាប្រក្រតីសោះ និង មិនមាន សំអាងថា ខ្លួន មាន មធ្យោបាយ អ្វីមួយ ល្មមរស់នៅ សោះ, មនុស្សនោះ ត្រូវចាត់ទុក ថា ជាពាលអនាថា ហើយ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ស្ត្រី ដែលមាន លក្ខខណ្ឌ ពីអាយុ និង ពីសុខពលភាព ដូចប្រុស ខាងលើនេះ ដែរ និងត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នាបាន, លុះណាតែស្ត្រីនោះ បានដើរ សុំ ទានទេ ។

មិនត្រូវ អនុវត្ត បទបញ្ញត្តិនេះ លើជន ដែលគ្មាន ការងារ និង គ្មាន មធ្យោបាយរស់នៅ ដោយសារនិកម្មភាព តាំងបន្ទំ នោះទេ ។

ព្រះរាជក្រមលេខ ៣៦៩ ន.ស ចុះថ្ងៃ ១៣ មករា ១៩៦០ ត្រង់ កថាខណ្ឌទី ៤ ពន្យល់ថា មិនចាត់ទុក ជានិកម្មភាព តាំងបន្ទំ ទេ, ជនទាំង ឡាយណា ដែលបាន ដំណឹង និង បង្គាប់ ឲ្យទៅធ្វើការ ក្នុងសហគ្រាស ណាមួយ ដែលមានត្រាទុក ក្នុងបញ្ជី ដោយប្រកាសរួម របស់ក្រសួង ការងារ និងសង្គមកិច្ច ជាត្រឹមត្រូវហើយ មិនព្រមធ្វើការ ដោយគ្មាន

សំគាល់ទី សមហេតុសមផល សោះ ។

មាត្រា ៣៦៣– មនុស្សក្រៅតាម ក្រៅកក័ស្តុកាន ជូន គុណ-ការ ជាខ្លួន មានការអើរ ជាប្រក្រតី ដើម្បីដោះសារ ការពារខ្លួន ។

ការអើរ, ពោះបើ មិនបានធ្វើ ជាន់ខ្ពស់ ក៏ដោយចុះ ឲ្យតែមាន លក្ខខ័ណ្ឌ ច្បាស់ ថា មុខរបរ ដែលមនុស្សក្រៅតាម បានធ្វើមក នោះ គាត់ផ្តល់ ផល ឲ្យមនុស្សក្រៅតាម ចិញ្ចឹម ជីវិត បាន តាំងពីថ្ងៃ ដែលខ្លួនបានធ្វើ ហេតុមក ដល់ថ្ងៃ ដែលខ្លួន ក្រៅតាមនេះ ។

ការអើរ ក្នុងការជីវកម្ម ខុសច្បាប់, ក្នុងជំនួញ ខុសច្បាប់ ឬ ក្នុងឧស្សាហកម្ម ខុសច្បាប់ មិនទុក ជាការអើរ សំរាប់ដោះសារខ្លួន ឲ្យរួចពីបទពាលអនាថា ទេ ។

មាត្រា ៣៦៤– ដើម្បីនឹងរក យុត្តិកម្ម ឲ្យឃើញ ថា មនុស្សនោះ មាន ឬ មិនមាន មធ្យោបាយ សំរាប់រស់ ទេ, មនុស្សនោះ ត្រូវជូនសំគាល់ អំពីមុខរបរ ខ្លួន ដែលគាត់ឲ្យ ផល ល្មមចិញ្ចឹម ខ្លួន បាន ។

មុខរបរទាំងឡាយ គឺល្បែង, ល្បួងគាន, ការបួលបួម ទីនពេស្យាការ ឆ្មកដៃ, និង មុខរបរ ទាំងឡាយ ឯទៀត ដែលជារបរ ធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់សេចក្តីរៀបរយ សាធារណជន, ឬ ដល់ទំនៀមទំលាប់ ដ៏ល្អរបស់រដ្ឋ មិនទុក ជាមុខរបរ ឡើយ ។

មាត្រា ៣៦៥– ពាលអនាថា គ្មានការគក់ខ្លួន ក្នុងឆ្នាំបន្ត ត្រូវ ទោសគុក ដែលគ្រោងទុកក្នុង មាត្រា ៣៦៤ ជាអតិបរមា ។

មាត្រា ៣៦៦– ពាលអនាថា ណា ដែលគេ ចាប់ខ្លួន បានហើយ ឃើញមាន អាវុធ ដូចមាន ន័យ ក្នុងមាត្រា ១៤៦ ឬ ក៏ មាន គ្រឿងប្រដាប់ អ្វី ដែលអាច យកទៅប្រើការ សម្រាប់ចូល ក្នុង លំនៅ គេ ឬ សម្រាប់ប្រព្រឹត្ត សន្ធិប្បវេសនកម្ម, ជនពាលនោះ ត្រូវមាន ទោស ដល់អតិបរមា នៃទោសគុក ដែលមានគ្រោងទុក ក្នុងមាត្រា ៣៦៤ ហើយអាចនឹងផ្តន្ទា អនុទោស ត្រង់ហ្វូន បន្ថយសិទ្ធិ ស៊ីវិល ឬ ហាមឃាត់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ៣៦៧– ជនពាលណា ប្រើ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ក្លែង ឬ ជារបស់អ្នកដទៃ, ដើរសូមទានគេ, បំផ្លាញសង្ហារិម, អសង្ហារិម ជា កម្មសិទ្ធិ អ្នកដទៃ, ពោល ពាក្យគំរាម, ជេរ ឬ ធ្វើហិង្សា លើរូបបុគ្គល ដទៃ, ជនពាល នោះៗ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ជាក់ ទ្វេ ហើយនឹងត្រូវមាន អនុទោសត្រង់ហ្វូន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល និង ហាមឃាត់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ។ មិនតែ ប៉ុណ្ណោះសោត ជនពាលនោះ នឹងមាន ទោស ធ្ងន់ ជាងនេះ ទៅទៀត, ប្រសិនបើប្រភេទ នៃហិង្សា នោះ, ឬ គុណភាព នៃអ្នករងហិង្សា នោះ បណ្តាលឲ្យប្រើ ទោស

យាំងចូលនោះបាន ។

មាត្រា ៣៦៨- ប្រាក់ កាក់ពីផលរៀល ទៀនពេ ដែល ឃើញនៅ លើខ្លួន ជនពាល ត្រូវរឹបអូសទុក ជាបែប, ប្រសិនបើ ឃើញ ថា ជនពាលនេះ បានប្រាក់នោះ មក ដោយសុចរិត ទេ ។

មាត្រា ៣៦៩- ១- ជនណា ផ្លាស់ លំនៅ ហើយមិនប្តឹង កងការឃុំ ដែលខ្លួន លែងនៅ អំពីការផ្លាស់ លំនៅ នោះទេ, និង មិនប្តឹង កងការឃុំ ក្នុងឃុំថ្មី ដែលខ្លួន ចូលទៅនៅ នោះទេ ។

២- ជនណា ប្រើប្រាស់ មនុស្សប៉ារ៉ៈ ឥតមាន កាតកខ្លួន ក្នុងតំបន់ទេ ។

៣- ជន ណា ឲ្យ ទីកន្លែង ជ្រកអាស្រ័យ ដល់មនុស្ស មក ពីឃុំដទៃ ឬ ដល់មនុស្ស ពាលអនាថា ហើយមិនប្តឹង កងការឃុំ ឲ្យបាន ដឹង, ជននោះៗ ត្រូវមាន ទោស លហុ ។

មាត្រា ៣៦៩-ស្ទួន (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៣១-ន ស. ចុះថ្ងៃ ១៥-២ ៥៥) ជនណា ដើរសូមទានគេ ជាថា ទៅលើផ្លូវសាធារណៈ ឬ កន្លែងសាធារណៈ ឬ កន្លែងបើកឲ្យ សាធារណជន, ជននោះ ត្រូវមាន ពិរុទ្ធ ជា បានប្រព្រឹត្ត បទសូមទានគេ ។

ជនណា ជាមនុស្សពិការ ធ្វើការមិនកើត លើសពី៨០% ហើយ ដើរ សូមទានគេ ក្នុងទីណាមួយ ដូចពោលរៀបរាប់ ខាងលើ, ជននោះ នឹងត្រូវមាន ទោស ជាលហុ, ខ្លួនជននោះ ត្រូវនាំ ទៅឲ្យ គ្រួសារ, ប្រសិនបើមាន បងប្អូន ជាប់សាច់ញាតិ អាហារូបត្ថម្ភ នឹងជនពិការ នោះ, តាមន័យ ក្នុងជំពូកទី ១ មាតិកា ទី៦ គន្ថ ទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី, ហើយអាច ទទួលចិញ្ចឹម បាន, បើពុំដូច្នោះទេ, ខ្លួន មនុស្ស ពិការ នោះ ត្រូវនាំ ទៅឲ្យ គ្រឹះស្ថាន សម្រាប់ទទួល នឹង ថែរក្សា មនុស្សផក ។

បើជន ដែលគេ ចាប់ឃើញ ដើរសូមទាន ពុំមាន ភាពពិការ បណ្ដាល ឲ្យធ្វើការ មិនកើត លើសពី៨០% ទេ, ជននោះនឹងត្រូវ មាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើជន ដែលគេ ចាប់ឃើញ ដើរសូមទាន នោះជាមនុស្ស រត់ ពីគ្រឹះស្ថាន សម្រាប់ទទួល នឹងថែរក្សា ឬ ចាប់ឃើញ ដើរសូមទាន ប្រយោជន៍យកទៅទិញ ស្រាផឹក ឬ យកទៅទិញ អាភៀនជក់ នោះ, ទោះបីជនជាក់ ជាមាន ពិការ លើសពី៨០% ក៏ដោយ, ក៏ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដែរ ។

មនុស្សសូមទាន ទោះមិនមាន ពិការ លើសពី៨០% ក៏ដោយ បើ បានចូល ក្នុងផ្ទះ អ្នកដទៃ ដោយគ្មានអនុញ្ញាត ពីម្ចាស់ផ្ទះ ឬ បានតាំង

00222365

ឬ ក្លែងធ្វើ ជាមនុស្ស មានដំបៅ ឬ មានពិការ ឬ ធ្វើសូមទាន ដោយ មាន គ្នាជាពួកៗ ឬ ក៏ បានប្រើ ក្មេងអាយុ តិចជាង ដប់បីឆ្នាំ ឲ្យ ធ្វើសូមទាន នឹងត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ក្នុងករណី ពុំកងតាល, ត្រូវយក ទោស កំរិតយ៉ាងធ្ងន់ មកអនុវត្ត ជាដាច់; បើ អ្នកសូមទាន បានក្លែងខ្លួន ជាបព្វជិត ដើម្បីប្រព្រឹត្ត បទ ល្មើស នោះ ក៏ត្រូវអនុវត្ត ទោស ដូចគ្នា ដែរ ។

មាត្រា ៣៦៩-ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៣០-នស. ចុះថ្ងៃ១៨ កុម្ភៈ ១៩៥៥)

បើ ខេត្តណាគ្មាន គ្រឹះស្ថាន សម្រាប់ទទួល ថែរក្សា ទេ, សូម្បី ដែល មាន ពិការ លើស ពី ៥០% នឹងត្រូវមាន ទោសបាន, លុះតែឃើញ ធ្វើសូមទាន ជាធម្មតា ។ សូម្បីតែ:, បើគ្មានគ្រួសារ ជាប់សាច់ឈាមឧបត្ថម្ភ ឬ ទទួលបីបាច់រក្សា បាន ទេ, តាមនិងនាំ ខ្លួន ទៅប្រគល់ ដល់គ្រឹះស្ថាន សម្រាប់ទទួល បីបាច់រក្សាណា ដែលនៅជិត ជាងគេ បាន ។

មាត្រា ៣៧០- ការប្រហារ , ការវាយរួស ណា ប្រព្រឹត្តដោយ វិហិង្សា ឬ ដោយរំលោភ លើរូបកាយ អ្នករាជការ ឬ អ្នកតំណាង កម្លាំង សាធារណៈ ដែលកំពុងតែជាក់ ឲ្យប្រតិបត្តិ ច្បាប់, បទបញ្ជា, សេចក្តី សម្រេចតុលាការ, ដីកាតុលាការ (mandat de justice,), សេចក្តីបង្គាប់ ពីអាជ្ញា រដ្ឋបាល, ការប្រហារ, ការវាយរួស នោះ ឲ្យឈាន់ជាទទួលមរណកម្ម

00222366

មាត្រា ៣៨១-- ខុទ្ទកម្មណា មានបុគ្គល តែម្នាក់ ឬ ពីរនាក់ ហើយគ្មានកាន់ អាវុធទេ, ខុទ្ទកម្មនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ ប៉ុន្តែ បណ្តាខុទ្ទកម្ម តាំងពីរនាក់នេះ, បើខុទ្ទកម្ម ណា, សូម្បីតែម្នាក់, បានកាន់ អាវុធ, គឺខុទ្ទកម្ម តាំងពីរនាក់ នោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដែរ ។

មាត្រា ៣៨២- ខុទ្ទកម្មណា មានបុគ្គល ពីបីនាក់ ដល់ ម្ភៃនាក់, ហើយគ្មានកាន់ អាវុធទេ, ខុទ្ទកម្មនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ខុទ្ទកម្មនេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី វិញ, បើ ក្នុងពួកខុទ្ទកម្មនោះ មានច្រើននាក់ បានកាន់ អាវុធ ។
ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៨២ ចុះថ្ងៃទី ២០-៨-៤០ ដែលបានបញ្ចូលបទបញ្ញត្តិ មក ក្នុង មាត្រា ៣៨២ នេះ បានត្រូវផ្ទេរទៅបញ្ចូល ក្នុងក្រមតុលាការសឹកហើយ) ។

មាត្រា ៣៨៣- ខុទ្ទកម្មណា មានបុគ្គល លើស ពីម្ភៃនាក់ ឡើងទៅ ហើយគ្មានកាន់ អាវុធទេ, ខុទ្ទកម្មនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។ ខុទ្ទកម្មនេះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ វិញ, ប្រសិនបើខុទ្ទកម្ម ច្រើននាក់ មានកាន់អាវុធ ។

មាត្រា ៣៨៤- នាកាលខុទ្ទកម្ម ប្រព្រឹត្ត ជាពួក ឬ ជាកង មានកាន់ អាវុធ, តំរិះនោះ ត្រូវតាមប្រកាន់ តាមបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា

00222367

២៣០ ដែលស្ដី ពីកុប្បកម្ម វិញ ។ គាស្រ័យហេតុនោះ អ្នកដែលដល់ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ហើយមេដឹកនាំ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា៣៧៥- ដែលហៅថា អាវុធនោះ គឺគ្រឿងប្រដាប់ ដូចដែលមានសម្ដែង ក្នុងមាត្រា ១២៦ ។

ជនទាំងឡាយ ដែលត្រូវចាប់ខ្លួនបាន ពីបទឧទ្ទាមកម្ម កាន់អាវុធ ហើយ, ប៉ុន្តែ កាលបើ រកឃើញថា បណ្ដាជនទាំងនោះ មានជនខ្លះ លបបង្កប់ អាវុធ ជាប់នឹងខ្លួន, ជនដែលមាន អាវុធនោះ តែប៉ុណ្ណោះ ត្រូវមាន ទោស ពីបទចូលរួម ក្នុងឧទ្ទាមកម្ម មាន អាវុធ ។

មាត្រា៣៧៦- បើ ក្នុងវេលា ប្រព្រឹត្ត ឧទ្ទាមកម្ម, ពួកឧទ្ទាម បានធ្វើ វិហិង្សា បណ្ដាល ឲ្យមាន របួស, មានជម្ងឺ, មាន អសមត្ថភាព ក្នុងការងារ, មាន ពិការ ឬ ក៏ មានបណ្ដាលឲ្យស្លាប់ ជនណាម្នាក់, ពួកឧទ្ទាមនោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចដែលមានសម្ដែង ក្នុងមាត្រា៣១៨, ទោះ បី អ្នករងគ្រោះនោះ មានគុណភាព ដូចម្ដេច ក៏ដោយ; មិនតែប៉ុណ្ណោះ សោត បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមាន ភស្តុតាង ថាបានចូលរួម ក្នុងឧទ្ទាម-កម្ម នោះ ក៏ត្រូវចោទប្រកាន់ ជាអ្នកសមគំនិត នឹងអ្នកដែលដល់ នៃអំពើ វិហិង្សា នោះ ឬ មនុស្សឃាត នោះដែរ ។

ចំពូក ប្រាំបី

អំពីបទល្មើស លើធនធាន រាជការ សាធារណៈ

Des infractions contre lo fortune publique

មាត្រា ៣៧៧. ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៤ នស ចុះថ្ងៃ ១៧ ឧសភា ១៩៥៦)

វេលាណា មានបទល្មើស ណាមួយ ធ្វើឲ្យអន្តរាយ ដល់សម្ភារៈ របស់ នីតិបុគ្គល ជាសាធារណៈ ឬ នីតិបុគ្គល ឯកជន, ដែលរាជការ បើក ឲ្យមាន ឯកសិទ្ធិ ដោយឡែក ចំពោះមុខងារ ណាមួយ ជាប្រយោជន៍ សាធារណៈ, ក្នុងកាល បំពេញ មុខងារ នេះ, ចៅក្រម, កាល ផ្ដន្ទាទោស ដល់បទល្មើស នេះ ហើយ, ត្រូវតែបញ្ជា ដោយខានមិនបាន ឲ្យជួសជុល សេចក្ដីខូចខាត នោះ ដោយសម្រេច ឲ្យសងសោហ៊ុយ បង់ខាត, ជម្ងឺចិត្ត តាមការណ៍ ដល់នីតិបុគ្គល ដែលរងគ្រោះ នោះ ដោយមិនបាច់ នីតិបុគ្គល នេះ តាំងខ្លួន ជាភាគីស៊ីវិល ឡើយ ។

មាត្រា ៣៧៨ ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៩៤ នស ចុះថ្ងៃ ១៧-៥-៥៦)

ក្លែងរូបិយវត្ថុ គឺធ្វើប្រាក់លោហម័យ ឬធនប័ត្រ ឲ្យដូច ឬ ឲ្យប្រហែលគ្នា នឹងរូបិយវត្ថុ ដែលច្បាប់ បើកឲ្យចាយ ក្ដី, រំកេច ឬ កែប្រែ រូបិយវត្ថុ ដោយរបៀប ណាមួយ ព្រមទាំង ការក្រឡៃពណ៌ ក្ដី ។

ការក្លែង រូបិយវត្ថុ នេះ, សូម្បីតែអាការៈ ខាងក្រៅ នៃលោហៈ ឬ ធនប័ត្រ ដែលក្លែងឬដែលរំកេច នោះ, បានបង្ហាញ ហេតុ ជាក់ស្ដែង ឲ្យ

ការយកក្លែង ឬ ធ្វើកែខៃ , ក៏ត្រូវមាន ទោស ដែរ ។

មាត្រា ៣៧៩– ថ្មី (ព្រះរាជក្រម លេខ ៩៤-នស ចុះថ្ងៃ ១៧ ៤-៥៦)
នឹងត្រូវតុលាការខ្មែរ ធ្វើទោស តាមច្បាប់ខ្មែរ ការធ្វើតាម , ការក្លែង , ការធ្វើ បន្ថែម ឬ កែខៃ , នៅ ឯបរទេស, នូវរូបិយវត្ថុ ដែលមានអនុភាព ជានិត្យានុកូល ក្នុងកម្ពុជរដ្ឋ ទោះបើមិនបានបញ្ចូលមក ក្នុងដែនដីកម្ពុជា នូវរូបិយវត្ថុ ឬ ធនប័ត្រ ដែលធ្វើតាម, ដែលក្លែង ឬ ដែលកែខៃ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៣៨០– ថ្មី (ព្រះរាជក្រម លេខ៩៤ន.ស. ចុះថ្ងៃ ១៧-៤-៥៦)
ដែលហៅ រូបិយវត្ថុ មាន អនុភាព ជានិត្យានុកូល នោះ គឺរូបិយវត្ថុ ដែល បោះពុម្ព តាមបញ្ជា របស់រដ្ឋ ហើយ ដែលច្បាប់ តម្រូវឱ្យទទួលយក ជាកាតព្វកិច្ច ក្រោមការធានា របស់រដ្ឋ លើថ្លៃប្រាកដទាំងមូល , ដរាប ដល់ពេល ដែលរដ្ឋ ប្រកាសថា លែងចាយ រូបិយវត្ថុ នោះ ហើយ ។

ធនាគារ មានមុខងារ អាចបោះពុម្ព ផ្សាយ នូវរូបិយវត្ថុ ជាលោ-ហម័យ, ឯធនប័ត្រ ត្រូវ ធនាគារ ដែលមាន ឯកសិទ្ធិ អាចបោះពុម្ព, ជា អ្នកបោះ ។

មាត្រា ៣៨១– ការក្លែង រូបិយវត្ថុ ជាសាច់ប្រាក់ ឬ មាស ដែល មាន អនុភាព ជានិត្យានុកូល ក្នុងកម្ពុជរដ្ឋ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់

ទីពីរ, បើក្លែងរូបិយវត្ថុ ជាលោហធាតុដទៃ ទៀត ត្រូវមានទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣៨២– ថ្មី (ព្រះរាជក្រម លេខ ៩៤ - នស ចុះថ្ងៃ ១៣-៥-៥៦) ការក្លែង ដោយធ្វើក្រាប់, ដោយបូម ឬដោយវិធីគេ នូវរូបិយវត្ថុបរទេស ដែលមានអត្ថ ជាទីគាប់ទុកល ក្នុងប្រទេសនោះ ទីនត្រូវផ្តន្ទា ទោស ជាឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ប្រសិនបើ រូបិយវត្ថុ ក្លែង នោះ ជាធនប័ត្រ ឬ ជា រូបិយវត្ថុ ធ្វើ ពីមាស ឬ ពី ប្រាក់, ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ វិញ, បើ រូបិយវត្ថុ នោះ ធ្វើ ពីលោហធាតុ ផ្សេង ពីមាស ឬ ពីប្រាក់ ។

មាត្រា ៣៨៣ – មាត្រានេះ ព្រះរាជក្រម លេខ ៩៤ នស ចុះថ្ងៃ ១៣-៥-៥៦ បានប្រកាសលុបចោល ហើយ ឥតមាន ដាក់ ជំនួស វិញ ឡើយ ។

មាត្រា ៣៨៤ ថ្មី (ព្រះរាជក្រម លេខ ៩៤ ន. ស. ចុះថ្ងៃ ១៣-៥-៥៦) ការក្លែង ដោយធ្វើថ្មី, ដោយធ្វើក្រាប់ ឬ ដោយវិធីគេ នូវឆ្នុកាត នៃប្រាក់ គេតារ សាធារណៈ ហើយមិន ធនប័ត្រ ដែលមាន អត្ថៈ ក្នុងកម្ពុជា ទីនត្រូវផ្តន្ទា ទោស ជាឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៣៨៥ – ព្រះរាជក្រមលេខ៩៤ – ន. ស ចុះថ្ងៃទី ១៣-៥-៥៦ ប្រកាសឲ្យលុបចោល ហើយ ឥតមាន ដាក់ជំនួស វិញឡើយ ។

មាត្រា ៣៨៦– ការនាំចូល, ការបោះពុម្ពផ្សាយ, ការដាក់តាំង ក្នុងផែនដី នៃកម្ពុជរដ្ឋ នូវរូបិយវត្ថុ ក្លែង ជាលោហម័យ ឬ ជាធនប័ត្រ នោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ដូចគ្នា នឹងទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទា ពីបទក្លែង នោះដែរ ។

មាត្រា ៣៨៧– បុគ្គល ណា បានទទួល រូបិយវត្ថុ ក្លែង ជាលោហម័យ ឬ ជាធនប័ត្រ ដោយសម្គាល់ ថា ជារូបិយវត្ថុ ត្រឹមត្រូវ ដោយចិត្តជាសុចរិត ហើយ បានចាយ ដោយសុចរិត ទៀត, បុគ្គល នោះ មិនត្រូវទុក ជាអ្នករួមគំនិត ក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយ នូវរូបិយវត្ថុ ក្លែង នេះ ទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើ មាន សំអាង ថា បុគ្គល នោះ បានដឹង ថា រូបិយវត្ថុ នោះ ជារបស់ក្លែង ហើយ នៅតែ យកទៅ ចាយ ទៀត, បុគ្គល នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣៨៨– ការធ្វើ ឬ ការរក្សាទុក នូវគ្រឿងយន្ត, ឧបករណ៍ និងប្រដាប់ សំរាប់ បោះពុម្ព ឬ ឆ្លាក់ នូវរូបិយវត្ថុ ផលប័ត្រ ឬ ធនប័ត្រ ដែលក្លែងបន្លំ, អំពើ ទាំងអស់ នេះ, ត្រូវចាត់ទុក ជាចំណាន់ នឹងក្លែងបន្លំ ហើយ នឹងត្រូវផ្តន្ទា ទោស តាមបទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយ ដែលបាន សំដែង ក្នុងមាត្រា ខាងលើ បាន ។

មាត្រា ៣៨៩– ជនណា មិនព្រម ទទួល ស្គាល់ រូបិយវត្ថុ

និង ធនប័ត្រ ដែលមាន អត្ថៈ ជាទំនុកចិត្ត ក្នុងកម្ពុជារដ្ឋ, កាល បើ ប្រើបោក និង ធនប័ត្រ ទាំងនោះ ជាក្ត បរិសុទ្ធ មិនមែនក្លែង ក្លាយ ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៣៨០– សារក្លែងបន្លំ នៃម សារពើពន្ធ និង នៃម ប្រៃសនីយ៍, ការបោះពុម្ពផ្សាយ ឬ ការនាំ នៃម ទាំងនោះ ចូលមកផ្សាយ ក្នុងដែនដី កម្ពុជា, ត្រូវតុលាការ (ពាក់ពិសេស) ជំនុំជំរះ ព្រោះជាកំហុស ល្មើស ដ៏ធ្ងន់ប្រព្រឹត្តពិសេស ។ បើ ប្រើ នៃម ទាំងនោះ ដោយដឹង ច្បាស់ថា ជាក្លែងក្លែង ឬ នៃមបរិសុទ្ធ ដែលប្រើរួចហើយ ក៏ត្រូវតុលាការ បាក់ង ជំនុំជំរះ ដែរ ។ (មាត្រានេះ ពិតមែនតែ ពុំទាន់បានកែប្រែ ឬមិនទាន់បាន លុបចោល ក៏ទុកដូចជាលុបចោលដែរ ពីព្រោះតុលាការពាក់ង ត្រូវបាត់បង់ ពីដែនដីកម្ពុជា តាំងពីថ្ងៃ ២៤ សីហា ១៩៥៣ មក គឺថ្ងៃ ដែលកិច្ចការពាក់ង ផ្ទេរ សមត្ថកិច្ច តុលាការខ្មែរ ទៅប្រទេសខ្មែរ មកជូន ព្រះរាជអាណាចក្រ ខ្មែរ នោះ ។)

មាត្រា ៣៨១– បទក្លែង សញ្ញា (Marque) ដែលបោះ ក្នុង នាម នៃក្រុមរាជការសាធារណៈ ក្នុងផលប្រយោជន៍ នៃរតនាគារ របស់រដ្ឋ ត្រូវតុលាការបាក់ង ជំនុំជំរះ ។ អ្នកយក សញ្ញាបរិសុទ្ធ ទៅប្រើ មិនតាមទំនង ដែលត្រូវប្រើ ហើយបណ្តាលឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់រតនាគារ របស់រដ្ឋ ក៏ត្រូវ សាលាក្តី បាក់ង ជំនុំជំរះដែរ ។ (មាត្រានេះ ទុកដូចជាត្រូវ លុបចោល ដោយហេតុដូច ខាងលើនេះដែរ)

មាត្រា ៣៩២ – ស្ដីពីល្មើស និងបញ្ញត្តិ រាជការណ៍។ មាត្រានេះត្រូវនិរាករណ៍ ដោយឯករាជ ដោយអំណាចព្រះរាជក្រម លេខ២២៤-នស ចុះថ្ងៃទី ៩-៩-៤៦ និងលេខ ៦៦០ នស ចុះថ្ងៃ ២៩ មិថុនា ១៩៥១ ។

មាត្រា ៣៩៣- ការបំផ្លិច ឬ បំផ្លាញ ដោយចេតនា នូវ ស្មានព្យសនកម្ម, ដោយរបៀប ណាមួយ, ដល់សង្ហារិម ឬ អសង្ហារិម ជាសម្បត្តិ និងបុគ្គលសាធារណៈ, ត្រូវផ្ដន្ទាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

អំពើ ណា បណ្ដាលឲ្យខូច ដោយចេតនា នូវបរិក្ខារ នៃទឹក ជាអាហារសាធារណៈ ប្រព្រឹត្ត ដោយវិធី ណាមួយ ទោះបីមិនបានបំផ្លាញ បំពង់ ឬ ឲ្យសៅហ្មង នូវការ (Ouvrage) នោះ ក៏ដោយ, ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចបានសំដែង ខាងលើនេះ ដែរ ។

ការបំផ្លាញ បំពង់ ឬ ធ្វើឲ្យសៅហ្មង ដោយអចេតនា ព្រមទាំង អំពើធ្វេសប្រហែស និង មិនថែរក្សា នាំឲ្យខូច បរិក្ខារ នៃទឹក ជា អាហារសាធារណៈ ទាំងអស់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស លហុ ។

បើ ការបំផ្លាញនោះ បានសម្រេច ឬ បំណង នឹងឲ្យសម្រេច ដោយ យក ភ្លើង ទៅដុត, អំពើនោះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទា ទោស តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា ៤៣៧ និង ៤៣៨ ។ អតិបរមា នៃទោសមជ្ឈិម ដែលមានសំដែង ក្នុង មាត្រា ៤៣៨ ក៏ត្រូវតែយកមក ផ្ដន្ទា ដែរ ។

មាត្រា ៣៩៤ – កែ គ្រប់យ៉ាង ណា ដែលបានសង់ ឬ ដែល

00222374

បានទុកដាក់ តាមបញ្ជាប់ ឬតាមសេចក្ដីអនុញ្ញាត របស់អាជ្ញាធរ សាធារ-ណៈ ដើម្បីសេចក្ដីត្រូវការ របស់ក្រុមការសាធារណៈ ឬ របស់សមូ-ហភាព កផការ, ប៉ុន្តែទ្រព្យទាំងនេះ មិនមែន ជាទ្រព្យកផការទេ និង មិនមែនជាទ្រព្យ របស់ឯកជនទេ, តែត្រូវចាត់ទុក ជា ជាទ្រព្យរបស់ នីតិបុគ្គល សាធារណៈ ។

ព្រះសាសនបុគ្គល និង បុគ្គលវត្ត ឬ វត្ត ដែលជាក់ទង និងប្រវត្តិសាស្ត្រ ព្រមទាំងរមណីយស្ថាន ដែលកផការ បានយកបញ្ជូលហើយ ត្រូវរាប់បញ្ចូល ជាទ្រព្យ កផការ ដែរ ។

មាត្រា ៣៩៥-ការបៀតបៀត យក ផ្លូវសាធារណៈ, ការធ្វើឲ្យខូច ផ្លូវសាធារណៈ និងគ្រឿងទាំងឡាយ ទូទៅ, ដែលបណ្ដាល ឬដែលមានទំនង នឹងបណ្ដាល ឲ្យប៉ះពាល់ ដល់សម្បូរណភាព នៃផ្លូវសាធារណៈ, ដែលមានទំនងនឹងកែប្រែ បរិភាគ នៃផ្លូវសាធារណៈ, ដែលមានទំនងនឹងឲ្យវិនាស ផ្លូវសាធារណៈក្ដី, អំពើ មិនគោរព នូវបរិធានភាព ជាសាធារណៈប្រយោជន៍ ដែលកផការ កាត់តែងឡើង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ផ្លូវ, ដល់ចាំផ្លូវ, ដល់បរិវេណផ្លូវ ក្ដី, អំពើល្មើស នឹងបទបញ្ជារបស់អាជ្ញាធរ ដែលបញ្ញាត្តិ ដើម្បីឲ្យផ្លូវ បានបរិសុទ្ធ ជាការ គឺដោយ ក្ដីអំពើ ទាំងអស់នេះ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។ នាឈ បទល្មើស នេះ

00222375

D99/3/3

បានប្រព្រឹត្ត ឡើងហើយ, អាជ្ញាធរ អាចទៅពិនិត្យ អំពើល្មើស ទាំងអស់ នេះ នៅ ថ្ងៃ ណា ខែ ណា ឆ្នាំ ណា ក៏បាន ។

ប្រសិនបើ បទល្មើស នេះ ផុត អាជ្ញាយុកាល ហើយ, ចារីនៃបទ ល្មើសនេះ មិនត្រូវនាន ទោស ទេ ដូចដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១០៩ នៃក្រមនេះ, ក៏ប៉ុន្តែ ចារីនៃបទល្មើស និង អ្នកទទួលខុសត្រូវ ការស៊ីវិល អាចត្រូវទទួល ទណ្ឌកម្ម ឲ្យជួសជុល សេចក្តីខូចខាត នោះ, ឲ្យបង្វិល ដី ដែលជ្រៀតជ្រែក នោះ, ឲ្យរុះរើ ក្តាតាំងបង្ហាញ ដែលបានធ្វើ រួចហើយ ឬ ដែលកំពុងធ្វើ, ហើយនិងឲ្យសង សោហ៊ុយ និង ប្រាក់ចំណាយ ដែល កជការ យកទៅជួសជុល ផ្លូវចរ ឲ្យបាន ដូចដើមវិញ ឬ ដើម្បីនឹង រៀបចំ កន្លែងនោះ ឲ្យមាន សភាព ដូចដើមវិញ ទៀត ក៏បាន ទោះបីថ្ងៃ ដែលប្រព្រឹត្ត បទល្មើស នោះ យូរយារ ណាស់ មកហើយ ក្តី ។

បើ ការពិនិត្យ បទល្មើស នោះ បានទៅធ្វើ ក្នុងពេល ដែលចារី កំពុងតែប្រកប ការងារ មាន ចំនង់ ឲ្យខាតសខូច ឬ បណ្តាលឲ្យ សៅហ្មង ដល់សម្បូរណភាព នៃផ្លូវសាធារណៈ បរិកផ្លូវ និង បរិវេណផ្លូវ នោះ, សាលាក្តី ដែលទទួល ជំណឹង ត្រូវជំនុំជំរះ ភ្លាម កុំបង្អែរ បង្អង់ ឡើយ, ហើ និងចេញ ដីកាបង្គាប់ ដោយឯង ។ ឲ្យបញ្ឈប់ ការងារ នោះ មួយរំពេច ក៏បាន, ចុះ សេចក្តីបង្គាប់ នោះលើបណ្តឹង ដែល មាន អធិប្បាយ ក្នុងកំណត់ហេតុ ក៏បាន ចុះ សេចក្តីបង្គាប់ លើបណ្តឹង

00222376

D99/3/3

ដែលប្តឹងសុំជាក្រោយ ក៏បាន ។

សាលាក្តី ដែលត្រូវទទួល បណ្តឹង ក្នុងរឿងនេះ គឺសាលាក្តី ជា ធាទី ដែលមាន បទល្មើស នេះ ។ សាលាក្តី ត្រូវកោះជន អ្នកល្មើស នោះ យ៉ាងយូរណាស់ ត្រឹម ដប់ថ្ងៃ ។ ឯ អ្នកដែលកំណត់ហេតុ និង អ្នកជំនាញ ណាមួយ ដែលចៅក្រម បានចាត់ ក៏ត្រូវកោះ ឲ្យចូល មក ព្រមគ្នា ក្នុងថ្ងៃ នោះដែរ ។

តុលាការ អាចបង្គាប់ ឲ្យបញ្ឈប់ កិច្ចការ ទាំងនោះ ភ្លាម រហូតដល់ មាន សេចក្តីសម្រេច អំពីបទល្មើស នោះ ជាស្ថាពរ បាន ។ សេចក្តីសម្រេច នេះ ត្រូវ ប្រតិបត្តិ ក្នុងពេលជំរះ រួចភ្លាម , ឬ ក្នុងពេលឲ្យ ដំណឹង ពីសេចក្តីសម្រេច ដល់សាមីខ្លួន, ប្រសិនបើ សាលក្រម នោះ ជាសាលក្រម ដាច់ណាត់ , ទោះបីសាលក្រម នោះ នៅ ក្នុងអំណាច ឧទ្ធរណ៍ ក៏ដោយ , ហើយ រាជការ អាចប្រើ មធ្យោបាយ បង្ខិតបង្ខំ យ៉ាងណា ដើម្បីឲ្យ សាលក្រម នោះ ត្រូវគេ ទទួលប្រតិបត្តិ ភ្លាមៗ ។

មាត្រា ៣៩៦ – ស្តីពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្ត លើបទបញ្ជា ខាងគង្គា និងរុក្ខា ។

មាត្រានេះ បានត្រូវកែការ ដោយព្រះរាជក្រម លេខ ៩៧ ន. ស. ចុះថ្ងៃ ២៦ –៦– ៤៦ ។

(ចំពោះបទបញ្ជា ខាងក្រុមគង្គានិងរុក្ខា , ត្រូវមើលច្បាប់ដូចតទៅនេះ :

ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៩ ចុះថ្ងៃ ១១ - ១ - ១៩៣៧ ; ព្រះរាជក្រម លេខ ១៩៧ ន ស. ចុះថ្ងៃ ២៦-៦-៣៦ ; ផៃក្រ ចុះថ្ងៃ ២-០.៣១ ។ ព្រះរាជក្រម លេខ ៣៣៨ ន ស ចុះថ្ងៃ

00222377

D99/3/3

៩-៧-៤៩; លេខ ៩២០ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២១-៧-៤៩; លេខ ៩៥៧ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ២០-១២-៤៩ ។

ចំបញ្ហាស្តីអំពីប្រមាញ់ ត្រូវមើល ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៩២ ចុះថ្ងៃ ១៧-៣-៣៩ ព្រះរាជក្រម លេខ ៩៦២ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ៣០-១២-៤៩; ដីក្រេ ចុះថ្ងៃ ៧ ៤-២៧ ។

ចំបញ្ហាស្តីពីនេសាទ ត្រូវមើល ព្រះរាជក្រម លេខ ៨៧-នស. ចុះថ្ងៃ២៣ ៤.៩៦ ។

មាត្រា ៣៩៧- ការបង់ដោយយឺតយូរ ឥតសមហេតុ នូវប្រាក់ពន្ធ ដែលដំណាក់ពន្ធដារ ដូចជាពន្ធគារ ឬ វិភាគទាន ផ្សេងៗ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។

ការប្រកែក មិនព្រមបង់ប្រាក់នោះ ដោយឥតសមហេតុ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ បើ ការប្រកែកនេះ ធ្វើព្រមគ្នា ច្រើន នាក់លើស ពីពីរនាក់ ឡើងទៅ ដោយសន្ទិដ្ឋភាព រវាងគ្នា និងគ្នា នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ បើ ការប្រកែក នោះ ធ្វើ ដោយ ហិង្សា ឬ ដោយការរំលោភ លើរូបកាយ នោះ, ត្រូវសម្រេច តាមបទ បញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៣៧០ ដែលស្តី ពីទុច្ចរិតកម្ម វិញ ។

ដំណើរយឺតយូរ និងការប្រកែកប្រណាំង ទាំងនោះ ត្រូវទុកជាសម ហេតុនៃគ្រឹះករណី មាន ជម្ងឺ, មាន បន្ទុក គ្រួសារ ច្រើន លើសលុបពេក, មាន វិគម្មវេលា តាំងបន្ទុំ, មាន គ្រោះថ្នាក់, មាន ចាបគ្រោះ, មាន រូប ភាពដំណាំ, មាន ចោរលួច, មាន អគ្គិភ័យ, ហើយ ជាទូទៅ, មាន ហេតុ ដែលមិនមែនកើតឡើង ពីធ្មេះ នៃអ្នកជាប់ពន្ធនេ ហើយ

និង ហេតុ ដែលបណ្ដាលឲ្យខូច ដល់ទូរលេខនាគារ នេះ ។

អ្នកតំណាង អាជ្ញាសាធារណៈ ដែលមាន មុខការ ជាអ្នកពិនិត្យ ត្រួតត ដំណើរ យើនយូរ និង ការប្រកែកប្រណាំង នេះ ក្នុងកំណត់ ហេតុ ដោយខ្លួនឯង ពីគ្នា ក្រោយដែលបានដាក់ កំហិត ដល់មនុស្ស ម្នាក់ៗ នោះ ឬ ដល់ពួកក្រុម នោះ ជាមុនសិន ត្រូវតាំង បានកំណត់ រយៈពេល ដែលត្រូវចង ប្រាក់ នោះ ផង ។

កំណត់ហេតុ មួយច្បាប់ ១ ដោយខ្លួន ១ ពីគ្នា នោះ ត្រូវចុះ ហេតុ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ទាំង ដើម្បីទិញក យុត្តិកម្ម ក្នុងដំណើរយើតយូរ និង ការប្រកែកប្រណាំង នេះ ឲ្យ ។

ហៅក្រុម ត្រូវកំណត់ ចំនួន ទឹកប្រាក់ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ទៅជំពាក់ ហើយនិង ដាក់ ពិណ្ឌកម្ម ឲ្យបង់ ប្រាក់ នោះ ដោយកំណត់ រយៈពេល ដែលត្រូវដាក់ តុកបន្ទិចារ ប្រាក់ នោះ តាមមាត្រា ៣៧៧ និង តាមមាត្រា ១០ ដល់ មាត្រា១៣ ផង ។

មាត្រា ៣៩៨ – ជនណា បានចូល មក ធ្វើការ បំរើ ម្ចាស់ដែន ដី ឬ និតិបុគ្គល ខាងកិច្ចការសាធារណៈ បានទទួល ចៀវក្សរ៍ ជាថ្លៃ ការ តម្លៃសមិទ្ធិ នៃដីកា ហើយ ហើយឈប់ ធ្វើការ នោះ ដោយគ្មាន សមហេតុ, គៀស ខ្លួន បាត់, ព្រមទាំង បំបាត់ ប្រាក់ ដែលបានបើកមុន,

ហើយដែលឈ្មោះនេះ នៅជំពាក់ប្រាក់នោះនៅឡើយ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិមថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៣៩៩– (មាត្រានេះ បានដកយក ទៅបញ្ចូល ក្នុងក្រមតុលាការសឹក ត្រង់មាត្រា ២៩៧ ហើយ ។

ចំពូកប្រាំបួន
អំពីបទល្មើស និងសីលធម៌ សាធារណៈ
Des infractions contre la moralité publique

មាត្រា ៤០០- ការដាំ ឬ ជក់ កញ្ឆា ដើម្បីបរិភោគ ឬ ធ្វើជំនួញ ដំណាំកញ្ឆា នេះ ត្រូវហាមឃាត់ ។ ការប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងបញ្ញត្តិ នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោស ជាមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤០១– ជនណា ជក់ ឬ លេប, ឲ្យអ្នកដទៃ ជក់ ឬ លេប នូវកញ្ឆា ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤០២– ជនណា ផ្តល់កញ្ឆា ឬ អាភៀន ដល់មនុស្ស អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

អំពីអាភៀន, ត្រូវមើល ព្រះរាជក្រម លេខ ១០ ន.ស. ចុះថ្ងៃ ៣០-៥-៥៥ ដែលមាន នៅ ខាងចុង នៃសៀវភៅនេះ ទៀតផង ។

00222380

មាត្រា ៤០៣– ប្រើប្រាស់ ក្មេង មិនទាន់គ្រប់ការ ក្នុងផ្ទះលក់ អាហៀន ត្រូវ ទុកការដោយអនុភាព ព្រះរាជក្រមលេខ ១០–នស. ចុះថ្ងៃទី ៣០-៥-៥៥ ។

មាត្រា ៤០៤–ជនណា សំដែង អាកប្បកិរិយា ឡើត ឃើញជាក់ស្ដែង ឡូតាកស្រវឹងស្រា ក្នុងទីសាធារណៈ, ជននោះ ត្រូវមានទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤០៥– ជនណា ផ្ដល់ ឱ្យទឹកស្រវឹង ដល់អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឬ ផ្ដល់ ដល់បុគ្គល កំពុងស្រវឹង, ទោះឱ្យ ផឹក នៅទី ដែលផ្ដល់ នោះក្ដី ទោះយកទៅឱ្យ ដល់ផ្ទះក្ដី, ជននោះ ត្រូវ មានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

(អំពីទឹកស្រវឹងនេះ, ត្រូវមើលព្រះរាជប្រកាសលេខ៣៨ ចុះថ្ងៃ២៤-៤-៥០ និងព្រះរាជក្រមលេខ ១៣៥ ន.ស- ចុះថ្ងៃ ៣០-១០-៤៧) ។

មាត្រា ៤០៦– ជនណា លេងល្បែង ស៊ីសង ជាប្រាក់ នៅ ផ្លូវសាធារណៈ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

(អំពីល្បែង ស៊ីសង, មើលព្រះរាជក្រម លេខ ៥១ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី ២៦-១០-៥៥ ដែលមាន ភាគចុង សៀវភៅ នេះ ។

មាត្រា ៤០៧ ថ្មី (ព្រះរាជប្រកាសលេខ៣៦ចុះថ្ងៃ២៨-១០-៤០) ត្រូវ ផ្ដន្ទាទោស ដាក់គុក ជាបទមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ទោះមួយ ជាតិ និងពិន័យ

ជាបទមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, នូវណាមួយ ជាបី, គោះជនណា តាំងឱ្យលេង ល្បែង ស៊ីសង ជាប្រាក់ នៅទីកន្លែងណា, ដោយយក ថ្លៃ ពីអ្នកចូល ទៅលេង ក្តី, ដោយហូត ទឹកប្រាក់ ដែលលេងឈ្នះ ឬ ទឹកប្រាក់ ដែល ដាក់ធូ ក្តី, ឬ ដោយអ្នកលេង ពៃគ្នា ឲ្យ ឬ ឲ្យ ប្រាក់ ផ្តល់ខ្លួន ក្តី ។

សេចក្តី បញ្ញត្តិ នេះ ត្រូវសម្រេច លើជនណា ដែលទទួល ប្រាក់ ដាក់ ធូ ឲ្យអ្នកដទៃ ក្នុងល្បែង ស៊ីសង នេះ ក្តី, លើជនណា បង្កើត ល្បែង ភ្នាល់ ឥតអនុញ្ញាត. គីបសេក, ប្រជល់សត្វ, ចំបាប់ មនុស្ស, ល្បែងកីឡា ក្តី, លើជន ដែលពុំបាន អនុញ្ញាត ហើយ ហ៊ានរៃ ប្រាក់, ធ្វើ ឆ្នោតប្រាក់, ឆ្នោតផែ ក្តី ឬ លើជនណា ដែលគ្មាន អនុញ្ញាត ហើយ ដើរអង្គាស ប្រាក់ ឬ របស់ អ្វីមួយ ១ ដើម្បីយកទៅ ធ្វើជា ការកុសល ឬ ជាការសប្បុរស ធម៌ក្តី, លើជនណា ដែលគ្មាន សិទ្ធិ អនុញ្ញាត ជាត្រឹមត្រូវ ហើយ ទទួល ប្រាក់កំណាន់, ទទួលអំណោយ ជាប្រាក់, ជារបស់ អ្វីក្តី, ដើម្បីយកទៅ ដាក់ ក្នុងល្បែង ចាំងពួន ដែលរាជការ បានអនុញ្ញាត ឲ្យលេង ឬ ដើម្បីយកទៅចូល បុណ្យ ផ្សេង ១ ដែលរាជការ បានយល់ព្រម ថា ជាប្រយោជន៍ សាធារណៈក្តី ។

រីឯជន ទាំងឡាយ ដែលបានទទួល ទោស ត្រូវកំណត់ហើយ មិន ត្រូវអនុទោស ក្រង់ មាត្រា ៤៨ ក្នុងក្រមនេះ ចំនួន ប្រាំ ឆ្នាំ យ៉ាងតិច

00222382

ផង ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន តាមបញ្ញត្តិ ថែមទៀត ក៏បាន ហើយទាំង គំហក់ លំនៅ តាមកំណត់ ឆ្នាំ ខាងលើ នេះ ក៏បាន ។

បើ មិនកាន់តាមលេខ ហៅក្រម ទីទៃត្រាប្រហើ ទោស តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ នោះ ពុំបាន ឡើយ ។

មាត្រា ៤០៨– អ្នកម្ចាស់ផ្ទះ ឬ អ្នកកាន់កាប់ ទីកន្លែង លេង ល្បែង ហើយទាំង ការទទួលធានា រាប់លើ ក្លាស់ ដាក់ប្រាក់, អ្នក រៀបចំ ហើយទាំងទាម ព្រមទាំង ភ្នាក់ងារ ស៊ីសង ទាំងប៉ុន្មាន ត្រូវមាន ទោស ជាមួយគ្នា ដូចខាងលើ ដែរ ។

មាត្រា ៤០៩– កាលណាបើ ក្នុងក្រុម អ្នកលេងល្បែង ឬ អ្នក មើល ល្បែង នោះ, មាន មនុស្ស អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ម្នាក់ ឬ ច្រើន នាក់ នៅរួម ជាមួយ ផង នោះ, អតិបរមា នៃទោស ដែល បានគ្រាងទុកមក នោះ ត្រូវយកមក ផ្ទួន ដែរ ។

មាត្រា ៤១០– ទោះក្នុងករណី ណា ក៏ដោយ, ប្រាក់ ដែលដាក់ ក្នុងល្បែង, ប្រាក់ ដែលមាននៅ ទីដំនួន អ្នកបាក់ប៉ង់ , បង្កើតល្បែង, នៅ ទីដំនួន មេល្បែង, នៅ ទីដំនួន ភ្នាក់ងារល្បែង , នៅ ទីនពួកអ្នក ជួយ ស៊ីសង ក្នុងល្បែង, នៅ ទីដអ្នកទទួលការៈ ខាងគណនេយ្យ

ហើយទិននៅ លើខ្លួនអន្តរាគារី ត្រូវខុស ទាំងអស់, កាលបើជនទាំង នោះ មាន អាយុ លើស ពីដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ឡើងទៅ ។ ឯសម្ភារៈ និង សង្ហារិម ដែលដាក់តាំង នៅ កន្លែង សម្រាប់កំបាំង ល្បែង នោះ ក៏ ត្រូវអូសទុក ហើយវែកយក ជាទ្រព្យចែក ទាំងអស់ ។

មាត្រា ៦១១– ថ្មី (ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៦៣ ចុះថ្ងៃ ២៨.៣.១៩៥០) ជនណា មាន អាយុ ក្រោមជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ ហើយមាន ពិរុទ្ធ ជា ចាក់លេង ល្បែង នៅ ទីកន្លែង ទាំងនោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស គុក ជាបឋមឡើង ប្រាំ ទីមួយ គុណមួយ ជាប់ និង ពិន័យ ជាមធ្យម ជាក់ទី២, បើ មិនរាប់តាម ទេ និងត្រាប្រណី តាមបញ្ញត្តិ មាត្រា ក្រម ព្រហ្មទណ្ឌ ដែលបន្ធូរបន្ថយ ទោស នោះ ក៏បាន ឡើយ ។

មាត្រា ៦១២– បទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយ ដែលមានសំដែង ក្នុង មាត្រា ខាងលើ មិនត្រូវយកទៅ អនុវត្ត លើឆ្នោត ជាប្រាក់ និង ល្បែង ស៊ុសង ដែលរាជការ ខាងក្រសួង អនុញ្ញាត ឲ្យលេង ជាក្រុមគ្រួ ក្នុង ពេល មួយដង មួយកាល នោះឡើយ ។

មាត្រា ៦១៣– ថ្មី (ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៩ ចុះថ្ងៃ ១៥–១– ៣៨) បើ កាលណា ជនការ ប្រាក់ ថ្ងៃ បណ្តាក់ ចំនេញ តាមដើមកំពង់ ហើយ កម្ម

ដែលកំណត់ការ កំណត់ថ្លៃ ឲ្យ លក់ម្ហូប ដោយធ្វើ តាមកម្រៃជើងកំពង់, ដោយ បានព្រមព្រៀងគ្នា តាមច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ហើយ តែយក សារប្រាក់ ហួស ពីអត្រា (taux) ដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងព្រះរាជប្រកាស លេខ៩៩ ចុះថ្ងៃ១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៣៤ នោះ, ប្រាក់ ដែលយក ហួស តាំងប៉ុន្មាន ត្រូវ យកមក គាត់សង ការប្រាក់ តាមអត្រា ធម្មតា ដែលជំពាក់ ពេញច្បាប់, រួចពីនោះ ត្រូវយកមក គាត់សង ប្រាក់ដើម ដែលជំពាក់នេះ ទៀត ។ បើ កាត់សង បំណុល នោះ តាំងដើមទាំងការរួចស្រេចហើយ ហើយ ឃើញ ថា នៅសល់ ប្រាក់ ដែលទារ ជាការ នោះ ទៀត, ម្ចាស់ បំណុល ត្រូវសង ប្រាក់ ដែលទារ លើស នោះ វិញ ព្រមទាំងការ នៃ ប្រាក់លើស នេះ គិតតាំង ពីថ្ងៃ ដែលខ្លួន បានទទួលប្រាក់ នោះ រៀង មក ថែមទៀតផង ។

ក្នុងជំនួញ ក៏ត្រូវបញ្ញត្តិ ដូចគ្នា ដែរ, បើកាលណា គូសញ្ញា ព្រមព្រៀងគ្នា បង់ការប្រាក់ យកទៅធ្វើ ជំនួញ តែខាងម្ខាង ឬ ទាំងសងខាង ក្តី មិនត្រូវឲ្យយក ការប្រាក់ លើស ពីអត្រាមធ្យម ត្រឹមត្រូវ ទៀងទាត់ ហើយ ថែម កាត់កណ្តាល នៃអត្រា នោះ ទៀតទេ ។ អត្រាមធ្យម នឹង អត្រា ដែលអ្នក ម្ចាស់ប្រាក់ សុចរិត ធ្លាប់ ឲ្យខ្ចី ហើយយក ទៅធ្វើបន្ទា គ្រោះថ្នាក់ ដូចស្លាប ដែលឲ្យខ្ចី ប្រាក់នោះ ដែរ ។

អ្នកបង់ការ ប្រាក់ ទាំងឡាយ ដែលលើស នឹងសេចក្តី បញ្ញត្តិ

00222385

ទាំងពីរស្ថាន ដូចមានសំដែង ខាងលើនេះ ត្រូវ ពិន័យ ជា មធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ; បើមាន ស្ថាន ទុកងីចាល ផង ត្រូវផ្តន្ទា ទោសតុក ថ្នាក់ ទីពីរ ដដែល ហើយ ថែមពិន័យ ថ្នាក់ ដដែល នោះ ទៀតផង ។

កំបុំវែក្ក បទបញ្ញត្តិ នៃព្រះរាជប្រកាស លេខ ៩៩ ចុះថ្ងៃ ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៣៤ នេះ មិនត្រូវ អនុវត្ត លើធនាគារ បនិការ ឲ្យ កសិករ ទេ ។

មាត្រា ៤១៤– ជនណា មាន ទម្លាប់ ខែទទួលបញ្ចាំ ចលវត្ថុ ដោយឥតមាន អនុញ្ញាត ពីរដ្ឋការ ជាមុន ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើ អំពើ ទទួលបញ្ចាំ នេះ យក អត្រា តាមសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ឲ្យលើស ពីអត្រា ដែលច្បាប់ បានអនុញ្ញាត នោះ, ត្រូវយក ទោស ដែលមានសំដែង ក្នុងមាត្រា មុននេះ មកផ្តន្ទា ជាអតិបរមា ។

មាត្រា ៤១៥– អំពើទទួលបញ្ចាំ ចលវត្ថុ នេះ នឹងត្រូវទុក ជា ទម្លាប់បាន លុះណាតែ មាន ភស្តុតាង ថា ក្នុងរយៈវេលា មួយ ឆ្នាំ មាន មនុស្ស ច្រើន នាក់ បានមកបញ្ចាំ នឹងអ្នកទទួលបញ្ចាំ តែម្នាក់ នេះ ដែរ ។

មាត្រា ៤១៦– ជនណា ប្រព្រឹត្តល្មោភ លើទំនុកចិត្ត, ហើ

សតិទន់ខ្សោយ, លើសេចក្ដីត្រូវការ ឬ លើពាល្យ នៃអនីតិជន អាយុ តិចជាង ម្ភៃមួយ ឆ្នាំ ហើយ ញ៉ាំងអនីតិជន នោះ ឲ្យប្រគល់ ដល់ខ្លួន នូវមូលធន ឬ វត្ថុ មាន តម្លៃ ក្ដី, ឲ្យស្ម័គ្រជាក់ការ, ឲ្យចុះហត្ថលេខា ក្រោមកិច្ចសន្យាតាំងឡាយ ក្ដី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

វត្ថុ ដែលអនីតិជន បានប្រគល់ ទាំងប៉ុន្មាន, ចៅក្រម ត្រូវបង្គាប់ឲ្យប្រគល់ឲ្យ វិញ, ដោយមិនចាំបាច់ ឲ្យមាន តាំងខ្លួន ជាភាគីស៊ីវិល ទេ ។ កិច្ចសន្យា ដែលអនីតិជន ចុះហត្ថលេខា នោះ ត្រូវទុក ជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៤១៧– ជនណា បញ្ចាំ ឬ ទទួលបញ្ចាំ តតិយជន ដើម្បីឲ្យផុតលេក ការកិច្ច ណាមួយ ឬ ដើម្បីហេតុ អ្វីមួយ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ប៉ុន្តែ បទបញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវយកទៅ អនុវត្ត លើកិច្ចសន្យា ព្រមព្រៀង រវាងនិយោជក និង ឪពុកម្ដាយ នៃនិយោជិត ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ម្ភៃមួយ ឆ្នាំ នោះ ឡើយ, ប្រសិនបើ ប្រាក់ឈ្នួល ដែលបានបើក មុន នោះ មិនខ្ពស់លើស ពីថ្លៃឈ្នួល ពីរ ឆ្នាំ ទេ, ហើយ មួយវិញទៀត បើប្រាក់ជំពាក់ នោះ ពុំមានគិត ការ ផងទេ ។

មាត្រា ៤១៨– ជនណា ទិញ ឬ លក់ មនុស្ស ទោះជាភេទ អ្វីក្ដី, អាយុ ប៉ុន្មាន ក្ដី, ឬ មាន សញ្ជាតិ អ្វីក្ដី, ទោះបី ទុក សំណាប ឲ្យលោះ

វិញ ក៏ដោយ, ក៏ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទី២ ដែរ ។

ល្គឹកណាបើ មនុស្ស ដែលជាកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចសន្យា លក់ទិញ នោះ
ជាអនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ វិញ អតិបរមា នៃទោស ដែល
ក្រោនពុក នោះ ត្រូវយកមក ផ្ទួន ជាដប ។

ក្នុងករណីទាំងអស់នេះ, អនុទោស ត្រូវស្ពាន បន្ថយសិទ្ធិ ស៊ីវិល
និងហាមឃាត់លំនៅ ទីវែយកមក អនុវត្ត លើរូបជន នោះ ផងក៏បាន ។

ក្នុងបទ នេះ, ចំណាន៍ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ដែរ ។

មាត្រា ៦៥៩– ជនណា ជួញ មនុស្ស គឺជាមាន ទម្លាប់ នៃ
ទិញ ឬ ស្វែងរក មនុស្ស មកលក់, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ
ថ្នាក់ទីមួយ ។

ដែលហៅថា ទម្លាប់ នោះ គឺកាលណា មាន សំគាល់ ថា មនុស្ស
រូបដែល ម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ប្រូលហ៊ុនគ្នា ធ្វើ ជំនួញ នេះ បានទិញ,
បានរក, បានប្រមូល, បានលក់ មនុស្ស ជាច្រើន នាក់ ហើយ ។

មាត្រា ៦៦០– ជនណា ពង្រត់, លួច, ឬប្លន់ ក្មេងអនីតិជន
អាយុ តិចជាង ដប់ពីរ ឆ្នាំ ឬយក ពីកន្លែង ដែលអ្នកអាណាព្យាបាល ឬ អនុរក្ស
អនីតិជន នោះ ទុកដាក់, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

បទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវយកទៅ សម្រេច លើបុព្វញាតិ

00222388

មាន ហិង្សា , ឥត ហិង្សា , ចិញ្ចឹម នៃអនីតិជន នោះទេ , តែបើ បុព្វញាតិ នោះ អស់ អំណាចមេបា ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤២១– អំពើពង្រត់ ឬ បំណង នឹងពង្រត់ អនីតិជន អាយុ តិចជាង ម្ភៃមួយ ឆ្នាំ តែច្រើនជាង ដប់បី ឆ្នាំ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ , ប្រសិនបើ អនីតិជន នោះ រត់ តាមអ្នកពង្រត់ ដោយស្ម័គ្រចិត្ត , ក្នុងករណីនេះ , អយ្យការ នឹងចោទប្រកាន់បាន ក៏ លុះតែមាន បណ្ដឹង ពីបុគ្គល ដែលមាន អំណាច គ្រប់គ្រង តាមច្បាប់ លើអនីតិជន នោះ បានប្ដឹង ជាមុន ផង ។

ប្រសិនបើ អនីតិជន នោះ អាយុ ច្រើនជាង ដប់បី ឆ្នាំ ត្រូវ គេ ពង្រត់ ដោយគ្មាន សេចក្ដីស្ម័គ្រ ពីវា ទេ , ដោយការបោកបញ្ឆោត ឬ ដោយហិង្សា , អំពើពង្រត់ នេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៤២២– អំពើ ពង្រត់ មនុស្ស ទារក ដោយមធ្យោ-បាយ បោកបញ្ឆោត ឬ ដោយហិង្សា ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៤២២ "ស្ទួន" ព្រះរាជក្រមលេខ ៣១០ ន.ស ចុះថ្ងៃ ០០-៣-៥៤ កាលបើ មាន ចាប់មនុស្សគ្រោះ ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា៤២០ , ៤២១ វគ្គ២ និងមាត្រា៤២២នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ បានប្រព្រឹត្តឬប្រុង នឹងប្រព្រឹត្ត

ដោយប្រើមធ្យោបាយ ណា ក្ដី ក្នុងគោលបំណង ខិតបង្ខិតបង្ខំ ឲ្យធ្វើ ខ្សែកំពើ ណា មួយ ឬ ឲ្យបង់ប្រាក់ ឬ វត្ថុមានតម្លៃ ឬ ឲ្យព្រម ចុះកិច្ច សន្យា អ្វីមួយ នោះ, ចារី ទាំងឡាយ ទាំង អ្នកសមគំនិត ទាំងឡាយ ក្នុងបទមនុស្សក្រោហ ឬ ក្នុងបំណង នៃបទមនុស្សក្រោហ នេះ ត្រូវ ទោស ទ្រកិដ្ឋ ដាក់ទីថ ។

ស្ថានក្រោប្រណីទាំងឡាយ មិនអាច អនុញ្ញាត ឲ្យបាន ឡើយ កាលបើ ជនធ្វើកំពើ ទាំងនោះ ជាអនីតិជន ឬ កាលបើ បទមនុស្ស ក្រោហ នេះ បណ្ដាលឲ្យ ស្លាប់ ដល់អ្នករងគ្រោះ នោះ ។

កាលបើ បទមនុស្សក្រោហ ដែលមានចែង ក្នុងមាត្រា ៤៤៤ នៃ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ នោះ បានបង្រួម ដើម្បីប្រព្រឹត្ត ឬ បានប្រព្រឹត្ត ចំពោះ មនុស្ស គ្រប់គ្នា ក្នុងគោលបំណង ដែលមានចែង ក្នុងវគ្គទី១ ខាងលើ នេះ ចារីទាំងឡាយ ក្នុងបទមនុស្សក្រោហ នេះ ឬ ក្នុងការបំណង ត្រូវ ទទួល ទោសទ្រកិដ្ឋ ដាក់ទីពារ ។

ជនទាំងឡាយ ដែលបានយក ប្រយោជន៍ ឬ ដែលត្រូវទទួល ប្រយោជន៍ ក្នុងមនុស្សក្រោហ , ទោះបី មិនបានចូលរួម ក្នុងបទមនុស្ស ក្រោហ ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រានេះ ក៏ដោយ , ក៏ត្រូវធ្វើទោស ដូចអ្នក សមគំនិត ដែរ ។

មាត្រា ៤២៣– ការកល ស្ត្រី ដែលគេពង្រត់នោះ ពុំបានត្រូវ គេលក់ ឬ ឲ្យទៅ ជាភរិយានោះ, រំលោភនេះ ត្រូវមានទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

កាលណាបើ មាន សេវនកិច្ច ដោយកំហែងបង្ខំ ឬ មាន ការបៀតបៀន កើតទោស ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដូចមានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ៤៤២ លើ រូបស្ត្រី ដែលពង្រត់ នោះ, មុនពេល ពង្រត់ក្តី, ក្នុងពេល កំពុង ពង្រត់ ក្តី ឬ ក្រោយពេល ពង្រត់ ក្តី, អ្នកដែលដល់ ក្នុងអំពើពង្រត់ នេះ ឬ អ្នកសមគំនិត ត្រូវមាន ទោស តែមួយ ដូចគ្នា ក្នុងឱកាស ដែលបទ ល្មើស នោះ បានប្រព្រឹត្តរួចហើយ; បណ្តាទោស នៃបទល្មើស ទាំងនេះ ទោសណា ធ្ងន់ជាងគេ ត្រូវយក ទោស នោះ មកសម្រេច ។

មាត្រា ៤២៤ – (បទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយណា នៃមាត្រា ពី ៤២៤ ដល់ ៤៣៦ ដែលទាក់ទង នឹងវេស្យាការ ហើយ អាន សេចក្តីជុំ និងបទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយ ក្នុងព្រះរាជ ក្រមលេខ ៦០ – ប ក. ចុះថ្ងៃ ០៦ - ១១ - ៦០ ដែលមាននៅ ខាងចុងសៀវភៅ នេះ, បទ បញ្ញត្តិទាំងឡាយនេះ ត្រូវទុក ជាមោឃៈ) ។

ជនណា បើក បនពេស្យា ឥតអនុញ្ញាត ពីរដ្ឋការ ជាមុន, ជន នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤២៥– ត្រូវទុក ជាមេ បនពេស្យា :

១– ជនណា បានទទួល ស្ត្រីជាទាស ម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ទុកនៅ

00222391

D99/3/3

ក្នុងផ្ទះ របស់ខ្លួន ដើម្បីនឹងធ្វើ ជំនួញ នេះ ដល់ជន ដទៃ ។

២– ជនណា ចាំចារ ថ្លៃឈ្នួល ពីអតិថិជន របស់ស្ត្រីពេស្យា , ជនណា ដកយក ភាគ ពីប្រាក់ចំណូល នៃពេស្យាការ នេះ ។

មាត្រា២៤៦– កាលណាបើ ស្ត្រីផ្កាមាស ដែល នៅតែនឹង ផ្ទះណាមួយ ជាប់នៅក្តី, នៅមានកំណត់ ពេលម៉ោងក្តី ឬ ក៏ពុំនោះ សោះនេះ, កាលណាបើ ស្ត្រីផ្កាមាស នោះ មកនៅ ទីផ្ទះ នោះ ដោយ ព្រមៗគ្នា ឬ ដោយបន្តបន្ទាប់គ្នា ដែលមាន លក្ខណៈ ដូចៗគ្នា, ផ្ទះ នោះ ត្រូវទុកជា ជាផ្ទះ ផ្តល់ ស្ត្រីពេស្យា ជាធម្មតា ។

មាត្រា២៤៧– ស្ត្រីណា បានប្រគល់ ខ្លួន ទៅ ក្នុងពេស្យាការ ជាធម្មតា, ស្ត្រីនោះ ត្រូវទុក ជាស្ត្រីផ្កាមាស ។ កាលណាបើស្ត្រី នោះ គ្មានមុខរបរ គ្មានវិជ្ជាជីវៈ និង គ្មានធនធាន អ្វី ឲ្យឃើញថា គួរល្មម នឹងចិញ្ចឹម ជីវិត បានទេ នេះម្យ៉ាង, ម្យ៉ាងទៀត, កាលណាបើ ឃើញថា ស្ត្រីនោះ បានទទួល ប្រុសៗដទៃ មកនៅ ទីផ្ទះ ខ្លួន, ហើយ បណ្តាប្រុស ទាំងនោះ, គ្មានប្រុស ណាម្នាក់ ធ្វើយទទួល ជាព្រម ផ្គត់ផ្គង់ និង ចិញ្ចឹម ស្ត្រីនោះ សោះ ឬ ប្រុសនោះ គ្មានមធ្យោបាយ អ្វី គាប់ នឹងផ្គត់ផ្គង់ ចិញ្ចឹម ស្ត្រី នោះទេ, សំគាល់ទាំងពីរ នេះ ត្រូវទុក ជា ភស្តុតាង នៃរបរពេស្យា បាន ។

ជនណា មិនបានចាំពេញ លក្ខខណ្ឌ ជាញាតិលោហិត ឬ ញាតិពន្ធ នឹងស្ត្រីពេស្យា ដូចមានចែងទុក ក្នុងមាត្រា ១១៨ ដល់ ១២០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ទេ, ជននោះត្រូវទុក ជាអ្នកជាប់ នឹងស្ត្រីពេស្យា ។

មាត្រា ៤២៨ - ស្ត្រីផ្កាមាស ដែលមិនធ្វើ តាមបទបញ្ជាពេទ្យ ស្តីពីពេស្យាការ ត្រូវមាន ទោសលហុ (ព្រះរាជក្រមលេខ ១៩៤-ន.ស. ចុះថ្ងៃ ៣០-៤-៥៣ ពន្យារកម្រិតទោសលហុ ទៅ ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ វិញ). ចំពោះការប្តឹង ទោសនេះ មិនចាំបាច់សួរ ធ្វើឲ្យខកខាន អនុវត្ត លើស្ត្រីនោះ នូវបទ បញ្ជា ស្តី ពីស្ត្រី នោះ ព្យាបាល ខ្លួន តាមវិធីបង្ការរោគ នោះទេ ។

មាត្រា ៤២៩ - មេផ្ទះ នៃពេស្យាការ ណា បានទទួលទុក ក្នុង ផ្ទះ របស់ខ្លួន នូវស្ត្រីផ្កាមាស ដែលមិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ញត្តិ នៃ មាត្រា ខាងលើនេះ, មេផ្ទះនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើផ្ទះ នៃពេស្យាការ នោះ ជាផ្ទះ លួចលាក់ ទៀត, មេផ្ទះ ត្រូវ មាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ដល់អតិបរមា ។

មាត្រា ៤៣០ - ស្ត្រីផ្កាមាស ណា មានពិរុទ្ធ ជាបានហៅ អ្នក ដំណើរ នៅ លើផ្លូវសាធារណៈ ឬ នៅ ក្នុងកន្លែង ប្រជុំជន, ស្ត្រីផ្កាមាស នោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ (ព្រះរាជក្រម លេខ ០៩៤ ន.ស. ចុះថ្ងៃទី៣០.៤.៥៣ តម្លើង ទោស នេះ ទៅ ជាទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ វិញ) ។

មាត្រា ៤៣១– មេបន ពេស្យាចារណា ទទួល ស្ត្រីផ្កាមាស ជាអនីតិជន ឲ្យនៅ ក្នុងបន របស់ខ្លួន, មេបន នោះត្រូវទៅប្តឹង កាញ្ជា ក្នុងឃុំ អំពីការទទួល នេះភ្លាម ។

បើ ស្ត្រីផ្កាមាស ដែលមេបន បានទទួល នោះ មាន អាយុ តិចជាង ម្ភៃមួយ ឆ្នាំ, កាញ្ជា ក្នុងឃុំ ត្រូវឲ្យ មេបន នេះ បញ្ជូនហើយ នាំស្ត្រី នោះ ទៅប្រគល់ឲ្យ គ្រួសារ វិញ ជាកាតព្វកិច្ច, កាលបើ ស្ត្រី នោះ គ្មានគ្រួសារ ទេ ឬ គ្រួសារ នោះ មិនព្រមទទួល រាប់រក ទេ, មេបន ត្រូវយក ស្ត្រីនោះ ទៅផ្ញើ នឹងក្រុមកែ តម្រង់សីលធម៌ ឬ ផ្ញើ នឹងជន ដែលតាំងហ្វាត ចេញដីកា (ordonnance) ចាត់មក ។ ជន ដែលសាលា ចាត់មកនោះ, ត្រូវមាន ការធានា ត្រឹមត្រូវ ថា ខ្លួន មាន សីលធម៌ សមល្មម មែន ហើយ ត្រូវសន្យា ជាមល្យក ថា ខ្លួន នឹងថែ ទាំរក្សា ស្ត្រីបញ្ញើ នេះ ឲ្យបានល្អ ។

បទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយ នេះ ត្រូវយកទៅ អនុវត្ត លើស្ត្រី អនីតិភាព អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ដែលបានថ្លែង ដល់ការឃុំ ថា ខ្លួន មិនព្រមនៅ ជាពេស្យាការ ទេ នោះ បានដែរ ។

មេបន ទាំងឡាយ ដែលល្មើស នឹងកាតព្វកិច្ច នេះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

អនុលោម ·ក្រមស្តីពីបទ្ទយស័ង្ស៊ីវិល និង តំហាក់លំនៅ ការ

00222394

យកទៅផ្ដន្ទា លើមេបន តាំងនេះ ទៀត ក៏បាន ។ បើមេបននោះ ជាមេលបលាក់, ទោសនេះ ត្រូវទ្វេគុណ ឲ្យដល់អតិបរមា ។

មាត្រា ៤៣២– មេបន ណា បង្ខាំង ឬ លាក់ទុក ទីបង្ខាំង ស្ត្រីផ្កាមាស ដែលមិនព្រមទៅ ឲ្យនៅ ក្នុងបន្ទប់, មេបននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទី២, ទោះបីការ បង្ខាំងនេះ ដោយការ ហេតុជា ស្ត្រីពេស្យា នោះជំពាក់ ប្រាក់ខ្លួន ក្ដី, ដោយការ ហេតុ ដទៃទៀត ដែលកម្រៃ ឲ្យបង្ខាំង ស្ត្រីផ្កាមាស នោះ ក្ដី, ឬ ដោយមាន ហេតុ ដែល ស្ត្រីផ្កាមាស នោះ ព្រមព្រៀងដែរ ក្ដី ។

ទោះបីជំពាក់ថ្លៃ ដូម្ដេច ក៏ដោយ, ក៏មេបន នោះ មិនអាចប្ដឹង ឲ្យ ដាក់គុកបង្ខំតាម ប្រាក់ ដូចមានសំដែង ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី នោះ បានទេ ។

បើស្ត្រី ដែលមេបន បង្ខាំង នោះឬដែលមេបនបំណាច់ ជំនួញ បង្ខាំង នោះ មានអាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបីឆ្នាំ, ទោសតាំងឡាយខាងលើ នេះ ត្រូវយកមក ផ្ដន្ទា ជាអតិបរមា ។

ឯអនុទោស គ្រឿងស្លាប បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល និង តំហាត់លំនៅ គាប យកមក ផ្ដន្ទា ទៀតបាន ។

មាត្រា ៤៣៣– ជនណា ចែក ប្រាក់គ្នា ដោយបានដឹងច្បាស់ ថា ប្រាក់នេះ បានមក ពីពេស្យាការ នៃអ្នកដទៃ ឬ ជនណា ជួយ ឲ្យ

អ្នកដទៃ ធ្វើ ពេស្យាការ នៅផ្ទះសាធារណៈ, ជននោះត្រូវមានទោស មជ្ឈិមថ្នាក់ទីបី និងត្រូវមាន អនុទោស ត្រង់ស្ថានបន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល និង កំហាត់លំនៅ ទៀតផង ។

មាត្រា ៤៣៤– ជនណា មានរបរ រស់នៅ ដោយសារតែការ ជ្រើសរើស ស្ត្រីផ្កាមាស ឲ្យ បនពេស្យា, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ។

ទោសទាំងនោះ ត្រូវយកទៅ ផ្តន្ទា ដល់អភិបាល លើរូបជន ដែលជ្រើសរើស ស្ត្រីផ្កាមាស ដើម្បីបនពេស្យា ដោយលបលាក់ ។

មាត្រា ៤៣៥– ជនណា ដើរបៀត ស្ត្រី ដែលនៅ ក្នុងអនីតិភាព អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឲ្យទៅធ្វើ ជាពេស្យា, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ហើយ សប ត្រូវមាន អនុទោស ត្រង់ស្ថានបន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល និង កំហាត់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ។

បំណង ក្នុងបទល្មើស នេះ ក៏ត្រូវមានទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះដែរ ។

មាត្រា ៤៣៦– អ្នកណា ដឹកនាំ ឬ បំណង នឹងដឹកនាំ ស្ត្រី អនីតិភាព អាយុ ច្រើនជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឲ្យជាប់ចិត្ត ធ្វើ ជាស្ត្រីពេស្យា

ដោយវិហិង្សា ឬ ដោយគំរាម ក្តី, ដោយល្បិចកល ទុច្ចរិត ក្តី, ជននោះ ត្រូវ មាន ទោស ដូចមានសំដែងមក ខាងលើ នេះ ។

ទោស នេះ ត្រូវផ្ទួន ជាអតិបរមា , ប្រសិនបើ ស្ត្រី ដែលគេ នាំ ឲ្យធ្វើ ជាពេស្យា នោះ មាន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំពីរ ឆ្នាំ ។

មាត្រា ៤៣៧- អ្នកណា ជំរុញ ក្មេង ប្រុស ក្តី ស្រី ក្តី អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឲ្យលុះ ក្នុងផ្លូវអនាចារ, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៣៨- ជនណា ធ្វើ ឲ្យអ្នកដទៃ អៀនខ្មាស ព្រោះ សម្រាក់ ខ្លួនឯង ដោយចេតនា ក្តី, ព្រោះលើកអាស ដោយកាការៈ ឬ ដោយអំពើ ណាមួយ ក្តី, ជននោះ មាន ពិរុទ្ធ ជាបានធ្វើ ឲ្យអាស្រូវភាស ដល់សាធារណជន , ហើយ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ទោស នេះ ត្រូវផ្ទួន ជាអតិបរមា លើជនណា ដែលបង្ខំ ឲ្យគេ ស្រាត កណ្តាលប្រជុំជន ឬ ដែលសម្រាត ខោអាវ គេ ឲ្យនៅ អាក្រាត ក្នុង កណ្តាល ប្រជុំជន ។

មាត្រា ៤៣៩- បទអាស្រូវភាស នេះ ចាត់ទុក ជាប្រព្រឹត្ត ក្នុងទីសាធារណៈ , កាលណាបើ បទនេះ បានប្រព្រឹត្ត ក្នុងទី ចំពោះ

មុខ ជន ច្រើន នាក់ ដែលមិនស្គាល់ ផង ឬ ក៏ប្រព្រឹត្ត ក្នុងកន្លែង ណា មួយ ដែលប្រជាជន អាច មើលទៅ ឃើញ បាន ។

បទអាស្រាតកាយ នេះ ចាត់ទុក ជាសាធារណៈ ដែរ, កាលណា បើ អំពើ នេះ បានប្រព្រឹត្ត ក្នុងទីចំពោះមុខ នៃអនីតិជន អាយុ តិច ជាង ដប់បី ឆ្នាំ, ទោះបើក្មេង នោះ ស្គាល់ ជាមួយផង ក៏ដោយ ។ ប៉ុន្តែ បើ ក៏ មិនស្គាល់ ជាមួយផង ទេ, ទោស នោះ ត្រូវថ្កើន ដល់អតិបរមា ។

មាត្រា ៤៤០– ជនណា ពោល ពាក្យ អាសគ្រាម ខុសទំនៀម ទំលាប់ ក្នុងទីសាធារណៈ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស លហុ ៖ ។

មាត្រា ៤៤១– ជនណា លក់ ក្តី, ធ្វើ អន្តរប្បទានក្តី, ឲ្យ ក្តី, ឬ ជួល ក្តី, ទីទំ អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ នូវរឿង, គំនូរ, រូប, រូបថត, វត្ថុអាសគ្រាម, ឬ ដែលធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់ ទំនៀមទំលាប់, ជនណា ដែកផ្សាយ ឬ ដាក់តាំង ដល់សាធារណជន នូវរបស់ ដូចខាងលើ នេះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ជនណា ផ្សាយ ដល់សាធារណជន នូវសៀវភៅ, គំនូរ, វត្ថុ ឬ វត្ថុឯទៀតណា មួយ មានប្រភេទ ដូចខាងលើ នេះ, ដោយគ្រឿង ចំរៀងសូរស័ព្ទ ក្តី, ដោយគ្រឿង បញ្ចាំងរូប ក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសដូចគ្នា, តែប៉ុន្តែ បើ អំពើ ដែលបានពោលមក នេះ បានប្រព្រឹត្ត

ក្រោយដែលមានព្រះរាជក្រឹត្យ ហាមឃាត់ ដូចមានសម្ដែងក្នុងមាត្រា ៤៩៩ ហើយ, ជនអ្នកប្រព្រឹត្តនោះ ត្រូវមានទោស តាមបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤៩៩ នោះវិញ ។

មាត្រា ៤៤២– ជនណា ស្ទាបអង្អែល កេរ្តិ៍ខ្មាស អ្នកដទៃ ឬ បង្ខំ អ្នកដទៃ ឲ្យធ្វើ អំពើ គួរអៀនខ្មាស នេះ ដល់រូបខ្លួន វិញ, ជន នោះ ត្រូវមានពិរុទ្ធ ជាបានប្រព្រឹត្ត បទប្រទូស្ត កេរ្តិ៍ខ្មាស ។

អំពើ ប្រទូស្ត កេរ្តិ៍ខ្មាស ប្រព្រឹត្ត ដោយគ្មានហិង្សា, គ្មានឧបាយ កល ល្បិច, លើបុគ្គល អនីតិភាព អាយុ តិចជាង ដប់បីឆ្នាំ ទេ, អំពើ នោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។ បើ មាន ប្រើ ហិង្សា ឬ ឧបាយ កល ល្បិច ផង, អំពើ នោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក្នុងករណី ពីរខាងលើនេះ, អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល និង តំហាត់លំនៅ អាច យកទៅ អនុវត្ត ទៀត ក៏បាន ។

ជនណា ស្ទាបអង្អែល ខ្លួនបុគ្គល ណាម្នាក់ ដោយគម្រោង ក្រៅ ភិនន្ទជាតិ នៃបុគ្គល នេះ មិនស្ម័គ្រ ចិត្ត, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីមួយ, បើម្យ៉ាងទៀត ការស្ទាបអង្អែល នោះ ប្រព្រឹត្ត ដោយ ហិង្សា, ទើបអំពើលើស នោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស ដូចមានសំដែងក្នុង មាត្រា ៤៩៥ ខាងលើ ។

00222399

មាត្រា ៤៤៣ – ជនណា បញ្ចូល ឬ ប៉ុនប៉ង បញ្ចូល ដោយបង្ខំ ឬ ដោយគំរាម នូវអង្គជាតិ របស់ខ្លួន ទៅ ក្នុងអង្គជាតិ នៃស្ត្រី ដែល ប្រកែក មិនព្រមស្ម័គ្រ ផង, ជននោះ ត្រូវទុក ជាមាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ កំហែង រួមវេណី ដល់ពិជម្រៅ ។

បើស្ត្រីរងគ្រោះ មាន អាយុ តិចជាង ដប់បី ឆ្នាំ រីឯជន ត្រូវមាន ទោស ទុក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ ទីមួយ ។

បើ ស្ត្រី រងគ្រោះ មាន អាយុ ច្រើន ជាង ដប់បី ឆ្នាំ, រីឯជន ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ ទីបី ។

មាត្រា ៤៤៤ – បើ សេវនកិច្ច នោះ ប្រព្រឹត្ត លើស្ត្រី អនីតិកាល អាយុ តិចជាង ដប់បី ឆ្នាំ ដោយមាន សេចក្ដីស្ម័គ្រ ពីស្ត្រី នោះផង, គ្មាន ការបង្ខំ, គ្មានហិង្សា ឬ គ្មានទុច្ចរិតកល ណាមួយ ទេ នោះ, រីឯជន ត្រូវ មាន ទោស ទុក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៤៥ – ជនណា រំលោភ រួមវេណី លើបុស្ត្រី ដោយ ប្រើ ថ្នាំស្ពឹក ឬ ប្រើ ទុចករណ៍ អ្វី តាំងពួង ដែលនាំ ឲ្យបាត់ ស្មារតី ឬ បន្ទុសក្ដិ, ជននោះ ត្រូវរងទោស ដូចគ្នា នឹងទោស កំហែង រួមវេណី ដល់ទីជម្រៅ ដែរ ។

ត្រូវរងទោស ដូចគ្នាដែរ, ជនណា ទៀងលប ស្ត្រី ដែលគេ

00222400

កំពុងដេកលក់ ដើម្បីសេពសន្ថវៈ ឬ បំណាន់ សេពសន្ថវៈ ។

មាត្រា ៤៤៦– ទោសមធ្យម ខាងលើនេះ នឹងត្រូវយកទៅ ផ្ទួន ជាអតិបរមា, កាលណាបើ បទកំហែងរំលោភ នោះ ចូល ក្នុងករណី ដូចតទៅនេះ :

១– បើ ស្ត្រី ដែលត្រូវគេ កំហែងរំលោភ នោះ ជាស្ត្រីក្រមុំ ព្រហ្មចារី,

២– បើ ស្ត្រីនេះ នោះ ជាស្ត្រីថាញ្ញ ឬ នៅក្រោមអំណាច, ក្រោមការត្រួតត្រា, ការយាមល្បាត ឬ ការថែរក្សា នៃជន ដែលកំហែងរំលោភ ឬ នៃអ្នកសមគំនិត នឹងជននេះ,

៣– បើ ស្ត្រីនេះ នោះ មានជាប់ ជាញាតិលោហិត ឬ ញាតិពន្ធ នឹងជន ឬ នឹងអ្នកសមគំនិត ណាម្នាក់ ត្រឹមថ្នាក់ទីបី ជាកំណត់,

៤– បើ ស្ត្រី ដែលគេ កំហែងរំលោភ នោះ ជាប្រពន្ធ របស់គេ មានខាន់ស្លា,

៥– បើ ស្ត្រី នោះ ត្រូវជន ច្រើន នាក់ រំលោភ បន្តៗ គ្នា,

៦– បើ បទកំហែងរំលោភ នេះ មាន អ្នកសមគំនិត, អ្នកជួយ ចំនុចបំរុង ផង ។

មាត្រា ៤៤៧– បុរស និង ស្ត្រី ណា ជាប់ ជាញាតិលោហិត

ឬ ញាតិក្នុងខ្សែទាំងគ្នា ដូចមានចែង ក្នុងច្បាប់ ហើយសេចក្តីៈ ទាំងគ្នា, ប្រុស , ស្រី នោះ ត្រូវមាន កំហុស ជាសន្ធន់; បើល្មើស នេះ ត្រូវមាន ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៤៨– ត្រូវទុក ជាសន្ធន់, សេចក្តី កើតបុព្វញាតិ និងបច្ឆាញាតិ មាន ខាន់ស្លា, ឥត ខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម, កើតបុព្វញាតិ និងបច្ឆាញាតិ ខាងសហព័ន្ធ , មាន ខាន់ស្លា , ឥត ខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម, កើត បងប្អូន បង្កើត , ម្តាយលោហិត , ម្តាយ ឬ ចិញ្ចឹម, កើតមា មីង និងក្មួយ , កើតបងថ្លៃនិង ប្អូនថ្លៃ និង កើតមា មីងក្មេក និងក្មួយថ្លៃ ។

មាត្រា ៤៤៩– ប្រពន្ធ មាន ខាន់ស្លា ណា , ពោះជាថ្នាក់ខ ចុំភាសាក្តី បានរួម សេចក្តី ដោយបេកតា ជាមួយ និងប្រុស ដទៃ, ក្រៅពីប្តីខ្លួន, ក្នុងពេល ដែលខ្លួន នៅមាន អាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅឡើយ ប្រពន្ធ មាន ខាន់ស្លា នោះ ត្រូវមាន ពិរុទ្ធ ជាបានផិត, ហើយ ត្រូវ មាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។ អ្នកសមគំនិត ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ដែរ , លើកលែងតែ អ្នកសមគំនិត នេះ ជាមនុស្ស ក្រុកខ្វាល, ទើប ជន នេះ ត្រូវមាន ទោស ធ្ងន់ជាង ស្រី នោះ ឡើង ។

កាលណាបើ បុរស រួមសេចក្តី និងស្រីផិត នេះ មាន សំគាល់ ជា ខ្លួន មិនបានដឹងថា ស្រី នោះ មាន ប្តី មាន ខាន់ស្លា ទេ, ប្រុស

00222402

នោះ មិនទុក ជាសមគំនិត ក្នុងបទផិត ឡើយ ។

បទផិត ត្រូវឲ្យមាន ភស្តុតាង ណាមួយ ដូច ខាងក្រោម នេះ :

១- ពិរុទ្ធជន ទទួលសារភាព,

២- ប្រុស ឬ ស្រី បានធ្វើ លិខិតឆ្លើយឆ្លង គ្នា, ហើយ លិខិត នេះ លាតត្រដាង យ៉ាងច្បាស់ នូវការផិត នោះ,

៣- ការប្រទះឃើញ ប្រុស និងស្រី កំពុងផិត ដោយជាក់ស្ដែង មិនបាច ឲ្យមាន មន្ទិលសង្ស័យ ក្នុងសេចក្ដី នេះ ឡើយ ។

មាត្រា ៤៨០- ត្រូវទុក ជាមាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទទ្វេពន្ធភាព :

១- បុរសណា មាន អាពាហ៍ពិពាហ៍ ខាន់ស្លា ទីមួយ, មិនទាន់ ដាច់ នៅឡើយ, ហើយរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ខាន់ស្លា ទីមួយ ទៀត ។

២- ស្ត្រី ដែលមាន ខាន់ស្លា ទីមួយ ឬ ទីពីរ មិនទាន់ដាច់ នៅ ឡើយ, ហើយ រៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ទីមួយ ឬ ទីពីរ ទៀត ។

អ្នក ល្មើសនេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ក្នុងបទទ្វេពន្ធភាព នេះ, អយ្យការ អាចចោទ ដោយខ្លួនឯង ក៏ បាន, ចោទ តាមបណ្ដឹង របស់ប្ដី ឬ ប្រពន្ធ ក៏បាន ។ ក្នុងករណី ដែលអយ្យការ ចោទប្រកាន់ ប្រពន្ធ តាមបណ្ដឹង របស់ប្ដី មុន នោះ, បទ បញ្ញត្តិ ត្រង់បទផិត ដែលស្ដី ពីឈប់ក្ដី ឬ ពីបោះបង់ បណ្ដឹង ពេល ក្ដី, ដែលស្ដី ពីទោស ដែលត្រូវផ្ដន្ទា ក្ដី, មិនត្រូវយកមក អនុវត្ត ឡើយ,

00222403

ប៉ុន្តែ អយ្យការ អាចចោទប្រកាន់ ប្តី ក្រោយនេះ ពីបទសមគំនិត ក្នុងបទទ្វេពន្ធភាព បាន, ប្រសិនបើ មាន សំអាង បញ្ជាក់ ថា ប្តី ក្រោយ នេះ បានដឹង ដែរ ថា ប្តីមុន និង ប្រពន្ធ ដែលខ្លួន ការ នេះ មាន អាពាហ៍ពិពាហ៍ នឹងគ្នា មិនទាន់ ដាច់ នៅឡើយ ទេ ។

ជនទាំងឡាយ ដូចមានក្រោម នេះ ត្រូវចាប់ចោទ ពីបាទសម គំនិត ក្នុងបទទ្វេពន្ធភាព ដែរ :

ស្ត្រី ដែលការ ជាមួយ នឹងប្រុសទ្វេពន្ធ, ឪពុកម្តាយ នៃទ្វេពន្ធ, ជន អ្នកបានព្រមព្រៀង ឲ្យរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ បណ្តាលឲ្យមានទ្វេពន្ធភាព នេះ, អ្នកមហា, អ្នកបែបូរ និង សាក្សី, កាលណាបើមាន ពាក្យ ថា ជនទាំងនេះ មិនមែន ជាមិនដឹង ថា ចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ មុន នោះ នៅ មិនទាន់ ដាច់ នៅឡើយ ។

មន្ត្រី អត្រានុកូលដ្ឋាន ដែលទទួល បណ្តឹង និង ចុះ បញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ នោះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ដែរ ។

កាលបើ មន្ត្រី អត្រានុកូលដ្ឋាន ដែលចុះបញ្ជី អាពាហ៍ពិពាហ៍ នោះ បានដឹង ថា ចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ មុន របស់ប្តី ឬ ប្រពន្ធនោះ នៅ មិនទាន់ ដាច់ ទេ, មន្ត្រីនេះ មិនត្រូវមាន ទោស ពីសមគំនិត ក្នុងបទទ្វេពន្ធភាព នោះ ទេ, តែត្រូវមាន ទោស ដូចមានសម្តែង ក្នុងវគ្គទី ១ នៃ មាត្រា ២៦០ នៃក្រមនេះ វិញ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលរៀបលើកមុន នោះ នឹងទុក ជាមោឃៈ បាន លុះណាតែ មាន សំអាង លើលិខិតមរណភាព របស់សហព័ទ្ធ ដែល ការមុន ឬ មាន សំអាង លើសេចក្តីសម្រេច ជាស្ថាពរ របស់តុលាការ ដែលកាត់ ឲ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍ មុន ដាច់ស្រឡះហើយ ឬក៏មាន សំអាង លើចណ្តឹង ពីអវត្តមាន នៃសហព័ទ្ធ តាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដូចមានសម្តែង ក្នុង មាត្រា ៨៧ និង តទៅ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

សេចក្តីសម្រេច របស់តុលាការ ដែលកាត់ ពីបទ ទ្វេពន្ធភាព ត្រូវ តែនិយាយ ជាដាច់ថា ត្រូវបដិសេធចោល ឬ ត្រូវទុក អាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលគេ ធ្វើ ពីទ្វេពន្ធភាព នេះ ផង ។

មាត្រា ៤៥១ - ប្តីណា នាំ ស្ត្រី ផ្កាមាស ឬ សហាយ ទៅនៅ ក្នុងផ្ទះ ជាលំនៅ របស់ប្រពន្ធ, ទោះបីប្រពន្ធ ព្រមព្រៀងផង ក៏ដោយ, ក៏ ប្តីនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ដែរ ។ បើ ផ្ទះនោះ មាន កូន កូច ៗ នៅ ជាមួយ ដែរ, ទោស នោះ ត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមា ។

មាត្រា ៤៥២ – ប្រពន្ធទីមួយ ឬ ទីពីរ ណា បានគេចោល លំនៅ សន្ធាស, ហើយ មេឃុំ បានដាក់ កំហិត ជាទៀងទាត់ ឲ្យវិលទៅ លំនៅ សន្ធាស វិញ, ប្រពន្ធ នោះ នៅតែប្រកែក មិនព្រមវិល ទៅ នៅ វិញ ទេ, ដោយឥតហេតុ ដ៏ត្រូវ នឹងច្បាប់, ប្រពន្ធ នោះ ត្រូវមាន ទោស

00222405

មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មេឃុំ ខាងលំនៅ ដែលប្រពន្ធ នោះ ទៅ សំណាក់ ត្រូវតែដាក់ កំហិត, កាលណាបើ ប្ដីខាងនោះ បានប្ដឹង ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ សុំឲ្យដាក់ កំហិត នោះ ដល់ប្រពន្ធគេ, ដល់ម្ចាស់ផ្ទះ ឬ ដល់ញាតិគ្រួសារ ដែល ប្រពន្ធ នោះ ទៅនៅជាមួយ ។

ហេតុ ដំកូរ នឹងច្បាប់ ដែលប្រពន្ធ នោះ សាងមក ត្រូវតែក្រុម ជំនុំ មើល ដោយចរិតានុភាព; បណ្ដឹង សុំលែង គ្នា ត្រូវទុក ជាហេតុ ដំកូរ នឹង ច្បាប់ បាន ក៏ត្រឹមថ្ងៃ ប្ដឹង ដល់ថ្ងៃ មាន សេចក្ដីសម្រេច របស់តុលាការ ជាស្ថាពរ តាមទីកំរិត ។

បើប្រពន្ធ នោះ ទៅនៅ ផ្ទះ អ្នកដទៃ, អ្នក ទទួលរក្សានោះ, នោះបើ បានទទួល កំហិត ហើយ, ហើយ នៅតែរក្សា ទៀត, ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ, កាលណាបើ សេចក្ដីប្រកែក នោះ គ្មាន ហេតុអ្វី ជាយុត្តិកម្ម សោះ ។

ប្រពន្ធ និង ជន អ្នកឲ្យស្នាក់នៅ មិនអាច ត្រូវគេយកទៅ ដាក់ ឃុំឃាំង ជាបណ្ដោះអាសន្ន បាន ទេ ។

មាត្រា ៤៨៣ – បទល្មើស ដែលមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ៤៤៩ ៤៨១, និង ៤៨២, នឹងយកទៅ ចោទ បាន, លុះណាតែ មាន បណ្ដឹង ពីសហព័ទ្ធ ជាមុនសិន ។ អ្នកនោះ អាច ឈប់ប្ដឹង វិញ បាន ជា

00222406

D99/3/3

ផង ។ អ្នកនេះ អាចសុំ ឲ្យតុលាការ ដោះទណ្ឌិត នោះ ឲ្យនៅ ក្រៅឃុំ បានដែរ ។

ក្នុងបទផិត ឬ បទបោះបង់ លំនៅសន្ធវាស, កាលបើ ប្ដី សុំ ឈប់ ប្ដឹង ឬ សុំ ឲ្យប្រពន្ធ ជាទណ្ឌិត នោះ នៅ ក្រៅឃុំ, អ្នកសមគំនិត ក្នុងបទផិត នេះ ព្រមទាំង អ្នកឲ្យផ្ទះ ដល់ប្រពន្ធ ដែលរត់ នេះ នៅ ក៏ត្រូវបាន រួច ខ្លួន ដូចគ្នា ដែរ ។

មាត្រា ៤៥៤– បើក្រោយ ពីប្រពន្ធ ត្រូវទណ្ឌកម្ម មក ឬ ក្រោយ ពីប្ដី បានប្ដឹង ពីបទផិត មក, ប្ដី ត្រឡប់ មកនៅ រួមរស់ ជាមួយ នឹងប្រពន្ធ មាន ទោស ឬ ជាប់ចោទ នោះ វិញ, តាមអំណាច ប្ដី នេះ គ្មានសិទ្ធិ នឹងប្ដឹង ពីប្រពន្ធខ្លួន ពីបទផិត ទៀត ឡើយ ។

មាត្រា ៤៥៥– ជនណា ធ្វើ ឬ បំរុង នឹងធ្វើ ដោយប្រការយ៉ាង ណា ក៏ ឲ្យស្ត្រី មានផ្ទៃ រលូត កូន, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ប្រសិនបើ ការរលូត នោះ បានធ្វើ ឬ បានបំណង នឹង ធ្វើ ដោយគ្មាន ស្ម័គ្រចិត្ត ពីស្ត្រី នោះ ផង; ផ្ទុយ ទៅ វិញ, បើស្ត្រី នោះ ព្រមផង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ហើយ ស្ត្រី មានផ្ទៃ ដែលព្រម ឲ្យគេរំលូត ឬ បំណងរំលូត នោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៨៦- ស្ត្រីមានផ្ទៃណា បានប្រើវិធីរំលូត ដើម្បីរំលូតខ្លួនឯង, ស្ត្រីនោះត្រូវមានទោសមធ្យមថ្នាក់ទីមួយ ។
ទោសនេះត្រូវផ្តន្ទាជាឥកិវទោ លើជនអ្នកសមគំនិត ។

មាត្រា ៤៨៧- ក្នុងករណីដែលរំលូត ឬ ចំណង់រំលូតនេះ បណ្តាលឲ្យមានពិការជាទិដ្ឋ ឬ ឲ្យដល់នូវមរណៈ លើរូបស្ត្រីមានផ្ទៃនោះ, ជនអ្នកប្រើឧបាយរំលូតនេះ, អ្នកប្រាប់វិធីរំលូត ដល់ស្ត្រីនោះ ដោយដឹងថា ស្ត្រីនោះ មុខនឹងប្រើវិធីទាំងនោះជាមិនខាន ឬ អ្នកផ្តល់ឧបករណ៍ ឬ ថ្នាំ ដល់ស្ត្រីនោះ ដោយដឹងថា វត្ថុទាំងនោះ សម្រាប់យកទៅរំលូត, ជននោះត្រូវមានទោស, តាមករណី, ជាអ្នកដៃដល់ ឬ ជាអ្នកសមគំនិត ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ដូចមានសំដែង និង ឲ្យផ្តន្ទាទោស តាមមាត្រា ៤៩៤, ៤៩៨ និង ៥០៣ ។

មាត្រា ៤៨៨- កាលបើមានសំគាល់ថា ក្រោយពីរំលូតមក ទារកបានកើតមករស់ ហើយអាចរស់ទៅបាន, ប៉ុន្តែក៏ត្រឡប់ជាស្លាប់ទៅវិញ ព្រោះខ្វះការថែទាំ ឬ ព្រោះមធ្យោបាយណាមួយផ្សេងទៀត, អ្នកទទួលខុសត្រូវ ចំពោះការរំលូត និង មរណៈនៃទារកនោះ ត្រូវជាប់ទោស ពីបទឃាតកម្ម ។

មាត្រា ៤៥៩- ការរំលូត មិនត្រូវមាន ទោស ទេ, កាលណា ធ្វើអំពើ នេះ ជាមធ្យោបាយ ចាំបាច់ មួយ ដើម្បីស្រោចស្រង់ជីវិត ម្ដាយ ទារក នោះ ឲ្យរួច ពីគ្រោះថ្នាក់ ហើយ ក្នុងការរំលូត នោះ, មាន គ្រូពេទ្យ ទទួល ខុសត្រូវ និង មាន គុណភាព មកជួយ រំលូត ផង ព្រមទាំង បានឲ្យ ដំណឹង ដល់អាជ្ញាធរ ក្នុងឃុំ ជាមុនទៀត ។

មាត្រា ៤៦០- ទារកឃាត គឺឃាតកម្ម លើរូបទារក ដែលទើប នឹងកើត ។ អ្នកដៃដល់ និងអ្នកសមគំនិត ក្នុងបទនេះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទី២ ។ ឯម្ដាយ ទារក ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទី៣ ។

មាត្រា ៤៦១ - (ព្រះរាជក្រម លេខ ៣២៩ ន.ស ចុះថ្ងៃ១១ - ៣ - ៥២)
ជនណា មាន ការតព្វកិច្ច ត្រូវថ្លឹង អំពីកំណើត ហើយធ្វេសប្រហែស មិនបានប្ដឹង ឬ មិនព្រម ប្រតិបត្តិ តាមសេចក្ដីបញ្ញត្តិ មាត្រា ៤៩, ៥០ និង៥៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសលហុ ។

មាត្រា ៤៦២ - ជនណា បានឃើញ ទារក ទើបនឹងកើត ដែល គេ បោះបង់ចោល, ជននោះ ត្រូវតែយក ទារក នោះ ទៅប្រគល់ ដល់ មន្ត្រី អត្រានុកូលដ្ឋាន ក្នុងឃុំ ព្រមទាំង សំលៀកបំពាក់ ដែលជាប់ នឹងខ្លួនទារក ហើយនិង ឲ្យការណ៍សព្វគ្រប់ អំពីកាលៈទេសៈ, ពេល

វេលា និង ទីកន្លែង ដែលខ្លួន ប្រទះឃើញ ទារក នោះ ផង, បើពុំ ធ្វើ ដូច្នោះ ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៦៣- ជនណា យក ក្មេង អាយុ តិចជាង ប្រាំពីរ ឆ្នាំ, ទៅប្រាស ចោល ក្នុងកន្លែង ណាមួយ ឆ្ងាយ ដាច់សន្ធែង ពីលំ នៅ អ្នកស្រុក, ស្រែកហៅ មិនឮ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ បំណង ប្រាសចោល ឬ បានប្រាសចោល ក្មេង នោះ នៅទី ជិតលំនៅ អ្នកស្រុក, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី វិញ ។

មួយទៀត ជននោះ នឹងត្រូវផ្ដន្ទា អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល ព្រមទាំងដកអំណាច មេបា ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ២៦៤- កាលណា ក្មេង ដែលប្រាស នោះ មាន អាយុច្រើន ជាង ប្រាំពីរ ឆ្នាំ តែតិចជាង ដប់បី ឆ្នាំ, អ្នកយកទៅប្រាសចោល ត្រូវ មាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ, ប្រសិនបើ អំពើនោះ បានសម្រេច ហើយ ឬ មិនបានសម្រេច តាមលក្ខខណ្ឌ ទាំងឡាយ ដែល មាន លក្ខខណ្ឌ ដែលធ្វើឲ្យក្មេង នោះ មិនអាច រស់នៅ តទៅ ដោយ ខ្វះ បាយ ទឹក បាន ជាដើម ។

ជននោះ ត្រូវដក អំណាច មេបា ចេញ ទៀត ។

មាត្រា ៤២៥– ជនណា ទទួល ខុសត្រូវ លើកុមារ អាយុ តិចជាង ដប់បី ឆ្នាំ ហើយ មិនព្រមយក កុមារ នោះ មកបង្ហាញ អាជ្ញាធរ ក្តី, មកបង្ហាញ បុគ្គល ដែលមាន គុណភាព គួរទាមទារ កុមារនោះ មកមើល ក្តី, ដោយមិនអាចជូន ភស្តុតាង ថា ក្មេង នោះ បាត់ខ្លួន ដោយ ហេតុ អ្វី ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤២៦ - ជនណា មានពិរុទ្ធ ហើយបានពង្រត់ ឬ ទទួល បំពួន ទូវទារក ទើបនឹងប្រសូត ឬ ក៏ ដូរ ប្តូរ ទារក ម្នាក់ នឹងទារកម្នាក់ ទៀត, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក្នុងករណី ដែលយក ទារក ណាមួយ ទៅថ្លែង ថា ជាកូន របស់ ស្ត្រី ដែលពុំមែន ជាម្តាយ នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោស ដូចគ្នា ។

មាត្រា ៤២៧– ជនណា ធ្វើបាប ដោយចេតនា ទៅលើក្មេង អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំ ឆ្នាំ ដោយបង្អត់ អាហារ ឬ មិនឲ្យមាន ការថែទាំ ជាចាំបាច់ តាមអាយុក៏ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ជននោះ នឹងត្រូវ អនុទោស ត្រង់ស្លាន បត្តសិទ្ធិស៊ីវិល ព្រមទាំងដក អំណាចមេបា ជាដើម ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ៤២៨– ជនណា បង្ខំ អនីតិជន អាយុ តិចជាង ដប់ប្រាំបី ឆ្នាំ ឲ្យប្រព្រឹត្តការ ហក់ខឿយ ហួសកម្លាំង ឬ ក៏បង្ខំប្រើ ឲ្យយូរ ហួស កំណត់

វេលាធ្វើការ, ជននោះត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ត្រូវមានទោសដូចគ្នា, ចំពោះជនណាប្រើ អនីតិជន នោះឲ្យធ្វើការ អ្វីណា ដែលនាំឲ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ ដល់សុខភាព ឬដែលខុស នឹង ការពារ ... នៃរូបកាយ អនីតិជន នោះ ។

មាត្រា ២៦៩- ជនណា មានអំណាចមេបា លើកុមារ ដែល មាន អាយុ ល្មម រៀនសូត្រ បាន ហើយរារាំង ឬប្រកែក មិនព្រម ឲ្យកុមារ នោះ រៀនសូត្រ ជាទៀងទាត់ ដោយគ្មានហេតុ ជាសំខាន់ សោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

អាយុ ដែលល្មម រៀនសូត្រ បាន នោះគឺអាយុ ប្រាំពីរ ឆ្នាំ ។

ហេតុដែលជា សំខាន់ នោះគឺ : - កុមារនោះ មានសុខភាព មិនល្អ, - ទីលំនៅ ឆ្ងាយ ពីសាលារៀន ហួសពេក, - គ្រួសារ ទីទាល់ក្រ ខ្លាំងពេក,

មាត្រា ២៧០- ជនណា ជេរ, ប្រមាថ ឬគំរាម បុព្វញាតិ មាន ខាន់ស្លាក្ដិ, ឥតខាន់ស្លាក្ដិ ឬចិញ្ចឹមក្ដិ របស់ខ្លួន ឬ ជេរ, ប្រមាថ, គំ-រាម បុព្វញាតិ មានខាន់ស្លាក្ដិ, ឥតខាន់ស្លាក្ដិ ឬ ចិញ្ចឹមក្ដិ របស់សហ-ព័ទ្ធខ្លួន ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ជនណា ជេរ, ប្រមាថ ឬ គំរាម សហព័ទ្ធ បុព្វ របស់បុព្វញាតិ

មានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម របស់ខ្លួន, ជននោះត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក្នុងករណីទាំងអស់ នេះ តុលាការ អាចយក អនុទោស ក្រិះស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិ ស៊ីវិល មកផ្តន្ទា បានដែរ ។

អយ្យការ នឹងចោទ ពីបទ នេះបាន, លុះត្រាតែមាន បណ្តឹង ពីបុព្វញាតិ ឬ ពីសហព័ទ្ធ នៃបុព្វញាតិ ដែលរងគ្រោះ នោះ ប្តឹង ជាមុនសិន ។

អយ្យការ ត្រូវឈប់ ចោទ ទៅវិញ ភ្លាម, កាលណាបើ អ្នករងគ្រោះ នេះ សុំ ឲ្យឈប់ ចោទ, ទោះបីរឿង នោះ បានទៅការ ដល់ណា ក៏ដោយ, សូម្បីតែតុលាការ បានកាត់ទោស មនុស្សត្រូវចោទ នោះ ក៏ ដោយចុះ ក៏ចាប់ឃុំ ដែលបានចូល រឿង នេះ ត្រូវដោះ ចេញ នោះ ភ្លាម ក្នុងពេល ដែលអយ្យការ បានសុំ ឲ្យដោះ ។

មាត្រា ៤៨១ ជនណា ហ៊ានប្រព្រឹត្ត នូវអំពើហិង្សា ឬ រំលោភ លើរូបកាយ បុគ្គលណា ម្នាក់ ដែលមាន ខាន់ស្លា ក្តី, ឥតខាន់ស្លា ក្តី ចិញ្ចឹម ក្តី របស់ខ្លួន ជននោះត្រូវមាន ទោស ដូចតទៅ:

បើអំពើហិង្សា នោះ មិនបានបណ្តាល ឲ្យមាន របួស ទេ និង មិនមាន គម្រោះថ្នាក់ មក លើសុខភាព នៃអ្នករងគ្រោះ ទេ, រីឯជន នោះ ត្រូវមាន ទោសក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើអំពើហិង្សា នោះ បានបណ្តាល ឲ្យមាន របួស និង មាន គម្រោះថ្នាក់

លើសុខភាព នៃអ្នកដទៃគ្រោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ វិហិង្សា នោះ បានបណ្ដាល ឲ្យមាន ការខូចវិកលកម្ម, ឲ្យមាន ពិការ ជានិច្ច, ឲ្យស្លាប់ អវយវៈ ណាមួយ ជាស្ថាពរ, ឲ្យបាត់បង់ នូវ អវយវៈ ឬ វិញ្ញាណ ណាមួយ, ឬ ប្រសិនបើ, កាលប្រព្រឹត្ត នោះ, គ្មាន ចេតនា ធ្វើឲ្យ ស្លាប់ទេ, ប៉ុន្តែ វិហិង្សា នោះ ខ្លាំងពេក បណ្ដាលឲ្យ ស្លាប់, វិរុទ្ធជន នោះ ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីបី ។

បើ សេចក្ដីស្លាប់ បណ្ដាលមក ពីអាការ ឃោរឃៅ ខ្លាំងពេក ឬ បើ វិហិង្សា នោះ បានប្រព្រឹត្ត ក្នុងបំណង ថា ធ្វើសម្លាប់ មែន, ថ្វីបើអ្នករង អំពើ នោះ មិនស្លាប់, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីបី, តែបើ មាន សេចក្ដីគ្រាប្រណី ដូចម្ដេច ក្ដី, តុលាការ មិនអាច បន្ថយ ទោស នេះ ឲ្យចុះក្រោម អតិបរមា នៃទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ទីមួយ ដែរ ។

កាលណា វិហិង្សា នេះ បានប្រព្រឹត្ត ទៅ លើសហព័ទ្ធ ពុក មាន ទានស្លា របស់បុព្វញាតិ ខ្លួន ដែលមានទានស្លា, អកទានស្លា ឬ ចិញ្ចឹម នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ដល់អតិបរមា នៃទោស របស់ បទល្មើស ដែលមាន ប្រភេទ ដូចគ្នា ហើយ ដែលបានប្រព្រឹត្ត លើ ជន មិនមែន ជាញាតិ លោហិត ឬ ជាញាតិពន្ធ ទេ ។ បើ បទល្មើស នោះ ត្រូវផ្ដន្ទា ដល់ទោសទណ្ឌ, តែបើ គ្រាប្រណីដូចម្ដេច ក្ដី តុលាការ មិនអាច បន្ថយ ទោស នេះ ឲ្យ តិចជាង ទោសទណ្ឌ ថ្នាក់ក្រោម

បង្ហាប់នោះ ដែរ ឬ មិនឲ្យក្រោម អតិបរមា នៃទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ដែរ, ប្រសិនបើ ទោសឧក្រិដ្ឋនោះ ជាឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៧២ – ជនណា បង្ក ឬ ប៉ុនប៉ងបង្ក ឲ្យមានជម្ងឺ ដោយប្រេសាធាតុពុល នាំឲ្យខូច សុខភាព, តែមិនដល់ស្លាប់ទេ, ហើយការបេកយ ថ្នាំនោះ គឺកយ ដោយចេតនាដែរ, ឬនៈកយ ដោយរបៀប យ៉ាងណា ក៏ដោយ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ, ប្រសិនបើជនដែលធ្វើអំពើល្មើសនោះ ជាបុព្វញាតិ របស់ខ្លួន មានខាន់ស្លា ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម ឬ ជាបុព្វញាតិ មានខាន់ស្លា ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម របស់សហព័ទ្ធ ខ្លួន ។ ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ជាអតិបរមា ហើយ ត្រូវ អនុទោស ក្រប់ស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល និង តំហាត់លំនៅ ថែមទៀត ក៏បាន, ប្រសិនបើ អ្នកធ្វើអំពើ ល្មើស ឬ អ្នករងផលនេះ ជាសហព័ទ្ធ កូន មានខាន់ស្លា របស់បុព្វញាតិ ខ្លួន ដែលមានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម ។

កាលណា ថ្នាំ ដែលកយ ដោយចេតនា នោះ មានពិស ដល់ស្លាប់ តែថ្នាំ នោះ មិនបានបណ្តាល ឲ្យស្លាប់ ក៏ដោយ ក្តី ឬ បើថ្នាំ នោះ មានពិស មិនដល់ស្លាប់ ទេ, ប៉ុន្តែ វា បណ្តាល ឲ្យស្លាប់ នោះ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។ ទោសនេះ មិនអាច បន្ថយ, ដោយសារមាន សេចក្តីប្រណី, ឲ្យ តិចជាង ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ បាន

។ ១, ប្រសិនបើ អ្នកធ្វើអំពើ នោះ ជាបុព្វញាតិ មានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម របស់នារី នោះ, ជាបុព្វញាតិ មានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម របស់សហព័ទ្ធខ្លួន ឬ មិនគប់ នឹង បន្ថយ ឲ្យ កំរិតជាន់អតិបរមា នៃទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។ ១, ប្រសិនបើ អ្នកធ្វើអំពើ នោះ ជាសហព័ទ្ធចុង របស់បុព្វញាតិ ខ្លួន ដែលមានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម ។

មាត្រា ៤៧៣ - បទល្មើសទាំងឡាយ ដូចខាងលើ, បើ នារី ជា ព្យាបាលិក ប្រព្រឹត្តទៅ លើអ្នកព្យាបាល ឬ អ្នកអតីត ព្យាបាល របស់ខ្លួន, សិស្ស, សាវ័ក ប្រព្រឹត្ត ទៅ លើសាស្ត្រាចារ្យ ឬ គ្រូ របស់ខ្លួន ទៅ លើ អតីតសាស្ត្រាចារ្យ ឬ អតីតគ្រូ ដែលបានអប់រំ សីលធម៌ ឬ ចំណេះវិជ្ជា ដល់ខ្លួន, បទល្មើស នោះ ត្រូវទុកដូច ជាបទល្មើស ប្រព្រឹត្ត ទៅលើបុព្វញាតិ មានខាន់ស្លា, ឥតខាន់ស្លា ឬ ចិញ្ចឹម ដូចដែលមានចែង ក្នុង មាត្រា ៤៧០, ៤៧១ និង ៤៧២ ដែរ ។

មាត្រា ៤៧៤ - ជនណា បរិភោគ មិនព្រម ផ្គត់ផ្គង់ ញាតិ ដែល ធ្វើការ មិនកើត ដោយសារជរា ឬ ពិការ ហើយ គ្មានធនធាន, គ្មាន ស្បៀងអាហារ សម្រាប់ ទ្រទ្រង់ជីវិត, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បទបញ្ញត្តិ នេះ ត្រូវអនុវត្ត លើញាតិម្នាក់ៗ គ្រប់រូប ដែលមាន

ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ នេះ ។

ត្រូវទុក ជាញាតិ, ជនណា ដែលជាប់ ជាញាតិលោហិត ឬ ញាតិពន្ធ ដូចមាន រៀបរាប់ ក្នុងមាត្រា ៤៤៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះ ក្រមទាំងសហព័ទ្ធ ដែលមិនទាន់លែងគ្នា ផង ។

ព្រះរាជប្រកាស លេខ ១៩៧ ចុះថ្ងៃទី ៧ - ៩ - ៣៧ បន្ថែម បទបញ្ញត្តិ ដូចខាងក្រោមនេះ ។

ឈ្មោះណា ដែលមាន សាលក្រម ជំនុំជំរះ កាត់សេចក្តី ជាស្ថាពរ ហើយ ឬ ជាចំណុះ ការសន្យា ថា ឲ្យចេញថ្លៃ អាហារ ចិញ្ចឹម ប្រពន្ធ និង កូន អាយុ មិនទាន់គ្រប់ការ ឬ ញាតិលោហិត ក្នុងគ្រួសារ ដូចមានបទបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៩៣, ៣៥៦, ៤៨០, ៤៨១, ៤៨២ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ហើយ ទុក ឲ្យហួស កំណត់ ជាង បីខែ ដោយចេតនា មិនបានចេញ ថ្លៃ អាហារ ទេ, ឈ្មោះនោះ ត្រូវទុក ជាបាន បោះបង់ ចោលគ្រួសារ ហើយ ត្រូវផ្តន្ទា ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ មិនកំណត់ពេល ទេ ទៅក្រោយ ត្រូវយក ទោសគុក មក ផ្តន្ទា ជាឯកច្ឆ័ន្ទ ក្នុង វិធីបញ្ញត្តិ មាត្រា ១៥៨ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ទាំងយកអនុទោស បន្ថយសិទ្ធិបុរិស ទាំងបញ្ឈប់ មិនឲ្យធ្វើ ជាអ្នកព្យាបាល មកផ្តន្ទា លើប្រពន្ធ ឬ អ្នកណាដែលមាន ទោស ពីបោះបង់ចោលគ្រួថែមទៀត ក៏បាន ។

ឯទៅក្រោយ ដែលត្រូវសម្រេច រឿង នេះ, បើកាលណា គេឃើញ

ថា មនុស្ស ជាប់ចោទ បាន ដោះសារ ដោយខ្លួន សំអាង ត្រឹមត្រូវ ហ្មត់ចត់ គួរឲ្យជឿបាន ថា មនុស្សនោះ និយម ធ្វើ តាមសេចក្ដីបង្គាប់ នោះដែរ តែធ្វើ មិនបាន សោះ , ត្រូវតែយកសេចក្ដី ឲ្យមនុស្ស ជាប់ ចោទ រួចខ្លួន ។

មាត្រា ៤៧៥–ជនណា សម្លាប់ គោ, ក្របី, សេះ ឬ ដំរី ដោយ ចេតនា, ឥតមាន ត្រូវការធ្វើ ជាប្រយោជន៍ សោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ, ទោះបី សត្វ ទាំងនេះ ជារបស់ខ្លួន ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៧៦– ជនណា ធ្វើ ទារុណកម្ម ឬ ប្រព្រឹត្ត អំពើយង់ឃ្នង លើសត្វ ពាហនៈ ឬ ធ្វើឲ្យរបួស ដល់សត្វ ទាំងនោះ ដោយចិត្តអសប្បុរស, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ទោះបី សត្វ ទាំងនោះ ជារបស់ខ្លួន ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៧៧– ជនណា ធ្វើ ទារុណកម្ម ឬ ធ្វើ អំពើយង់ឃ្នង លើសត្វ តិរច្ឆាន សាហាវ, ចរិត្រ ដូចម្ដេច ក៏ដោយ, ក៏ ជននោះ ត្រូវ មានទោសលហុ ដែរ ។

មាតិកា ពីរ

អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្ត លើជន សាមញ្ញ

DES INFRACTIONS CONTRE LES PARTICULIERS

ជំពូក មួយ

អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្ត លើរូបកាយ ជន សាមញ្ញ

Des infractions contre la personne des particuliers

មាត្រា ២៧៨ – អំពើតំកម គឺជាពាក្យ ព្រមាន របស់ជន ណាម្នាក់ ដែលពោល ទៅ កាន់បុគ្គល ណាម្នាក់ ថា ខ្លួន សម្រេចចិត្ត នឹង ប្រព្រឹត្ត ឬ នឹង ញុំាងគេ ឲ្យប្រព្រឹត្ត នូវបទល្មើស ណាមួយ ដើម្បីឲ្យមាន ព្យសនកម្ម ដល់រូប បុគ្គល នោះ ។

បើ ពាក្យតំកម នេះ បរិហារ ដោយវាចា ក្នុងពេល ដែលអ្នកពោល នោះ ក្រេវ ក្រោធ ពេលៈ ឆាបឆេះ មួយគ្រា យ៉ាងដាក់ស្តែង ព្រោះមាន ការជជែក វែកវែង ជាមួយ នឹងអ្នកដែល ពាក្យតំកម ឬ នឹងជន ជាញាតិ នៃអ្នកដែល ពាក្យតំកម នោះ, សំដីតំកម នេះ ត្រូវទុក ជាសំដីជេរ ឬ មើលងាយ តៅវិញ ។ ការស្រ័យហេតុ នេះ, សំដី នោះ ត្រូវផ្តន្ទាទោស តាមបទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៥១១ ឬ ៣០៤ តាមការណ៍ គួរ ។

ប្រសិនបើ, ពេល ក្រោយមក, បទល្មើស ដូចដែលជន អ្នកតំកម បានពោល នោះ បានកើតមាន មែន ឬ ប្រុង នឹងកើតមាន មែន, ពាក្យតំកម នោះ គាប់ រើសយកមក ធ្វើ ជាមូលវិចារណ៍ មួយ គ្រប់គ្រាន់

សម្រាប់គេ យុត្តិកម្ម អំពើសារ ដែលខ្លួនឃុំ ផង ដែលបានពោល ពាក្យគំរាមនោះ ថា ជាបានប្រព្រឹត្ត ឬ បានបំណង នឹងប្រព្រឹត្ត បទល្មើសនោះ ក្នុងឋានៈ ជាតួការ, ជាសហការី ឬ ជាអ្នកចូល គំនិត បាន ។

ចំពោះ អំពើករណី ដែលខុស សេចក្តីគំរាម ថា ជាពាក្យជេរ ដោះមក, អំពើគំរាម នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោស យោង តាមដំណើរ ដែល ពាក្យ គំរាម នោះ ពោល ដោយវាចា ឬ ដោយអក្សរ, ទាំង យោង តាម ប្រភេទ នៃ ពាក្យគំរាម នោះ ថា នឹងប្រព្រឹត្ត បទមជ្ឈិម ឬ ទុក្ករដ្ឋ ។

មាត្រា៤៧៩- កាលណា ពាក្យគំរាម នោះ បានពោល ថា នឹងធ្វើ អំពើ អ្វីមួយ ដែលជាអំពើ គួរឲ្យផ្តន្ទា ដល់ទោសទុក្ករដ្ឋ, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើ អំពើគំរាម នោះ មាន សេចក្តី ជាអក្សរ, ជាសំបុត្រ នាមិក ឬ អនាមិក, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា៤៨០- កាលណា ពាក្យគំរាម នោះ បានពោល ថា នឹងធ្វើ អំពើ អ្វីមួយ ដែលជាអំពើ គួរឲ្យផ្តន្ទា ត្រឹម ទោសមជ្ឈិម, វិរុទ្ធជន ត្រូវ មាន ទោសលហុ ។

បើ អំពើគំរាម នោះ មានសេចក្តី ជាអក្សរ, ជាសំបុត្រនាមិក ឬ អនាមិក, វិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៨១ – បើ កាលណា អំពើគំរាម នោះ ឬបាច់ តែមាត់ទទេ ឬ មាន ចំនុច ជាអក្សរ ជាឲ្យ ជន អ្នកទទួលពាក្យ គំរាម បំពេញ នូវកាតព្វកិច្ច ណាមួយ នោះ, បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ខាងលើ នេះ មិនត្រូវ អនុវត្ត ទេ, គឺត្រូវ អនុវត្ត បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤៦៦ វិញ ។

មាត្រា ៤៨២ – ជនណា គ្មាន បានទទួល បង្គាប់ ពីអាជ្ញាធរ ជាបម្មានរូប នោះ ទិន ក្រៅ ពីករណី នៃបទល្មើស មជ្ឈិម ឬ ឧក្រិដ្ឋ ជាក់ស្តែង ទៀត, ហើយ ចាប់, ឃុំ, ខាំង ឃាត់ទុក ខ្លួនបុគ្គល ណាម្នាក់ ក្នុង ពេលវេលា មិនលើស ពីដប់ ថ្ងៃ ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ក្នុងករណី ផ្ទុយទៅវិញ, គឺថា លើស ពីដប់ ថ្ងៃ ឡើងទៅ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៤៨៣ – ជនណា ដែលបានចាប់, ឃុំ, ខាំង ឃាត់ គេទុក ហើយ ធ្វើ វិហិង្សា លើរូបកាយ គេ ទៀត ក្តី, ធ្វើ ទុក្ខបុកម្នេញ ក្តី, បង្អត់ អាហារ គេ ក្តី, ជននោះ ត្រូវផ្តន្ទា ដល់អតិបរមា នៃទោស ដែល ពោល ខាងលើនេះ ។ ប៉ុន្តែបើ វិហិង្សា ឬ ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ឬ ការ បង្អត់អាហារ នោះ បណ្តាល ឲ្យមាន គម្លោបាត ជាំខ្លួន លើរូប គន្ទិក

00222421

D99/3/3

ថែមទៀត, ចៅក្រម ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ដែលច្បាប់ ដាក់នេះវិញ ។

មាត្រា ៤៨៤– ក្នុងបទវិសណ្ឋាបនកម្ម នេះ ចៅក្រម នឹងយក អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក និង គំហាត់លំនៅ មកផ្ដន្ទា ទៀត ក៏បាន ។

មាត្រា ៤៨៥ – ប្រសិនបើ ជន អ្នកជាប់ ឬ អ្នកធ្វើ វិសណ្ឋាបនកម្ម នោះ បានកែខ្លួន ឈ្មោះ, កែខ្លួន គុណភាព, កែខ្លួន មុខងារ ឬ ប្រើ សំលៀកបំពាក់ឯកសណ្ឋាន ដែលខ្លួន គ្មានសិទ្ធិប្រើ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ទ្វេតានលើ ដល់អតិបរមា ។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោស នេះ មិនមែន ជាទ្វេបន្ទួន នាំ ឲ្យមាន ផ្ដន្ទា ទោសធ្ងន់ ទៅ ទៀត ទេ, ប្រសិនបើ អំពើនេះបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងករណីតាំងខ្លួន មាន កែខ្លួន លិខិត សាធារណៈ ឬ ប្រើ លិខិត សាធារណៈក្លែង ជាដើម ។

មាត្រា ៤៨៦ – ជនណា, កាលបានដឹង រឿង នេះ ហើយ, ក៏ឲ្យ ផ្ទះ ឥតយកឈ្នួល ដល់អ្នកនោះ ដើម្បីធ្វើ ជាកន្លែង វិសណ្ឋាបនកម្ម, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ទ្វេជាពីរ នៃវិសណ្ឋាបនកម្ម ដែរ ។

មាត្រា ៤៨៧ – (ព្រះរាជក្រមប្រកាស ចុះថ្ងៃ ០០ វិច្ឆិកា ១៩៣៧) ជនណា ធ្វើ ឲ្យអ្នកដទៃ មាន របួស , មាន ជម្ងឺ ឬ ពិការ ដល់ទៅ កាត់ខាន

00222422

ធ្វើការងារ មួយគ្រា , ដោយមិនប្រុងប្រយ័ត្ន , មិនប្រសប់ ឬ ដោយធ្វេសប្រហែស, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បើ បុព្វហេតុ នៃរបួស ឬ ពិការ ខកខាន ធ្វើការ នោះ បណ្ដាល មក ពីមិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជា ទាំងឡាយ , ជននោះ ត្រូវមាន ទោស ដូចខាងលើនេះ ជាអតិបរមា ។

កាលណាបើ មានបណ្ដាល ឲ្យពិការ ជានិច្ច, ឲ្យស្លាប់ កាយ គ្រឿង ណាមួយ ជានិច្ចក្ដី, ដូច ភ្នែក , ត្រចៀក, ច្រមុះ, អណ្ដាត, កាយ ជាដើម, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីពីរ ។ បើ បុព្វហេតុ នៃគ្រោះថ្នាក់ នោះ បណ្ដាលមក ពីមិនប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ជា ផង, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈឹម ថ្នាក់ទីពីរ ជាអតិបរមា ។

(ព្រះរាជប្រកាសលេខ ០៣៩ ចុះថ្ងៃ ០០ វិច្ឆិកា ០៩៣៦) កាលណាបើ របួស ឬ ពិការ ខកខាន ធ្វើ ការ នោះ, បណ្ដាល មក ពីការ បើក បរ រថយន្ត , តុលាការ និងកាត់ សេចក្ដី ឲ្យដកហូត ច្បាប់ ដែល ឲ្យ អំណាច បើកបរ រថយន្ត នោះ ទុក ក្នុងកំណត់ មិនឲ្យលើស ពីបី ឆ្នាំ បានទៀត, ក្រៅ អំពីទោស ដែលបានបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា នេះ មក ត្រូវ ឲ្យ កត់ត្រា សេចក្ដី ដែលដកហូត យ៉ាងដូច្នេះ ក្នុងបញ្ជី ថ្កោល ទោស ទៀតផង ។

អ្នកបើក រថយន្ត ណា, បានទទួល ដំណឹង អំពីសេចក្ដី សម្រេច

បើសិនការ ផ្ដល់ ឬ អំពើអាក្រក់ របស់ឪពុកម្ដាយ សំរាប់ទទួល ក្ដីឲ្យផលប្រយោជន៍ សំបុត្រ អនុញ្ញាត ឲ្យ បើកបរ នោះ ហើយ, តាម ហាម ទៅបើកបរ ដោយខ្លួន ទៀត ឬ បំពាក់ ទីទីសុំ សំបុត្រអនុញ្ញាត បើកបរ មួយ ថ្មី ទៀត ដោយបន្លំ ពាក្យសុំ ក្លែងក្លាយ, អ្នកបើកបរ នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៨៨– ជនណា គ្មាន សញ្ញាបត្រ ដែលអនុញ្ញាត ឲ្យ ធ្វើ ពេទ្យ ឬ ធ្វើ ធ្មេញ ហើយ ធ្វើ ឬ បំណាច់ធ្វើ នូវសល្យកម្ម លើរូប បុគ្គល ណាម្នាក់, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៨៩– សល្យកម្ម គឺការ កាត់, ពាក់, ឬ វាន់ក្រពេញ នៃមនុស្ស ឬ វាន់ក្រពេញ នៃសាច់ក្ដី, កន្សោមក្ដី វាន់ខួរក្បាល ឬ វាន់ លិង្គក្ដី ។ ការផ្ដាច់ ឬ ហ្វូ: ក្នុងព្រៃ គឺទុក ជាសល្យកម្ម ដែរ ។

មាត្រា ៤៩០– បើសល្យកម្ម ឬ ពិការៈ នៃសល្យកម្ម នោះ ផលបណ្ដាល ឲ្យស្លាប់, ទោសនៃអំពើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ដូចគ្នា នឹងទោស នៃមនុស្សឃាត ឥតចេតនា ប្រព្រឹត្ត ដោយមិនប្រុងប្រយ័ត្ន តាមបទ បញ្ញត្តិ នោះ ដែរ ។

មាត្រា ៤៩១– បើ សល្យកម្ម នោះ បណ្ដាល ឲ្យពិការ ជាចិត្ត,

កុលាការ ត្រូវយកទោស ដែលមានបញ្ញត្តិ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌ ខាងចុង នៃ មាត្រា ២៨៧ មកផ្ដន្ទា ។

បើសល្យកម្ម បណ្ដាល ឲ្យមាន ខ្វិន ឬ បណ្ដាល ឲ្យខកខាន ធ្វើ ការងារ លើសពីមួយខែ ។ល, កុលាការ ត្រូវយក ទោស ដែល មានបញ្ញត្តិ ត្រង់កថាខ័ណ្ឌ ទី ២ នៃមាត្រា ២៨៧ មកផ្ដន្ទាវិញ ។

មាត្រា ៤៩២– ជនណា គ្មានសេចក្ដីអនុញ្ញាត តាមបទបញ្ញត្តិ លោះ ហើយ លក់, ធ្វើអនុប្បទាន ឬ ឲ្យ ថ្នាំ លាយ ដោយគ្រឿងពុល ណាមួយ ដើម្បីឲ្យ គេ យកទៅ ប្រើប្រាស់ នៃ ពេទ្យ, ជននោះ ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៤៩៣– អ្នក ណាមួយ លក់, ដាក់លក់, ធ្វើអនុប្បទាន នូវភេសជ្ជៈ ឬ ចំណីអាហារ ដែលខ្លួន បានដឹង ថា គ្រឿងនោះ មិនឲ្យសុខ, ឬ គ្រឿង ស្អុយ រលួយ ឬ គ្រឿង បំផ្លាញ ដល់សុខភាព, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៩៤– អ្នកណា បង្កហេតុ ដោយចេតនា ឲ្យគេ មានជម្ងឺ ឬ ឲ្យគេ ធ្វើការ មិនកើត អស់ កំណត់ កាល ដោយដាក់ ថ្នាំ បំផ្លាញ សុខភាព គេ តែមិនដល់ស្លាប់ ។ល, ទោះបីដាក់ដោយរបៀប ណាក៏

00222425

ដោយ, អ្នកនោះ ក៏ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទី២ ដែរ ។

កាលណាបើ ថ្នាំនោះ បណ្តាល ឲ្យសរីរកិច្ច ទាំងមូល ឬ ការខ្វះ ពិការ ជាដាច់, ឲ្យស្លាប់ អវៈយវៈ ណាមួយ ជាស្ថាពរ, ឲ្យមាន កាយវិកលកម្ម ឲ្យបាត់បង់ អវៈយវៈ ណាមួយ ឬ វិញ្ញាណ ណាមួយ, ឲ្យវិកល ស្មារតី, ឲ្យលលា, ឲ្យក្រឡុក ខួរក្បាល ជាស្ថាពរ, ឲ្យស្ត្រី មានផ្ទៃ រលូត កូន, វិរុទ្ធជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ២៩៥– វិហិង្សា ធ្វើ ដោយចេតនា លើរូប អ្នកដទៃ ត្រូវផ្ដន្ទា ទោស ។ ប៉ុន្តែ ចំនួន នៃទោស នេះ ត្រូវ ទៅ តាមកម្មវិបាក នៃអំពើ នោះ ដែលធ្វើ ឲ្យខូច សុខភាព នៃអ្នករងគ្រោះ ហើយ មិនត្រូវ ទៅ តាមបំណងល្មើស, កាលប្រព្រឹត្ត នោះ, មាន ប្រើ អាវុធ ឬ គ្មាន ប្រើ អាវុធ ។

ត្រូវទុក ជាមាន ប្រើ អាវុធ, គ្រាណា ដែលវិហិង្សា នោះ បាន ប្រព្រឹត្ត ដោយមាន ប្រើ វត្ថុ ណាមួយ សម្រាប់វាយ ឬ សម្រាប់ធ្វើ ឲ្យសៅហ្មង ដល់អ្នករងគ្រោះ ។

បំណង ក្នុងចិត្ត នេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដែរ, កាលណាបើ វិហិង្សា នោះ បានប្រព្រឹត្ត ហើយ, តែអ្នករងអំពើ ទៀសផុត មិនបានត្រូវ ទេ ។

មាត្រា ២៩៦– កាលណាបើ វិហិង្សា នោះ មិនបណ្តាលឲ្យ

00222426

មាន ស្លាកស្នាម, មិនបណ្តាល ឲ្យមាន កម្មវិបាក ដល់សុខភាព នៃ អ្នករងគ្រោះ ទេ, បើបទល្មើស នោះ បានប្រព្រឹត្ត ដោយគ្មាន ប្រើ អា-វុធ ទេ, ពិរុទ្ធជន នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។ បើ បទ ល្មើស នោះ បានប្រព្រឹត្ត ដោយមាន ប្រើ អាវុធ ផង, ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ២៩៧– កាលណាបើ វិហិង្សា ប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា នោះ បានបណ្តាល ឲ្យមាន ស្លាកស្នាម, បានបណ្តាល ឲ្យមាន កម្មវិបាក ដល់សុខភាព នៃអ្នករងគ្រោះ, បើបទល្មើស នោះ បានប្រព្រឹត្ត ដោយ គ្មាន ប្រើ អាវុធ ទេ, ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ; បើ មាន ប្រើ អាវុធ ផង, ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ២៩៨.–(ព្រះរាជប្រកាសលេខ ៨៨ ចុះថ្ងៃ ២០-៥-២០) កាលបើ វិហិង្សា នោះ បានបណ្តាល ឲ្យ សរីរាង្គ តាំងមូល ឬ ភាគ ខ្លះ ពិការ ជាដាច់, ឲ្យស្លាប់ អវយវៈ ណាមួយ ជាស្ថាពរ, ឲ្យមាន កាយវិកលកម្ម, ឲ្យបាត់បង់ នូវអវយវៈ ណាមួយ ឬ វិញ្ញាណ ណាមួយ, ឲ្យវិបត្តិស្មារតី, ឲ្យលលា ឬ ឲ្យក្រឡុក ខួរក្បាល ជាស្ថាពរ, ឲ្យស្ត្រីមាន ផ្ទៃ រលូត កូន, ពិរុទ្ធជន នោះ ត្រូវមាន ទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ទាហាន កងកងជន្ទល់ ក្តី, ទាហាន កងស្រុកអាយ ក្តី

ដែលបានប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា លើកាយរបស់ខ្លួន ឬហិង្សា ដើម្បីឲ្យ ខ្លួន ធ្វើការ ពលការ មិនកើត មាន កំណត់ កាល ក្តី, ជាអចិន្ត្រៃយ៍ ក្តី ឬ ធ្វើ ខ្លួន ឲ្យពិការ ដោយចេតនា ដើម្បី គេច ឲ្យផុត ពីការកាតព្វកិច្ច ដែលព្រះរាជប្រកាស ឬ ច្បាប់ ជាធរមាន បានតម្រូវមក ។

ការវិន័យ នេះ បានដកចេញ ពីក្រមព្រហ្មទណ្ឌហើយ ហើយយកទៅបញ្ចូល ក្នុងមាត្រា ២០៣ នៃក្រមគុណការសឹក វិញ ។

ត្រូវមាន ទោស តុកមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី ដូចគ្នា យ៉ាងណា មាន ពិរុទ្ធ ក្នុងទោសកម្ម ដូចគ្នានេះ ក្រោយ ថ្ងៃ ដែល បានសុំត្រូវ ហៅខ្លួន ឲ្យធ្វើ ទាហាន ជាដំបូង ឬ ហៅ ឲ្យធ្វើ ទាហាន ម្តងទៀត តែមុន ថ្ងៃ ដែលត្រូវចូល ខ្លួន ក្នុងកងយោធពល ៖

មាត្រា ៤៩៩.— ជនណា គ្មានចេតនា ចង់សម្លាប់ គេ ទេ, ប៉ុន្តែ បានធ្វើ ឬ មាន បំណង ធ្វើ ដោយចេតនា, ឲ្យអ្នកដទៃ មាន គ្រោះថ្នាក់ មិនដល់ស្លាប់ ដោយពន្យះ សត្វ ក្តី, ដោយធ្វើ កលឧបាយ ដូចម្តេច ក្តី ឬ ដោយប្រើ វិធី ណាមួយ ក្តី, ជននោះ ត្រូវទុក ដូចជា បានធ្វើ វិហិង្សា ដោយចេតនា ប្រព្រឹត្ត ដោយមានប្រើ អាវុធ ដែរ ។

មាត្រា ៥០០.— ជនណា ធ្វើ ទារុណកម្ម អ្នកដទៃ ដើម្បីឲ្យ អ្នក នោះ ឈឺ ជាខ្លាំង ហើយបាយប្រាប់ ពត៌មាន ផ្សេងៗ ដែលមានប្រយោជន៍ ដល់ការប្រព្រឹត្ត ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬ មជ្ឈិមកម្ម ណាមួយ ក្តី, ដើម្បីសងសឹក ឬ ដោយអាក្រក់ ចិត្តក្រែ របស់ខ្លួន ក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទី... ។

មាត្រា ៥០៤ ជនណា ធ្វើ ឲ្យគេ ស្លាប់, ជននោះ មានពិរុទ្ធ ក្នុងបទមនុស្សឃាត ។ បើ ស្លាប់ នោះ បណ្តាល មក ពីអំពើ ឥត ចេតនា ទេ, អំពើ នោះ ឈ្មោះថា មនុស្សឃាត ដោយអចេតនា ។

បើ ស្លាប់ បណ្តាលមក ពីអំពើ ប្រកប ដោយចេតនា ចង់សម្លាប់ គេ, អំពើនោះ ឈ្មោះថា មនុស្សឃាត ដោយចេតនា ។

មាត្រា ៥០៥ មនុស្សឃាត ដោយអចេតនា ណា បណ្តាលមក ពីកំហុសទាំងឡាយ គឺមិនប្រយ័ត្ន, មិនប្រសប់, ធ្វេសប្រហែស ឬ មិន គោរព តាមបទបញ្ជា, មនុស្សឃាត ដោយអចេតនា នោះ ត្រូវមាន ទោស ទៅ តាមប្រភេទ នៃកំហុស របស់វា ផ្សេង ៗ គ្នា យ៉ាងនេះ :

មនុស្សឃាត ព្រោះមិនប្រយ័ត្ន, មិនប្រសប់ ឬ ធ្វេសប្រហែស ត្រូវ ផ្តន្ទា ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ,

មនុស្សឃាត ព្រោះមិនគោរព តាមបទបញ្ជា ត្រូវផ្តន្ទា ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទីបី ។

ឈលបើ មនុស្សឃាត ដោយអចេតនា បណ្តាលមក ពីដាក់ ថ្នាំពុល, ដោយមិនប្រយ័ត្ន, មិនប្រសប់, ដោយធ្វេសប្រហែស ឬ មិន គោរព តាមបទបញ្ជា, មនុស្សឃាតនោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ដូចគ្នា ដោយឡែកញែក តាមរបៀប ខាងលើ នេះ ដែរ ។

ព្រះរាជប្រកាស លេខ ០៣៩ ចុះថ្ងៃ ១០-១១-៣៦ បានបន្ថែមថា :

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយ ដែលមានចែងក្នុង កថាខ័ណ្ឌទី ៤ ទី ៥ ទី ៨ នៃ មាត្រា ៤៨៧ ត្រូវយកមក អនុវត្ត ក្នុងមាត្រានេះដែរ ។

មាត្រា [illegible].- កាលបើ មនុស្សឃាត បណ្ដាលមក ពីអំពើ ដែលប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា គ្រាន់តែចង់ ឲ្យឈឺ របួសកាយ បុគ្គល ណាម្នាក់ ប៉ុណ្ណោះទេ មិនចង់ ឲ្យបុគ្គល នោះស្លាប់ទេ, ប៉ុន្តែ អំពើ នោះបណ្ដាល ឲ្យ ស្លាប់ បុគ្គល នោះ ទៅវិញ, មនុស្សឃាតនេះ ត្រូវទុក ជាបទ មនុស្សឃាត គ្មាន មរណចេតនា ទេ ។

អ្នកមាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ នេះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា [illegible]- កាលបើ មនុស្សឃាត បណ្ដាលមក ឬ គាប់ បណ្ដាលមក ពីចិត្ត ដែលស្ទុះឡើង ភ្លាម ៗ, ចង់ឲ្យស្លាប់, មនុស្សឃាតនេះ ឲ្យឈ្មោះថា ឃាតកម្ម ឬ បំណង ឃាតកម្ម ។

អ្នក មាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ នេះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៥០៥.- ចៅក្រម អាច សន្និដ្ឋាន ថាឃាតករ មាន មរណចេតនា បាន កាលណាបើ ឃាតករ បានប្រើ សស្ត្រាវុធ ល្មមសំលាប់, កាលណាបើឃាតករ ប្រហារ យ៉ាង ពេញ ទំហឹង, កាលណាបើ មាន មុខ ប្រែស មុនសា លើខ្លួន អ្នកស្លាប់, កាលណាបើ ឃើញថា ឃាតករ

បានលើសពេក ក្នុងផលរំ ទៅលើខ្លួនអ្នកស្លាប់ គួរផលស្លាប់មែន ។

មាត្រា ៥០៦– កាលណាបើ មនុស្សឃាត បណ្ដាលមក ឬ គាប បណ្ដាលមក ពីអំពើ ដោយចេតនា ឬ ពីបំណង ដោយ ចេតនា, ហើយ ចេតនា នោះ បានសម្រេច ជាប់ខាត ជាមុន ផង, មនុស្សឃាត នេះ ឲ្យឈ្មោះថា ឃាតកម្ម ឬ បំណង នៃឃាតកម្ម ។

អ្នក មាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ នេះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៥០៧– កាលណាបើ មនុស្សឃាត បណ្ដាលមក ឬ គាប បណ្ដាលមក ពីគ្រឿង មាន ជាតិពុល ដល់ស្លាប់ ដែលជន ណាម្នាក់ ដាក់ ដោយចេតនា បង់ បំពុល មែន, មនុស្សឃាត នេះ ឲ្យឈ្មោះថា បទបំពុល ឬ បំណង ក្នុងបទបំពុល ។

អ្នក មាន ពិរុទ្ធ ក្នុងបទ នេះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

ឆាកាល គ្រឿង ដែលដាក់ ដោយចេតនា នោះ មិនមែន ជាគ្រឿង មាន ជាតិពុល ដល់ស្លាប់ ទេ គឺមាន ជាតិពុល ត្រឹមតែ បង្ខូច សុខភាព ប៉ុណ្ណោះ, ហើយ ក៏ស្រាប់តែ បណ្ដាល ឲ្យ ស្លាប់, ពិរុទ្ធជន ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៥០៨– គ្រឿង មាន ជាតិពុល នោះ, ទោះមាន ប្រភេទដូច ម្ដេច ក្ដី, ទោះមាន វិធី ដែលដាក់ នោះ ដូចម្ដេច ក្ដី, ទោះរយៈពេល

00222431

ដែលត្រូវពុលស្លាប់នោះ មានកំណត់ប៉ុន្មានៗក្តី, ក៏ត្រូវទុកជាតែនោះ មានជាតិពុលដល់ស្លាប់ដែរ ។

មាត្រា៥០៩– ជនណាប្រើដោយចេតនា នូវវិធីបញ្ចុះចិត្តក្តី, ឬធ្វើឧបាយកល អាក្រក់ណាមួយ ឲ្យអ្នកណាម្នាក់ជាប់ចិត្ត សម្រាប់ខ្លួនឯង, ជននោះត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ជំពូកពីរ

អំពីបទល្មើសប្រព្រឹត្តលើកេរ្តិ៍ឈ្មោះជនសាមញ្ញ

Des infractions contre la réputation des particuliers

មាត្រា ៥១០– គ្រូពេទ្យ, សល្យពេទ្យ, គិលានុបដ្ឋាក, ឆ្មប មេធាវី និងជនទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានមុខការ ទទួលទុកនូវអាថ៌កំបាំង ដែលគេផ្ញើទុកនឹងខ្លួន ឬនូវពត៌មានសម្ងាត់ ដែលគេប្រាប់ខ្លួន ក្នុងពេលដែលខ្លួនទៅយកការណ៍នោះ ហើយមានពិរុទ្ធជាបានខ្ចាយ នូវអាថ៌កំបាំង ឬពត៌មានសម្ងាត់នោះ, ជនដូចរៀបរាប់មកនេះ, ត្រូវមានទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ជាបើ អាថ៌កំបាំង ឬពត៌មានសម្ងាត់នោះ ជារឿងបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិម ហើយជននោះ ខ្ចាយជូនដល់អាជ្ញាធរណាមួយ ឬក៏អាជ្ញាធរ ការកុលាគារ បង្គាប់ ឲ្យខ្ចាយ នូវអាថ៌កំបាំង ឬពត៌មាន

00222432

សម្បត្តិនោះ, ជននោះមិនត្រូវមានទោសទេ ។

មាត្រា៥១១ ជនណាដែលពោលមើលងាយជនដទៃ ក្នុងទីសាធារណៈ ឬឲ្យសាធារណជនឮ, ជននោះត្រូវមានទោសលហុ ។

បើដេរទៅវិញទៅមក, ត្រូវមានទោសតាមមាត្រា ៣០៦ ។

មាត្រា ៥១២– ជនណាដែលបង្កាត់ពាក្យមើលងាយ ក្នុងសំបុត្រអនាមិក ឬ ក្នុងសំបុត្រនាមិក ទៅឲ្យជនម្នាក់ទៀត, ជននោះត្រូវមានទោសលហុ ។

បើសំបុត្រនោះបានផ្សាយដល់សាធារណជន, ជននោះត្រូវមានទោសមធ្យមថ្នាក់ទីមួយវិញ ។

សំបុត្រដែលសរសេរឲ្យទៅជនតែម្នាក់ ក៏ទុកដូចជាផ្សាយដល់សាធារណជនដែរ ។

មាត្រា៥១៣ ទី២ ៥១៤ – ព្រះរាជក្រមលេខ ១០០ ប.ស ចុះថ្ងៃទី ៤-១០-៥៦

មាត្រា១.– ជនណា បំពារ ក្រោមរូបសណ្ឋានអនាមិក ពីអ្នកកាសែត អ្នកកំណាន់ការផ្សាយសាធារណៈ ឬ ជនដែលទុកជាអ្នកកាសែត ដោយមិនគ្រប់ខ្លួន ឲ្យដឹងដល់សាធារណៈជន នូវអំពើដែលមានប្រភេទឲ្យសៅហ្មងដល់កិត្តិយស ឬ កេរ្តិ៍ឈ្មោះអ្នកដទៃនោះ ដោយពាក្យ, ដោយ

លិខិត ដោយគំនូរ, ដោយរូប ឬ ដោយមធ្យោបាយ ណាមួយ ប៉ុន្តែអំពើ នោះ មិនធ្ងន់ ជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ទេ, ជននោះ មាន ពិរុទ្ធពីបទបរិហារកេរ្តិ៍ ឥតអនាមិក នោះ បើគេមុខឃើញ ទើបត្រូវមានទោស ឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីមួយ ។

ជនណា ដែលបានឮ សំដីបរិហារកេរ្តិ៍ នោះ ហើយ យក សំដី នោះ ទៅនិយាយ ដល់ជន ដទៃ គេទៅ ទៀត, ជនណា ដែលបានលិខិត, គំនូរ ឬ គ្រឿង ប្រដាប់ ដទៃទៀត ជាអនាមិក សំរាប់ បរិហារកេរ្តិ៍ នោះ ហើយ បញ្ជូនទៅឲ្យជន ដទៃ ទៀត សម្រាប់តែម្នាក់ ក៏ដោយ ក៏ជន នោះ ត្រូវ មានទោស មជ្ឈិមថ្នាក់ទី ២ ដែរ ។ ទោសនេះ ត្រូវតែ យកទៅ ផ្ទួន ដែរ ពោះបើ ជននោះ គ្មានចំណង់ និងបន្ទុំ ជន ដែលត្រូវគេ បរិហារ នោះក៏ដោយ ។ ការអនុវត្ត នៃបទបញ្ញត្តិ នេះ ត្រូវរៀបចេញ បាន នៃ កាលណា បញ្ជូន គ្រឿងប្រដាប់ ជាអនាមិក នោះ ធ្វើតាមបន្ទាប់ ដែលត្រូវធ្វើ ជាដាច់ខាត ក្នុងកិច្ចការ តុលាការ ខាងបទព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា២.— កាលណាបើ ការបរិហារកេរ្តិ៍ ដោយមធ្យោបាយ អនាមិក ប្រព្រឹត្តឲ្យមានសេចក្តីគុំគួនដល់ជនណាម្នាក់ទៀត ដទៃពីជនដែលបន្ទុំលក្ខិ នោះ មាត្រា ១ ខាងលើនេះ, ពាក់ដែលនេះ មុខឃើញ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី ២

ករណីការណ៍ ដូចគ្នា នេះ ជន អ្នកកំបាំងផ្សាយ នូវមធ្យោបាយ សំរាប់

ចរិយាកេត្តិ ដោយអនាម័យ ដែលមក ដល់ខ្លួន ការលក្ខណ៍ក្ដី គ្រឹះកត់ ទណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ១ ខាងលើ នេះ ត្រូវមាន ទោសបញ្ជូរ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា៣.– ជនណា ប្ដឹង បង្កាច់ ឬ ហែកហូ គ្រឿងសំណាកពាណិជ្ជៈ ទូរសព្ទ ដែលមាន ប្រាកដ នាំឲ្យមាន ការគោរពប្រកាន់ ពីបច្ចប្បន្ន ឬ ទេគ្រិង លើជន ណាម្នាក់ ជាកំហុស ដែលមាន គុណភាព ជាអ្នកធ្វើការ ឬ ជាអ្នកកំណាន់ ការជាង សាធារណៈ ឬ ដែលទុក ជាអ្នកធ្វើការ ឬ អ្នកកំណាន់ ការជាង សាធារណៈ ជាអ្នកក្សាត្រកូល , ជននោះ ត្រូវមាន ទោសទេគ្រិង ថ្នាក់ទីពីរ , កាលណាបើ ពាក្យប្ដឹង ឬ សំដីហែកហូនោះ ធ្វើ ដោយមាត់ផ្ទាល់ អនាម័យ ។

ជន អ្នកជួយ បញ្ជូន ឬ ផ្សាយ ទូរពាក្យប្ដឹង ឬ សំដី ហែកហូ យ៉ាងនេះ ដែលខ្លួន បានដឹង ជា ការ នោះ បានធ្វើ ក្រោមកំបាំង អនាម័យ មែន , ត្រូវមាន ទោសទេគ្រិង ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា៤.– នាកាលណាពេល ដែលបានប្ដឹង ឬ ដែលបានហែកហូ នោះ ត្រូវ ដល់ការគោរពប្រកាន់ ជាបញ្ញាត់ មែនហើយ តែបណ្ដឹង ឬ សំដីនេះ មិន មានលក្ខណៈ ជាក្រេនបង្កាច់ បាន លុះណាតែ តុលាការ បានយក សេចក្ដី ឲ្យរួចខ្លួន ឬ លើកលែង ទោសប្រកាន់ ជន ដែលគេ ប្ដឹងនោះ ជាមុនសិន ។ ការចាប់បាច់មួយទៀត តម្រូវ ឲ្យអ្នកម្ចាស់ ពាក្យ ឬ ម្ចាស់សំដី នោះ បានថ្លឹង ឬ បានទិយាយ ដោយចេតនាទុច្ចរិត ដើម្បី គ្រឹះបំណាង ចង់បង្ខូច

00222435

គេ ផង ហើយទុក ជាប្តីបន្ទាប់បាន ។ ចេតនា និង បំណង នេះ ត្រូវទុក ជាខុសច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ ជាដាច់ខាត, មិនគាប់ យក កិច្ចការ ផ្សេង ណា មួយ មក ជាទៀង បាន ទៀត កាលណាបើ អ្នកនោះ ប្រព្រឹត្ត ក្រោម កំសត្ថុន អនាម័ក ។ ចំពោះជន ដែលកំបត់ព្រួយ ខូវពាក្យបណ្តឹង ឬ សំដីហែកហួ ដោយអនាម័ក នេះ ក៏ត្រូវ តែពាក់ទុក ថា ជននោះ មាន ចេតនាខុសច្បាប់ និង មាន បំណង បទបញ្ញត្តិ ដែរ កាលណាបើ ជននោះ បានដឹង ខូវលក្ខណៈអនាម័ក នៃពាក្យប្តឹងនិងសំដី ហែកហួ នេះ ដែរ ប៉ុន្តែត្រង់នេះគឺស្គាល់ផ្សេង គ្រប់យ៉ាង ត្រូវតែខូលបាន ។

មាត្រា៨.– កាលណាពាក្យប្តឹង ឬ សំដីហែកហួអនាម័ក នោះ ក្លែង បន្ទាប់ ជាគេ ធ្វើសប្រហែស ក្នុងវិជ្ជាជីវៈ តែវិញ, មិនចូល ក្នុងពាក្យនៃបទ ល្មើស មាត្រា ២, ទោសដែលត្រូវអនុវត្ត នោះ គឺទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី ប្រសិនបើ ជននោះត្រូវ គឺព្រោះពាក្យប្តឹង ឬ សំដីហែកហួ នោះ ជាជន ណាម្នាក់ ក្នុងពួកជន ដែលមានចែងក្នុង ក្នុងមាត្រា១ វគ្គទី១ ខាងលើនេះ ។

កាលណាជន ដែលត្រូវ គេ ប្តឹងបន្ទាប់ ឬ គេ ហែកហួ នោះ ជាជន សាមញ្ញ វិញ, ទោស ដែលត្រូវផ្តន្ទានោះ គឺទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ត្រូវយក សេចក្តីសន្និដ្ឋាន របស់វេជ្ជបាល ឬ កុលាការ ដែលបាន ស៊ើបសួររឿងនេះ ទុក ជាភស្តុតាង ថា បណ្តឹង ឬ សំដីនោះជារបស់ក្លែង មែន ឬ មិនមែន ។

00222436

មាត្រា៦.– នាកាលអំពើ ដែលថ្កឹង ឬ ហែកហួ ដោយក្លែង ចិនដោយ អនាមិក នោះ ត្រូវឲ្យតុលាការ ជាន់ខ្ពស់ ចោទប្រកាន់ ហើយ ផ្តួសការ សំរេច ថា មិនបញ្ជូនទៅ តុលាការ ជាន់ខ្ពស់ ឲ្យចោទប្រកាន់ទេ ឬ សំរេច ឲ្យរួចខ្លួន ឬ លើកលែង ចោទប្រកាន់ សេចក្តី សំរេច នេះត្រូវ ចុះជាកស្តុតាង ។

មាត្រា៨.– ការចោទប្រកាន់ ដែលពាក់ចេញ ដល់អំពើ មាន ថែម យ៉ាង ដូច បានអធិប្បាយ ក្នុងច្បាប់ នេះ ទឹងគប ចោទប្រកាន់ បាន លុះត្រាតែ មាន ពាក្យ ពីអ្នករងគ្រោះ សិន ដែរ ។

ក៏ប៉ុន្តែថា បើ សាបរិហារកេរ្តិ៍ និងពាក្យប្តឹង ក្លែងបន្ថាប់ ឬ សំដីក្លែង មួលបង្កាច់ បានធ្វើ ដោយមធ្យោបាយ អនាមិក តម្រង់ទៅកេ អ្នកបំរើការ អ្នកតំណាង អាជ្ញាធរ សាធារណៈ ឬ ជន ណាម្នាក់ ដែលទុក ជាអ្នកបំរើ ការ ដោយចិត្តប្រទូល ក្នុងកាល ដែលអ្នក ទាំងនេះ កំពុងទទួលបន្ទុក មុខងារ របស់ខ្លួន , អយ្យការអាច ចាប់ ចោទ តាមធម្មតាបាន ទោះ បី គ្មាន ពាក្យប្តឹង ពីជន ដែលត្រូវអនាមិកជន ប្តឹងមក ក៏ដោយ ។

ចំពូក បី

អំពី បទល្មើស ប្រព្រឹត្ត លើធនធាន ជនសាមញ្ញ

Des infractions contre la fortune des particuliers

មាត្រា ៥១៥– ជនណា ធ្វើ ឲ្យវិនាស ធនធាន អ្នកដទៃ ដោយ

ចោរកម្មក្តី, ដោយរំលោភលើទំនុកចិត្តគេក្តី, ដោយឆបោកក្តី ឬ ដោយលួចលាក់ ឬ លួចបន្លំ អចលនវត្ថុក្តី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ផាកពិន័យ ហើយ អាច ទទួល អនុទោស ត្រូវស្ថាន បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល ព្រមទាំង ហាមឃាត់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ។ ដែលហៅថា:

១-ចោរកម្ម គឺកិរិយាកាន់យក ឬ បំណាច់ ខំកាន់យក ជារបស់ខ្លួន, ដោយបោកគេ ទុច្ចរិត, នូវវត្ថុ មួយ ដែលខ្លួន គ្មានសិទ្ធិ ទទួលកាន់យក ឬមិនមែន ជារបស់ខ្លួន ;

២-រំលោភ លើទំនុក ចិត្ត គឺកិរិយាកែបំបាត់ ឬ ស៊ីឡូច ជាប្រយោជន៍ខ្លួន ឬ ជាប្រយោជន៍ អ្នកដទៃ ណាម្នាក់ នូវវត្ថុ ណាមួយ ដែលគេ ប្រគល់ ការៈ ឲ្យខ្លួន រក្សាទុកក្តី, ឲ្យដាក់តាំងក្តី ឬ ឲ្យយក វត្ថុនោះ ទៅប្រើប្រាស់ តាម មុខការ ជាក់លាក់ក្តី,

៣- ឆបោក គឺកិរិយាប្រើ ល្បិចកល ទុច្ចរិត ដើម្បីញ៉ាំងគេ ឬ បំណាច់ ទឹកចិត្តញ៉ាំងគេ ឲ្យប្រគល់ ទ្រព្យគេ ទាំងអស់ ឬ ខ្លះ មក ឲ្យខ្លួន ។

៤- លួចលាក់ ឬ លួចបន្លំ អចលនវត្ថុ គឺលក់ ឬ បញ្ចាំ ដោយ ប្រាប់ ថា ជារបស់ខ្លួន នូវអចលនវត្ថុ ដែលខ្លួន បានដឹង ថា មិនមែន ជារបស់ខ្លួន សោះ ឬ ដោយប្រាប់ ថា អចលនវត្ថុ នោះ នៅទំនេរ គ្មាន បន្ទុក អ្វី ទេ, ប៉ុន្តែ តាមសេចក្តីពិត, ខ្លួន បានដឹង ថា អចលនវត្ថុ នោះ មាន ជាប់ បន្ទុក ដទៃទៀត រួចទៅហើយ ។

00222438

មាត្រា៥១៦– បទបញ្ញត្តិ ចំនួនឡាយ នៃមាត្រា ខាងលើនេះ ត្រូវអនុវត្ត បាន ជាដរាប, ទោះបី វត្ថុ ដែលវិនាស ដោយបទល្មើស នោះ មានប្រភេទ យ៉ាងណា ១ ក៏ដោយ, ទោះបី វត្ថុ នោះ មិនមាន ប្រយោជន៍ អ្វីសោះ ក្ដី, មិនមែន ជាទ្រព្យ អាស្រ័យនៅ នឹងវត្ថុ មានរូប ក្ដី ។ ដូចយ៉ាង: កម្លាំងយន្ត, ទឹក និង ចរន្ត អគ្គិសនី ដែលចែក ឲ្យគេ ផង ដាំង ក្ដី, ដូចជា ការប្រើ សិទ្ធិប្រមាញ់, និង នេសាទ ក្នុងទី កន្លែង ដែលជាសិទ្ធិ របស់អ្នកដទៃ ឬ ដែលសិទ្ធិ នោះ ពុំកៀ អ្នកដទៃ ទៅ ហើយ ក្ដី, ដូចជាផលិតកម្ម នៃការសិល្ប, អក្សរសាស្ត្រ, តន្ត្រី ឬ វិទ្យាសាស្ត្រ ដើម្បីផ្សាយ ដល់ជន ចំនួនច្រើន ដោយគ្មាន អនុញ្ញាត ពី ម្ចាស់ នៃការ នោះ ក្ដី, សូម្បី ការកែសម្រួល កែសេចក្ដីក្រៅ ដើម្បី បញ្ចាក់ ប្រភព នៃការ នោះ ក៏ដោយ ក្ដី ។

មាត្រា៥១៧– បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៥១៥ មិនត្រូវ អនុវត្ត ទេ ក្នុងករណី ចំនួនឡាយ ដូចតទៅនេះ :

១– កាលណាថា បទល្មើស នោះ ប្រព្រឹត្ត ឡើង រវាង សហព័ទ្ធ និង សហព័ទ្ធ, រវាង សហាយ និង សហាយ, រវាង បុព្វញាតិ និង បច្ឆាញាតិ តាមខាងស្មា, ឥតខាងស្មា ឬ ចំពួម, ក្រុមចំនួនបុព្វញាតិ របស់សហព័ទ្ធ ឬ របស់សហាយ, រវាង បច្ឆាញាតិ និង សហព័ទ្ធ សហាយ របស់ បុព្វញាតិ ;

២– កាលណាបើ បទល្មើស នោះប្រព្រឹត្ត លើវត្ថុ ពីកំ-ណើត ដូចមានសម្តែង ក្នុងមាត្រា ៦៣១ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី កុំឲ្យតែការ មកយក ជាទ្រព្យ ខ្លួន នោះ ដោយហិង្សា ឬ កុំឲ្យតែ អំពើ នោះ ចូល ជាទោសកម្ម លួចលក់ ឬ លួចបញ្ចាំ ,

៣– កាលណាបើ អំពើល្មើស នោះ ចូល ជារឿង កូនបំណុល មិនព្រម ប្រតិបត្តិ តាមកាតព្វកិច្ច ដែលកើតមក ពីកិច្ចសន្យា លក់, កិច្ចសន្យា ខ្ចី ទៅបរិភោគ ឬ កិច្ចសន្យា ជួល ការងារ; ក្នុងករណីនេះ ត្រូវ យក មាត្រា ៥២១ និង ៥២៨ ទៅអនុវត្ត វិញ ប្រសិនបើ អំពើ នោះ ប្រព្រឹត្ត គ្រប់លក្ខខណ្ឌ ទាំងអស់ របស់មាត្រា ទាំងនេះ;

៤– កាលណាបើ អំពើល្មើស នេះ ចូល ក្នុងរឿង កិច្ចសន្យា ធ្វើ មិនស្រប តាមច្បាប់ ឬ ធ្វើ ជាមួយ ជនដែល គ្មានសមត្ថភាព ឬ ពុំនោះ ទេ កិច្ចសន្យា នោះ ពិតមែនតែ ធ្វើស្រប នឹងច្បាប់, ហើយទុក ជាបានការ តាមច្បាប់ តែកិច្ចសន្យា នេះ មាន កម្មវត្ថុ ស៊ី ពីការវិវាទ រវាង ម្ចាស់បំណុល និង កូនបំណុល អំពីអត្ថិភាព នៃកិច្ចសន្យា ក្តី, អំពីប្រភេទ នៃកាតព្វកិច្ច ដែលបានព្រមព្រៀង គ្នា ក្តី, អំពីការប្រតិបត្តិ នៃកិច្ចសន្យា នេះ ក្តី ។

មាត្រា៥១៨– ទាក់ទង បទល្មើស គឺ ទោសកម្ម ដូចដែល មានសំដែង ដោយឡែក ក្នុងមាត្រា ៥១៥ កថាខណ្ឌទី ១ នោះ លួច

00122440

ដំរី, សេះ, ក្របី ឬ គោ ក្តី, លួច រទេះ សម្រាប់ ដឹក មនុស្ស, ដឹក ទំនិញ ឬ សម្រាប់ ជិះ ផ្លាស់ខ្លួន ក្តី, លួច គ្រឿង ប្រដាប់ សម្រាប់ ធ្វើ ដំណាំ ឬ ឧបករណ៍ កសិកម្ម ឬ ឧស្សាហកម្ម ក្តី, លួច នាវា ឬ នេសាទុបករណ៍ ក្តី, អំពើ នោះ ត្រូវធ្វើ ទោស ជា អតិបរមា នៃ ទោស មធ្យម ថ្នាក់ទី៥ ។

មាត្រា ៥១៩– ចោរកម្ម ឯណា ប្រព្រឹត្ត លើផល ដំណាំ ដែល មិនទាន់ ប្រមូលកាត់ ឬ ប្រមូលកាត់ហើយ ក៏ដោយ ប៉ុន្តែ ទុកនៅ លើស្រែ, ចំការ នៅឡើយ, ចោរកម្ម នោះ ត្រូវផ្តន្ទា ទោស ជាអតិបរមា ដូចគ្នា ។ ប៉ុន្តែ អំពើ ដែលលួច ផ្លែឈើ ដើម្បីគ្រាន់តែ បរិភោគ ទីកន្លែង ដែលលួច ឬ ដើររើស កួរស្រូវ ក្នុងស្រែ ដែលប្រមូលកាត់ រួចហើយ គ្មាន អនុញ្ញាត ពីម្ចាស់ស្រែ នោះ ត្រូវមាន ទោស ជាលហុ វិញ ។

មាត្រា ៥២០– ជនណា បានដឹងថា ខ្លួន គ្មាន ប្រាក់ ទេ ហើយ ហៅ គេជូន ឬ គេស្ទួះ មក បរិភោគ នៅ ទីលក់ អាហារ នោះ, ជន នោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ជនណា ជួល ឬ បំពានទឹងជួលយានទេ គេ ជិះ ដើម្បីធ្វើ ដំណើរ តាមផ្លូវគោក, តាមទឹក, តាមសមុទ្រ ឬ តាមអាកាស, ហើយ គ្មាន ប្រាក់ឈ្នួល ឲ្យ គេ, ជននោះ ក៏ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីមួយ ដូច

ត្នា ដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើ ជននោះ ជួល ដឹក គេ ឬ ចំនិញ វិញ, ជននេះ
នឹងត្រូវមាន ទោស ធ្ងន់, លុះណាតែ របស់ ដែលដឹក នោះ លក់សន៏
ថ្លៃឈ្នួល ដឹក នោះ មិនគ្រាន់ ។ ការស្រីយហេតុនេះ, តុលាការ ត្រូវ
ផ្សំ របស់ ដែលដឹក នោះ ទុកបង្ការ ហើយ បង្គាប់ ឲ្យលក់ របស់
តាមពាក្យសុំ នៃអ្នកម្ចាស់ យាន ។

មាត្រា ៤២១ ជនណា លក់, ធ្វើ ឧបុត្តាន, ឲ្យ ឬ ធ្វើ ឲ្យបាត់
ដោយទុច្ចរិត នូវរបស់ ដែលខ្លួន ទិញជឿ ពីគេ មក, មិនទាន់ឲ្យ ថ្លៃ អស់,
មិនទាន់សង បង្គ្រប់ នូវថ្លៃ ដែលនៅ ជំពាក់ នៅឡើយ ឬ មិនបាន
ថែទ្ចិល របស់ ជាកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចសន្យា ទិញជឿ នោះ ទៅ ម្ចាស់របស់
វិញ ទេ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ក៏ប៉ុន្តែ បើ វត្ថុ ដែលទិញជឿ នោះ ជាស្បៀងអាហារ ដែលជន ជា
កូនចំណុល នោះ ទិញ ដើម្បីស្បៀង ជីវិតខ្លួន តែប៉ុណ្ណោះ, មិនមែន ដើម្បី
ធ្វើ ជំនួញ ទេ, បទបញ្ញត្តិ ខាងលើនេះ មិនត្រូវអនុវត្ត ឡើយ ។

មាត្រា ៤២២ – ជនណា បង្ខំ ឬ បំបិទ ចំណង់ ឈ្មោះណាម្នាក់
ដោយអំពើហិង្សា ឬ ដោយគំរាម ឲ្យបំពេញ នូវកាតព្វកិច្ច មួយ ដូចមាន
ចែងនៅមាត្រា ៣៨៩ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី, ជននោះ ត្រូវមាន ទោស
មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។ អនុទោស ត្រូវស្ថាន បម្រាមសិទ្ធិស៊ីវិល និង គំហាក់

លំនៅ, អាច នឹងអនុវត្ត លើជននោះទៀត ក៏បាន ។

ការបកស្រ្តី ឬ ប្តូរសំពាស ជា យថាហេតុ ដោយលាយលក្ខ អក្សរ ឬ ដោយរូបភាព ក៏ដោយ ពាំងឡើយ ដែលមាន ពិត ឬ ក្លែងក្លាយ ហើយ ដែលមានប្រយោជន៍ នាំឲ្យសៅហ្មង ដល់កិត្តិយស ឬ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ របស់អ្នកដទៃ ត្រូវទុក ថា ជាសេចក្តីគម្រាម ។

« សេចក្តីគម្រាម » គប្បីមាន ករណី យ៉ាងនេះ ជាអាទិ៍ :

១- ពន្យារ ឬការបង់ប្រាក់ ក្នុងវិជ្ជាជីវៈ ដូចមានសម្តែង ក្នុង មាត្រា ៤១០ ;

២- បន្ទំ ជន ណាម្នាក់ ឲ្យសន្យា ឬ ឲ្យប្រគល់ ប្រាក់ មាន ចំនួន ប៉ុណ្ណោះ ឬ ប៉ុណ្ណោះ មក ឲ្យខ្លួន ដើម្បីចៀសវាង កុំឲ្យ ខ្លួន ប្តឹង ពី ជននោះ ឬ ពីគ្រួសារជន ណាម្នាក់ ទៀត , ក្នុងករណី ដែលមាន បទ ល្មើស ណាមួយ កើតឡើង , ទោះបី អ្នក ដែលទទួល ពាក្យសន្យា ឬ ទទួល ប្រាក់នោះ ជាអ្នករងគ្រោះ ក្នុងបទល្មើស នោះ ក៏ដោយ ។

« គតតុក្ត » អាច មាន ន័យ ជា ពាក្យសន្យា ឬ ពាក្យប្តេជ្ញា តែប៉ុណ្ណោះ ក៏បាន ទោះបី ពាក្យ នោះ គ្មានអ្វី ជាប្រាកដ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤២៣ - ជនណា បានក្លែង លិខិត ឯកជន ដោយ របៀប ណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣១៧ ឬ ប្រើ លិខិត ក្លែង

នោះ ដោយ ចិត្ត ជាក្លែង ដែរ , ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី ។ អនុទោស ត្រង់ស្ថាន បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល តាម ចិត្ត អនុវត្ត លើជននោះទៀត ក៏បាន ។

សេចក្ដីចំណង់ ក្នុងចលាចល នេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចជាបានប្រព្រឹត្ត ចលាចល នោះ ដែរ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ការក្លែង ឬ ការប្រើ ដោយក្លែង នូវលិខិត ឯកជន នេះមិន ត្រូវទោសប្រកាន់ ទេ , បើ តំណើ នោះ មិនអាច បណ្ដាល ឲ្យមានព្យសនកម្ម អ្វីមួយ សោះ ទេ ។

មាត្រា ៥២៤ ជនណា ប្រើ ជញ្ជីង ថ្លឹង , ជញ្ជីងវៃ , ប្រើខ្នាត សម្រាប់ វាល់ , ថ្លឹង , វាស់ ជាខ្នាត ក្លែង , ជនណា បន្លំ ឬបំណាច់ ទឹកបន្ទំ អ្នកដទៃ អំពីគុណភាព នៃរបស់ ជាកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចសន្យាណាមួយ , ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ ជន , អ្នកប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម នេះ , ជាពាណិជ ឬ ជាអ្នកលក់ដូរ ដល់សាធារណជន , ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមធ្យម ថ្នាក់ទីបី ។

ឧបករណ៍ ទាំងអស់នេះ , គ្រឿងឧបករណ៍ ក្លែងក្លាយ សម្រាប់ថ្លឹង , វាស់ ឬ វាល់ ត្រូវរឹបអូស និង ឲ្យបំផ្លាញ ចោល ទាំងអស់ ។

ពាណិជ ឬ អ្នកលក់ដូរ ណា មាន ក្នុងជញ្ជីង ក្លែង , ខ្នាតក្លែង ,

00722444

ជញ្ជីងបុំង ក្លែង, ជញ្ជីង ខ្សែ ក្លែង, ពាណិជ្ជ ឬ អ្នកលក់ដូរ នោះត្រូវ មាន កំហុស ជាមាន បំណង ទំនប្រព្រឹត្ត ទោសកម្ម ដូចមាន សម្តែង ជាពិសេស ខាងលើនេះ ។

មាត្រា៤២៤– ពាណិជ្ជ គឺជន ដែលមាន ប៉ាតង់ ឬ គ្មាន ប៉ាតង់ ទិញមក ដើម្បីលក់ ជូន សាធារណៈជន ក្នុងនាមផ្ទាល់ របស់ខ្លួន ក្តី ដើម្បីជាប្រយោជន៍ អ្នកដទៃ ក្តី ។

អ្នកលក់ដូរ ជូន សាធារណៈជន គឺជន ដែលលក់ ក្នុងផ្សារ ក្តី, តាមផ្លូវសាធារណៈ ក្តី, ក្នុងហាង ក្តី, ឬ ស្តាយ, ទូល ក្តី ដែលសាធារណៈជន អាច ទិញដូរ បាន ដោយសេរី ។

ឧបករណ៍ ក្លែង គឺឧបករណ៍ សម្រាប់ថ្លឹង ឬ វាស់, វាល់, ដែល មាន ខ្លួនជញ្ជីង, ខាង ខាង, មាន ទំហំ មិនស្រប តាមការពិតដែលខ្លួន ត្រូវថ្លឹង វាល់ ឬ វាស់ ឲ្យអ្នកទិញ ។

មាត្រា៤២៦– ជនអ្នក បន្លំ ឬ បង្ខំ ខិលខូច អ្នកដទៃ ខាងអត្ត សញ្ញាណ, ប្រភេទ, គុណភាព ឬ ដើមកំណើត នៃរបស់ ដែលជា កម្មវត្ថុ ក្នុងកិច្ចសន្យា ណាមួយ, ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី៣ ។

បើ ការ នេះ ជាពាណិជ្ជ ឬ ជាអ្នកលក់ដូរ ជូនសាធារណជន, ការ នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទី២ ។

មាត្រា ៤២៧ - ការឧបាយកល ដែលប្រើ ដើម្បីបន្លំ ឬ ប៉ុនប៉ង នឹងបន្លំ ពីប្រភេទ, អត្តសញ្ញាណ, គុណភាព ឬ ដើមកំណើត ជាឧបាយកល ធ្វើ ដោយក្លែងក្លាយ ឬ ដោយវិភេទ យ៉ាងណាៗ ដើម្បីនឹងក្រឡៃកែ សំបកក្រៅ ក្តី, ដើម្បីនឹងក្រឡៃ ផលសារជាតិ នៃរបស់ នោះក្តី ឬ ដើមកំណើត និង សញ្ញាការដ្ឋាន (marque de fabrique) នៃ របស់ នោះក្តី, អំពើ ក្លែង បន្លំ ដូចមានសំដែង ក្នុងមាត្រា ៤២៦ នោះ ត្រូវ ផ្តន្ទាទោស ជាអតិបរមា តាមថ្នាក់ ទោស របស់ ការី នោះ ជាពាណិជ, ជាអ្នកលក់ដូរ ឬ មិនមែន ជាពាណិជ, មិនមែន ជាអ្នកលក់ដូរ ៗ អំពើនេះ អាចនឹងត្រូវផ្តន្ទា អនុទោស ត្រង់ស្លាក បន្ថយ សិទ្ធិស៊ីវិល និង ហាមឃាត់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ៗ ហើយក្រែង ត្រូវបង្អាប់ ឲ្យអស់របស់ ដែលក្លែង ឬ ដែលវិភេទ នោះ ព្រមទាំង ឲ្យអស់របស់ របស់ក្លែង ដូចគ្នា និងទៀត ដែលនៅ ក្នុងដៃ ឬ ដែលជារបស់ ការី នោះ ៗ ចំពោះរបស់ ដែលអស់របស់ នេះ, ហើយក្រែង ត្រូវទុក ជាប្រយោជន៍ ឬ ត្រូវបំផ្លាញចោល តាមគួរ ដល់ការណ៍ ៗ

មាត្រា ៤២៨ - ជនណា, កាលបានព្រមព្រៀង ចុះ កិច្ចសន្យា ដោយសេរី និង ដោយទៀងទាត់ នៅ ចំពោះមុខ កាត្តរ ក្នុងឃុំ ថា នឹងស៊ីឈ្នួល ធ្វើការ ឲ្យគេ ហើយ មិន ធ្វើការ ឲ្យគ្រប់ ថ្ងៃឈ្នួល ដែល ខ្លួន បានបើកយក ជាមុន នោះ ព្រមទាំង គេបាត់ មិន បានសង ថ្ងៃឈ្នួល

00222446

ដែលនៅសល់ ជំពាក់គេនោះទៀតផង, ជននោះ ត្រូវមានទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

ទំនុក ថា ជាថ្លៃឈ្នួល បើកមុន បាន ទៅ តាំងឲ្យ ជាប្រាក់ក្ដី, ស្បៀងអាហារ ឬ ទំនិញ ផ្សេងៗ ក្ដី, ឧបករណ៍ សម្រាប់ធ្វើការងារ ឬ សត្វពាហនៈ ក្ដី; កាលបើ មាន ភ័ស្តុតាង ថា មនុស្សឈ្នួល ដែលគេ នេះ បានធ្វើ អន្តរធាន, បានលក់, បានឲ្យ ឬ បានធ្វើ ឲ្យបាត់ នូវទំនិញ, ស្បៀង, ឧបករណ៍ ឬ សត្វ ដែលខ្លួន បានទទួលមក-នោះ, មនុស្សឈ្នួល នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

ក្នុងរឿងនេះ, ចៅក្រម មិនបាច់ កំណត់ ម្ចាស់ឈ្នួល ឲ្យជូនកិច្ចសន្យា នោះ ទេ, កាលណាបើ មាន ការណ៍ ដូចតទៅ នេះ:

១- ឈ្នួល នោះ គេបាត់ ឬ គេ ឃើញមក វិញ ,

២- ឈ្នួលនោះ មិន តវ៉ា ពីប្រកែក នៃកិច្ចសន្យា នោះ ទេ , មិន តវ៉ា ពីថ្លៃឈ្នួល ដែលខ្លួន បានបើក មុន នោះ ទេ , មិន តវ៉ា ពីការ ដែលខ្លួន ឈប់ ធ្វើការ មុន កំណត់កាល និង ដោយឥតហេតុ ទេ ។

បទបញ្ញត្តិ តាំងឲ្យ ក្នុងមាត្រា នេះ មិន ត្រូវអនុវត្ត ទេ, កាលណាបើ និយោជក នោះ មិនបានគេ សោះ ឬ មិនមានបំណង ទិញគេ សោះ ទេ, កាលណាបើ និយោជក នោះ តវ៉ា អំពីប្រាក់ ដែលម្ចាស់ឈ្នួល នោះ ក៏ដោយ ឬ និយោជក នោះ បានតវ៉ា ថា ខ្លួនបាននៅ ជាប់

ត្រូវ ប្រាក់ឈ្នួល ហើយ ។

នាកាល កិច្ចសន្យា ជួល ការងារ នេះ មាន សេចក្ដី ថា ជួល ជន ម្នាក់ នេះ មក ធ្វើការ , តែដល់បើក ថ្ងៃឈ្នួល, ម្ចាស់ប្រាក់ បើក ឲ្យទៅ ជនដទៃ ក្រៅ ពីជន ដែលធ្វើការ នោះ ទៅវិញ, បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា នេះ ក៏មិនត្រូវ អនុវត្ត ដែរ ។

ព្រះរាជក្រម លេខ ២៣២ ចរ ចុះថ្ងៃទី ៣-២-៦៥ បន្ថែម ថា និយោជកណា ដោយការទុច្ចរិត មិនបើក ប្រាក់ឈ្នួល ដែលខ្លួន ជំពាក់ ឲ្យទៅ និយោជិត ខ្លួន តាមកាលបរិច្ឆេទ និង តាមចំនួន ដូចបានព្រមព្រៀង ទេ, និយោជក នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ការចោទប្រកាន់ ចំពោះនិយោជក នឹងធ្វើទៅបាន លុះណាតែ អធិការ ការងារ ណាមួយ បាន ដាក់ កំហិត និយោជក ឲ្យសង តាមបណ្ដឹង របស់និយោជិត នោះរួចហើយ ។ និយោជិត អាច ជូន ភស្តុតាង តាមបែបបទ ណា ក៏បាន ដើម្បីបញ្ជាក់ អំពីឥណទេយ្យ ខ្លួន ។

មាត្រា ៥២៩– ឥណាយី (កូនបំណុល) ណា មាន ពិរុទ្ធ ជា បានធ្វើ ឲ្យបាត់ ឬ បំណាស់ នឹងធ្វើ ឲ្យបាត់ ដោយចេតនា នូវបេតិកភណ្ឌ ខ្លួន ទាំងអស់ ឬ ភាគខ្លះ ដើម្បីបង្ខូច សិទ្ធិ ឥណទាយក (ម្ចាស់បំណុល) ខ្លួន , ឥណាយី នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ

00222448

តយោង (អ្នកត្រូវទទួលខតិក) ណា លាក់ បិតបាំង មតិក ទាំងអស់ ឬ ភាគ ខ្លះ ដើម្បីកុំឲ្យបានទៅ សហតយោង (អ្នកត្រូវទទួលមតិក ជាមួយ គ្នា), តយោង នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដែរ ។

មាត្រា ៤៣០– អ្នកណា ប្រព្រឹត្ត នូវទោសកម្ម ដែលមាន សម្តែង ក្នុងមាត្រា ១៦៧១ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ស្តីពីសែងបាក់ ទ្រព្យអ-ល្លូស, អ្នកនោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី ។

មាត្រា ៤៣១– ស្តីអំពី សមត្ថកិច្ច តុលាការ ក្នុងរឿង អ្នកជំនួញជាតិខ្មែរ ត្រូវ និរាករណ៍ ដោយឯកឯង ដោយអំណាច ព្រះរាជក្រម លេខ ៤៣៤ ន.ស. ១៣–៣–៤០

មាត្រា ៤៣២– ជនណា មិន បានប្រព្រឹត្ត ជាមួយ, ដោយ ផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល, នូវអំពើល្មើស ណាមួយ ដែលបណ្តាល ឲ្យ មាន ព្យសនកម្ម ដល់ធនធាន អ្នកដទៃ ទេ, ប៉ុន្តែ បានទទួល ដោយ ចេតនា ឬ ដោយដឹងច្បាស់, នូវផល នៃអំពើល្មើស នោះ ទាំងអស់ ឬ ភាគខ្លះ, ឬ បានជួយ សម្រួល ឬ ជួយខ្នះខ្នែង ក្នុងការរោណ្តាះផល នៃអំពើល្មើស នោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីបី, ជន នោះ អាច នឹងត្រូវមាន អនុទោស ត្រង់ហាម បន្ទយសិទ្ធិស៊ីវិក និង តំហាក់លំនៅ ទៀត ក៏បាន ។

សេចក្តីប៉ុនប៉ង ក្នុងបទល្មើស នេះ ក៏ត្រូវមាន ទោស ដូចបាន

00222449

D99/3/3

ប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះដែរ ។ មើលព្រះរាជក្រមប្រកាស ស្ដីអំពីលក់ចេញទិញចូល នៅខាងចុងសៀវភៅនេះទៀត ។

មាត្រា ៤៣៣ – កាលណាគ្រឿងដែលគេលួចទៅ, គេបំបាត់ទៅ ឬគេយកបានដោយសារគេប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ ឬមជ្ឈិមនោះ, បានគេឃើញមកវិញហើយ, អ្នករងអំពើល្មើស តាមសុំឲ្យចៅក្រមបញ្ជាឲ្យបង្វិលគ្រឿងនោះមកឲ្យខ្លួនវិញបាន, ចៅក្រមក៏ត្រូវតែអនុញ្ញាតតាមសុំជាដាច់, ប្រសិនបើចៅក្រមបានហូតរបស់នោះពីដៃនៃអ្នកទទួលផលដោយកម្មមក ៗ កាលណាបើលទ្ធការដោយសុចរិតមិនគាប់ជូនសំណងបានថាគ្រឿងនោះខ្លួនបានទិញក្នុងផ្សារសាធារណៈ, ក្នុងផ្ទះរបស់ពាណិជ, ក្នុងផ្ទះអ្នកលក់ដូរជូនសាធារណជន, ពីកំណាន់នៃអ្នកលក់ដូរជូនសាធារណជន ឬពីកំណាន់នៃជនណាម្នាក់ដែលសាធារណជនបានស្គាល់ថាជននោះធ្លាប់ធ្វើជំនួញដូរគ្រឿងបែបនោះទេ ឬក្នុងកន្លែងដែលគ្រឿងនោះដាក់តាំងដល់សាធារណជនទេ ចៅក្រមក៏ត្រូវតែបញ្ជាឲ្យបង្វិលគ្រឿងនោះឲ្យម្ចាស់គ្រឿងដែលជាអ្នករងអំពើល្មើសនោះដែរ ។

សូម្បីគ្រឿងនោះចាស់ចេល, វេទកាក, បាក់ខ្ទះ, នៅខ្វះមិនគ្រប់សព្វ, ឬដែលទិញមកដោយគេកក់ក៏ដោយ, ក្ដីបើគ្រឿងនោះបានទិញមកពីអ្នកលក់ដូរជូនសាធារណជន, ឬក្នុងទីសាធារណៈក៏

ដោយ ឲ្យតែក្រៅ ពីគ្រោះស្លាក ដែលកងការ ត្រួតពិនិត្យ ក៏ត្រូវតែ គុណការ បន្ថែមទៅឲ្យ អ្នកធ្វើអំពើល្មើស វិញ ដែរ ។ ថ្ងៃ ដែលត្រូវទុក ជាគោល ពេល នោះ គឺថ្ងៃ ដែលគិតបាន ពាក់កណ្តាល នៃថ្ងៃ ចំនួន នោះ ។

ក៏ប៉ុន្តែ ទោក្រម មិន ត្រូវបន្ថែម ទៀត ដែលបានមក ដោយសារហេតុ ល្មើស ទៅឲ្យម្ចាស់ទ្រព្យ នោះវិញ ទេ កាលណាបើ បណ្តឹង អាជ្ញា ត្រូវ រលត់ ដោយសារផុត អាជ្ញាយុកាល ទៅហើយ ។

មាត្រា ៥៣៤- ជនណា ធ្វើឲ្យអន្តរាយ, ដោយចេតនា នូវ ចលនវត្ថុ ឬ អចលនវត្ថុ ជាកម្មសិទ្ធិ របស់អ្នកដទៃ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

អ្នកណា ធ្វើ ឬ ប៉ុនប៉ងធ្វើ ឲ្យវិនាស អន្តរាយ ដោយចេតនា, នូវចលនវត្ថុ ជាកម្មសិទ្ធិ របស់អ្នកដទៃ ដោយបង្កហេតុ ឲ្យមាន គ្រោះថ្នាក់ ជាសម្ភារៈ ដល់ជន អ្នកប្រើប្រាស់ ផ្លូវសាធារណៈ, អ្នកនោះ ក៏ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដែរ ។

អ្នកណា ធ្វើ អំពើ ពាលឡាយ មានដាក់ លើផ្លូវសាធារណៈ នូវដែក គោល, បន្លា, កំទេច លោហធាតុ ឬរបស់អ្វី ដែលនាំ ឲ្យមុត ធ្លុះ ជា ដើម, អ្នកនោះ ត្រូវមានទោស ដូចគ្នា ដែរ ។

មាត្រា ៥៣៥- ជនណា បំផ្លាញ, ដោយចេតនា, ឲ្យវិនាស

អន្តរាយ ដំណាំ ឬ ផលដំណាំ ដែលបិតនៅ ក្នុងស្រែ, ចំការ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។

បើ សេចក្ដីអន្តរាយ នេះ បណ្ដាលមក ពីការលែង សត្វ ឲ្យដើរ ដាច់ ឬ ឲ្យស៊ី, អ្នកលែង សត្វ នេះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

បទបញ្ញត្តិ ទាំងពីរ បទ នេះ ត្រូវអនុវត្ត ដែរ, កាលណាបើ ជនណាម្នាក់ ដោយអះអាងថា ខ្លួន មានសិទ្ធិ លើដី ដែលតតិយជន បានដាំ ដំណាំ រួចទៅហើយ, ហើយ ទៅធ្វើ ឲ្យវិនាសអន្តរាយ ដល់ដំណាំ នោះ, ទោះបី ពីមុន ខ្លួន បានបណ្ដេញ តតិយជន ឲ្យរើរ ដំណាំ នោះ ចេញ ដែរ តែ តតិយជន មិនព្រមធ្វើតាម ក៏ដោយ, ទោះបីខ្លួន កំពុងក្ដីក្ដាំ តាមផ្លូវ សិទ្ធិ ដី នោះ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤៣៦ – ជនណា បំផ្លាញ ដោយរបៀប ទាំងឡាយ ណាមួយ មានបំផ្លាញ ដោយអន្តរាយ ជាដើម ឲ្យវិនាស ព្រៃឈើ, ដំណាំ ឬ ផលដំណាំ ដែលកំពុងដុះ ឬ ដែលដក, ច្រូត ហើយ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៣៧ – ថ្មី (ព្រះរាជក្រមលេខ ៦.. បរ ចុះថ្ងៃ ១–៤–៦០)

ជនណា បង្ខិន, បំផ្លាញ ដោយរះភ្លើង ឬ ដោយវិធីឯទៀត នូវគេហដ្ឋាន ផាល់នៅ, ខ្ទម, ទាក់ ទាំងឡាយ, ជននោះ ត្រូវមាន

ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីបី ។

បើ ការបង្ខូចបំផ្លាញ គេហស្ថាន ដែលមិនសម្រាប់នៅ, ដូចជា ចំរើណ, ក្រោលសត្វ, រោង រេ ឬ សត្វ, រោងធ្វើការ, ជង្រុក ធំ គ្រប់, ត្រូវផ្ដិ ទោសឧក្រិដ្ឋ ថ្នាក់ទីពីរ ។

មាត្រា ៤៣៨-(ក្រមលេខ ៦-ប ខុះថ្ងៃ ០-៤-៦០) អគ្គិភ័យ ណា, ការបំផ្លាញ ឬ ការបង្ខូច ណា ដែលកើតឡើង ដោយអចេតនា, តែ មាន ភស្តុតាង ថា អ្នកប្រព្រឹត្ត ខ្វះពិល្បើស នោះ មិន ប្រយ័ត្ន, មិន ប្រសប់, ដោយធ្វេសប្រហែស, រីឯជន នោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ។ ប្រសិនបើ អំពើ ទាំងនោះ បានកើតឡើងដោយ ការ មិនគោរព តាមបទបញ្ជា, រីឯជន នោះ ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីពីរ ដល់អតិបរមា ។

មាត្រា ៤៣៩. ជនណា បង្ខិត គោល, រើ ស្លាក ជាគសិណ, រំលើងដើមកូនឈើ ឬ ដើមឈើ ដុះ ជាព្រៃ, បំផ្លាញ របង, ឈូស រំលើង ភ្លឺ, លប់ គូ ដែលព័ទ្ធ អចលវត្ថុ ជាកម្មសិទ្ធិ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

សូម្បី តែ ជនោះ ជាអ្នក បានដាំ ដើមឈើ នោះ, បានបោះ គោល ឬ ស្លាក នោះ, បានលើក ភ្លឺ នោះ, បានជីក គូ នោះ ដោយខ្លួនឯង ក្ដី,

នាកាល របស់ ទាំងអស់នេះ កើត ជារបស់សម្រាប់ បង្ហាញ, ប្រាប់ ព្រំប្រទល់ ដីណាមួយ ដែលនៅជាប់គ្នា ទៅហើយ, ហើយ ខំ ទៅ បន្ថែម ឬ បំផ្លាញ មិន ឲ្យ អ្នកនៅ លើដី ជាប់គ្នានោះ ឬ កម្មសិទ្ធិករ នៃដី ជាប់គ្នា នោះយល់ព្រម ជាមុន ទេ, ជននោះ ក៏ត្រូវមាន ទោស មជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ដែរ ។

មាត្រា ៤១០ - ជនណា ចូល ឬ ចំណាន ទំនូល ក្នុងលំនៅ អ្នកដទៃ ដោយអ្នកនៅផ្ទះនោះ ឬ អ្នកមាន គុណភាព ជាតំណាង ម្ចាស់ផ្ទះនោះ មិនព្រមព្រៀង ផង ឬ មិនបានដឹង សោះ, ជននោះ ត្រូវមាន ទោសមជ្ឈិម ថ្នាក់ទីមួយ ។

ចប់ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ

ច្បាប់ស្ដីពីលក់ចេញ ទិញចូល

ព្រះរាជប្រកាស លេខ ៧១ ចុះថ្ងៃទី ៨ កើតខែចេត្រ ឆ្នាំខាល ឯកស័ក ព.ស. ២៤៨១ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១១ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៣៨

ប្រការមួយ— អ្នកលក់ចេញ ទិញចូលណា ទិញសព្វវត្ថុចាស់ៗ, សំពត់ គ្រឿងសំលៀកបំពាក់, គ្រឿងមាសប្រាក់, ពេជ្រត្បូង, គ្រឿងសស្ត្រាវុធ, គ្រឿងលោហធាតុ គ្រឿងដែកចាស់ៗ របស់ឯទៀត ទិញទំនិញផ្សេងសំរាប់ ដើម្បីនឹងលក់ទៅវិញ ឬ ទិញទំនិញថ្មីៗ អំពីជនឯណា ក្រៅពីអ្នក ដែលធ្វើ របស់នោះ ឬ ក្រៅពីអ្នកដែលធ្វើជំនួញ របស់ទាំងនោះ អ្នកលក់ចេញទិញចូលនោះ ត្រូវប្រតិបត្តិតាមសេចក្ដីបញ្ញត្តិ ដូចមានខាងក្រោយនេះ ។

ប្រការ ២— ជំនួញ គ្រឿងសស្ត្រាវុធ ដែលអ្នកលក់ចេញទិញចូល បានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើនោះ នឹងគាប់ទិញ ឬ លក់បាន តែគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ចាស់ៗ ហើយ ដែលប្រើការ មិនកើត ។

ប្រការ ៣— ជនណា ចង់ធ្វើ ជាអ្នកលក់ចេញទិញចូល ត្រូវសុំចុះឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជីសំរាប់កត់ អ្នកជំនួញ ដែលបាន នៅមន្ទីរ ប៉ូលីសជង់ត៍ ម៉ែរី ជាមុន បើខ្លួន នៅភ្នំពេញ ; បើ នៅខេត្តក្រៅ ត្រូវសុំចុះ ឈ្មោះ ក្នុងបញ្ជី ដែលបើក សំរាប់ ឲ្យចុះ នៅប៉ុស្តិ៍ ប៉ូលីសជង់ត៍ ចំមេខេត្ត ។

ដែលទទួលបញ្ចាំសុំ ចុះឈ្មោះ នោះ ត្រូវធ្វើ ពាក្យ ចំណែក មួយច្បាប់ ព្រមទាំងបញ្ជីកាលទោស ខ្លួន មួយច្បាប់, អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ មួយច្បាប់ រូបថត ៤ សន្លឹក ថតជាមួយ ផង, រូបថត ១ សន្លឹក សម្រាប់បិទ ក្នុងបញ្ជី ដូចមានសំដែង ខាងលើនេះ, ១ សន្លឹកទៀត សម្រាប់បិទ ក្នុងកំណត់ ចុះឈ្មោះ ដែលត្រូវឲ្យ សាមីខ្លួន ។

ពាក្យនោះត្រូវប្រាប់ កន្លែង ដែលត្រូវធ្វើជំនួញ ព្រមទាំង ចំនួន បន្ទប់ ដែលត្រូវធ្វើ ជាកន្លែង ដំកល់ ឬ ជាឃ្លាំង ដាក់ របស់ ។ ថ្ងៃក្រោយ បើ មិនយក បន្ទប់ ណា ធ្វើ ជាកន្លែង ដំកល់ ឬ ជាឃ្លាំង ដាក់ របស់ នោះ ត្រូវសុំអនុញ្ញាត ជាមុន, បើគ្មាន អនុញ្ញាត ពីពន្ធដារ មុខក្រសួង ទេ ទីនេះធ្វើពុំបាន ។ មួយទៀត បន្ទប់ ទាំងនោះ ត្រូវទុក សម្រាប់ តែធ្វើជំនួញ លក់ចេញទិញចូល ប៉ុណ្ណោះឯង ។ អ្នកពន្ធដារ ដែលទទួល ការៈ ខាងពិនិត្យ ត្រួតត្រា នោះ គប្បីពិនិត្យ ឲ្យដឹង ថា សេចក្តីបញ្ញត្តិ ទាំងនោះ បានប្រតិបត្តិ តាម ត្រឹមត្រូវ ឬទេ គឺត្រូវពិនិត្យ គ្រប់បន្ទប់ ក្នុង ផ្ទះ ដែលធ្វើជំនួញ នោះ បាន តាមត្រូវការ ។

មួយទៀត ពាក្យនោះ ត្រូវចុះ ឲ្យដឹង ថា សាមីខ្លួន ចូលចិត្តបេ ទិញចូល លក់ចេញ ជាទូទៅ ឬ មួយ ស្រេមុខ, មិន មានទិញ ចិន លក់ គ្រឿងមាស ប្រាក់ ឬ គ្រឿង ដែលធ្វើ អំពីលោហធាតុ ដែល មាន តម្លៃ ទេ ។ លុះពន្ធដារ បានទទួលយក ពាក្យសុំ របស់ខ្លួន

00222456

D99/3/3

ហើយ សាមីខ្លួន ត្រូវចង់ ចាំកន់ តាមបញ្ញត្តិ របស់ច្បាប់ ។ អ មក កជការ ទីនេះ បុគ្គលណាមួយ សន្ទឹក ឲ្យ សាមីខ្លួន ទុក បញ្ជី កជការ នៅវេលាណា ដែលកជការ មក ផែនផែ ហើយ នៅវេលា ដែលមក ក្រុកម្មឹង ។ , អ្នកកជការ ត្រូវបញ្ជាក់ ជា បានពិនិត្យ គ្រប់ទូរុបផង ។

ប្រការ៤ – ឃ្លាំង, កន្លែង ដំកល់ របស់ ដែលបានបួង កជការ តាមសេចក្ដីបញ្ញត្តិ គ្រប់ប្រការ ៣ ព្រមទាំង ទូ រៀប ទំនិញ របស់អ្នក លក់ចេញទិញចូល នោះ ត្រូវនៅ ក្រោមសេចក្ដីត្រួតត្រា អ្នកឲ្យសេ៊ុ-វេយ៉ង់ ម៉ែស្រូវក្នុងពេញ, សេ៊ុវេយ៉ង់ ចំរូងខែត្រ ចៅហ្វាយខែត្រ និងចៅហ្វាយស្រុក នៅគ្រប់ដំបន់ ដែលមាន ទាំងឃ្លាំង, កន្លែង ដំកល់ របស់ និង ទូ រៀប ទំនិញ នោះ ។

មន្ត្រីទាំងនោះ ទីងមាន អំណាច ឲ្យយក បញ្ជី ជូបមាន សំដែង គ្រប់ប្រការ៦ ខាងក្រោយនេះ មកជូន ខ្លួន ពិនិត្យមើល នៅវេលាណា ក៏បាន ។ បើកាលណា បញ្ជី ទាំងនោះ កជការត្រូវ ខូស ធ្វើជារបស់ គាត់, កជការ ត្រូវចេញ បង្ហាញដៃ ឲ្យ ជា សំគាល់ ថា បានខូសទុក ជារបស់គាត់, ហើយ អ្នក លក់ចេញ ទិញចូល ត្រូវធ្វើ បញ្ជី មួយ ក្បាល ទៀត ជាបណ្ណោះអាសន្ន ។ បញ្ជី បណ្ណោះអាសន្ន នេះ ត្រូវ មានចុះ លេខ និង ពាក្យលេខា សង្ខេប មួយពែប ហើយ ត្រូវទុក

00222457

ប្រើ សារ ទំព័រ ឥតការ ចន្លោះ ចញ្ចាស់ មកឲ្យ វិញ ។

ប្រការ ៥– វេលាណា ត្រូវ ផ្លាស់ លំនៅ, អ្នក លក់ចេញ ទិញចូល ត្រូវធ្វើ ពាក្យ មួយច្បាប់ ចុះ សេចក្តី តាមលក្ខណៈ ដូចមាន បញ្ញត្តិ ក្នុងប្រការ ៣ នៃក្រឹត្យប្រកាស នេះ ជូនទៅ ការដ្ឋាន ដែល មាន គុណភាព ត្រូវទទួល បណ្តឹង មុននោះ គឺ ការដ្ឋាន ទីកន្លែង ដែលខ្លួន ចេញទៅ និង ការដ្ឋាន ទីកន្លែង ដែលខ្លួន តាំង លំនៅ ថ្មី ។

ប្រការ៦– អ្នក លក់ចេញ ទិញចូល ត្រូវកាន់ បញ្ជី ដែលអ្នក ប៉ូលីសផង់ក ថៃរី ក្រុងភ្នំពេញ, ឬ ប៉ូលីសផង់ក ទីរួមខេត្ត ចុះ លេខ និងហត្ថលេខា សម្គាល់ នោះ ឲ្យរៀបរយ រាល់ថ្ងៃ កុំឲ្យមាន រំលង ទំព័រ ឲ្យសល់ទទេ ឥតសរសេរ , កុំឲ្យមាន ឆូតលុប ឬ កុំឲ្យមានទាស្រៀន ហើយ បញ្ជី នោះ ត្រូវមានចុះ សេចក្តី ដូចមាន ខាងក្រោម នេះ :

១.– លេខរៀង ;

២.– ថ្ងៃ – ខែ – ឆ្នាំ ;

៣.– ប្រភេទនៃប្រតិបត្តិការ (ទិញ ឬ លក់) ,

៤.– នាមត្រកូល, នាមខ្លួន និង នាមក្រៅ របស់ភ្ញៀវ (អ្នកលក់ ឬ អ្នកទិញ) និង លេខ , ថ្ងៃ – ខែ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ផង បើមាន ;

៥.– របរ គេស៊ី ឬ គុណភាព ;

៦.– លំនៅ ;

៧.- ឈ្មោះរបស់ដែលទិញ ឬដែលលក់ ប្រភេទនិងគុណភាព ;

៨.-- ថ្លៃទិញ ឬថ្លៃលក់របស់នោះ ,

៩.- ក្នុងករណីដែលគៀរ (អ្នកលក់ឬអ្នកទិញ) គ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណទេ អ្នកលក់បញ្ចាំទិញចូល ត្រូវកត់ នាម, ត្រកូល, លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬ តាតរបស់សាក្សី ដែលជូនគៀរនោះមក ឲ្យសាក្សី បញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ របស់ខ្លួន ហើយឲ្យចុះហត្ថលេខា ផង ។

១០.- នៅក្នុងបញ្ជីទិញ, អ្នកលក់បញ្ចាំទិញចូល ត្រូវចុះលេខរៀង, ថ្ងៃ-ខែ ដែលលក់របស់ ដូចដែលបានចុះ ក្នុងបញ្ជីនោះ (សេចក្ដីនេះ ត្រូវចុះ ក្នុងវេលា ដែលលក់របស់នោះទៅវិញ) ។

- នៅ ក្នុងបញ្ជីលក់ អ្នកលក់បញ្ចាំទិញចូល ត្រូវចុះលេខរៀង, ថ្ងៃ-ខែ ដែលទិញ របស់ ដូចបានចុះ ក្នុងបញ្ជី ទិញ ;

១១.- សេចក្ដីផ្សេងៗ ;

របស់ ដែលទិញ ពីការលក់ឡាយឡុង មក, អ្នកលក់បញ្ចាំទិញ ចូល ត្រូវចុះ ក្នុងបញ្ជីទិញ; អំពើ ដែលបានល្មើស នឹងបទបញ្ញត្តិ ខាងលើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទា ជាទោសលហុ ។

ប្រការ៨- ហាម ជាពិសេស ដល់បុគ្គល ដូចមានសំដែង ក្នុងប្រការមួយ នោះ មិនឲ្យទិញ សង្ហារឹម, គ្រឿងសំលៀកបំពាក់, សំពត់, គ្រឿងមាសប្រាក់, សៀវភៅមើល, លោហធាតុ, ចានក្បាច, ថេមិយាយ

តែមួយនាក់ គឺចលនវត្ថុ ណាមួយ ដែលជារបស់ ឬ ដែលនៅ ក្នុងកណ្តាប់ដៃ អនីតិជន ដែលឥតអនុញ្ញាត យល់ព្រម ជាជាក់ស្ដែង ដោយសិទ្ធ ពីជន ដែលគេ នោះ នៅ ក្នុងការណាព្យាបាល តាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។ មួយវិញទៀត, មិនឲ្យទិញ ពីជន ឯណា ដែលខ្លួន មិនស្គាល់ឈ្មោះនិងទីលំនៅ, លើកលែងតែ បើកាលណា មាន សាក្សី ២ នាក់ ដែលខ្លួនស្គាល់ មកបញ្ជាក់ អំពីសារការជាក់ ជននោះ ហើយ ចុះហត្ថលេខា ក្នុងបញ្ជី នោះ ផង ទើបទិញ បាន ។

អំពើ ដែលបានល្មើស និងបញ្ញត្តិ ខាងលើនេះ ត្រូវផ្តន្ទាកម្មជាបទមជ្ឈិម ថ្នាក់លេខមួយ ។

ប្រការ ៨– អ្នកលក់ចេញ ទិញចូល ដែលគ្មានតាំងផ្ទះ ក៏ត្រូវប្រតិបត្តិ តាមសេចក្តីបញ្ញត្តិ នេះ ដូចគ្នាដែរ ហើយ ត្រូវផ្តន្ទាកម្ម ដូចគ្នា បើកាលណា ប្រព្រឹត្តល្មើស លើសេចក្តីបញ្ញត្តិ ដូចមាន សម្តែងមកខាងលើ នេះ ។ អ្នក លក់ចេញ ទិញចូល នោះ ត្រូវកាន់ មេដាយឲ្យគេឃើញច្បាស់ ហើយត្រូវ បង្ហាញ មេដាយ នោះ នៅវេលា ដែលពលការ ត្រូវតែគេឲមើល ។ នៅ លើមេដាយ នោះ មានចុះ នាម ត្រកូល និងលេខបញ្ជី ផង ។

មេដាយ នោះ ជាផែនស្ពាន់ មួយ មូល ទ្រវែង, ទំហំ ជប់ សង់ទីម៉ែត្របណ្ដោយ, ប្រាំមួយសង់ទីម៉ែត្រ ទទឹង ។ មេដាយ នោះ ត្រូវ សាក់ខ្លួន

គេដោយសោហ៊ុយរបស់ខ្លួន ។ មេដាយនោះត្រូវពន្ធការពារក្រ ឲ្យស៊ិន មុខនឹងចេញប៉ាក់ចំ ឲ្យ ហើយត្រូវឲ្យគេក្សា មេដាយនោះ ឲ្យស្អាត ឲ្យមើលច្បាស់ជានិច្ច ។

មួយទៀត អ្នកលក់ចេញទិញចូល ដោយគ្រាប់ឆ្លាក់ នោះត្រូវ ប្រតិបត្តិ តាមសេចក្តីបញ្ញត្តិ ត្រង់ជំពូក ក្នុងប្រកាស សរសៃរ ពន្ធការ ក្រមមឿង នឹងសេចក្តីសំរេច របស់ពន្ធការ រស៊ុបឯក ដែលស្តីពីរបៀប ដែក ផ្សារ ។

ល្មើកណា នៃ ប្រព្រឹត្តល្មើស នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិ ក្នុងប្រការ នេះ នឹងត្រូវ ធ្វើទណ្ឌកម្ម ដែលមានសំដែង ត្រង់ប្រការ ៧ និង ៨ នេះ ។

ប្រការ៩– អ្នកលក់ចេញ ទិញចូល ដែលបានធ្វើ របរ នេះពីមុន មក រហូតដល់សព្វថ្ងៃ នេះ ត្រូវប្រតិបត្តិ តាមសេចក្តី ដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងព្រះរាជប្រកាស នេះ ក្នុងកំណត់ ៦ ខែ គិត តាំង ពីថ្ងៃ ដែលចេញ ព្រះរាជប្រកាស នេះ តទៅ គឺត្រូវធ្វើ ពាក្យជូន ទៅ ពន្ធការ មុខក្រសួង ព្រមទាំងលិខិត ជូនមាន បញ្ញត្តិត្រង់ប្រការ ៣ នោះផង ។

អ្នក លក់ចេញ ទិញចូលណា ដែលមិនធ្វើ ដំនួញ នេះ តាំង ពីថ្ងៃ ចេញ ព្រះរាជប្រកាស នេះ តទៅ, ត្រូវប្រតិបត្តិ តាមបទបញ្ញត្តិ នេះ គ្មាន ច្បាប់គ្នា ទុក ពេល ឲ្យទៀតទេ ។

ច្បាប់តុងទីន

ព្រះរាជក្រមលេខ ៤៦៥ – នស. ចុះថ្ងៃ ២៧-៩-៥៤

មាត្រា មួយ – ព្រះរាជក្រមនេះ មាន គោលបំណង និងបន្ថែម សេចក្ដីដែលខ្វះ ក្នុងអនុសញ្ញា នៃភាគី ទុកសម្រាប់ ដោះស្រាយ វិវាទកម្ម ដែលអាច និងកើតឡើង បាន នៅវេលា ដែលតុងទីន កំពុងនៅរស់ ឬ ដែលត្រូវជំរះ តុងទីន ឲ្យជះស្រឡះ ។ ភាគី មាន សេរីភាព នឹងធ្វើ អនុសញ្ញា ណាមួយ ផ្សេង ពីបទបញ្ញត្តិ នៃព្រះរាជក្រម នេះក៏បាន ។

មាត្រា ២ – មាត្រា ១៥, ១៦, ២២, ២៧, និង ២៨ នៃព្រះរាជក្រម នេះ អធិប្បាយ ពីបទល្មើស ជាការ ដែលគួរ ឲ្យផ្ដន្ទាទោស បណ្ដាល មក ពីតុងទីន នេះ ។

មាត្រា ៣ – តុងទីន ជាកិច្ចសន្យា មួយ ដែលចង មេតុងទីន និង សមាជិក តុងទីន ពី ២ រូប ឡើងទៅ មេតុងទីន និង កូនតុងទីនម្នាក់ ៗ ត្រូវមាន ហ៊ុន ឬ ចំណែក យ៉ាងតិច មួយ ហ៊ុន ម្នាក់ ។

ហ៊ុន និមួយ ៗ ត្រូវមាន តម្លៃ ស្មើគ្នា ជាដាច់ខាត ។ កូនតុងទីន ម្នាក់ ៗ ព្រមទាំង មេតុងទីន អាច មាន ហ៊ុន ច្រើន បាន ។

មាត្រា ៤ – តម្លៃ ហ៊ុន មួយ គុណ និងចំនួន ហ៊ុនទាំងអស់ បាន ជាទុន នៃតុងទីន ។ ហ៊ុន និមួយ ៗ ដកយក ទុន បាន តែម្ដង ។

ហេតុនេះ ឬ ការចេញ គុយទិន ត្រូវចេញ ច្រើនជាង ស្មើនឹងចំនួន ហ៊ុន ។

មាត្រា ៥– កិច្ចសន្យា នៃគុយទិន មាន ការកត់យ៉ាងនេះ :

១– ឈ្មោះ មេគុយទិន

២– ឈ្មោះ កូនគុយទិន

៣– ចំនួន ហ៊ុន

៤– ថ្លៃ ហ៊ុន និមួយៗ ព្រមទាំង ថ្លៃ ទុន នៃគុយទិន

៥– ចំនួន ចេញ ត្រូវឲ្យស្មើ នឹងចំនួន ហ៊ុន

៦– សម័យប្រជុំ ត្រូវចេញ , ទីកន្លែង ត្រូវធ្វើ ព្រមទាំង ថ្ងៃខែ ទាំងឡាយ ។

មាត្រា ៦– ចម្រង់ និងសេចក្ដី នៃកិច្ចសន្យា ត្រូវទុក ជាភស្តុតាង តាមច្បាប់ ហតាលេខ: ។

មាត្រា ៧– អ្នកមាន ហ៊ុន មួយៗ ដែល ចេញ គុយទិន បាន ត្រូវហៅថា «អ្នកចេញបាន» ។

និក្ខការ នៃគុយទិន

មាត្រា ៨– នៅវេលា ចេញ ម្ដង ៗ កូនគុយទិន ត្រូវមាន ប្រាក់ ស្មើ នឹងចំនួន ហ៊ុន ដែល ខ្លួន លើក ទុកប្រគល់ឲ្យ មេគុយទិន ។ ចេស-ចកម្ម នៃមេគុយទិន ត្រូវប្រមូល ទុន , ទាក់ទង ឲ្យចេញ និងប្រគល់

-ល់

00222463

ប្រាក់ឲ្យទៅអ្នកដេញបាន ។

មាត្រា ៩– មេតុងទីន មានសិទ្ធិត្រូវចែកទុន ទៅឲ្យការដេញ លើកដំបូង ហើយត្រូវបាន ទុនតាំងដូល , កាលបើមានហ៊ុនច្រើន មេតុងទីន មិនទៅជាអ្នកដេញបានគ្រប់ៗពេល តាមដែលខ្លួនទៅ មានហ៊ុន មិនទាន់ដេញបាននៅឡើយ ។

មាត្រា ១០– ពេលដេញជាបន្ទាប់មកទៀត អ្នកដែលមានហ៊ុន ហើយ មិនទាន់ដេញបាននៅឡើយ ត្រូវចូលដេញ ; អ្នកដែលមានហ៊ុនមួយ ឬ ហ៊ុនច្រើន ហើយដេញបានអស់ហើយ មិនត្រូវចូលដេញទៀតឡើយ ។

មាត្រា ១១– អំពីការចូលដេញ, អ្នកដែលមានហ៊ុន ហើយ មិនទាន់ដេញបាននៅឡើយ ត្រូវសុំឲ្យការដល់កូនតុងទីនឯទៀតៗ

អ្នកដេញនោះ សុំយកទុន ដោយកាត់ការចេញ តែប៉ុណ្ណោះ តាមចិត្ត ៗ ឧណា ដែលដាក់ការច្រើនជាងគេ អ្នកនោះទុកជាអ្នកដេញបាន ។ បើគ្មានសន្យាគ្នា ផ្សេងទៅទៀតទេ កូនតុងទីន ម្នាក់ៗ ត្រូវប្រគល់ប្រាក់ បិទស្រោមឲ្យជិត មួយ ចុះទឹកប្រាក់ការ ដែលខ្លួនព្រមឲ្យនោះទៅមេតុងទីន ។ មេតុងទីនត្រូវ «បើកស្រោម» នៅចំពោះមុខ កូនតុងទីនទាំងអស់ ។

មាត្រា ១២– កាលបើ នៅសល់ហ៊ុន តែមួយ មិនទាន់ដេញ

បាន នោះ, អ្នក នេះ មានសិទ្ធិ បាន ខ្លួន ទាំងមូល មិនចាំបាច់ សុំ ឲ្យ ការ ឡើយ; តុងទីន ក៏ត្រូវផុត ត្រឹមនេះដែរ ។

ភារកិច្ច របស់មេតុងទីន

មាត្រា ១៣– មេតុងទីន ដែលជាអ្នកកណ្ដាល រវាង កូនតុងទីន ទាំងអស់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការប្រព្រឹត្តទៅ នៃតុងទីន ។ ដូច្នេះ មេតុងទីន ត្រូវកំចាំង ចេញជួស កូនដែលក្ស័យ មិនព្រម ចេញ ប្រាក់ តាមពេលកំណត់ ដោយហេតុ ណាមួយ ក៏ដោយ ។

មាត្រា ១៤– ជួនកាលខ្លះ កូនតុងទីន ឈប់សង ប្រាក់ ច្រើនគ្នា នាំ ឲ្យមេតុងទីន វិនាស តុងទីន មុន អាយុ តុងទីន ។

ក្នុងរឿង ដែលនេះ សិទ្ធិ របស់មេ និង កូនតុងទីន ត្រូវសំរេច ដូច មានចែង ក្នុងមាត្រា ២៣ និង តទៅ នៃព្រះរាជក្រមនេះ ។

មាត្រា ១៥– ត្រូវទុក ជាបាន ល្មើស នឹងបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៥១៥ វគ្គ ៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (គៃបំបាត់ លើទំនុកចិត្ត), មេតុងទីន ណា បំបាត់យក ជាប្រយោជន៍ ខ្លួន ឬ ប្រយោជន៍ អ្នកដទៃ នូវប្រាក់ ដែលប្រមូល បាន នៅពេល ដេញ ណាមួយ ហើយមិនប្រគល់ ឲ្យទៅ អ្នក ដែលដេញបាន ។ អ្នកដទៃ ដែលទទួលយក ប្រាក់ នោះ ដោយទុច្ចរិត ត្រូវទុក ជាបានល្មើស នឹងបញ្ញត្តិ មាត្រា ៥៣៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ១៦– ត្រូវទុក ជាបានល្មើស នឹងបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៤១៥

00222465

វគ្គទី ៣ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (ឆបោក) មេតុងទីនណា ធ្វើឲ្យកូនតុងទីន ជឿជាក់ថា, ជាតុងទីនមួយត្រឹមត្រូវ, ឬតុងទីនដែលសមាជិកភាគច្រើន គ្មានប្រសោះ ឬមិនបានចូលក្នុងតុងទីននោះសោះ ។ ក្នុងរឿងបែបនេះ អ្នកដេញបាន ជាដំបូងតាំងពីក្រោយ គឺជាមនុស្សទុច្ចរិត សមគំនិតនឹងមេតុងទីន ក្នុងការប្រើឧបាយកល ឲ្យគេជឿថា មានតុងទីនឡោប មួយមែន, មនុស្សនោះ ត្រូវមានទោស, កាលបើ គំនិតទុច្ចរិត មានភស្តុតាង ច្បាស់ ថាមនុស្សនោះ សមគំនិត ក្នុងបទឆបោក ដោយប្រើឧបាយកល ដែលមានមេតុងទីន ជាដើម ។

ភារកិច្ចរបស់កូនតុងទីន

មាត្រា ១៧- កូនតុងទីន ត្រូវតាមមើលការកិច្ច របស់តុងទីន, ជាពិសេស ត្រូវមើល របៀបដេញ, ដាក់ការ ជាដើម ។ កូនតុងទីន មិនដាក់ការ នៅពេល ដេញ ណាមួយ ត្រូវទុក ជាបោះបង់ចោល សិទ្ធិរបស់ខ្លួន ជាអ្នកដេញ នៅពេល ដេញ នោះ ។ សេចក្ដីនេះ មិនត្រូវ ឲ្យមានព្យសនកម្ម ដល់ការដេញ ក្រោយបង្អស់ ដូចមានលក្ខខណ្ឌ ដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៦ ដែលស្ដីថា ត្រូវបាន ប្រាក់ទុន តាំងមូលផងជាប់ខាងការ បង្វិល នោះឡើយ ។

មាត្រា ១៨- កូនតុងទីន ដែលមិនយក ប្រាក់ ហ៊ុន តាមចំនួន ដែលខ្លួន លេង ទៅប្រគល់ ឲ្យមេតុងទីន នៅពេល ដេញ ខ្ទង់ ១ ល

ត្រូវទុក ជាកៀសខ្លួន ។

មាត្រា ១៩– បើអ្នក កៀសខ្លួន មិនទាន់ដេញ បាន ១០ អ្នក នោះត្រូវបាត់ អំណាច ជាសមាជិក ក្នុងតុងទីន ព្រមទាំងគ្មាន សិទ្ធិ នឹង ទាមទារប្រាក់ ដែលខ្លួន បានបង់រួចមកហើយ នោះផង ។

អ្នកជំនួស អ្នកកៀសខ្លួន, តាមគោលការណ៍, មេតុងទីន ឬ កូនតុងទីន ណាម្នាក់ ដែលបានព្រមព្រៀង ជាមួយ នឹងមេតុងទីន ឬ អ្នកដទៃ ដែលមេតុងទីន នាំមកចូល នោះ, អ្នកនោះ ត្រូវ ទទួល ហ៊ុន ទាំងអស់ របស់អ្នកកៀសខ្លួន បានពេញច្បាប់ ហើយត្រូវបេញ ហ៊ុន បន្ត ពីពេល កៀសនោះទៅ ។ អ្នកជំនួស នោះ អាច ដេញ បាន គ្រប់ តែ ហ៊ុន របស់អ្នកកៀសខ្លួន ដែលមិនទាន់ដេញ ក្នុងពេលកៀសនោះ ។

មាត្រា ២០– កូនតុងទីន អាច លក់ ហ៊ុន របស់ខ្លួន មួយហ៊ុន ឬ ទាំងអស់ ឲ្យទៅ កូនតុងទីន ម្នាក់ទៀត ឬ ឲ្យទៅ ជនដទៃ បាន គ្រប់ពេល ទាំងអស់ តែត្រូវ ឲ្យមាន សេចក្តីព្រមព្រៀង យ៉ាងជាក់ច្បាស់ ពីមេតុងទីន ផង ។

មាត្រា ២១– អ្នកកៀសខ្លួន ដែលបានដេញ រួចហើយ, ត្រូវតែ សង ទៅ មេតុងទីន ឬ ទៅ អ្នក ដែលជំនួស ខ្លួន, នូវប្រាក់ ដែល គេ បានបេញ ជំនួសខ្លួន ឥតទាន់គិត ដោយដល់ជម្ងឺចិត្ត ដែលអាច ទាម ទៀន បាន ផងឡើយ ។

* មាត្រា ២២– កូនតុងទីន ណា ចេញ តុងទីន បាន ដោយឲ្យការប្រាក់ ច្រើន ហួសហេតុ ហើយក្រោយមក ឈប់បង់ ប្រាក់ចំណែកខ្លួន ទៅ, កូនតុងទីន នោះ ត្រូវទុក ជាបាន ល្មើស នឹងមាត្រា ៨១៨ នៃក្នុងក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (ឆបោក) ។ ហេតុនេះ មិនមែន ជាឧបសគ្គ ឲ្យខាន អនុវត្ត បទបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ២០ ខាងលើ នេះ ទេ ។

មាត្រា ២៣– ក្នុងរឿង រំលាយ តុងទីន មុនកាល ដូចមាន បញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ១៦ នៃព្រះរាជក្រម នេះ, សិទ្ធិ របស់មេតុងទីន និង កូនតុងទីន ត្រូវសម្រេច ដូចមានពោល ខាងក្រោម នេះ ។

មាត្រា ២៤– សិទ្ធិ របស់មេតុងទីន ចំពោះកូនតុងទីន ដែល ភៀសខ្លួនចាំងឲ្យ ត្រូវសម្រេច តាមមាត្រា ១៨, ១៩, ២១ ហើយ និងមាត្រា ២២ នៃព្រះរាជក្រម នេះ ផង ដែរ ។

មាត្រា ២៥– អ្នកមិនភៀសខ្លួនចាំងឲ្យ ដែលជាអ្នកចេញ បាន ត្រូវប្រគល់ ប្រាក់ ឲ្យមេតុងទីន តាមចំណែក របស់ខ្លួន ដែលមាន ចែង ក្នុង មាត្រា ៣ នៃព្រះរាជក្រម នេះ គុណ នឹងចំនួន ពេលចេញ ដែលមិនទាន់បានចេញ ។ ឯប្រាក់នេះ ត្រូវ ឲ្យចេញ តាំងពីថ្ងៃ រំលាយ តុងទីន មក ។

មាត្រា ២៦–មេតុងទីន ត្រូវសង ទៅ កូនតុងទីន ដែលមិនភៀស ខ្លួន ហើយពុំមែន ជាអ្នកចេញបាន នូវប្រាក់ តាមចំណែក ដែលអ្នកនោះ

00222468

បានបង់ ទាំងប៉ុន្មាន ឲ្យគ្រប់ ចំនួន ហើយនៃ មេកុងទីន បានចាប់ ពីកូនកុងទីន ដែលជាអ្នកដេញបាន ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា មុន នេះ ។

មាត្រា ២៧ – ត្រូវទុក ជាបានល្មើស ទិន្នបញ្ញត្តិ មាត្រា ៤១៨ វគ្គទី៦ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (កៃបំបាត់ លើទំនុកចិត្ត) មេកុងទីនណា កៃបំបាត់ ជាប្រយោជន៍ខ្លួន ឬ ប្រយោជន៍អ្នកដទៃ នូវប្រាក់ ដែលកូនកុងទីន អ្នកដេញបាន ពីលើកមុន បានប្រគល់ មកឲ្យ ខ្លួន តាមមាត្រា ២៥ នៃព្រះរាជក្រមនេះ, មិនប្រគល់ ទៅឲ្យ កូនកុងទីន ដែលមិនទាន់ដេញបាន តាមចំនួន ប្រាក់ ដែលអ្នក ទាំងនោះ បានបង់ ចំណែក ហើយ ខ្លួន ។

មាត្រា ២៨ – ត្រូវទុក ជាបានឆបោក ដោយប្រើ ល្បិចកលទុច្ចរិត ដែលមានបញ្ញត្តិ ក្នុងមាត្រា ៤១៩ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ, មេកុងទីនណា កុហក កូនកុងទីនណាម្នាក់ ដែលជាអ្នកដេញបាន ក្នុងកុងទីន ឯណាមួយ ដោយថ្លែង ថា កុងទីននោះ រលាយបាត់ មុនអាយុ ទៅហើយ ដើម្បីឲ្យ កូនកុងទីន នោះ ប្រគល់ ប្រាក់ មកឲ្យខ្លួន តាមមាត្រា ២៥ ។

មាត្រា ២៩ – មេកុងទីន ដែលរំលាយ កុងទីន មុនអាយុ ហើយគ្មានប្រាក់ សង ដល់កូនកុងទីន តាមសុំ ដោយខ្លួនឯង ឬ ក៏ កូនកុងទីន សុំឲ្យ បង្ខំការក្ស័យធន ប្រសិនបើ ខ្លួន ជាអ្នកជំនួញ ។

មាត្រា ៣០ – កូនកុងទីន ជាអ្នកជំនួញ ហើយឈប់បង់ កុងទីនណាមួយ ដែលបង្កើតឡើង ជាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ក៏ត្រូវបង្ខំការ ក្ស័យធន ដែរ

00222469

ព្រះរាជក្រម លេខ ២២៣ ចរ ចុះថ្ងៃ ១៤-០-៦៨ ចែងថា

មាត្រា មួយ.- បទបញ្ញត្តិ នៃព្រះរាជក្រម លេខ ៥៦៥-នស ចុះថ្ងៃទី ២៧ មេសា ១៩៥៤ ត្រូវបំពេញដូចតទៅ :

មាត្រា ២.- កិច្ចសន្យាកុងទ័ន ដែលមានចែង ក្នុងមាត្រា ៥ និង ៦ នៃព្រះរាជក្រម លេខ ៥៦៥-នស ចុះថ្ងៃទី ២៧ មេសា ត្រូវធ្វើជា លិខិត ដោយលក្ខអក្សរ មានចុះហត្ថលេខា ឲ្យសព្វ តាមបទ ដែល និង ប្រថាប់ត្រា លើចុង ប្រធានកុងទ័ន ១ ចំណែក នេះ បើពុំបាន បំពេញ ទេ កិច្ចសន្យាត្រូវទុក ជាមោឃៈ ជាដាច់ខាត ។ ការមិនប្រតិបត្តិ តាមចំណែក នេះ ប្រធាន ត្រូវមានទោស ជាមធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ ដោយមិនគិត ដល់ទោស ក្នុងក្រមដែល និង ប្រថាប់ត្រា ដែលគាប ឲ្យមាន បាន ទៀត ផង ។

មាត្រា ៣.- ក្រៅពីបទល្មើស ឆបោក និង នៃចំណុច ដែល មានចែង ក្នុងមាត្រា ១៥-១៦-២២.២៧ និង ២៨ នៃព្រះរាជក្រម លេខ ៥៦៥.នស ចុះថ្ងៃទី ២៧ មេសា ១៩៥៤ :

១- ត្រូវមានទោស មធ្យម ថ្នាក់ទីពីរ :

ប្រធានកុងទ័ន ឬ អ្នកជំនួសណា ដែលប្រធាន ផ្ទេរឈ្មោះ ទៅឲ្យ ដោយហេតុអ្វី ក៏ដោយ ដែលមិនបង់ប្រាក់ ជំនួសសមាជិក ណា ដែលមិន បានបំពេញកិច្ច នេះ ឬ មិនបង់ ប្រាក់ ទៅសមាជិក ណា ដែលបានបង់

00222470

តាមចំណែក មកខ្លួន ហើយ ។

២- ត្រូវមានទោស ដូចគ្នា ។

សមាជិក ឬ អ្នកជំនួស ណា ដែលសមាជិក នោះ ជួលឈ្មោះ ទៅឲ្យ ដែលមិនបង់ ប្រាក់ ចំណែកខ្លួន ឬ មិនសងទៅ ប្រធាន វិញ នូវប្រាក់ ដែលខ្លួន ត្រូវនៅជំពាក់ ប្រធាន ។

មាត្រា ៤.- ការសុំអនុញ្ញាត ដោយប្រកាន់ លើអត្តិ ដែលមានបុគ្គលសិទ្ធិ មិន ជាការចាំបាច់ ទេ វៀរលែងតែមាន បទបញ្ញត្តិ នៃធម្មនុញ្ញ ដែលផ្ទុយ នឹងច្បាប់ នេះ ។

មាត្រា ៥.- ដោយបញ្ញត្តិផ្ទុយ នឹង មាត្រា ២០៦ ក្រមពិការព្យ- ព្រហ្មទណ្ឌ ហើយទោះក្នុងស្ថានការណា ក៏ដោយ ក្នុងបទក្នុងទីនេះ , ការដាក់ឃុំឃាំង មនុស្សត្រូវចោទ ជាការចាំបាច់ ហើយការដោះឲ្យនៅ ក្រៅឃុំ ត្រូវទុកជាសិទ្ធិ របស់មនុស្សត្រូវចោទ ពេលណា មនុស្សត្រូវ ចោទ បានដាក់ ប្រាក់ធានា គ្រប់ចំនួន តាមទឹកប្រាក់ ដែលជំពាក់ នៅ មន្ទីរក្រឡាបញ្ជី នៃសាលាសមត្ថកិច្ច ជំនុំជំរះ ហើយ ។

មាត្រា ៦.- បទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយ ក្នុងព្រះរាជក្រម លេខ ៨២៩ នស ចុះថ្ងៃទី ២៧ មេសា ១៩៥៤ ដែលផ្ទុយ ឬ មិន ចុះសម្រុង នឹងបទ បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់ នេះ ត្រូវនិរាករណ៍ ។

ច្បាប់ស្ដីពីហាមឃាត់អាភៀន

ព្រះរាជក្រមលេខ ១០-នស ចុះថ្ងៃ ៣០ មេសា ១៩៥៥

មាត្រា មួយ – ដំណាំអាភៀន ជាដើមឈើមានជាតិស្រវឹង ដែលធម្មតាគេហៅថា : (Papaver somniférum, papaver album, papaver glabrum, papaver sétigérum, papaver somniférum nigrum) ត្រូវហាមឃាត់មិនឲ្យដាំ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើទុកណាជា មានចំណាប់ផ្សេង ឬ ដោយកំបូកល យ៉ាងណាក៏ដោយ ។

មាត្រា ២ – ការដឹកនាំចូល, ការដឹកនាំចេញ ពីកន្លែងមួយ ទៅកន្លែងមួយទៀត, ការទុកក្នុងកន្លែងសំរាប់ជំនួញ នូវអាភៀនសាច់ ព្រមទាំងការលួចនាំចេញពីស្រុក នូវដើមសំណាប ឬ គ្រាប់អាភៀនដែលមានជាតិស្រវឹង ត្រូវហាមឃាត់ទូទៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣ – ការដឹកនាំចូលមកក្នុងស្រុក, ការដឹកនាំចេញ, ការផ្ទុកលាក់ទុក, ការបង្កើតជាបេ, ការទិញ, ការលក់, ការនាំចេញក្រៅស្រុក, ការទុកក្នុងកន្លែងសំរាប់ជំនួញ , ការលួចនាំចេញក្រៅស្រុក ការប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងការទុកបំរុងប្រើប្រាស់ ផ្ទាល់ខ្លួនខ្លះបែបខ្លះ នូវអាភៀនសំរាប់ជក់ ត្រូវហាមឃាត់ទូទៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើទុកណាជា មានបែបបទយ៉ាងណា ឬ ដោយកលល្បិចយ៉ាងណាក៏ដោយ ។

មាត្រា ៤- បទល្មើសនឹងមាត្រា១-២ និង៣ នៃព្រះរាជក្រមនេះ នឹងត្រូវបញ្ញត្តិ ហើយទោសប្រកាន់ទៅតាមច្បាប់ធម្មតា ។

សេចក្តីកត់ហេតុទាំងឡាយ ដែលភ្នាក់ងារគយ នឹងធ្វើការបានទទួល មក នឹងចាត់ទុកជាបានការ មកដល់នឹងមានសារចុះ សេចក្តីត្រូវ ខាងលើ សេចក្តីកត់ហេតុនោះ បានធ្វើទៅតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ និងចងបញ្ជាជាតាមាន ដើម្បីឲ្យមានចំណែកពេញលក្ខណៈថែបនេះ កុំមានផ្លាស់ប្តូរឡើយ គ្រប់សិទ្ធិរបស់ភ្នាក់ងារគយ ក្នុងការចូលទៅក្នុងរោងដល់ទីលំនៅក៏ប៉ុន្តែ កង-ការគយ នឹងធ្វើការបានបាក់ខ្លួនណាមួយ គ្រប់សម្រួលក្នុងរឿងដែលមាន បទល្មើស ដូចមានសំដែងក្នុងព្រះរាជក្រមនេះ ។

មាត្រា ៥- នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោស ជាបទមជ្ឈិមថ្នាក់ទី១ បទល្មើសទាំងឡាយ ទីនមាត្រា១-២និង៣ នៃព្រះរាជក្រមនេះ បើចូលក្នុងស្ថានក្រុកទោល ត្រូវយកទោសគុក មានកំណត់យ៉ាងតិចបង្រួមពាក់កណ្តាល នៃកំណត់យ៉ាងច្រើនបំផុត នៃទោសគុកមជ្ឈិមថ្នាក់ទី២ យកមកសំរេចជាដាច់ ហើយមិនត្រូវព្យួរទោសនោះទេ ។

មាត្រា ៦- ក្នុងករណីនេះ ជនណាប្រាកដជាបានឲ្យ, បានដែក, បាននាំខ្លួនចុះខ្លួន ហៅអាភៀនសំរាប់ជក់ឲ្យទៅជន នៅក្នុងកុំតាន គ្រប់ការ ទោះជាភេទប្រុស ឬ ស្រីក៏ដោយ ដែលមានអាយុតិចជាង២១ ឆ្នាំ នឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសគុកដោយតាក់ព្យួរយ៉ាងតិចបង្រួមមួយឆ្នាំ ហើយយ៉ាងច្រើន

ច្រើនត្រឹមបីឆ្នាំ ជាដកហូតសិទ្ធិដទៃនោះ ប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាដំបូង ។ ឯទោសនេះ ត្រូវសម្រេច ដោយឥតគិតទោសពិន័យ ពី ១០.០០០ រៀល ទៅ ៥០ ០០០ រៀល ដែលយមកផ្តួចបន្ថែម លើទោសគុក ហើយ ដែលនឹងក្សា ឬ នឹងត្រូវប្រណីពុំបាន ។

មាត្រា ៧– ត្រូវផ្តន្ទាទោសគុកជាបន្ទាប់ ថ្នាក់ទី៣ ទោះជនណា ដែលបើកបនអាភៀន ឯទោសនេះមិនត្រូវក្សា ឬ យកស្ថានត្រាប្រណីមកសំរេចឡើយ ។

ឯទោសគុកនេះ នឹងអាចឡើងជាពីរដង ទៅលើកំណត់យ៉ាងខ្ពស់បំផុត នៃទោសគុក ជាបន្ទាប់ ថ្នាក់ទី៣ បើកាលណា កន្លែងបនដែលម្ចាស់បន ទទួលឲ្យចូលជក់នោះមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ការ កេទប្រុស ឬ កេទស្រីមួយនាក់ ដែលមានអាយុតិចជាង ២១ឆ្នាំ ប្រព្រឹត្តជាមួយជន ។

ដែលទុកជាបនអាភៀន គឺអស់ទាំងកន្លែងដែលម្ចាស់បន ឬ អ្នកចាំបននោះ បានទទួលជនឯណាមួយ ដែលមិនមែនជាមេបា ឬ ជាចំណាស្គាល់ ឬ ត្រូវជាប្តីប្រពន្ធ ទទួលឲ្យជក់អាភៀន បទល្មើសទុកជាមានពិរុទ្ធ ទោះបីអ្នកជក់មួយនាក់ ឬ ច្រើននាក់ បានយកអាភៀននិងប្រដាប់សំរាប់ជក់របស់ខ្លួន ដើម្បីនឹងជក់ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៨– ការចូលរៀនសំរាប់ជក់ត្រូវហាមឃាត់ បទល្មើសនឹងមាត្រានេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសគុក ជាបន្ទាប់ថ្នាក់ទីមួយ ។

មាត្រា ៩– អ្នកប្រើខ្សែការកៀន ឬ ម្ចាស់ខ្សែការកៀន មុនពេលផុតកំណត់ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១៦ ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបំផ្លាញខ្សែរបស់ខ្លួនចោល ឬ ក៏ដាក់សំណាញ់ចោលក្នុងខ្សែ ដែលក្លាក់ដោយខ្ទង់ផ្តាការត្រូវបោះត្រា ។

ការទុកខ្សែការកៀន ដែលនៅពុំទាន់ដាក់សំណាបំពេញ នឹងត្រូវផ្អាកពេលពិន័យជាមធ្យមថ្នាក់ទី២ ខ្សែការកៀននឹងត្រូវបែកស្ទស ឬ បំផ្លាញចោលតាមផ្លូវច្បាប់, បើមូលក្នុងស្មានពុំកនឹងពេលផង នោះពេលផុតកំណត់ ស្មើនឹងតំកហើងចូន នៃពេលផុត ជាមធ្យម ថ្នាក់ទី២ ត្រូវយកមកសំរេចជាដកប ហើយពេលផុតនោះ មិនត្រូវព្យួរទេ ។

មាត្រា ១០– ដើម្បីគេចវេលើស នឹងព្រះរាជក្រម បញ្ញត្តិនេះ លើកលែងបំលើសដែលមានចែងក្នុង នៅមាត្រា៩ក្នុងស្មានេះ ការនែក នេក្នុងកំលាំងទៅ នឹងធ្វើឡើងបាន ១ នៃក្នុងពេលថ្ងៃ នោះក្រុមបុរសគាប់ចូលទៅស៊ើប នឹងចូលនៃការនេក្នុងផ្ទះមួយ ១ ក្នុងពេលថ្ងៃ ឬ យប់ វេលាស្មើមិនបាន ឲ្យនៃការនែកនោះ បានធ្វើឡើង ប្រកបដោយមានយ៉ាងតិច ក្លាក់ដោយក្រុមព្រះនគរបាលតុលាការ១នាក់ បានប្រព្រឹត្តដោយគ្មានដីកាពីសុភាពាបុរស នៃតាមចណ្ណឹងយ៉ាងជាក់ស្ដែង ដែលមានអ្នកស្រុកយ៉ាងតិច២នាក់ ចុះហត្ថលេខាលើចណ្ណឹងនោះផង ។

មាត្រា ១១– គ្រប់បែបបទល្មើសនឹងព្រះរាជក្រមបញ្ញត្តិនេះ នោះ កាកៀនដែលចាប់បានត្រូវរឹបអូស ឬ បំផ្លាញតាមច្បាប់ គ្រឿងសម្ភារៈ ដែលបានប្រើដឹកនាំកែនយ ក៏ត្រូវរឹបអូសបាន បើកាលណាគេឃើញថា អ្នកនាំមានបំណងទុច្ចរិត ។

មាត្រា ១២– អត្ថបទទាំងស្រុងនៃព្រះរាជក្រមនេះ នឹងចាប់អនុវត្តន៍ក្នុងកំណត់៩០ថ្ងៃគត់ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា ។ អ្នកជាប់កាកៀនទាំងឡាយ ត្រូវតាក់តែងយ៉ាងណា ដើម្បីនឹងលែងកាកៀនឲ្យទាន់មុនផុតកំណត់ ដែលមានបញ្ញត្តិខាងលើនេះ ។

ច្បាប់ស្តីពីបង្ក្រាបល្បែងស៊ីសង

ព្រះរាជក្រមលេខ ៥១-នស. ចុះថ្ងៃ២៦ តុលា ១៩៥៨

មាត្រា មួយ – ត្រូវហាមឃាត់ជាដាច់ខាត មិនឲ្យលេងនូវល្បែងបៀ និងបៀក្លុក គ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងល្បែងស៊ីសងទាំងឡាយដទៃទៀត ។

មាត្រា ២ – ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចខាងក្រោមនេះ ដោយពុំគិតដល់ការអនុវត្តន៍ នៃមាត្រា ៤០៦ ដល់ ៤១១ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ៖

១– ជាទោសមជ្ឈិមថ្នាក់ទី៣ លើជនឯណា ដែលបើកឲ្យលេងល្បែងស៊ីសង ដូចបានកំណត់ខាងដើមនេះ ទោះបីជាបើកឲ្យលេងមួយគ្រាៗ ក្តី ហើយដោយពុំមានយកកម្រៃអ្វីក៏ដោយ ។

២– ជាទោសមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ២ លើជនឯណាដែលបានប្រព្រឹត្តលេងល្បែងស៊ីសង ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រាមួយខាងដើមនេះ ។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ឧបករណ៍នៃល្បែងស៊ីសង ត្រូវតែរឹបអូសតាមផ្លូវច្បាប់ ។ បើចូលជាអ្នកទុក្កកំពាល ទោសពិន័យនោះត្រូវទ្វេជា ២ ហើយនិងទោសគុកទ្វេបានដូចគ្នា ។

មាត្រា ៣– ការដែលនាំចូលមក ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ, ការដាក់តាំង, ការលក់, ការចែក, ការដើរលក់, ការកាន់កាប់ទុក

ដាក់ នៅនឹងកន្លែងសាធារណៈក្តី ឯកជនក្តី ខ្ទបៀ ឬ បៀក្តុកមោះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យ ជាមធ្យម ថ្នាក់ទី១ ហើយត្រូវរឹបអូសឧបករណ៍ នៃល្បែងស៊ីសង ។ បើចូលជាស្អាខពុំកនតាល ត្រូវយកទោសពិន័យ ជាមធ្យមថ្នាក់ទី ២ មកសំរេច ។

មាត្រា ៦– អត្ថបទឯណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ៧–.ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសឲ្យប្រើជាប្រញាប់ ។ល។

00222478

D99/3/3

ច្បាប់ស្ដីអំពីការបំបិទផ្ទះបនស្រីពេស្យា

ព្រះរាជក្រមលេខ ៦០ - ប ៖ ចុះថ្ងៃ ១៦ ខែតុលា ១៩៦១

មាត្រា មួយ – ក្រោយ ៦ ខែ គិតពីថ្ងៃប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់នេះ ត្រូវហាមមិនឲ្យ មានបនស្រីពេស្យា នៅក្នុងដែនដីព្រះរាជាណាចក្រ ហើយការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណ « កាត » ដល់ស្រីពេស្យា ក៏ត្រូវមិនឲ្យមាន តាំងតែពីពេលនេះទៅដែរ ។

ផ្ទះបនស្រីពេស្យា ដែលមានតាំងពីមុនមកដល់ពេលនេះ ត្រូវបិទទាំងអស់ ហើយលិខិតផ្សេងៗ ដែលសំគាល់ពីការដែលបានអនុញ្ញាតឲ្យបើកបនស្រីពេស្យា ពីមុនមកនោះ ក៏ត្រូវដកហូតលែងឲ្យប្រើដែរ ដោយគ្មានបញ្ចេញប្រាក់បំណាយអ្វីឡើយ ។ នៅក្នុងទីគ្រឹះស្ថានដែលនេះ ក៏ត្រូវហាមផ្តាច់ មិនឲ្យគេរបៀបណា ដែលគេអាចសំគាល់បាន ថាជាបនស្រីពេស្យា ។

មាត្រា ២ – ចាប់ពីពេលដែលបានគម្រប់ ក្នុងមាត្រាខាងលើនេះ កិច្ចសន្យាទាំងប៉ុន្មាន ដែលបានធ្វើមក ក្នុងរវាងម្ចាស់ផ្ទះបនស្រីពេស្យានេះ ត្រូវបដិសេធចោលទាំងអស់ ដូចជាកិច្ចសន្យារវាងស្រីពេស្យា នឹងម្ចាស់របស់ខ្លួន ឬ កិច្ចការអគ្គិភ័យ, កិច្ចសន្យាពីរឿងជួលគ្រឹះស្ថាន សម្រាប់យកទៅធ្វើផ្ទះបន ទោះជាកិច្ចសន្យានេះបានធ្វើមក រវាងកូនឈ្នួលក្តី អ្នក

ផ្តល់ស៊ី វក្តី អ្នកឲ្យប្រាក់ខ្ចី និងអ្នកជួលផ្ទះឲ្យគេ ឬ ទិញមុខរបរជំនួញ ធ្វើស្រីពេស្យាក្តី ។

ចំពោះការបដិសេធនេះ ឥតមានបញ្ញត្តិឲ្យបញ្ជាសោហ៊ុយ ជាប់អាករទៀយ ហើយគ្មានបញ្ញត្តិឲ្យសងគ្រឿងសម្ភារៈទាំងឡាយ ដែលបានទទួលពីថ្ងៃមុន ឬ ក៏ប្រាក់ការសុី ដែលគេបានប្រគល់ឲ្យពីថ្ងៃមុន ឬ ក៏សងប្រាក់ខ្ចីដែលគេបានឲ្យខ្ចី ។

មាត្រា ៣– ការប្រព្រឹត្តិល្មើសនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសជាបទមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ២ ។

មាត្រា ៤– បទបញ្ញត្តិ ទាំងឡាយណា ដែលមានពីពេលមុនមក ហើយដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាមោឃៈ ។ចប់ ។

សទ្ទានុក្រម

-ក-

កថាខណ្ឌ= ចំណែក និមួយៗនៃមាត្រាមួយ paragraphe ។

កម្មវិបាក= ផលដែលអំពើណាមួយហុចឲ្យ, conséquance

កម្មសិទ្ធិ= សិទ្ធិ ដែលមានពេញលេញលើចលនវត្ថុ ឬ អចលនវត្ថុ, propriété ។ មើលមាត្រា ៦៤៤ និងតទៅនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីផង ។

កម្មសិទ្ធិករ=ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬអ្នកមានកម្មសិទ្ធិ: propriétaire

ករណី= ហេតុរឿង , ហេតុ , គេស , កាលៈទេសៈ ឬ ករណីពិសេស : cas ។

កាតព្វកិច្ច= កិច្ច ដែលត្រូវធ្វើ តាមមនសិការ ។ ចំណងរបស់ច្បាប់ ដែលចង ជនដែលជាកូនបំណុល និងជនដទៃ ឲ្យបំពេញកិច្ចចំពោះគ្នា ដូចមាន ក្នុងកិច្ចសន្យា ដោះ ជូន ជនដទៃនោះ : obligation ។ មើលមាត្រា ៧៨៤ និងតទៅនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ទៀតផង ។

កាយវិកលកម្ម= ការធ្វើឲ្យពិការ, កាត់ចេញនូវអវយវៈណាមួយ ឬ ភាគណាមួយ នៃកាយ : mutilation ។

កាលៈទេសៈ= ហេតុការណ៍ ណាមួយ ដែលកើតមក ជាមួយ នឹងអំពើ ណាមួយ : circonstance ។ កាលៈទេសៈ ធ្ងន់ធ្ងរ = (circonstances aggravantes) ហេតុការណ៍ ដែលកើត ជា

00222481

មួយទៀត បទល្មើសណាមួយ ទាំងបទល្មើសនោះ មានទោស ធ្ងន់តែ ផ្ទួនថែមទៀត ។ កាលៈទេសៈ ក្ដីប្រណី circonstances atténuantes= កាលៈទេសៈ ដែលនាំឲ្យបទល្មើសនោះ មានទោស ស្រាលជាងកំណត់ទោស ដែលត្រូវផ្ដន្ទា ។

កាលិក = ដែលកើតមានមួយពេល,មួយកាល temporaire ។

កាលិកប័ត្រ= សារពត៌មាន ដែលចេញផ្សាយ តាមកំណត់កាល គឺចេញផ្សាយរាល់ថ្ងៃ ឬ រាល់ថ្ងៃណាមួយ បណ្ដាថ្ងៃទាំងប្រាំពីរ ក្នុងសប្ដាហ៍ ឬ ចេញរាល់ខែ ឬ រាល់ត្រីមាស périodipue ។

កុប្បកម្ម= ឈាបៈហេតុ ដែលមនុស្សច្រើននាក់ លើកគ្នា មក ប្រឆាំង នឹង អំណាច អាជ្ញាសាធារណៈ : sédition ។

កិត្តិយស (គ្រឿង) = អលង្ការ ដែលរាជការ បង្កើត ឡើង ដើម្បីទុកឲ្យ ជន ដែលបានធ្វើការ បំរើជាតិ ដោយប្រពៃ ពាក់ជាកិត្តិយស : insignes honorifiques ។

កោសល្យវិច័យ= ប្រតិបត្តិការ របស់អ្នកជំនាញ មានពេទ្យ ជាដើម ដែលចៅក្រម ឬ ភាគី ឬ ច្បាប់ ចាត់តាំង ឲ្យទៅពិនិត្យ, ពិចារណា , វាយតម្លៃរបស់ ឬ កិច្ចការអ្វីមួយ ; អ្នកជំនាញ នេះ , ក្រោយ ដែលបានស្បថ រួច , ក៏ចុះ សេចក្ដីពិនិត្យ , ពិចារណា , វាយតម្លៃ នោះ ក្នុងកំណត់ហេតុមួយ ; ឯ មក កំណត់ហេតុនេះ ត្រូវយកទៅជូន

តុលាការ : expertise ។

កោលាហល = ការកករល្អក់ នៃសង្គម , ការរំជើបរំជួល អសង្គម désordre ។

កំណាត់ដៃ = សេចក្ដីស្រង់ ដកចេញ គោលសំខាន់ ពីសាលក្រម ឬ សាលដីកា : extrait ។ សេចក្ដីស្រង់ ពីសាលក្រម ហៅថាកំណាត់ដៃ សាលក្រម : extrait du jugement , សេចក្ដីស្រង់ ពីសាលដីកា ហៅថា កំណាត់ដៃ សាលដីកា : extrait d'arrêt ។

ក្រុមប្រឹក្សាញាតិ = សន្និបាត ដែលមាន មេឃុំ ជាប្រធាន និង មានញាតិ ឬ មិត្ត របស់មាតាបិតា នៃអនីតិជន មានចំនួនប្រាំមួយនាក់ជាសមាជិក ដែលតាំងឡើង ដើម្បីជ្រើសរើស ជនណាម្នាក់ឲ្យធ្វើ ជាអ្នកព្យាបាល លើអនីតិជននោះ , ដើម្បីដកហូតអំណាច ពីជនអ្នកព្យាបាល លែងឲ្យព្យាបាល តទៅទៀត , ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ កិច្ចការរបស់អ្នកព្យាបាល ឬ ដើម្បីអនុញ្ញាត ដល់អ្នកព្យាបាល ឲ្យធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយជាប្រយោជន៍ដល់ព្យាបាលិក :conseil de famille ។ មើលមាត្រា ៣៨០ និងតទៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីផង ។

ក្រុមប្រឹក្សា តុលាការ = ជនដែលតុលាការ តាំងឲ្យធ្វើ ជាហិតូបត្ថម្ភក៍ របស់ជន ដែលគ្មានសមត្ថភាព ដើម្បីឲ្យជួយធ្វើ កិច្ចការសំខាន់ៗ របស់ជន អសមត្ថភាពនោះ នៅក្នុងតុលាការ ឬ ចំពោះ

ដល់តុលាការ ជាជំនួស ជនអសមត្ថភាពនោះៗ : conseil judiciaire ។

គ្រួសារ = ផ្ទះសម្បែង , គ្រឹះ, មនុស្សមួយក្រុម ដែលរស់នៅ គន់រស់នៅ ជាមួយគ្នា : foyer ។ មេគ្រួសារ = ជនអ្នកមានការៈ គ្រប់គ្រង គ្រួសារ ឬ គ្រប់គ្រងមនុស្ស ក្នុងគ្រួសារ : chef de foyer ។

-ខ-

ខាន់ស្លា = សំដៅសេចក្ដីថា ប្រុសស្ត្រីបានយកគ្នា ជាប្ដីប្រពន្ធ ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ បុព្វញាតិខាងខាន់ស្លា = ឪពុកម្ដាយ, ជីដូន ជីតា បានយកគ្នាជាប្ដីប្រពន្ធ ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ : ascendants légitimes ។

-គ-

គណនេយ្យ = បញ្ជីកត់ត្រា លុយកាក់ សព្វសារពើ comptabilité ។

គុណភាព = ភាពនៃមនុស្ស ឬ ភាពនៃវត្ថុ ដែលមានលក្ខណៈ, មានបែបបទ ល្អ, ការត្រូវ ជាដើម qualité ។ គុណភាពនៃអ្នករងគ្រោះ = អ្នកទទួលគ្រោះ មានភាព ជាកូន, ជាចាស់ ជាបព្វជិត ជាអ្នករាជការ ឬ ជាជនសាមញ្ញ: qualité de la victime ។

គុណវុឌ្ឍិ = សេចក្ដីចំរើន ដោយគុណ, ដំណើរចំរើន ដោយសេចក្ដីល្អ qualifié ។ គ្រឿងដែលមានគុណវុឌ្ឍិ : គ្រឿងដែល

00222484

ចំណាប់ចំនួន ក្នុងមុខ ពេទ្យសាស្ត្រ, médecin qualifié ។ បុគ្គលអ្នកមានគុណវុឌ្ឍិ = បុគ្គលអ្នកមានជំនាញ, មានសណ្ដាប់ធ្នាប់ជាអ្នកត្រឹមត្រូវ : personne qualifiée ។

គោលច្បាប់ = ១ សំខាន់, វិធាន របស់ច្បាប់ : principe ។

កំហាត់ជាពិសេស ទុក្កុល = មើលសេចក្ដីពន្យល់ ក្នុងមាត្រា ៥៤, ៥៥, ៥៦ : interdiction légale ។ ពាក្យដុកណាជា : ហាមឃាត់តាមច្បាប់ ។

កំហាត់លំនៅ = មើលសេចក្ដីពន្យល់ ក្នុងមាត្រា ៥៨ ហេតុផល ៦៤ : interdiction de séjour ។ ពាក្យដុកណាជា ហាមឃាត់មិនឲ្យទៅនៅ ក្នុងកន្លែងណាមួយ ។

-ឃ-

ឃាតកម្ម = (ឃាត = សម្លាប់ + កម្ម = អំពើ) អំពើសម្លាប់មនុស្ស (មាត្រា ៥០៤) meurtre ។

-ច-

ចរន្ត = ដំណើរ ប្រព្រឹត្តទៅ courant ។ ឆ្នាំចរន្ត = ឆ្នាំដែលមាន ថ្ងៃ ខែ កំពុងតែកន្លងទៅ មិនទាន់គ្រប់ចំនួនដែលត្រូវ ឬ ចាប់យកហេតុសំរេចត្រង់ ថ្ងៃ : Année courante ។

ចលាចល= ការសៅហ្មង ដល់សេចក្ដីរៀបរយ របស់សង្គមមនុស្ស trouble ។

ចារី= អ្នកប្រព្រឹត្ត , អ្នកធ្វើដល់ auteur ។

ជំពូក= ចំណែកមួយ នៃមាតិកា chapitre ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះ ចែកជាប្រាំគន្ថី ។ គន្ថីមួយ ៗ ចែកជាច្រើន មាតិកា ។ មាតិកា មួយ ៗ ចែកជាច្រើនជំពូក ។

ច្បាប់= អត្ថបទ ដែលរដ្ឋសភា បានអនុម័ត ហើយ ដែលព្រះមហាក្សត្រ មានព្រះរាជឱង្ការ ប្រកាសឲ្យប្រើ Loi ។

-ដ-

ដីកា= លិខិត របស់តុលាការ សម្រាប់កោះហៅសាក្សី , ជនត្រូវចោទ ។ ឧ. ដីកាកោះ , ដីកាឲ្យចូលខ្លួន , ដីកាចាប់ខ្លួន ។ សេចក្ដីសម្រេច របស់ចៅក្រមនៃម្នាក់ អនុញ្ញាត ឬ បង្គាប់ឲ្យធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ ។ "ដីកា" ត្រូវគ្នានឹងពាក្យបារាំងថា citation, mandat de justice, ordonnance, réquisitoire ។

ដំណាប= លិខិតដែលកត់ នូវលិខិត ដែលគេបានផ្ញើមកឲ្យ ។

-ឋ-

ឋិតិភាព= ការកំណត់ ឲ្យជាក់ច្បាស់នូវមូលដ្ឋានមួយ ដែលត្រូវបំពេញនូវកិច្ចការនោះ ។ assiette ។ ឋិតិភាព នៃពន្ធសោធារ:

ណៈ= មូលដ្ឋានជាចំបងនៃផ្លូវសាធារណៈ assiette de la route (មាត្រា ៣៤៨) បើនិយាយ ពីពន្ធ= មូលដ្ឋាន ដែលត្រូវកំណត់ ពីគុណភាព ពីចំនួន ពីមុខការផ្សេងៗ ដោយត្រូវជាប់ពន្ធ assiette de l'impot ។

-ត-

តតិយជន= ជនទីបី ឬ ជនដែលមិនមែនជាភាគី, ជនដែលមិនមានឈ្មោះ ក្នុងកិច្ចសន្យា ឬ ក្នុងសាលក្រម ។ Les tiers ou la tierce - personne ។

តតិយជន= (ក្នុងមាត្រា ៣៨៨) = ជនដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ក្នុកទីន័មិនមែន ជាអនុក្រឹត្យ ។

តតិយជន= (ក្នុងមាត្រា ៤១៧) = ជនដែលគេដឹកយកអ្នកបញ្ចាំ, មកលក់ ។

តតិយជន= (ក្នុងមាត្រា ៤១៣) = ជនដែលបានឮគេបរិហារកេរ្តិ៍ របស់មនុស្ស ណាម្នាក់ ។

តម្រួត= ដាក់ត្រួតលើគ្នា cumuler ។

ការតម្រួតទោស= ការបូកបូម ទោស នៃបទល្មើស ច្រើនបទ បញ្ចូលគ្នា cumul des peines : ១ – ចំណាំ មាន ទោសគុកពីបទលួចពីរឆ្នាំ, ទោសគុកពីបទឆបោកមួយឆ្នាំ ។ ចំណាំត្រូវទទួល

00222487

លើទោស ទាំងអស់ ចំពោះ ។ មាត្រា ១៤ ដល់ ១៩

-ជ-

ទណ្ឌកម្ម= សេចក្ដីតុលាការទំរ្រោះ សម្រេចទោសដល់ចារី លហុកម្ម, ទោសកម្ម ឬ ឧក្រិដ្ឋកម្ម : condamnation ។

ទណ្ឌិត = ជន ដែលតុលាការទំរ្រោះ កាត់ ទោសពិន័យ ឬ កាត់ទោសជាប់គុក (condamné) ។

ទស្សនីយភាព= អ្វីៗ ដែលទាញភ្នែកឲ្យមើល, ល្ខោន, ភាពយន្ត ។ល។ spectacle ។

ទារកឃាត=អំពើសម្លាប់ក្មេង ដែលទើបនឹងកើត, មាត្រា៤៨៨ infanticide ។

ទិដ្ឋាការ= ការចុះហត្ថលេខា របស់ភ្នាក់ងារ ជាមុខក្រសួង លើលិខិត អ្វីមួយដើម្បីជាសញ្ញាថា បានឃើញ បានពិនិត្យ លិខិតនោះ ហើយ (visa) ។

ទោសកម្ម = កម្មពិធ [illegible] អំពើជាទោស ។ ពាក្យនេះជា [illegible] ទំនាក់ជា បទល្មើស délit ។ ទោសកម្មព្រហ្មទណ្ឌ = délit pénal ។ ក្នុងច្បាប់នេះសំដៅទៅយកថា បទល្មើសមធ្យម ឬ មធ្យមកម្ម ។ ទោសកម្ម គឺជា អំពើល្មើសមួយ ដែល មិនធ្ងន់ស្មើនឹង ឧក្រិដ្ឋកម្ម ហើយ មិនស្រាលស្មើនឹង លហុកម្ម (ទោស

កម្មមជ្ឈិម = délit correctionnel)

ទ្វេពធូ = បុរស អ្នកមានប្រពន្ធ២ ពីរនាក់ ឬ ស្ត្រី អ្នកមានប្ដីពីរនាក់ , មាត្រា ៤៥០ bigame ។

ទ្វេពធូភាព = ភាពនៃបុរសមានប្រពន្ធ២ ពីរនាក់ ឬ ភាពនៃស្ត្រីមានប្ដីពីរនាក់ ខាននៅស្ហ មិនទាន់ដាច់ចាក់ពី មាត្រា ៤៨០ la bigamie ។

ទ្វេភាព = ភាពពីរ, គុណនឹងពីរ double ។ ម. ប្រាំមួយ ជាទ្វេភាពរបស់បី

-ធ-

ធនទណ្ឌ = ទណ្ឌកម្មដែលចៅឲ្យបង់ជាធនធាន condamnation pécuniaire

ធនប័ត្រ = ក្រដាសដែលធនាគារ ជាអ្នកបោះឲ្យចាយជំនួស សន្មតជាប្រាក់ billet de banque ។ ពាក្យសាមញ្ញថា : ក្រដាសប្រាក់ ។

ធម្មានុរូប = ដែលមានគុណភាពស្របទៅតាមច្បាប់ ឬ ត្រូវនឹងសេចក្ដីត្រូវនៃច្បាប់ légitime ។ កិច្ចការពារ ជាធម្មានុរូប : défence lègitime ។ អាជ្ញាធរជាធម្មានុរូប = autorité légitime ។

នាមិក = ដែលប្រកបដោយឈ្មោះ, ដែលមានឈ្មោះ ។ សំបុត្រនាមិក = សំបុត្រ ដែលមានឈ្មោះ មានហត្ថលេខា របស់អ្នកសរសេរ ។ ផ្ទុយនឹងពាក្យថា សំបុត្រអនាមិក = សំបុត្រដែលអ្នកសរសេរមិនហានបញ្ចេញឈ្មោះខ្លួន ឲ្យគេ ដឹង ។

នាវាធិព = យានជំនិះទឹក របស់ទ័ព flotte ។

និកម្មវេលា = ពេល, វេលា ដែលគ្មានការធ្វើសោះ chômage ។ និកម្មវេលាចាំបាច់ = ពេលវេលាដែល គ្មានការធ្វើដោយមានហេតុអ្វីមួយមកបង្ខំឲ្យគ្មាន chômage forcé ។

និគ្រោះ = ការបង្ក្រាប , repression réprimer ។ តុលាការនិគ្រោះ គឺតុលាការដែលមានភារៈដាក់ទោស tribunal repressif ។

និត្យានុកូល = ការកើតមកពីច្បាប់, ដែលច្បាប់ កាត់តែងមក légal ។ សម្រាលទោស និត្យានុកូល excuses légales ។

និទ្ទេស = ការយោងសម្តែង , សេចក្តីតាក់ mention

និយោជក = អ្នកប្រើ, អ្នកជួលការងាររបស់គេ employeur

និយោជិត = អ្នកបម្រើ , អ្នកស៊ីឈ្នួលគេ , អ្នកធ្វើការឲ្យគេ ដើម្បីឈ្នួល employé ។

និក្ខេបណ៍ = ការលុបចោល, ការលុបឲ្យអន្តរាយ ។ ៣១

-៣៤៨-

សេចក្ដីថា បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ថ្មី លប់បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ចាស់ មិនឲ្យអនុ-វត្ត គេហៅទៀត abrogation កុំច្រឡំ និងភាពការណ៍ នឹងមោឃភាព nullité , មោឃៈ nul ។

នីតិបុគ្គល = ក្រុមមួយដែលច្បាប់សន្មត ថាជាបុគ្គល (persoune morale) ។ នីតិបុគ្គលសាធារណៈ = ក្រុមរាជការ សាធារណៈ (personne morale de droit publie) នីតិបុគ្គលឯកជន = personne morale de droit privé

នីតិភាព= ភាពនៃជន អ្នកមានអាយុដល់កម្រិត ដែលច្បាប់កំណត់ទុកថា ជាមនុស្សពេញការ ជាមនុស្សត្រូវទទួលភារៈ ខុសត្រូវចំពោះអំពើដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត ។ អាយុដែលច្បាប់ កំណត់ទុកជានីតិភាពនោះ គឺ ២១ ឆ្នាំ (majorité) ។

នីតិសម្បទា = ភាពនៃជន អ្នកមានច្បាប់ នឹងធ្វើអ្វីមួយបាន (habilité) ។

នេសាទឧបករណ៍ = គ្រឿង, ប្រដាប់សម្រាប់ធ្វើ នេសាទ engins de pèche ។

—55—

បច្ឆាញាតិ= ពួកជន ដែលកើត ពីជនមួយពួកទៀត ។ descendant ឧ: – កូន , ចៅ , ចៅទួត . . . ជាបច្ឆាញាតិ ។

ឪពុក-ម្ដាយ , ជីដូន , ជីតា , ជីដូនទួត , ជីតាទួត . . . ជាបុព្វញាតិ របស់កូន , ចៅ , ចៅទួត ។

បដិមរូប= រូបជាដំណាង (emblème ។ ឧ. ជញ្ជីងជាបដិមរូប នៃក្រសួងយុត្តិធម៌ , ។

បណ្ណាធិការ= អ្នកគ្រប់គ្រង កាលិកប័ត្រ ។ gérant d'un périodique ។

បទបញ្ជា= ច្បាប់បែបមួយ ដែលផ្សាយចេញ ពីអាជ្ញាធរណាមួយ ផ្សេង ពីរដ្ឋសភា règlement ។

បទប្បញ្ញត្តិ= សេចក្ដីបញ្ញត្តិ របស់ច្បាប់ ឬ របស់មាត្រាណាមួយ នៃច្បាប់ , ។ សំខាន់ របស់លិខិតគតិយុត្តណាការ disposition ។

បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក = ដកសិទ្ធិខ្លះ ឬ ទាំងអស់ ពីជន ដែលមានទោសព្រហ្មទណ្ឌ ឬ មជ្ឈិម គឺសិទ្ធិដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញ បើកឲ្យ ដល់ពលរដ្ឋខ្មែរ គ្រប់រូប ។ មើលមាត្រា ៤៩ dégradation civique ។ ពាក្យចាស់ហៅថា : «បន្ថយសំណាប់ជនរដ្ឋ» ។

បរធារភោគ= បន្ទុក ដែលអចលនវត្ថុមួយ ត្រូវទទួល ដើម្បីចំពោះអចលនវត្ថុមួយទៀត ជារបស់កម្មសិទ្ធិករដទៃ servitude ។ មើលមាត្រា ៧២០ និងតទៅនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីទៀតផង ។

បរិមាណ= ចំនួនដែលត្រូវតែ ឲ្យទិញ កំណត់ le quantum ។

បរមានុភាព= អនុភាព , អំណាច ដែលធំប្រសើរលើខ្ពស់ : souverainelé ។ ដោយបរមានុភាព souverainement ។

បសន្នភាព= ភាពល្អ , បរិសុទ្ធ , បើជាទឹក គឺទឹកដែលល្អ គាប់ប្រភោជាអាហារហូបចុក salubrité ។

មហាគ្រោះ= គ្រោះកាចក្រៃ , ព្រឹត្តិការណ៍អាក្រក់ ដែលនាំឲ្យមានទុក្ខព្រួយ ។ ១. ភ្លើងឆេះផ្ទះ , លង់ទូកជាដើម ជាមហាគ្រោះ sinistre ។

មុទ្រា= រូប , គំនូ ដែលសំដែងពីគោលគំនិត អ្វីមួយ (devise) ។ ធនប័ត្រ ១០០ រៀល មានរូបព្រហ្មនៃប្រាសាទបាយ័ន ជាមុទ្រា ។

បុព្វញាតិ= ពួកជន ដែលកើតជន មុនពួកទៀត ascendant ។ ១. ឪពុក , ម្តាយ , ជីតា , ជីដូន... ជាបុព្វញាតិ របស់កូនចៅ ។

បុព្វសិទ្ធិ= សិទ្ធិពិសេស ដែលឲ្យជាប់នៅលើមុខងារ ឬនៅលើក្រុមណាមួយ ។ prérogrative ។ ក្នុងរបបចិត ការសាសនា របស់រដ្ឋ មានបុព្វសិទ្ធិ លើសពីលើរដ្ឋអាណាញ្ញ គឺថា ព្រះសង្ឃនោះ ត្រូវជាប់ ជាកំពូលនៃដីកក្នុងជាតិ ។ រូបកាយលោកក្តី , ក្បាលឈ្មោះលោកក្តី , ជនណា នៅលើលោកលើ ជននោះត្រូវមានទោសជាប់ម្ទង ។

បុជនីយដ្ឋាន= ទីដែលគួរផ្ដល់ការបូជា ដែលគួរផ្ដល់ការធ្វើកុសលផ្សេងៗ sanctuaire ។

បេតិកភណ្ឌ= ទ្រព្យ ដែលបានមក ពីឪពុក ឬ ពីម្ដាយ ។ ទ្រព្យ ដែលសម្រាប់យកទៅប្រើការអ្វីមួយ ជាពិសេស patrimoine ។

ប្រកាសទណ្ឌកម្ម= ការផ្សាយឱ្យសាធារណជន បានដឹងនូវទណ្ឌកម្មមួយ (publicité des condamnations) មើលមាត្រា ៦៨ ។

ប្រតិសកម្ម = គុណភាព ដែលនាំផលទៅឱ្យមានកើតកិច្ចអតីតកាល réactivité ។

ប្រត្យក្ស ឬ បច្ចក្ខ= ដែលមានពិតប្រាកដ , ដែលឃើញច្បាស់ដោយភ្នែក (réel) ។

ប្រភេទ= ពូជ ១ ដែលកើតមានឡើង តាមហេតុការណ៍របស់វា nature ។ ប្រភេទនៃហិង្សា= ហិង្សាបានកើតឡើង ដោយមានប្រើកាំភ្លើង ឬ គ្មានប្រើកាំភ្លើង , បណ្ដាលឱ្យមានរបួស ឬ គ្មានរបួស nature de la violence ។

ប្លម (ក្លែងដោយ -) ការធ្វើត្រាប់ឱ្យដូច របស់អ្វីមួយ ដើម្បីនឹងក្លែងថា វត្ថុដែលធ្វើត្រាប់នេះ ជារបស់ត្រឹមត្រូវ contrefaçon ។

—ផ—

ផលប័ត្រ= តម្លៃនៃឥណប័ត្រ (effets) មើលមាត្រា ៣៨៨ ។

ព្យាបាល របស់ខ្លួន pupille ។

ព្យុហៈ (មហា-) = កងទ័ព ក្បួនទ័ព ។ សំដៅទៅយក កងទ័ព ជើងទឹក ឬ ជើងអាកាស escadre ។

ព្រហ្មទណ្ឌ = ដំបងព្រហ្ម, អាជ្ញាព្រហ្ម, អាជ្ញាជាន់ខ្ពស់ pénal ។ សំដៅទៅយក : ធ្វើទោស, សំដែងពីអំពើដែលគួរដល់ទណ្ឌកម្ម ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ = ប្រជុំ នៃច្បាប់ ដែលសំដែង ពីអំពើល្មើស គួរឲ្យទោស code pénal ។ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ : loi pénale ។ ទោសព្រហ្មទណ្ឌ = ទោសដែលមានសំដែង ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ peine pénale ។

-ភ-

ភាគី = ផ្នែក, ចំណែក, ឬ គូក្ដីម្ខាង partie ។ ភាគីស៊ីវិល = អ្នកក្ដី ដែលប្ដឹង សុំសំណងខូចខាត សុំសោហ៊ុយជម្ងឺចិត្ត សុំឲ្យជួសជុលសេចក្ដីខូចខាត partie civile ។ ពាក្យគូកណាត់ មើលបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

ភោគៈ = ទ្រព្យ ដែលអ្នកជាម្ចាស់ មានសិទ្ធិ មិនបាច់ប្ដូណា possission ។ កាល ជនអ្នកប្រើសិទ្ធិនេះ បានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌ ដូចដែលមានសំដែង ក្នុងច្បាប់ហើយ សិទ្ធិភោគនេះក៏ប្រែក្លាយ ទៅជាកម្មសិទ្ធិវិញ ។ ពាក្យគូកណាត់ : អំណាចកាន់កាប់ ។ មើល មាត្រា៧០៨ និងតទៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីផង ។

មធ្យោបាយ = ឧបាយ ដែលយកទៅប្រើ ដើម្បីឲ្យបានសំរេចនូវកិច្ចការអ្វីមួយ : moyen ។

មាឌ = ទំហំ , ចំណុះ volume ។

មាតិកា = មេសេចក្តី , ដើមសេចក្តី , ចំណែកធំ ១ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ titre ។ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនេះ ចែកជា គន្ថី (livre) , គន្ថី ចែកជាមាតិកា, មាតិកា ចែកជាជំពូក (chapitre) , ជំពូកមួយ ១ ចែកជាផ្នែក (section) ។ គន្ថីមាតិកា , ជំពូក ឬ ផ្នែកនីមួយ ១ មានច្រើនមាត្រា (article) ។ មាត្រានីមួយមានចែកជា កថាខណ្ឌ (paragraphe) ឬ ជាវគ្គ (alinéa) ។

មុខងារជាកិត្តិយស = បណ្តាសក្តិ ដែលជនណាម្នាក់មាននោះ គ្រាន់តែជាកិត្តិយសប៉ុណ្ណោះទេ , មិនមែនជននោះមានមុខការកាន់កាប់ចំណែកនីមួយ fonction honorifique ។

មុខងារ សាធារណៈ = មុខដំណែង ឬ ការងាររបស់រដ្ឋ ដែលប្រគល់ទៅអ្នកណាម្នាក់ឲ្យកាន់កាប់បម្រើរដ្ឋ ។ ន័យមួយទៀតថា អំណាច , ភារកិច្ច របស់ភ្នាក់ងារ នៃក្រុមសាធារណៈ : fonction publique ។

មូលទោស = មើលន័យក្នុងមាត្រា ៣ នៃក្រមនេះ peine principale ។

មូលនិធិ = មើលន័យក្នុងមាត្រា ៦៧១ នៃក្រមនេះ fonds

យ

យថាហេតុ = ហេតុ ដែលពឹងផ្អែក នៅលើព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ គឺថា បើព្រឹត្តិការណ៍នោះ កើតឡើងនៅវេលាណា ហេតុនោះក៏ត្រូវធ្វើឡើងនៅនោះដែរ éventuel ។

យុត្តិកម្ម = ការធ្វើឲ្យឃើញ ខុសត្រូវ , ឲ្យឃើញ យុត្តិធម៌ចំពោះអំពើណាមួយ ។ ភស្តុតាងនៃអំពើណាមួយ justification ។ យុត្តិកម្មនៃបទល្មើស = ការពិចារណា ឲ្យឃើញថា អំពើ ជនណាម្នាក់ដែលបានប្រព្រឹត្តនោះ , ពិតមែនតែខុសនឹងច្បាប់, ប៉ុន្តែ អំពើនោះជាអំពើសមហេតុ សមផលដែរ ឬទេ justification des infractions ។

យុត្តិបដិសេធ = ការដែលចៅក្រមប្រកែកមិនព្រមជំនុំជំរះ រកយុត្តិធម៌ឲ្យគេ ទោះបីមានការឈ្លៀសពីជម្រួតក្រសួងយុត្តិធម៌ក៏ដោយ déni de justice ។ មើលមាត្រា ៦៥៦ ថែមទៀត

រ

រឹប = ការរឹបអូសវត្ថុទ្រព្យ ។ ខុសច្បាប់ប្រព្រឹត្តការ ឬ ខុសបំណាញ ចោល confiscation ។ មើលន័យក្នុងមាត្រា ៦៦ ដល់ ៦៨ ។

រយៈពេល = ពេលដែលនៅចន្លោះ កាលពី គឺកាលមានដើម និងកាលមានចុង délai ។

-យ(ត)-

រយៈពេល= កាលវេលាប្រព្រឹត្តទៅ នៃកិច្ចការមួយ durée

-ល-

លក្ខខណ្ឌ= វគ្គ , ស្ថិរ , ការៈរលាសៈ នៃកិច្ចការមួយ condition ។

លក្ខណៈ= ឫកពា , បែបបទ , (caractère) ។

លទ្ធករ= ជនអ្នកបាន ទទួលកម្មសិទ្ធិ ឬ ទទួលសិទ្ធិ ណាមួយ ពី កម្មសិទ្ធិករ ឬ ម្ចាស់សិទ្ធិ ដែលផ្ទេរមកឲ្យខ្លួន ដោយមរតក ឬ តាមច្បាប់ acquéreur ។

លហុកម្ម= បទល្មើស ជាលហុ : contravention ។

លាភការ= ប្រាក់ , កម្រៃនៃការងារ , ប្រាក់ជាសារគុណនៃកិច្ចការមួយ : rémunération ។

លេខា= ស្នាម ឬ រូប ដែលគេធ្វើឡើងដោយសរសេរ គូរ , គូសបន្ទាត់ ឬ ពុម្ពណាមួយ graphique ។

លោហម័យ = ដែលធ្វើអំពីលោហៈធាតុ ដូចជាដែក , ស្ពាន់ ដែកថែប (métallique) ។

-វ-

វ័យវុឌ្ឍ= មនុស្សពេញវ័យ adulte ។ ទៅមើលសេចក្តីលម្អិត ក្នុង មាត្រា ១០៧ នៃក្រមនេះទៀត ។

វិកលចរិត = ចរិតប្រែប្រួល , ការខូចខាត ឬ ខូចខាត សតិបញ្ញា démence ។

វិចារបញ្ញា = ប្រាជ្ញាកើតមកពីការពិចារណា ឬ ប្រាជ្ញា សំគាល់ពិចារណា ឲ្យស្គាល់ខុសត្រូវ discernement ។

វិតិក្រម ឬ វ្យតិក្រម = មើលក្នុងមាត្រា ២៦៣ concussion ។ ពាក្យបុរាណថា ពោស្រូវហ៊ុន ។

វិធាន = គោលច្បាប់ , ច្បាប់ règle ។

វិនិច្ឆ័យ = ជន ដែលមាន សិទ្ធិ ក្នុងឲ្យតុលាការ ជំនុំជំរះឲ្យ Justiciable ។ មុនឆ្នាំ១៩៥៣ ជនបរទេស ដែលនៅក្នុងប្រទេសខ្មែរ ជាវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការបារាំង ។

វិបត្តិស្មារតី ឬ ពុទ្ធិវិបល្លាស = ការបាត់បង់ស្មារតី , ការខូចស្មារតី aliénation mentale ។

វិភាគទាន = ចំណែកឬការទ្រព្យ ដែលជនម្នាក់ៗ ចាំយកទៅចូលរៀបចំខ្ទង់ចំណាយណាមួយ ។ គឺជាដែលបង់ជូនរដ្ឋ contribution ។

វិការ = ការកែប្រែ សារជាតិ នៃវត្ថុណាមួយ ឲ្យក្លាយខុសតាម ន័យ , តម្លៃ , ពីដើមរបស់វា ដើម្បីឲ្យមានក្បួនខុសណាមួយ : altération ។

វិរុទ្ធជន = ជនដែលមានកំហុស ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ , មជ្ឈិម ឬ លហុ

00222499

ណាមួយតែមិនបានទទួលទោស : coupable ។ កាលណា បើតុលាការ កាត់ទោស ដាក់គុក ឬ ពិន័យ ក្រុមជន ប្រហែល , ក្រុមជននោះ ត្រូវបានឈ្មោះថា ទណ្ឌិត វិញ ។

វិស្សាបចកម្ម= កិរិយាឃុំឃាំងទុក ខ្លួនជន ណាម្នាក់ ដោយខុសច្បាប់ : séquestration ។ មើលមាត្រា ៤៨៦ ផង ។

វិហិង្សា= សេចក្ដីឃៀតឃៀន , ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ , អំពើឃោរឃៅ : violence ។ ពាក្យប្រូកណាថា បំពារបំពាន ។

-ស-

សក្ខីភាព=ភាពជាសាក្សី, ចម្លើយរបស់សាក្សី témoignage

សហវាស (លំនៅ-)= លំនៅ ជាទីរួមរស់នៅ នៃគូស្វាមីភរិយា domicile conjugal ។

សង្ហរណ=កិរិយាប្រមូល ទំនិញផលកសិផល ស្បៀងអាហារក្ដី ឲ្យមូលមកនៅតែលើដៃ នៃជនម្នាក់ ឬ ជនមួយក្រុម ដោយមានបំណងទុកលក់ជាថ្មីនូវផលបានប្រមូលទុកនោះ , ដល់ពេលលក់ទៅវិញ , មានតម្លៃផ្សេងពីតម្លៃធម្មតា គឺមានតម្លៃថោក ឬ ថ្លៃលើសពីតម្លៃធម្មតារបស់វា Accaparement ។

សន្ធិដ្ឋភាព= ការព្រមព្រៀងគ្នា , ការយកគ្នា , ការសន្មតគ្នា ដោយលួចយ៉ាងស្ងាត់ Entente ។

សន្ធិច្ឆេទកម្ម= សំរុកផ្ទះទី ៩: Effraction ។ មើល សេចក្តីពន្យល់ក្នុងមាត្រា ១៤៨ ថែមទៀត ។

សន្និធិ= បំរុងទុកទិញ ដែលគេទុកត្រៀម stock ។

សមត្ថភាព= ភាពទំយកក្នុងច្បាប់, ភាពជាអ្នកមានអាយុ មានវិញ្ញា បរិបូណ៌អាចប្រើសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងរបស់ខ្លួនបាន ។

សម្មតិបុគ្គល= មនុស្សដោយសន្មត ។ ឧ. ស្រីម្នាក់ គាត់ឥតកូន ហើយទៅសុំ ឲ្យមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានចុះ ក្នុងបញ្ជីជាតិ ថាខ្លួនមានកូនឈ្មោះនេះ ឬ ឈ្មោះនោះ ។ កូនដែលមានតែឈ្មោះយ៉ាងនេះ ហៅថា សម្មតិបុគ្គល Supposition de personne ។

សមាគម= មើលន័យក្នុងមាត្រា៦៨នៃក្រមនេះ association

សមុដ្ឋាន= ការតាំងឡើង ការកើតឡើង កន្លែងជាមូលហេតុ កន្លែងជាទីបណ្តាលឡើង : source ។

សមូហភាព– ការប្រជុំគ្នានៃមនុស្ស ឬរបស់ខ្លួនតិច ច្រើន មកធ្វើ ជាសង្គមមួយ : colleetivité ។

សម្បូរណភាព– ឬសម្បូណ៌ភាព– ភាពនៃរបស់ដែល មានរូបរាងគ្រប់គ្រាន់ ឥតខ្វះខាត : intégrité ។

សរណវត្ថុ= វត្ថុ ជាទីពឹង ទីរលឹក , វត្ថុឯសាសនាណា មួយ ដែលត្រូវប្រើការគោរពបូជា របស់អ្នកកាន់សាសនានោះ objet

00222501

sacré à l'exercice d'un culte ។

សរីរៈ (ហេតុខាង) = ហេតុការណ៍ ខាងជីវិត ខាងរាងកាយ : raison physiologique ។

សរីរាង្គ – គ្រឿងក្នុងរាងកាយ ដែលបំពេញមុខការ ជាចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើឲ្យ ជីវិត រស់នៅបាន : organe ។ បេះដូង ជាសរីរាង្គ ខាងធ្វើឲ្យឈាមដើរ, ភ្នែក ជាសរីរាង្គសម្រាប់មើល ។

សល្យកម្ម – សេចក្តីពន្យល់ក្នុងមាត្រា៤៨៩ នៃក្រមនេះ : opération chirurgicale ។

សល្យពេទ្យ – គ្រូពេទ្យខាងសល្យកម្ម : chirurgien ។

សវនាការ – កន្លែងដែលចៅក្រម ជំនុំជំរះក្តី : audience ។ ពាក្យបូរាណ ហៅថា កន្លែងជំនុំជំរះ បើកឱកាសដល់មហាជន ។ ពាក្យបូរាណ, មុនពាក្យនេះទៅទៀតថា ក្រឡាក្រម ។

សហចារី – អ្នករួមប្រព្រឹត្តហើយ ដៃដល់ ដូចគ្នា co-auteur

សហព័ទ្ធ – ពាក្យសម្រាប់ហៅប្តី ឬប្រពន្ធ ឬ ទាំងប្តីទាំងប្រពន្ធ conjoint ។

សារជាតិ – ជាតិជូរ, ចត់, ផ្អែម, ប្រៃ, ល្វីង, ចន់ ដែលមានគុណគតិមួយ ៗ : substance ។

សាលដីកា = (កាលពីដើម, ពាក្យនេះ មាន ន័យត្រឹម

នៃ សេចក្ដីសម្រេច របស់សាលាវិនិច្ឆ័យ ប៉ុណ្ណោះទេ ; ប៉ុន្តែ គណកម្មការវប្បធម៌ យល់ឃើញថា បើនឹងយកពាក្យនេះ ទៅហៅ សេចក្ដីសម្រេច របស់តុលាការជាន់ខ្ពស់ ឯទៀតផង គឺមិនជាខុសដែរ ។ ដូច្នេះ គណកម្មការកំណត់ន័យរបស់ពាក្យនេះ ឲ្យប៉ុនគ្នានឹងពាក្យបារាំងថា arrêt) សេចក្ដីសម្រេច របស់តុលាការជាន់ខ្ពស់ ដូចជាសាលាឧទ្ធរណ៍ សាលាក្រមហោច , សាលាឧក្រិដ្ឋ , សាលាវិនិច្ឆ័យជាដើម ។

សាលក្រម = សេចក្ដីសម្រេច របស់តុលាការជាន់ទាប គឺ សាលាលហុ , សាលាដំបូង , សាលាក្ដីដំបូង : jugement សាលក្រម មានច្រើនយ៉ាងណាស់ , ប៉ុន្តែក្នុងនេះ យើងកត់តែបី :

ក) សាលក្រម ចំពោះមុខ (jugement contradictoire) សាលក្រមដែល សម្រេច ក្នុងចំពោះមុខ នៃគូក្ដី ។

ខ) សាលក្រម ជាចំណាត់ (jugement par défaut) សាលក្រម ដែលសម្រេច កំបាំងមុខ ពីមនុស្សត្រូវហៅ ។

គ) សាលក្រម ជាស្ថាពរ (jugement définitif) សាលក្រម ដែលមានសេចក្ដី ជាស្រេច ដាច់ខាត , គឺថា , គូក្ដី មិនអាចប្ដឹងទាស់ ឬ ប្ដឹង ឧទ្ធរណ៍ តទៅទៀតបានទេ ។

សុពលភាព = ភាពជាអ្នកមានកម្លាំងពលល្អ , ជាអ្នកសុខសប្បាយ ភាពប្រើការកើតបាន : valide

សុរិយគតិ (សុរ្យាគ្គ) = ការរាប់ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ តាមដំណើរព្រះអាទិត្យ (calendrier solaire ។ តាមសុរិយគតិ គេរាប់ខែជា មករា (៣១ ថ្ងៃ), កុម្ភៈ (២៨ ឬ ២៩ ថ្ងៃ) ។ល។

សេចក្ដីសម្រេច = décision

សេវនកិច្ច = ការសេពគប់, ការស្និទ្ធស្នាល ; ន័យក្នុងទីនេះ ជាប្រុសនឹងស្រី រួមរណ្ដីនឹងគ្នាដល់ទីជម្រៅ : commerce charnel ។

ស្ថាពរ = មាំមួន, ជាប់រហូត définitif ។ សាលក្រមជាស្ថាពរ គឺ សាលក្រមដែលកាត់សេចក្ដី ជាស្រេចជាប់ខាត ឥតត្រូវរើរុះទៀតទេ គឺជា ក្ដីមិនអាចប្ដឹងឧទ្ធរណ៍, ប្ដឹងសាទុក្ខបានឡើង : jugement définitif ។

ស្លាកល័ក្ត = ផ្ទាំងក្រដាស ឬ សំពត់ដែលគេបិតជិតចុងទាំងសងខាងដោយកាកល័ក្ខ ហើយគេ បោះត្រា ជាផ្លែការ លើកាកល័ក្ខនោះ ។ កាលមានជនណាម្នាក់ស្លាប់ ហើយទាយាទនៃជននោះ មកមិនទាន់ជុំគ្នា ឬ ក៏ក្នុងពួកទាយាទនោះ មានខ្លះនៅក្នុងអនីតិភាពនៅឡើយ ឬក៏ ជនអ្នកស្លាប់នោះ មានមុខការ ជាអ្នករក្សា លិខិតកងការ នោះទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយ ជាសង្ហារឹម របស់ខ្មោចនេះ ត្រូវចៅក្រម ឬ ក្រឡាសាលាប្រមូលទុកក្នុងបន្ទប់មួយ ឬ ក្នុងហិបមួយ, បិទឲ្យជាប់ទៅវិញ ហើយបិទស្លាកល័ក្តពីលើមាត់ទ្វារ ឬ មាត់ហិបនោះទៀត ។

-ហ-

ហឫទយឃាត – សម្លាប់មនុស្សដោយចេតនា ដោយបានគិតទុកជាមុន : assassinat

ហិតុប្បដម្ភក៍ ជនអ្នកមានភារៈការពារបក្ខអនីតិជន ដែលបាននៅក្រោមអាណាព្យាបាល ក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យាអ្វីមួយ ឬ ក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ នៃអនីតិជននោះ: curateur

-អ-

អគ្គិភ័យ= សេចក្តីអន្តរាយ កើតមកអំពីភ្លើង ។ តាមទម្លាប់ នេះហៅថាអគ្គិភ័យ : incendie ។

អង្គធរ= corps armé

អចេតនា= មិនមានចេតនា : involontaire ។

អត្តសញ្ញាណ= ភិនភាគប្រចាំខ្លួន របស់ បុគ្គលម្នាក់ៗ ដើម្បីទុកជាចំណាំបុគ្គលនោះឲ្យបានច្បាស់ គ្មានច្រឡំ នឹងបុគ្គលដទៃទៀតឡើយ : identité ។ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ លិខិតដែលមានចែក ក្រអត្តសញ្ញាណ titre d'identité

អតិក្រម= ការប្រព្រឹត្តល្មើសព្រំដែន, ការប្រមាថមើលងាយ ដល់សរណៈវត្ថុ មានព្រះពុទ្ធជាដើម : violation

អតិថិជន ឬ អតិថិ– ភ្ញៀវ, ភ្ញៀវកិត្តិ, ជនអ្នកដើរផ្លូវ

00222505

ប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ដើម្បីមនុស្សម្នាក់, ដើម្បីថៅកែ ឬ ជនម្នាក់ផ្សេងទៀតក ខ្លួនលើកេង : client ។

អត្ថិភាព ភាពដែលមានមែន, ដែលរស់នៅមែន existence

អត្រា– តម្លៃកំណត់, តម្លៃដែលបានកំណត់ទុកស្រាប់ ឬ ដែលចំ- កាប់ជាប់កំណត់ទុកមក ។ ចុះការនៅលើប្រាក់ ១០០រៀល ដែលបាន ក្នុងមួយឆ្នាំ : taux ។

អនាចារ– ការប្រព្រឹត្តខុសបែបបទ, ខុសសណ្តាប់ធ្នាប់, ដូចជាជក់ស៊ី ស្រវឹងហួសហេតុ : débauche

អនាមិក– ដែលមិនមានឈ្មោះ, មិនបញ្ចេញឈ្មោះ: anonyme

អន្តរការី អ្នកប្រៀតចូល ក្នុងកិច្ចការនៃអ្នកដទៃ, ជាអ្នកដឹក នាំអ្នកទិញ ឲ្យជួបនឹងអ្នកលក់, ជាអ្នកខ្ចីលុយប្រាក់ ពីអ្នកលេងល្បែង អ្នកនៅជាប់ល្បែងវិញ : intermédiaire ។

អនីត្យានុកូល – ពាក្យផ្ទុយ នឹងពាក្យ និត្យានុកូល illégale

អនីតិជន – ជនមានអាយុមិនទាន់គ្រប់តាមកំណត់ច្បាប់ គឺ មានអាយុតិចជាង ២១ ឆ្នាំ mineur ។ ពាក្យផ្ទុយ នឹងពាក្យ និតិជន ។

អនុប្រាស – មើលសេចក្តីពន្យល់ក្នុងមាត្រា ៣ ។ ពាក្យប្តូរណាម ចំពោះតុលាការ ។ គណៈកម្មការព្រមរំលងថា ពាក្យនេះវិទានក ជា ហេតុនាំឲ្យអ្នកស្រាវជ្រាវថា ឲ្យមាន ព្រោះយើងគណៈកម្មការ គំនាត់

«បរិករ» ហៅ ឬក៏ «អនុទោស» : peines accessoires ។

អនុវេក្ខស – ការសង្កេត, ការពន្យល់, ការស្វែងរកមាន ដើម្បីឲ្យធ្វើតាម instruction ។

អនុប្បទាន – ការផ្តល់ឲ្យ, ការបោះបង់ចោល, ការដកខ្លួនចេញ ដើម្បីឲ្យគេយកសិទ្ធិនេះ មកកាន់កាប់ : céder ។

អនុវត្ត – ប្រព្រឹត្តតាម, ធ្វើតាម, យកវត្ថុ មួយទៅចងលើវត្ថុមួយទៀត, appliquer ។ អនុវត្តទោស ធ្វើទោស ។

អគារវកម្ម – អំពើមិនគួរសម, ការប្រមាថ មើលងាយ ដល់សាសនាវត្ថុ មានព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ជាដើម profanation

អវត្តមាន – ការមិនមានវត្តមាន ការបាត់មុខ, ការមិនឃើញមុខ ក្នុងពេលណាមួយ ។ ន័យក្នុងច្បាប់ថា : ការបាត់ មនុស្សណាម្នាក់ ពីទីលំនៅ អស់កាល ជាយូរ ក្រោយពីបាត់ដំណឹង អំពីមនុស្សនោះទៀត គឺជាក្រុមញាតិ មិនបានដឹង ដំណឹងថាជននោះ រស់ ឬ ស្លាប់នោះ ។ មើល មាត្រា៨២ដល់១០៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីថែមទៀតផង ។

អវយវៈ – អង្គ, រូបកាយ, សរីរៈ ។ ស្លាប់អវយវៈណាមួយជាស្ថាពរ – ពិការជាប់ម្ចាស់ បណ្តាលឲ្យ អវយវៈណាមួយមាន ដៃ ជើងជាដើម គាំងមិនរួច រហូត : impotence fonctionnelle définitive ។

អសមត្ថភាព ៖ ការមិនមានសមត្ថភាព ព្រោះនៅក្នុងអនីតិភាព, ព្រោះខ្វះវិចារបញ្ញា, ព្រោះវិកលចរិត, ព្រោះតុលាការ ដាក់ទណ្ឌកម្មបន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិក, ឬ បើជាស្ត្រី, ព្រោះមានភាពពាហពិពាហ៍ មានទាក់ស្ទះ ទ័មួយ ឬ ទ័ពីរ : incapacité ។

អសាធនភាព – ភាពដែលគ្មានធនធាន និងបង់ពន្ធដារ ឬ សង សំណង ដល់គេបាន : insolvabilité ។

អហេតុកភ័យ – ភ័យ, ការភ្ញាក់ផ្អើល ដោយឥតហេតុឥតបច្ច័យ panique ។

អាជ្ញាធរ – អ្នកប្រើប្រាស់អំណាច autorité ។ អាជ្ញាធររដ្ឋបាល : autorité administrative ។ អាជ្ញាធរខាងតុលាការ : autorité judiciaire ។ ពាក្យប្រកណថា អ្នកកាន់ការ

អាជ្ញាយុកាល – មើលសេចក្ដីពន្យល់ នៅមាត្រា១០៩ និង១៧១ prescription ។ អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស – (prescription de l'infraction) មើលសេចក្ដីពន្យល់នៅមាត្រា១០៩ ។ ពាក្យប្រកណជា ហួសព្រះរាជកំណត់ច្បាប់ ។ អាយុកាលនៃទោស (prescription de la peine) មើលសេចក្ដីពន្យល់ នៅមាត្រា ១៧១ ; ពាក្យប្រកណ ហួសព្រះរាជកំណត់ទោស ។

អានុភាព – លទ្ធផល នៃហេតុណាមួយ effet

អាយុកាល– កាលកំណត់នៃអាយុប៉ុណ្ណេះ ប៉ុណ្ណោះ ។ ផុត
អាយុកាល – périmé ។

ឥទ្ធិពល - កម្លាំងនៃសេចក្ដីសម្រេច , កម្លាំងអានុភាព ។

ជំនួញឥទ្ធិពល – ការធ្វើ ឲ្យគេជឿជាក់ ថា ខ្លួនមានឥទ្ធិពល , មានអានុភាព អាចទៅគិតការណ៍នេះ ការណ៍នោះ ពីលោកនេះ ឬ លោកនោះ ឲ្យសម្រេចបាន ដើម្បីនឹងយកលាភការពីអ្នកដែលមកពឹងខ្លួន trafic d'influence ។ ពាក្យបូកណាថា ប្រើអំណាចយកប្រយោជន៍ មើលមាត្រា ៣១១ នៃក្រមនេះទៀត ។

ឧក្រិដ្ឋកម្ម – អំពើជាទម្ងន់ crime ។

ឧត្តរិមនុស្សធម៌ – ធម៌ ឬ អំណាចរបស់មនុស្ស អ្នកមានគុណវិសេស លើសលែង មនុស្សធម្មតា pouvoir surnaturel ។

ឧទ្ទាម – មនុស្សដែលតាំងខ្លួន ជាខ្មាំងក្បត់ នៃជាតិ rebelle ។ មើលន័យក្នុងមាត្រា ៣៧០ ដល់ ៣៧៦ ។

ឧទ្ទាមកម្ម – អំពើរបស់ពួកខ្មាំង rebellion ។ មើលន័យក្នុងមាត្រា ៣៧០ ដល់ ៣៧៦ ។

ឯកសារដ្ឋាន – កន្លែងទុកឯកសារ, ក្បួនភ្នក archive ។

អំណោស – ការដូរសម្រាប់សក្ដិយម ឬ ផលសក្ដិយម ជារបស់កម្មសិទ្ធិករ ឬ ជារបស់ក្នុងចំណោលណាមួយ មកដាក់ដៃតុលាការ ឬ តាជ្ញ

00222509

ធររដ្ឋបាល ទំរាំមានសេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពរ ដើម្បីកុំឲ្យកម្មសិទ្ធិករ ឬ កូនបំណុលនោះ លក់ដូរផ្ទេរ ផលប្រយោជន៍ របស់អ្នកសុំឲ្យអូស saisie ។ ទ្រព្យអំណូស - ទ្រព្យដែលត្រូវអូស objets saisis ។

អំណូសឃាត់ - ការអូសដោយសំអាង លើលិខិត ឬ សំបុត្រ អនុញ្ញាតពីចៅក្រម ដែលបើកឲ្យម្ចាស់បំណុល អូសបំណុលរបស់កូនបំណុលខ្លួនទុក ដើម្បីកុំឲ្យកូនបំណុលនេះ ទារយកបំណុលនោះមកចាយ ក៏បាន saisie-arrêt ។ ឧ. ឈ្មោះ ខ ជាកូនបំណុល របស់ឈ្មោះ ក ហើយឈ្មោះ គ ជាកូនបំណុលរបស់ ឈ្មោះ ខ ។ ក សុំឲ្យតុលាការ ឃាត់ មិនឲ្យឈ្មោះ គ សងបំណុលទៅឈ្មោះ ខ ទុកបំណុលនោះ សម្រាប់សង ទៅឲ្យឈ្មោះក វិញ ។ ការអូសយ៉ាងនេះហៅថា អំណូសឃាត់ ។ អំណូសបង្ការ - ការអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលទុកបង្ការ ទំរាំតុលាការកាត់សេចក្តីជាស្ថាពរ saisie conservatoire ។ ចប់ ។

មាត្រា ៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ.-

សេរីភាព ជាដំណើរ អាច ធ្វើ អ្វី បាន គ្រប់យ៉ាង កុំ ឱ្យតែប៉ះពាល់ ឱ្យខូច សិទ្ធិ អ្នកដទៃ ។ លក្ខខ័ណ្ឌ នៃការប្រើ សេរីភាព មានត្រាទុក ក្នុងច្បាប់ ។

អ្វី ដែលច្បាប់ មិនបង្គាប់, ជន ណា ក៏ដោយ មិនអាច ត្រូវ គេ បង្ខំ ឱ្យធ្វើ បាន ឡើយ ។

ដូច្នេះ

ពលរដ្ឋ ម្នាក់ៗ ត្រូវតែចេះ ច្បាប់ ដើម្បីឲ្យបានចេះ ប្រើសេរីភាព របស់ខ្លួន ផង និង ដើម្បីការពារ សេរីភាព នោះ ផង ។

សេចក្ដីអធិដ្ឋាន

សូម អានិសង្ស នៃសេចក្ដីព្យាយាម របស់ខ្ញុំ ក្នុងវេទនា ចង់ពង្រីក អក្សរសាស្ត្រ ដើម្បីជាតិខ្ញុំ ជួយ :

១.– ឲ្យខ្ញុំ កើត មុខពោលឃ្លាំងមាន ដែលបានល្អ ព្រោះគុណ សៅកៅ នេះ ដោយមាំស៊ីខប្រណាម្យ ឲ្យបានពេញ ហ៊ាំងចាប់ ហើស ,

២.– ដោយគុណភាព នៃមាត្រា ៨១៨, ៨១៦ នៃក្រមនេះ ឲ្យពោរ ប្រពេច នេះ អត្ថពោធគិប្រទេសកម្ពុជាយើងទៅ ,

៣.– ឲ្យអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ បាន ជាទីកក់តាន នៃជនជាតិខ្មែរ ក្នុង ប្រទេសខ្មែរ ការនៃគមាន ចំនួន ច្រើនឡើង ៗ ក៏បីមាន ៗ

ធ្វើ នៅថ្ងៃ ទី ៣០ តុលា ១៩៦៤

អេង - សុក

00222512

D99/3/3

សារធាន ក្រម ព្រហ្មទណ្ឌ

គន្ថី មួយ – អំពីទោស

មាតិកា មួយ ៖– បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា

– ពន្យល់ បទល្មើស ១

– របៀបទោសកាញ្ញា ២

– មូលទោស និង ថ្នាក់ខុស ៣

– ទោសឧក្រិដ្ឋ មជ្ឈិម និង លហុ ៤

– ចែក បទល្មើសជា ឧក្រិដ្ឋ, មជ្ឈិម, លហុ ៥

– ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គ្មានប្រតិសកម្មឡើយ ៦

– កំណត់ ទោសគុក ៧

– ការទូទាត់ ពេលជាប់ឃុំ និង ទោស ៨

– ពន្យល់ ពីក្រយាពិន័យ ៩

– ការប្រាក់ ក្រយាពិន័យ, ប្រដាប់ក្តី, សំណង ជម្ងឺចិត្ត . . ១០

– ការប្រាក់ ក្រយាពិន័យ, ទិន ប្រាក់បង់ខាតជម្ងឺចិត្ត មុខ . . ១២

– ដាក់គុកបន្ទុំ ដល់រូបកាយ រឿងកាញ្ចនត ១៣

– បទល្មើស ច្រើនសណ្ដាន ១៤

– ទណ្ឌកម្ម នៃបទឧក្រិដ្ឋ ច្រើនសណ្ដាន ១៥

– ទណ្ឌកម្ម នៃបទឧក្រិដ្ឋ និង បទមជ្ឈិម ច្រើនសណ្ដាន . . ១៦

00222513

D99/3/3

មាត្រា

– ទណ្ឌកម្មនៃបទ មជ្ឈិម ច្រើនសណ្ឋាន ១៧

– ទណ្ឌកម្មនៃបទ លហុ ច្រើនសណ្ឋាន ១៨

– ផលបទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្តបន្ទាប់ ឬ ព្រមជំណាលគ្នា . . ១៩

– ពាក្រោម៩ៈត្រូវ និពន្ធហើយ ២០

មាតិកា ក៏ .– អំពីមូលទោស

– ទោសឧក្រិដ្ឋ-របៀបប៉ះទោស ហើយនិងថ្នាក់ទោសទាំងនេះ . ២១

– ទោសមជ្ឈិម-របៀបប៉ះទោស ហើយនិង ថ្នាក់ទោសទាំងនេះ . . ២២

– ទោសលហុ-របៀបប៉ះទោសទាំងនេះ ២៣

ជំពូក មួយ.– អំពីទោសឧក្រិដ្ឋ

ផ្នែក មួយ .– អំពីទោសសម្លាប់ជីវិតបង់

– ថែបប្រហារជីវិត ២៤

– ប្រកាស ឲ្យដឹងនាមជន ណាដែល ត្រូវប្រហារជីវិត . . . ២៥

– កន្លែង ដែលប្រហារជីវិត ២៦

– ថ្ងៃ ដែលប្រហារជីវិត ២៧

– ប្រគល់សព ដែលពិឃាត ២៨

– ប្រហារជីវិត ស្ត្រីដែលមានគភ៌ ២៩

– សំណាបលើក ទោសប្រហារជីវិត ៣០

មាត្រា

ផ្នែក ពីរ .– ទោសបង្ខំឱ្យធ្វើការជាទម្ងន់

- លក្ខណៈដែលត្រូវទោស ៣១
- កំណត់ទោស ឲ្យធ្វើការជាទម្ងន់ អស់មួយជីវិត . . ៣២
- កំណត់ទោស ឲ្យធ្វើការជាទម្ងន់ តាមកំណត់ . . ៣៣

ជំពូក ពីរ .– អំពីទោសមជ្ឈិម

ផ្នែក មួយ .– អំពីការដាក់គុកមជ្ឈិម

- លក្ខណៈដែលត្រូវទោស ៣៤
- របៀបចាប់សម្រាប់មនុស្សទោស ៣៥
- កំណត់ទោស ៣៦
- ចំនួនប្រាក់ក្រយាពិន័យ ៣៧
- កំណត់ដែលចង់ ឬ ដែលមិនតាបាន . . . ៣៨
- បន្ទន់ទោស បន្ធូរលំបាកកាយ ៣៩
- សុំចន់ ក្រយាពិន័យ មួយភាគបាន . . . ៤០

ជំពូក បី .– អំពីទោសលហុ

ផ្នែក មួយ.– អំពីទោស គុក ជាលហុ

- កំណត់ដាក់គុកជាលហុ ៤១
- ចំនួនដែលត្រូវទទួលទោស ៤២

00222515

មាត្រា

– ជេច នៃខណ្ឌិត ៦៣

ផ្នែក ពីរ .– អំពីពិន័យជាលហុ

– ចំនួនប្រាក់ក្រយាពិន័យ ៦៤

– ការប្រាក់ក្រយាពិន័យ ៦៥

– ចៅការងារ សាធារណៈ ទទួលប្រាក់ក្រយាពិន័យ . ៦៦

– សុំបង់ ក្រយាពិន័យ មួយរំពេច ៦៧

មាតិកា បី .– អំពី អនុទោស

– របៀបកាត់អនុទោស ៦៨

ជំពូក មួយ .– អំពី ការបន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល

– ពន្យល់ទោស ៦៩

– អនុទោស នៃមូលទោសឧក្រិដ្ឋ ៧០

– អនុទោស នៃមូលទោសមជ្ឈិម ដែលមិនមែនគុកជាប់ . . ៧១

– ថ្ងៃដែលត្រូវគិតទោស ៧២

– កំណត់ទោស ៧៣

ជំពូក ពីរ .– អំពី គំហាត់ ជានិត្យានុកូល

– សេចក្តីពន្យល់ ៧៤

– កម្មវិបាក នៃមូលទោសឧក្រិដ្ឋ ៧៥

00222516

– មិនឲ្យមនុស្សទោស ដែលកំពុងតែទោស មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនិង
មានសិទ្ធិកាន់កាប់ សម្បត្តិទ្រព្យខ្លួន . . . ៥៦

ជំពូក បី .– អំពីកំហិតលំនៅ

– សេចក្តីពន្យល់ ៥៧
– លក្ខណៈនៃការ មិនធ្វើក៏បាន ៥៨
– អនុវត្តបានដកបក ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ៥៩
– អនុវត្តមានព្រំដែន ក្នុងបទមជ្ឈិម ៦០
– ថ្ងៃដែលត្រូវគិតទោសនេះ ៦១
– ត្រូវធ្វើទោសនេះ កាលណាបើ ផុតទោសឧក្រិដ្ឋអស់មួយជីវិត. ៦២
– ឲ្យជំណាងពីទោសនេះ ទីងទាមមិនបាន ៦៣
– កម្រិតការដែលកើតឡើង ពីការឲ្យជំណាងដោយឃាត់យូរ . ៦៤

ជំពូក បួន .– អំពី ប្រកាសទណ្ឌកម្ម

– ទីកន្លែងដែលត្រូវបិទប្រកាស ៦៥

ជំពូក ប្រាំ .– អំពី រឹប

– សេចក្តីពន្យល់ ៦៦
– វត្ថុដែលនឹងរឹបអូសបាន (វត្ថុដែលគួរដល់រឹប) . . . ៦៧
– អនុវត្ត ចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ និងបទមជ្ឈិម លើកលែងបទលហុ . ៦៨

00222517

មាត្រា

ចំពូក ប្រាំមួយ .– អំពី សំណង និង ជម្ងឺចិត្ត

– សិទ្ធិរបស់ជន ដែលមានព្យសនកម្ម ដោយសារបទល្មើស . ៦៩

– ការពុកិច្ចរម្ងាប់ របស់ទណ្ឌិតតាំងឱ្យរាយ ៧០

– ការប្រាក់សំណង និងប្រាក់ជម្ងឺចិត្ត ៧០

– ប្រគល់របស់កស្តុតាង ឲ្យវិញ ៧២

ចំពូក ប្រាំពីរ .– អំពី បញ្ញាជនីយកម្ម

– សេចក្តីពន្យល់ ៧៣

– របបបញ្ញាជនីយកម្ម ៧៤

– លក្ខណៈ ដែលធ្វើទោសរេះកំបាន មិនធ្វើកំបាន . . . ៧៥

គន្ថី ពីរ .–

អំពីបុគ្គលដែលត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្ម

– បទបញ្ញត្តិ ប្រារម្ភ ៧៦

មាតិកា មួយ .– អំពីបំណង

– ធាតុនៃបំណង ដែលតម្រូវឲ្យមានទណ្ឌកម្មបាន . . . ៧៧

– កិច្ចការរំលោភ ដែលរៀបចំ និងប្រព្រឹត្ត . . . ៧៨

– ចំណាត់គំនិតប្រព្រឹត្ត បទឧក្រិដ្ឋ . . , . . . ៧៩

ទំព័រ

- ចំណាន់ទីនប្រព្រឹត្ត បទមជ្ឈិម ៨០

- ចំណាន់ទីនប្រព្រឹត្ត បទលហុ ៨១

មាតិកា ពីរ .— អំពីការរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស

- សេចក្តីពន្យល់ ៨២

- ចូលប្រព្រឹត្ត ប្រយោល ឬ សមគំនិត ៨៣

- សមគំនិត ដោយញុះញង់ ៨៤

- សមគំនិត ដោយបង្គាប់បញ្ជា ៨៥

- សមគំនិត ដោយឲ្យគ្រឿងប្រដាប់ ៨៦

- សមគំនិត ដោយជួយទំនុកបំរុង ៨៧

- សមគំនិត ក្នុងបទលហុ ៨៨

មាតិកា បី .— អំពីជនគ្មានការទទួលខុសត្រូវ

ចំពូក មួយ .— អំពីវិបត្តិស្មារតី

- មនុស្សលេលា ឬ សតិទន់ខ្សោយមិនទទួលខុសត្រូវក្នុងបទអាជ្ញា ៨៩

- ពិនិត្យឲ្យឃើញថាលេលាឬ សតិទន់ខ្សោយ ៩០

ចំពូក ពីរ .— អំពីការខ្វះវិចារបញ្ញា

- អនីតិភាព ក្នុងបទអាជ្ញា ៩១

- អនីតិជន ប្រព្រឹត្ត ដោយគ្មាន វិចារបញ្ញា ៩២

មាត្រា

– អនីតិជន ប្រព្រឹត្តដោយមានវិចារញ្ញាណ ៩៣

– ទោសប្រឆាំង អនីតិជន ៩៤

– គ្មានលិខិតអត្រានុកូលដ្ឋាន សំគាល់អាយុអនីតិជន . . ៩៥

មាតិកា បួន .– អំពីយុត្តិកម្ម នៃបទល្មើស

ជំពូកមួយ .– ករណី នៃប្រធានស័ក្តិ

– យុត្តិកម្មបណ្ដាល មក ពីករណីប្រធានស័ក្តិ . . . ៩៦

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីករណីចាំបាច់ ៩៧

– ភស្តុតាង នៃការចាំបាច់ ៩៨

ជំពូក ពីរ .– អំពីសេចក្ដីបង្គាប់ របស់ច្បាប់

– យុត្តិកម្មបណ្ដាល មក ពីបង្គាប់ ពីច្បាប់ ៩៩

– ប្រតិបត្តិតាមបង្គាប់ខុសច្បាប់ ១០០

ជំពូក បី .– កិច្ចការពារ ជាធម្មានុរូប

– យុត្តិកម្ម បណ្ដាល មក ពីសេចក្ដីការពារខ្លួន . . . ១០១

– សេចក្ដីពន្យល់ពីស្ថានការពារខ្លួន ១០២

– កម្រិតកិច្ចដែលសម្រេច ក្នុងស្ថានការពារខ្លួន . . . ១០៣

– ករណីខ្លះ ដែលត្រូវចាត់ទុកជាស្ថានការពារខ្លួន . . . ១០៤

មាតិកា

ជំពូកបួន .– អំពីសន្ទោសទោស

– សន្ទោសទោស កើតមកពីការបញ្ជាស្របតាមច្បាប់ . . . ១០៥

– សន្ទោសទោស កើតមកពីការបញ្ជារបស់អាជ្ញាធរ . . . ១០៦

– សន្ទោសទោស កើតមកពីសិទ្ធិតាមក្រម ១០៧

– សន្ទោសទោស កើតមកពីសិទ្ធិការពារខ្លួន ១០៨

មាតិកាបួន .– អាជ្ញាយុកាល នៃបណ្តឹង

– ការផុតរលត់នៃបណ្តឹង អាជ្ញា ១០៩

– ការផុតរលត់នៃបណ្តឹងស៊ីវិល ១១០

– ថ្ងៃទីមួយ នៃរយៈពេលរបស់អាជ្ញាយុកាល . . . ១១១

– ការបង្អាក់ដំណើរនៃអាជ្ញាយុកាល ១១២

– អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើស ដែលទើបគេឃើញ ក្នុងវេលា
ស៊ើបសួរ ១១៣

– អានុភាពនៃការបង្អាក់ដំណើរនៃអាជ្ញាយុកាល . . . ១១៤

គន្ថី បី .–

អំពីអនុវត្តន៍ទោស

– បទបញ្ញត្តិ ទូទៅ ១១៥

មាត្រា

មាតិកា មួយ .– អំពីការសម្រាលទោស និងការបង្កើន ប្រតិបត្តិទោស –

– បទបញ្ញត្តិទូទៅ ១០៦

ជំពូក មួយ .– អំពីការបន្ថយទោស បណ្តាលមក ពីអនីតិភាព នៃទណ្ឌិត

– អនីតិភាព ក្នុងបទកាជ ១០៧

– ការបន្ថយទោស ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ ១០៨

– ការបន្ធូរបន្ថយទោស ក្នុងបទមជ្ឈិម ១០៩

– របប ប្រតិបត្តិទោស ១២០

– ឲ្យរួចពីអនុទោស បន្ថយសិទ្ធិស៊ីវិល គំហាត់លំនៅ ផ្សាយទោស ១២១

– ការបន្ថយទោស ក្នុងបទលហុ ១២២

ជំពូក ពីរ .– អំពីការកែទម្រង់ ទោសឧក្រិដ្ឋ បកជាទោសគុកមជ្ឈិមវិញ ព្រោះជរាភាពនៃទណ្ឌិត

– ការប្តូរទោសឧក្រិដ្ឋ មកជាទោសគុកមជ្ឈិម . . . ១២៣

– របបកម្រិតទោសគុកមជ្ឈិមដល់ទណ្ឌិតឧក្រិដ្ឋពីថ្ងៃគ្រប់អាយុ៦០ឆ្នាំ ១២៤

– ទុកអនុទោសដូចដែល ១២៥

– ការបន្ថយទោស ក្នុងបទលហុ ១២៦

មាត្រា

ជំពូក បី .– អំពីការបន្ធូរទោស ព្រោះមានកាលៈទេសៈ គួរសំរាល

– សេចក្ដីពន្យល់ ១៦៧

– អានុភាព នៃរឿងឧក្រិដ្ឋ ១៦៨

– អនុវត្តន៍ អនុទោស ១៦៩

– អានុភាពដែលទាក់ទងដល់ចំណាត់តមិនកំណត់ពេល . . . ១៧០

– អានុភាពដែលទាក់ទង ដល់អតិបរមា នៃទោស ដែលបញ្ញត្តិ . ១៧១

– អានុភាព នៃរឿងមជ្ឈិម ១៧២

– អនុវត្តន៍ អនុទោស ១៧៣

– អានុភាព នៃបទលហុ ១៧៤

ជំពូក បួន .– អំពីការបង្អង់ ប្រតិបត្តិទោស

– សេចក្ដីពន្យល់ អំពីបង្អង់ ប្រតិបត្តិទោស ១៧៥

– ឲ្យអនុទោស នឹងបន្ធូរសិទ្ធិស៊ីវិក មិន ទាក់ទងលើទៅ . . . ១៧៦

– បញ្ជូនសំណុំរឿងដែលបង្អង់ប្រតិបត្តិទោស . . . ១៧៧

មាតិកា ពីរ .– អំពីជម្រុំទោស

– បទបញ្ញត្តិទូទៅ ១៧៨

មាត្រា

ចំពូក មួយ .– អំពីទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមកពីលក្ខខ័ណ្ឌ របស់បទល្មើស

– កាលៈទេសៈដែលនាំឲ្យ មានទម្ងន់ទោស . . . ១៣៩

– កាលៈទេសៈទម្ងន់ទោសព្រោះប្រព្រឹត្ត បទល្មើសច្រើនដង . ១៤០

– បទល្មើសជាមធ្យម ដែលត្រូវកែ ជាបទឧក្រិដ្ឋ . . . ១៤១

– មនុស្សឃាតប្រព្រឹត្តជាមួយ បទឧក្រិដ្ឋ ឬ មធ្យមណាមួយ . ១៤២

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីបទល្មើស ដែលប្រព្រឹត្តព្រមគ្នា . . ១៤៣

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីការគិតទុកជាមុន ១៤៤

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីគ្នាច្រើនប្រព្រឹត្តបទល្មើស . . . ១៤៥

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីគ្រឿងសស្ត្រាវុធ ១៤៦

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីកំហែង បន្ទំពយ់ ១៤៧

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីសទ្ធិប្តូរកម្ម ១៤៨

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីផ្លូវជើងគោក ផ្លូវជើងទឹក នេហស្ថាន សាធារណៈ; និងបូជនីយដ្ឋាន ១៤៩

ចំពូក ពីរ :– អំពីទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមកពីគុណភាព នៃអ្នកផងបទល្មើស

– បទល្មើស បណ្ដាលឲ្យខូចខាតប្រយោជន៍ កងការពារដែនដី . ១៥០

មាត្រា

– បទល្មើសលើអ្នកជាប់ការ នៅពេលកំពុងស្ដីការមុខក្រសួង . ១៥១
– បទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើអនីតិជន, មនុស្សចាស់ម្ចាស់ការ . . ១៥២

ចំពូក បី .– អំពីទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមក ពីគុណភាព
នៃអ្នក ដែលប្រព្រឹត្ត បទល្មើស

– បទល្មើស ដែលចាងហ្វាងសន្តិសុខមន្ត្រី ប្រព្រឹត្ត . . . ១៥៣
– បទល្មើស ដែលមនុស្សបំរើ ធ្វើការឲ្យគេ ប្រព្រឹត្ត . . . ១៥៤

ចំពូក បួន .– អំពីទម្ងន់ទោស បណ្ដាលមក ពីភាព
មិនរាងចាល របស់ទណ្ឌិត

ផ្នែកទី មួយ .– អំពីភាពមិនរាងចាល ក្នុងបទឧក្រិដ្ឋ

– សេចក្តីពន្យល់ ពីការមិនរាងចាល ១៥៥
– ទម្ងន់ទោស ១៥៦
– អនុភាពនៃសេចក្តី មិនរាងចាល ផ្ទុយនឹងសេចក្តីក្រាប្រណី . ១៥៧

ផ្នែកទី ពីរ .– អំពីភាព មិនរាងចាល ក្នុងបទមជ្ឈិម

– ភាពមិនរាងចាល ១៥៨
– បទមជ្ឈិម ដែលទុកជាដូចគ្នា ១៥៩
– ទម្ងន់ទោសក្នុងបទមជ្ឈិម ១៦០
អនុភាព នៃសេចក្តីមិនរាងចាលផ្ទុយនឹងសេចក្តីក្រាប្រណី . . ១៦១

មាត្រា

– ភាពមិនរាងចាលមនុស្សទោសតែពីគុក ១៦២

ផ្នែក ទីបី.– អំពីភាព មិនរាងចាល បណ្តាលឱ្យមានបព្វាជនីយកម្ម

– មនុស្សទោស មិនរាងចាលគួរធ្វើទោស បព្វាជនីយកម្ម . ១៦៣

– កម្រិតកាត់ទោសបព្វាជនីយកម្ម ១៦៤

– មនុស្សមិនរាងចាល ត្រូវឱ្យរួចទោស បព្វាជនីយកម្ម . . ១៦៥

– បញ្ជីសំណុំរឿងដែលធ្វើទោស បព្វាជនីយកម្ម . . ១៦៦

ផ្នែក ទីបួន.– អំពីភាពមិនរាងចាល ក្នុងបទលហុ

– លក្ខខណ្ឌពុំរាងចាល ១៦៧

– រួចទោសលហុ ១៦៨

– ទម្ងន់ទោស លហុ ១៦៩

គន្ថី បួន.–

អំពីការរំលត់ និង ការរំលោះទោស

– បទបញ្ញត្តិ ទូទៅ ១៧០

មាតិកា មួយ.– អំពីអាជ្ញាយុកាល នៃទោស

– សេចក្តីពន្យល់ ១៧១

– រយៈវេលា ១៧២

– ថ្ងៃដែលត្រូវគិតកំណត់ ១៧៣

មាត្រា

– ប្រតិបត្តិទោសខ្លះ ១៧៤

– អានុភាពអនុទោស ១៧៥

– អានុភាព ដែលទាក់ទង នឹងបញ្ឈប់ព្យួរទោស . . ១៧៦

មាតិកា ពីរ.— អំពី សេរីភាព មានលក្ខខណ្ឌ

– សេចក្តីពន្យល់ ១៧៧

– លក្ខខណ្ឌដែលនឹងសុំបាន ១៧៨

– អាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ច ១៧៩

– ដោះលែងព្រោះមានអាការរោគ . . . ១៨០

– បដិសេធន៍ សេចក្តីដោះលែង ១៨១

– ដីកាដោះលែង ១៨២

– អានុភាព នៃការដោះលែង ១៨៣

– អានុភាព នៃការបដិសេធន៍សេចក្តីដោះលែងវិញ . ១៨៤

– អានុភាពដែលទាក់ទង នឹងអនុទោស . . . ១៨៥

– អានុភាព ដែលទាក់ទង នឹងបញ្ឈប់ព្យួរទោស . . ១៨៦

មាតិកា បី.— អំពីលើកទោស និង បន្ថយទោស

– សេចក្តីពន្យល់ ១៨៧

– អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ១៨៨

00222527

	មាត្រា
– លក្ខខណ្ឌ ដែលមិនសុំបាន	១៨៩
– លក្ខខណ្ឌពិសេសនៃការលើកទោស	១៩០
– លក្ខខណ្ឌពិសេសនៃការបន្ធូរទោស	១៩២
– សណ្ឋានការនៃខណ្ឌិកក្រិដ្ឋជាក់ច្បាស់	១៩៣
– សណ្ឋានការនៃខណ្ឌិកបញ្ញាជំរិតកម្ម	១៩៤
– អនុភាពដែលចាក់ចេញ មិនបញ្ចូលផ្ទាល់ទោស	១៩៥

មាតិកា បួន ពីការលើកលែងទោស

– សេចក្តី ពន្យល់	១៩៦
– អនុភាពដែលចាក់ចេញមិនកម្លាំងបាកស៊ីតរបស់ទណ្ឌកម្ម	១៩៧

មាតិកា ប្រាំ ពីការលប់លាងទោស

– សេចក្តី ពន្យល់ – ការដាច់ខាតសមត្ថកិច្ច	១៩៨
– លក្ខខណ្ឌ ដែលមិនសុំបាន	១៩៩
– រយៈវេលា	២០០
– អនុភាព ដែលចាក់ចេញ មិនបញ្ចូលផ្ទាល់ទោស	២០១

គន្ថី ប្រាំ :-
ពីទោស

– បទបញ្ញត្តិ ប្រាក	២០២

00222528

មាតិកា មួយ.— អំពីបទល្មើស ប្រឆាំងនឹងរដ្ឋ

	មាត្រា
— បទល្មើស ដែលទុកជាប្រទូស្តកម្ម នឹងរាជការផែនដី . .	២០៣

ជំពូកមួយ.— បទល្មើស ប្រឆាំងនឹងព្រះមហាក្សត្រិយ៍ និង ព្រះរាជវង្សានុវង្ស

— ប្រទូស្តកម្ម ដែលបំផ្លាញក្សត្រិយ៍ផែនដី និង ព្រះរាជវង្សានុវង្ស	២០៤
— ប្រមាថមើលងាយដល់ក្សត្រិយ៍ផែនដី និង ព្រះរាជវង្សានុវង្ស .	២០៥
— រឿងកប់ពីព្រះរាជវង្សានុវង្ស	២០៦
— បទល្មើស នឹងព្រះរាជបញ្ញត្តិខាងព្រះបរមរាជវាំង . .	២០៧
— បទល្មើស នឹងព្រះរាជបញ្ញត្តិ នឹងរបៀបរៀនហ្វូង . .	២០៨

ជំពូក ពីរ.— បទល្មើស ប្រឆាំងនឹងសាសនា របស់រដ្ឋ

— ព្យាបាទដល់កេរ្តិ៍បព្វជិតក្នុងសាសនា	២០៩
— ព្យាបាទដល់រូបកាយបព្វជិតក្នុងសាសនា . . .	២១០
— ប្រមាថបព្វជិតក្នុងសាសនា	២១១
— ដំណាស់នឹងការសាសនា អំពីទាំងឡាយបណ្តាល ដល់ការសាសនា នឹងអំពីផ្សេងៗ ដោយកាយ ឬ វាចា មើលងាយការសាសនា	២១២
— កាន់សាសនា ខុសច្បាប់	២១៣
— ត្រូវធ្វើទោស ពីកាន់សាសនា ខុសច្បាប់ . . .	២១៤
— យកខ្ញុំមកជំនុំជំរះ	២១៥

00222529

មាត្រា

– លួចសក្ការបូជា ២១៦

– ហិរុះ គាស់គាយ ទីកន្លែងបញ្ចុះសាកសព . . ២១៧

– កាប់កាត់ដើមឈើ រូបអស្តុក ធ្វើ បង្ខូចធាតុ . . ២១៨

ចំពូក បី — បទល្មើស ប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសុខសាន្ត ខាងក្រៅរដ្ឋ

– បទបញ្ញត្តិ ទូទៅស្ដីពីសមត្ថកិច្ច ២០៩

– អំពីក្បត់ ២២០

ចំពូក បួន — បទល្មើស ប្រឆាំងនឹង សេចក្ដីសុខសាន្ត ខាងក្នុងរដ្ឋ

– ប្រទូស្តរាយចំពោះសេចក្ដីសុខសាន្ត ក្នុងព្រះនគរ . . ២២១ ២៣៥

ចំពូក ប្រាំ — បទល្មើស ប្រព្រឹត្តក្នុងពេល បំពេញមុខងារ សាធារណៈ

– មិនព្រមប្រើកងកម្លាំង តាមការលាខបាទមិនត្រូវទុកចូល . ២៣៦

– កេណ្ឌកងកម្លាំង ឲ្យប្រឆាំង នឹងសេចក្ដីប្រតិបត្តិរបស់ច្បាប់ ២៣៧

– ការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកយោធាយ . . ២៣៨

– មន្ត្រីរួមគំនិតប្រឆាំង ២៣៩

– ឈរលោកលើច្បាប់ ២៤០

	មាត្រា
– សេចក្ដីកន្សល់	២៤១
– ការទទួលខុសត្រូវរបស់ចៅហ្វាយនាយ	២៤២
– ការមិនព្រមប្រតិបត្តិសេចក្ដីបង្គាប់ដែលបញ្ជាតាមច្បាប់	២៤៣
– ការមិនព្រមពិនិត្យទីជូនដំណឹង អំពីបទល្មើស គាត់	២៤៤
– ការបិទបាំង បទល្មើសគាត់	២៤៥
– ប្រើ បញ្ញត្តិរបស់ច្បាប់ឲ្យ ខុសច្បាប់	២៤៦
– ការមុខក្រសួង	២៤៧
– ការប្រើអំណាចបុគ្គលការខុសច្បាប់	២៤៨
– ការបង្គាប់ឲ្យចាប់ ឲ្យឃុំ រំលោភហួសច្បាប់	២៤៩
– ការចាប់ឃុំ ឃុំមនុស្ស ដោយខុសច្បាប់	២៥០
– ការឃុំមនុស្ស ដែលត្រូវដោះលែង ឬ រួចពីទោស	២៥១
– ការមិនព្រមទទួលដំណុំដំណើររឿងក្ដី	២៥២
– ធ្វេសប្រហែស ក្នុងកិច្ចបំពេញមុខងារជាសាធារណៈ	២៥៣
– ការបន្ទុះដោយខុសច្បាប់នូវមុខងារ សាធារណៈ	២៥៤
– ការរុករកទីលំនៅគេ	២៥៥
– ករណីនៃការ ចូលផ្ទះនៅដែលត្រូវទុកជាតច្បាប់ជាន	២៥៦
– បំផ្លាញ ឬ លួចឯកសារវិភាគការ	២៥៧
– ការក្លែងលិខិត ក្នុងក្រសួងរាជការតាំងខ្លួន	២៥៨

មាត្រា

– ការឲ្យរួចទោស ដើម្បីកុំឲ្យនោះ គ្មានបណ្ដាលឲ្យខូចខាតគេ ៦៥៩

– ការបញ្ចេញលិខិតដោយកាន់ប្រយោជន៍ ៦៦០

– ចូលគំនិតបញ្ចេញឡាយឡន ឬ ខ្ចូលហៅ ៦៦១

– ធ្វើជំនួញ ជួញលក់ ៦៦២

– វិក្រម សេចក្ដីពន្យល់ ៦៦៣

– ទោសដែលត្រូវធ្វើ ៦៦៤

– សំណូក សេចក្ដីពន្យល់ ៦៦៥

– ទោសដែលត្រូវធ្វើ ៦៦៦

– ទោសដែលត្រូវធ្វើ អ្នកឲ្យសំណូក ៦៦៧

– ចំនួនស៊ីសូក ៦៦៨

– សូកចៅក្រម ៦៦៩

– មន្ត្រីកាក់ការ ដប់ចាក់ក្រោកពការ ៦៧០

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីមូលនិធិពការ ៦៧១

– ឆបំបាក់របស់ដែលកាត់ការធ្វើ ឬ កំឡុងកុំឲ្យប្រើ ៦៧២

ជំពូក ប្រាំមួយ .– អំពីបទល្មើសទាក់ទងក្នុងការ ប្រើសិទ្ធិស៊ីវិក

– ការរារាំងហាក់ឬប្រើខាត់និងឲ្យបោះឆ្នោតដោយសេរីហើយឆ្កា
លើប្រជាជនក្នុងពេលបោះឆ្នោតដោយសេរី ៦៧៣

មាត្រា

- វិហិង្សាដើម្បីកាត់សិទ្ធក្នុងមិនឲ្យបោះឆ្នោតដោយសេរី ៦៧៤
- វិហិង្សាដើម្បីកាត់ចំណាំគណៈមិនឲ្យបោះឆ្នោតដោយសេរី ៦៧៥
- ឃោសនាក្លែងក្លាយ ឬ មូលបត្រចាក់ក្លែង . . ៦៧៦
- សំណូកក្នុងការបោះឆ្នោត ៦៧៧
- ទោសថែមត្រូវថ្មី ៦៧៨
- ជនដែលខូចសិទ្ធិបោះឆ្នោត ហើយហ៊ានប្រើសិទ្ធិនេះ . ៦៧៩
- ជនដែលយកឈ្មោះគេដទៃទៅបោះឆ្នោត . . ៦៨០
- ដាក់ឈ្មោះក្នុងឆ្នោត ខុសពីឈ្មោះដែលអ្នកផ្សេងប្រាប់ឲ្យចុះ ៦៨១
- សេចក្ដីបន្ទុកក្នុងវេលារាប់ឆ្នោត . . . ៦៨២
- ចូលទៅទីបោះឆ្នោត ដោយមានគ្រឿងសស្ត្រាវុធ . . ៦៨៣
- ការបង្កចលាចល ក្នុងទីបោះឆ្នោត . . . ៦៨៤
- ប្រមាថសមាជិកនៃការិយាល័យបោះឆ្នោត . . ៦៨៥
- ដណ្ដើមឆ្នោត ៦៨៦

ចំពូក ប្រាំពីរ — អំពីបទល្មើសនឹងការរៀបរយសាធារណៈ

- សមាគមក្រុមហ៊ុនខុសច្បាប់ ៦៨៧
- សមាគមនិងក្រុមហ៊ុនសម្ងាត់ ៦៨៨
- ការឲ្យគេហដ្ឋានដល់សមាគមនិងក្រុមហ៊ុនខុសច្បាប់ឬសម្ងាត់ ៦៨៩

00222533

មាត្រា

- សមាគមផលិតកម្មក្រៅ ២៩០
- ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងសមាគមផលិតកម្ម . . ២៩១
- ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅរបស់ការងារធ្វើផ្ទះ . ២៩២
- ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅការចេញថ្ងៃព្រលឹម . . ២៩៣
- ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅការធ្វើផ្ទះ និងលក់ព្រលឹមដោយ វិហារ ២៩៤
- ការផ្លាស់ប្តូរម្ហូបអាហារធ្វើផ្ទះនិងការលក់ព្រលឹមដោយ វិហារ ២៩៥
- ឃោសនាក្នុងក្រុម ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូររបស់ការក្នុងការធ្វើផ្ទះ ២៩៦
- ឃោសនាក្នុងក្រុម ឬ បក្សពួក . . . ២៩៧
- ប្រតិកម្ម ធ្វើឲ្យព្រឺកល់ក្បាល . . . ២៩៨
- បញ្ចូលចិត្ត ឲ្យប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋ និង មជ្ឈិម . . ២៩៩
- ក្រុមក្មេង ម៉ូតូឲ្យគេគោរព និងឃោសនាប្រឆាំងនឹងសង្គមជាតិ ៣០០
- ជជែកលេង ចេញមុខ កម្មករនារីរដ្ឋបាល . . ៣០១
- វែកបំផ្លាញ ចាក់ចេញប្រកាស ជាផ្លូវការ . . ៣០២
- បលាបល នៅក្រៅខ្លួនប្រជុំជន . . . ៣០៣
- ស្ត្រីមេម៉ាយ តើឯកឯង នៅក្នុងប្រជុំជន . . . ៣០៤

មាត្រា

- សំដីត្មះ និងការជេរប្រមាថ . . ៣០៥
- ប្រមាថមើលងាយ អ្នកជំនាញការ . . ៣០៦
- ចំនិតទីនឲ្យរស់ល្អក . . ៣០៧
- ប្រមាថមើលងាយចៅក្រម និងអ្នកជំនុំប្រឹក្សា . . ៣០៨
- ធ្វើឲ្យមន្ទិលខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ៣០៩
- ប្ដឹងកុហកមន្ត្រី ៣១០
- ប្រើតំណាង យកប្រយោជន៍ . . . ៣១១
- ក្លែងយកក្រសួងមុខងារ ៣១២
- ស្លៀកដោយខុសច្បាប់នូវឯកសណ្ឋាន និងគ្រឿងឥស្សរិយយស ៣១៣
- សេចក្ដីពន្យល់ អំពីឯកសណ្ឋាន និងគ្រឿងឥស្សរិយយស ៣១៤
- សំបុត្រក្លែង ៣១៥
- ប្រើសំបុត្រក្លែង ៣១៦
- ក្លែងលិខិតផ្លូវការ ៣១៧
- រំលោភលើរូបអ្នកកាសែតក្នុងវេលាធ្វើការ . . ៣១៨
- ជនដែលទុកដូចជាអ្នកកាសែត . . . ៣១៩
- រំលោភលើរូបចៅក្រម ឬ អ្នកប្រឹក្សាក្នុងវេលាជំរះក្ដី . ៣២០
- មិនប្រតិបត្តិតាមច្បាប់កាសែត ក្រុមកងក្រៅល . ៣២១

00222535

មាត្រា

- ធ្វើ, នាំចូលមកក្នុងស្រុក, លក់,ចែកកាំភ្លើង . . ៣២២
- ធ្វើនាំចូលមកក្នុងស្រុកឬ ចែកគ្រឿងសព្វាវុធ . ៣២៣
- កាន់កាំភ្លើងឥតច្បាប់ ៣២៤
- កាន់គ្រឿងសព្វាវុធមានមុខមុតឬស្រួច ដែលច្បាប់ហាម ៣២៥
- លក់ ឬ ជួញគ្រឿងសព្វាវុធ ឥតអនុញ្ញាតច្បាប់ . ៣២៦
- ល្មើសនឹងបញ្ញត្ត ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសព្វាវុធ និងគ្រាប់រំសេវ ៣២៧
- ការទុកគ្រឿងសព្វាវុធដែលរកឃើញ បានឥតច្បាប់រួចហើយ ៣២៨
- ជនចំរីង មិនព្រមស្តាប់តាមបង្គាប់របស់ច្បាប់ . . ៣២៩
- ពោលកម្ម ព្រោះកៀសខ្លួន . . . ៣៣០
- មិនព្រមជួយបាចគ្រោះ មិនព្រមឲ្យលាលាហារ លក្ខ ៣៣១
- បោះបង់ការទាហាន ក្រមរក្សាស្រុក និងក្រមរក្សាព្រះអង្គ ៣៣២
- គេចពីការទាហាន ៣៣៣
- ជនចំរីង មិនព្រមចូលទៅធ្វើជាសាក្សី តាមដីកាកោះ . ៣៣៤
- សាក្សីទុច្ចរិត ៣៣៥
- សូក សាក្សី ៣៣៦
- កំហែង បង្ខំសាក្សី ៣៣៧
- ជនចំរីង មិនព្រមប្តឹងពីបទឧក្រិដ្ឋ និងមជ្ឈដ្ឋានដែលខ្លួនបានដឹង ៣៣៨

មាត្រា

- ទោសធ្ងន់លើគ្រូប្ដូរ បើគ្រូជាញាតិនឹងទៅខ្មែរ . ៣៣៩
- ទទួលមនុស្សទុច្ចរិត ៣៤០
- ឈក់បំពង់ផ្ទាំងសាកសព ៣៤១
- រឿងចិន មិនព្រមប្ដូរ ពិសាកសព ដែលខ្លួនឃើញ . ៣៤២
- រឿងចិន មិនព្រមប្ដូរពិធីណាភាគដល់មង្គលក្រោមកូលផ្ទះ ៣៤៣
- ប្ដីនាំកូនពីរឿងអក្រោមកូលផ្ទះ . . . ៣៤៤
- ចកហែកស្វាក ៣៤៥
- ការៈទទួលខុសត្រូវនៃថ្នាំស្លាកល័ក្ស . . ៣៤៦
- បំផ្លាញវិភាគពលករ ៣៤៧
- បំផ្លាញ សំបុត្រស្នាម និងកែវដែលចំស្លាកល័ក្ស . ៣៤៨
- មនុស្សទោសរត់ពីគុក ៣៤៩
- មនុស្សជាប់ឃុំ រត់ពីឃុំ ៣៥០
- កេរដោយកំហែង បង្ខំយក ៣៥១
- កេរដោយមានគ្រឿងសស្ត្រា . . . ៣៥២
- ចំណាយគុក ៣៥៣
- ក្ដីគ្រូទទួលខុសត្រូវជាបទអាជ្ញា . . . ៣៥៤
- ក្ដីជាច្រើនចាក់ផ្ទុយច្រហែស ឬ ឲ្យលកំនិត . . ៣៥៥

មាត្រា

- ការគ្រប់គ្រងខ្លួនខុសត្រូវនៃក្បួនបញ្ជូន . . . ៣៥៦
- ការផ្តល់ការងារ និងមធ្យោបាយពិគ្រោះដើម្បីត្រៀមខ្លួនទៅ. . ៣៥៧
- សួរក្តី ដោយអ្នកដទៃ ៣៥៨
- ការលាក់ចំណូន ពន្ធ គេពិន្ទុក ៣៥៩
- ដាច់ទំនាក់ទំនង ៣៦០
- ខ្លួនខ្មាំងដែលដាច់ទំនាក់ទំនង . . . ៣៦១
- ពេលអាសន្ន ៣៦២
- កស្តុកនៃការពារ ៣៦៣
- យុត្តិកម្មនៃរបប ៣៦៤
- ពេលអាសន្ន គ្មានការដៃគូពន្ធ . . . ៣៦៥
- ពេលអាសន្ន មានគ្រឿងសស្ត្រាវុធ . . . ៣៦៦
- ពេលអាសន្ន ការតាក់តែង ចំណាញបនបានគេ សុំទាន, ដេរ, កំណែង,
នឹងមអ្នកដទៃ ៣៦៧
- រូបភាពប្រាក់ ដែលឃើញ នៅខ្លួនមនុស្ស អវាល . . ៣៦៨
- ចោលទៅក្នុងដីលាប- ប្រើមនុស្សរកការ ឬខ្លួនឲ្យមនុស្សដទៃ
ក្រោយស្លាប់ មិនជូនដំណឹង ៣៦៩
- ខ្មាំងកម្ម - សេចក្តីពន្យល់ ៣៧០

មាត្រា

– ទុច្ចមកម្មដោយមនុស្សតែម្នាក់ ឬពីរនាក់ . . . ៣៧១

– ទុច្ចមកម្មដោយមនុស្ស ៣ នាក់ ទៅដល់ ២០ នាក់ . ៣៧២

– ទុច្ចមកម្មដោយមនុស្សច្រើនជាង ២០ នាក់ . ៣៧៣

– បទ ឬ ស្ម័គ្របក្សពួកនៃពួកទុច្ចម ៣៧៤

– មានអាវុធ លាក់នៅពេលទុច្ចមកម្ម . . . ៣៧៥

– វិហិង្សា នៅពេលទុច្ចមកម្ម ៣៧៦

ជំពូក ប្រាំបី .– អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើធនធាន របស់អង្គការសាធារណៈ

– សិទ្ធិនៃនីតិបុគ្គលសាធារណៈត្រូវបានជួសជុលព្យសនកម្ម . ៣៧៧

– រូបិយវត្ថុក្លែង ៣៧៨

– សេចក្ដីពន្យល់ពីរូបិយវត្ថុ ដែលច្បាប់បើកឲ្យចាយ . . ៣៧៩

– រូបិយវត្ថុ ដែលច្បាប់បើកឲ្យចាយ ក្នុងក្រុងកម្ពុជា . . ៣៨០

– បោះរូបិយវត្ថុ ដែលច្បាប់បើកឲ្យចាយ ក្នុងក្រុងកម្ពុជា . . ៣៨១

– ក្លែងរូបិយវត្ថុ ប្រទេសក្រៅ ៣៨២

– បោះធនប័ត្រ និងសំបុត្រប្រាក់ របស់ធនាគារ . . ៣៨៤

– យករូបិយវត្ថុ មកបញ្ចេញចាយ តាំងឲ្យឃើញ . . ៣៨៦

00222539

មាត្រា

– ចាយរូបិយវត្ថុក្លែង ដែលស្គាល់ជាបរិសុទ្ធ . . ៣៨៧

– ធ្វើ ឬ មានយន្ត និង ប្រដាប់សម្រាប់ធ្វើក្លែងរូបិយវត្ថុ ហើយ និងធនប័ត្រ ៣៨៨

– រឹងទទឹងមិនព្រមទទួលរូបិយវត្ថុ ហើយនិងធនប័ត្រដែលច្បាប់ អនុញ្ញាតឲ្យចាយ ៣៨៩

– ក្លែងតែមផ្ទះប្រៃសណីយ៍ និងតែមឃ្លាំង . . . ៣៩០

– ក្លែងសំគាល់យីហោ សម្រាប់ឃ្លាំង . . . ៣៩១

– ល្មើសនឹងបញ្ញត្តិពន្ធដារគយ ៣៩២

– ធ្វើឲ្យខូច ឬ បំផ្លាញប្រកាសពន្ធដារ . . . ៣៩៣

– សម្បត្តិផែនដី ៣៩៤

– ប្រៀតបៀតធ្វើឲ្យសឹក - ខូច - ផ្លូវសាធារណៈ . . ៣៩៥

– ល្មើសនឹងបញ្ញត្តិពន្ធដារព្រៃ ៣៩៦

– លើកយួរ ឬ រឹងទទឹង មិនព្រមបង់ប្រាក់ ដែលជំពាក់ពន្ធដារ . ៣៩៧

– ផ្តាច់កិច្ចសន្យាទាក់ទងពន្ធដារផែនដី ៣៩៨

– យកប្រាក់ ឬ សំលៀកបំពាក់ដែលពន្ធដារបើកឲ្យជាមុន . ៣៩៩

ជំពូកបួន :– អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើសីលធម៌ សាធារណៈ

– ជក់, រៀបចំ, ធ្វើជំនួញកញ្ឆា ៤០០

មាត្រា

- ជក់ ឬ លេបកញ្ឆា ៤០១
- ឲ្យកញ្ឆា ឬ អាភៀនទៅអនីតិជន ៤០២
- ប្រើអនីតិជន ក្នុងផ្ទះលក់អាភៀន ៤០៣
- ស្រវឹងស្រានៅទីកណ្ដាលវាល ៤០៤
- ឲ្យស្រាទៅអនីតិជនផឹក ៤០៥
- លេងល្បែងស៊ីសងប្រាក់ នៅកណ្ដាលវាល . . ៤០៦
- រៀបល្បែង ទីងស៊ីសងប្រាក់កាស អំពីចាប់ឆ្នោត ប្រាក់ឆ្នោត របស់ ក្រាល់ ទីងវៃប្រាក់ ពីជនានុជន ៤០៧
- ផ្ទះសំរាប់ទុកល្បែងស៊ីសងប្រាក់កាស អំពីអ្នករៀបចំចាត់ចែង ទីងអ្នកទទួលពិន័យលេងល្បែង ៤០៨
- លេងល្បែង នៅមុខអនីតិជន ៤០៩
- អ្នកសំរេចយកប្រាក់ក្រយៅជំណាន់ ទីងប្រដាប់ប្រដារ . . ៤១០
- ទោសដែលត្រូវធ្វើ លើមនុស្ស ដែលលេងល្បែង . . ៤១១
- ឆ្នោត ទីង ល្បែង ដែលរាជការអនុញ្ញាតឲ្យលេងម្ដង ១ . ៤១២
- យកការប្រាក់លើសបញ្ញត្តិច្បាប់ ៤១៣
- បញ្ចាំបលណោគ្រ ៤១៤
- ទំលាប់ ទទួលបញ្ចាំ ៤១៥

មាត្រា

- រំលោភលើចំនុចចិត្តនៃអនីតិជន ៤១៦
- បញ្ចាំមនុស្ស ៤១៧
- លក់មនុស្ស ៤១៨
- ធ្វើជំនួញមនុស្ស ៤១៩
- លួចពង្រត់អនីតិជន អាយុតិចជាង ១៣ ឆ្នាំ . . ៤២០
- ពង្រត់ អនីតិជន អាយុច្រើនជាង ១៣ ឆ្នាំ . . . ៤២១
- ពង្រត់នីតិជន ៤២២
- ពង្រត់ ឬ បញ្ជូនគាំទៅឲ្យធ្វើជាស្រីពេស្យា មិនពង្រត់យកទៅ
  កំហែងរួមនារី : ៤២៣
- តាំងផ្ទះស្រីពេស្យាដោយលួចលាក់ . . . ៤២៤
- សេចក្តីពន្យល់ ពីផ្ទះស្រីពេស្យា ៤២៥
- កិរិយា ដែលចំណាច់ ឲ្យផ្ទះស្រីពេស្យានៅ . . . ៤២៦
- សេចក្តីពន្យល់ ពីធ្វើស្រីពេស្យា ៤២៧
- ល្មើសនឹងបញ្ញត្តិច្បាប់ស្តីពីអនាម័យស្រីពេស្យា . . ៤២៨
- ទទួលស្រីពេស្យាឲ្យនៅផ្ទះ, ល្មើសនឹងបញ្ញត្តិច្បាប់អនាម័យ . ៤២៩
- ហៅមនុស្ស ដែលដើរនៅផ្លូវ ៤៣០
- ស្ត្រីនៅអនីតិភាព ធ្វើពេស្យាការ ៤៣១

00222542

មាត្រា

- បង្ខាំងស្រីពេស្យា ឲ្យនៅក្នុងផ្ទះស្រីពេស្យា . . ៤៣២
- ជួយឲ្យគេធ្វើស្រីពេស្យា ៤៣៣
- រើសគេស្រីពេស្យា ៤៣៤
- រើសគេអនីតិជន ឲ្យធ្វើស្រីពេស្យា . . . ៤៣៥
- នាំភ្ញៀវឲ្យស្រីពេស្យា ៤៣៦
- នាំអនីតិជន ឲ្យខូចក្នុងមាតុគ្រាម ៤៣៧
- អាស្រូវកាសសាធារណៈ ៤៣៨
- សេចក្ដីពន្យល់ ពីអាស្រូវកាស សាធារណៈ . . . ៤៣៩
- ប្រើពាក្យអាសអាភាស នៅកណ្ដាលសាធារណជន . . ៤៤០
- តាំង ឬ លក់ឲ្យអនីតិជននូវរបស់ ឬលិខិត អាស្រូវកាស . ៤៤១
- អាស្រូវកាស ៤៤២
- កំហែងចាប់ចង ៤៤៣
- សេពសន្ថវៈនឹងក្មេង អាយុតិចជាង ១៣ ឆ្នាំ . . ៤៤៤
- លបសេពសន្ថវៈនឹងស្រី ៤៤៥
- ទម្ងន់ទោស ក្នុងរឿងកំហែងចាប់ចង . . . ៤៤៦
- មុខស្នូន ៤៤៧

មាត្រា

- ផនពាំនីឡាយដែលត្រូវហាមមិនឲ្យរៀបការនឹងគ្នា . . ៤៤៨
- ផិតក្បត់ ៤៤៩
- ទ្វេពន្ធភាព ៤៥០
- នាំយកស្រីសហាយស្មន់ ទៅដេកផ្ទះប្រពន្ធខ្លួន . . ៤៥១
- ប្រពន្ធ ដើរចោលផ្ទះសំបែង ៤៥២
- ឈប់ប្តឹង កិច្ច ក្នុង មាត្រា ៤៤៩ ៤៥១ និង៤៥២ . ៤៥៣
- កម្មវិបាកនៃការរំលងមរតករបស់ទីប្រពន្ធដែលផិតក្បត់ . ៤៥៤
- រំលូតកូន. ៤៥៥
- ស្រីមានផ្ទៃពោះ រំលូតកូនខ្លួនឯង ៤៥៦
មរណភាព ឬ មានជម្ងឺដោយហេតុរំលូតកូន . . ៤៥៧
- រំលូតកូន បណ្តាលឲ្យកូននោះស្លាប់ . . . ៤៥៨
- យុត្តិកម្មពីរំលូតកូន ៤៥៩
- ទារកឃាត ៤៦០
- រឿងចំនឹង មិនព្រមប្តឹងពីកំណើត ៤៦១
- ប្រទះឃើញទារកទើបកើត ដែលគេបោះបង់ចោល . ៤៦២
- បោះបង់ចោលក្មេង អាយុតិចជាង ៧ ឆ្នាំ . . ៤៦៣

មាត្រា

– បោះបង់ចោលក្មេង អាយុក្រោមជាង ៧ ឆ្នាំ ៤៦៤
– មិនព្រមយកក្មេងមកបង្ហាញឲ្យគេមើល ៤៦៥
– ពង្រត់, ទទួលបំភាន់, ប្តូរ ឬ ក្លែងក្មេងទើបកើត . . ៤៦៦
– ធ្វើបាបក្មេង ៤៦៧
– ប្រើក្មេងឲ្យធ្វើការធ្ងន់ពេក ៤៦៨
– មិនឲ្យក្មេងរៀនឯសាលា ៤៦៩
– ប្រមាថមើលងាយមេបា ៤៧០
– កំហែង បន្ទុំកយ៉ង់មេបា ៤៧១
– ដាក់ថ្នាំពុលឲ្យមេបា ៤៧២
– វិហិង្សា មិនដាក់ថ្នាំពុលឲ្យអ្នកព្យាបាល ឬ គ្រូ . . ៤៧៣
– មិនផ្គត់ផ្គង់ ញាតិ ដែលពិការ ឬ ចាស់ អាយុជាង ៦០ ឆ្នាំ . ៤៧៤
– សម្លាប់សត្វស្រុកខ្លះដោយឥតប្រយោជន៍ . . . ៤៧៥
– ធ្វើទុក្ខ ធ្វើបាប សត្វស្រុក ៤៧៦
– ធ្វើទុក្ខ ធ្វើបាបសត្វ ៤៧៧

មាតិកា ពីរ :– អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើ ជនសាមញ្ញ

ជំពូក មួយ :– អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើរូបកាយ ជនសាមញ្ញ

.. តំភម ៤៧៨

00222545

D99/3/3

មាត្រា

- គំរាមថានឹងធ្វើបទឧក្រិដ្ឋ ៤៧៩
- គំរាមថានឹងធ្វើបទមជ្ឈិម ៤៨០
- គំរាមដាក់កំហិត ៤៨១
- ចាប់ហើយ និង ឃាត់ខុសច្បាប់ ៤៨២
- បង្អត់អាហារ ធ្វើហិង្សា ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ នៅពេលឃុំឃាត់ខ្លួន ៤៨៣
- អនុទោស បន្ថយសិទ្ធិសេរីភាព និងតំហាត់ល់នៅ . . ៤៨៤
- ក្លែងចាប់ឬឃាត់ ៤៨៥
- ឲ្យទីកន្លែងនាំឃាត់ ៤៨៦
- ធ្វើឲ្យមាន ថ្លសស្នាកស្នម ដោយអករបគា . . ៤៨៧
- ចូលផ្ទះ ឆែក ឆេរ ខុសច្បាប់ ៤៨៨
- សេចក្តីទល់ ពីឆែក ឆេរ ៤៨៩
- ឆែក ឆេរ ផល់បរណកាត ៤៩០
- ឆែក ឆេរ នាំឲ្យពិការជាថ្កូ ៤៩១
- លក់ថ្នាំ ដែលមានជាតិពិស ៤៩២
- លក់វិញ ស៊ីឆក ដែលស្អុយ ល្អយម៉ិនស្អាតល្អ . . ៤៩៣
- ឲ្យគ្រឿង, ថ្នាំ ដែលនាំឲ្យមនុស្សខូចសុខភាព . . ៤៩៤
- ហិង្សាដោយបង្ខំ ៤៩៥

មាត្រា

– វិហិង្សា ឥតឲ្យមានស្លាកស្នាម ហើយឥតមានគម្រោងការ ដល់ សុខភាពនៃ អ្នករងអំពើល្មើសទេ ៤៩៦

– វិហិង្សា ឲ្យមានរបួស ឬ ឲ្យខូចសុខភាពអ្នករងអំពើល្មើស . ៤៩៧

– វិហិង្សា ឲ្យពិការជានិច្ច ៤៩៨

– ករណីដែលទុកដូចជា វិហិង្សា ៤៩៩

– ទារុណកម្ម ៥០០

– មនុស្សឃាត ៥០១

– មនុស្សឃាតឥតចេតនា ដែលដោយច្រឡំច្រឡូស ភ្លាំងភ្លាតឥតគំនិត ឬ ដោយមិនប្រតិបត្តិតាមបញ្ញត្តិ ៥០២

– មនុស្សឃាតឥតចេតនា បណ្តាលមកពីការ ដែលបានប្រព្រឹត្ត ដោយចេតនា ៥០៣

– មនុស្សឃាតដោយចេតនា ៥០៤

– ទុកជាបំណងប្រុង នឹងធ្វើមនុស្សឃាត . . . ៥០៥

– មនុស្សឃាត ដោយចេតនាគិតទុកជាមុន . . . ៥០៦

– បំពុល ៥០៧

– ជាតិថ្នាំ ក.សំពិស ៥០៨

មាត្រា

– ការទទួលខុសត្រូវ ចំពោះផល ដែលសម្រេចឡើង . . ៤០៩

ចំពូក ពីរ – អំពីបទល្មើសប្រព្រឹត្តលើកេរ្តិ៍ឈ្មោះជនសាមញ្ញ

– បរិហារ ការស្មាគក់ប៉ាំង ៤១០

– ជេរប្រមាថ ឲ្យជាទូជនឮ ៤១១

– ជេរប្រមាថ ដោយសំបុត្រស្នាម ៤១២

– បង្កាច់កេរ្តិ៍ ៤១៣

– ប្ដឹងកុហកបង្កាច់គេ ៤១៤

ចំពូក បី – អំពីបទល្មើស ប្រព្រឹត្តលើធនធាន ជនសាមញ្ញ

– លួច, នៃបំបាត់, ឆបោក, បន្លំ ៤១៥

– វិស័យ ជាទីអនុវត្តនៃមាត្រា ៤១៥ . . . . ៤១៦

– ការណ៍ ដែលមិនត្រូវសម្រេចតាមមាត្រា ៤១៥ បាន . . ៤១៧

– លួចសត្វស្រុកខ្វះ ៤១៨

– លួចផល ៤១៩

– ទិញអាហារ គ្មានឲ្យថ្លៃ និង ជួលជិះកនាំ គ្មានឲ្យឈ្នួល . ៤២០

– ឲ្យបាត់វត្ថុដែលទិញជឿ មិនទាន់សងថ្លៃ . . . ៤២១

– គំរាមជានឹងបរិហារកេរ្តិ៍ដើម្បីនឹងយកប្រាក់គេ . . ៤២២

– ក្លែងល័ខកផ្ទាល់ខ្លួន ៤២៣

– បំបាត់បំបួនវត្ថុដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយាប្រើជញ្ជីបឬត្រាលក្លែង ៤២៤

មាត្រា

– សេចក្ដីពន្យល់ ពីអ្នកលក់ដូរ អ្នកជំនួញ និង ប្រដាប់ ប្រដារ ដែលថ្លឹង ឬ ដែលវាល់ក្លែង ៤២៨

– បន្លំ គុណជាតិនៃគ្រឿងដែលមានលក់ សព្វសព្វ . . ៤២៦

– ក្លែងក្លាយ ឬ កែប្រែចំណិញ ៤២៧

– បើកឈ្នួញបម្ដុំ គេហលក្ខណៈ ៤២៨

– លបបទ្ធយដោយចេតនា ទ្រព្យដែលដាក់តាំងទីធ្លាស់ចំណុល ៤២៩

– នៃបញ្ចាក់ របស់ដែលអួស ៤៣០

– ក្ស័យធន និងអាក្រក់ការជំនួញ ៤៣១

– ទទួល និងជួយបំណាយទ្រព្យ ដែលបានមកដោយបទល្មើស ៤៣២

– ប្រគល់របស់ដែលបានមកដោយបទល្មើស ទៅឲ្យវិញ . ៤៣៣

– ធ្វើឲ្យខូចខាតឧបលខ្នៃ ជាកម្មសិទ្ធិអ្នកដទៃ ដោយចេតនា . ៤៣៤

– ធ្វើឲ្យខូចខាតដំណាំ និងផលដំណាំ ៤៣៥

– បង្ហិនបំផ្លាញដំណាំ ៤៣៦

– ដុតគេហស្ថានដោយចេតនា ៤៣៧

– ដុតគេហស្ថានដោយអចេតនា ៤៣៨

– ផ្ទុះកន្ទុំគោលបារែក ៤៣៩

– រុករានលំនៅគេ ៤៤០

A

ABANDON

— d'enfant : 463-464 C.P.
— de famille : 474 C.P.
— de matières nuisibles, sur la voie publique : 321, 2e al. 3e C.P.
— par fonctionnaire et avec emport d'avances : 398 C.P.

ABUS

— de confiance 515-2° C.P.
Domaine d'application : 516-517 C.P.
— des passions d'un mineur : 416 C.P.

ACTE

— arbitraire : Voir fonctionnaire.

ACTION CIVILE

— Voir dommages-intérêts.
— Prescription : 110 C.P.

ACTION PUBLIQUE

— Prescription : 109-114 C.P.

ADULTÈRE

— 449 C.P.
— Flagrant délit (d'.) : 105 C.P.
— Poursuites : 454 C.P.

AFFICHE

— Lacération : 302 C.P.
— Nuisible à l'intérêt national : 302 C.P.

AIDE

— Complicité par - ou assistance : Voir complicité.

ALIÉNÉ

— Irresponsabilité pénale : 89 C.P.

— Preuve de l'aliénation : 90 C.P.
— Responsabilité civile : 89 C.P.

ALIMENT

— Voir abandon (de famille).
— Voir fraude (alimentaire).

AMENDE

— Correctionnelle : 37 à 40 C.P.
— Définition : 9 C.P.
— Libération immédicate (effet) : 40 C.P.
— Recouvrement : 10 à 13 C.P.
— de Simple Police : 44 à 47 C.P.
— Sursis : 135-137 C.P.

AMNISTIE

— 195-197 C.P.

ANIMAUX

— Abattage : sans autorisation : 321-7e C.P.
sans nécessité : 475 C.P.
— Divagation (des) : 321-4e C.P.
sanctions : 321—5e et 6e C.P.
— Tortures (envers des) : 476-477 C.P.
— Vol (d') : 518 C.P.

APOLOGIE

— De crime ou délit : 299 C.P.

APPLICATION

— Voir peine.

ARMES

— Fabrication, commerce : 322 à 324 C.P.
— Port (d') :
— dans une Assemblée électoral : 283 C.P.
— par vagabond : 366 C.P.

ARRESTATION ARBITRAIRE

— 482 à 486 C.P.

ASCENDANT

— Voir injures (envers).
— Voir menaces (envers).
— Voir violences (envers).

ASSASSINAT

— Voir homicide.

ASSISTANCE

— Complicité par aide ou — : Voir complicité.

ASSOCIATION

— de malfaiteurs : 220 C.P.
— Illégales : 287 C.P.
— Secrètes : 288 C.P.
— Voir recel (d'associations secrètes).
— Voir réunion publique.

ATTÉNUATION

— Voir peine.

ATTEINTE

— à la Sûreté de l'État :
  — extérieure : 220-Bis C.P.
  — intérieure: Voir complot, espionnage, trahison, etc.

ATTENTAT

— à la pudeur : 442 C.P.
— Sur mineur de moins de 13 ans : 444 C.P.
— Flagrand délit : 106 C.P.
— contre le Roi ou un membre de la Famille Royal: 204 C.P.

— Commis en bande: 231 C.P.
— Tentative: 224 C.P.
— contre les Religieux: 220-210 C.P.
— Guerre Civile: 225 C.P.
— Commise en bande: 221 C.P.
— Révolutionnaire: 221-222 C.P.

C

CADASTRE

— Voir déplacement de (borne).
— Infractions: 321, 2e al. 4°, 5°, 6° C.P.

CADAVRE

— Profanation: 218 C.P.
— Recel (de): 321, 2e al. 2° C.P.
341-342 C.P

CHANTAGE

— 522 C.P.

CHANVRE INDIEN

— Culture, usage, etc . . . 400-402 C.P.

CIRCONSTANCE

— Aggranvante:139 C.P.
— Résultant des conditions de linfraction: 139-149 C.P.
— Résultant de la qualité de lauteur: 153-154 C.P.
— Résultant de la qualité de la victime 150-152 C.P.
— Atténuante: Voir excuse.

CIRCULATION

— Automobile: 315 C.P.
— Des personne: 369 C.P.
— fuite (délit de): 330 C.P.

— Infractions: 321 C.P.
— Retrait du permis de conduire: 487 C.P.
— Voil de véhicule : 518 C.P.

COACTION

— Voir complicité.

COALITION

-- de fonctionnaires : 239 C.P.
— de particuliers : C.P.

COLLUTION

— Dans les adjudications, par fonctionnaire: 261 C.P.

COMMERÇANT

— Définition : 525 C.P.
— Voir dissimulation d'actif.
— Incompatibilité avec la qualité de fonctionnaire: 262 C.P.

COMPLICITÉ

— 82-88 C.P.

COMPLOT

— Exemption de peine : 235 C.P.
— Guerre civile : 225 C.P.
— Révolution : 221-223 C.P.
— Contre le Roi : 201-223 C.P.

CONCUBINAGE

— 107 C.P.

CONCUSSION

— 263-264 C.P.

CONFICATION

— Voir peine (accessoire).

CONFUSSION

— De peine : cf. cumul.

CONTRAINTE PAR CORPS

— Application-définition 12 C.P.
— Condamnation — durée 13 C.P.
— Exécution : 38 C.P.
— Procédure : 38 C.P.
— Solidarité : 13 C.P.
— Sursis : 12 C.P.

CONTRAVENTION

— Complicité : 88 C.P.
— Définition : 5 C.P.
— Récidive : 167-169 C.P.
— Tentative : 81 C.P.

CONTREFACON

— Voir tromperie.

CORRECTION

— Voir mineur.
— Paternelle (excuse absolutoire de) : 108 C.P.

CORRUPTION

— 265 269 C.P.
— Electorale : 277-278 C.P.
— Tentative : 307 C.P.

COUPS ET BLESSURES

— Voir blessure.
— Voir violence.
— Volontaires : excuse absolutoire : 104-105-108 C.P.

CRIME

— Complicité : 82 C.P
— Définition : 5 C.P.
— Récidive : 155-157 C.P.
— Tentative : 77-79 C.P.

CRITIQUE INJURIEUSE

— Voir injure.

CROIX ROUGE

— Voir port illégal.

CULTE

— Entrave : 212 C.P.
— Exercice : 213-214 C.P.
— Protestant : O. R. 98 du 30-6-1938
— Voir vol (d'objets servant au).

CULTURE

— Voir récolte

CUMUL

— d'infractions :
  — définition - effets : 14-19 C.P.
  — différence avec circonstances aggravantes : 140 C.P.
— Voir peine accessoire.

D

DÉBIT DE BOISSONS

— Voir grivèlerie.
— Iveresse publique : 404 C.P.
— Vente d'alcool (aux mineurs de moins de 18 ans) : 405 C.P.

DÉCORATION

— Port illégal : 314 C.P.

DÉFENSE NATIONALE

— Voir Secret.

DÉGRADATION

— Civique : Voir peine accessoire.
— De monuments publics : Voir domaine

DÉLIT

— Circonstance aggravante : 141 C.P.
— Complicité : 82 C.P.
— Défintion : 5 C.P.
— Récidive : 158-162 C.P.
— Tentative : 77-80 C.P.

DÉNI DE JUSTICE

— 252 C.P.

DÉNONCIATION

— Calomnieuse :
 — envers particulier : 514 C.P.
 — envers fonctionnaire :
— Voir non-dénonciation.

DÉPLACEMENT DE BORNE

— 539 C.P.

DÉSORDRE

— Dans un bureau de vote : 284 C.P.
— Dans les lieux publics : 303 C.P.
— Voir : Fausse nouvelle.
— Voir : Sorcellerie.
— Troublant la tranquillité publique : 304 C.P.

DESTRUCTION

— Voir incendie.
— de pièces officielles :
  — par fonctionnaire : 257 C.P.
  — par particulier : 347 C.P.
— Voir : Récoltes.

DÉTENTION

— Arbitraire : 219-251 C.P.
  — Commise par fonctionnaire : 248 C.P.
  — Commise par gardien de prison : 250-251 C.P.
  — Commise par Magistrat : 249
— Voir : Armes
— Préventive :
  — Droit commun : voir peine.

DÉTOURNEMENT

— Voir abus de confiance.
— de deniers publics :
  — commise par fonctionnaire ou particulier : 270-272 C.P.
— De pièces officielles :
  — par fonctionnaire : 257 C.P.
  — par particulier : 347 C.P.
— d'objets saisis : 530 C.P.

DIFFAMATION

— 513 C.P.
— En matière électorale : 276 C.P.
— Envers un fonctionnaire : 309 C.P.

DISCERNEMENT

— Défaut de : (Voir mineurs de moins de 18 ans).

DISSIMULATION D'ACTIF

— 529 C.P.

DOMAINE

— Public :
  — Consistance : 393 C.P.
  — Dégradation : 394 C.P.

DOMESTIQUE

Voir préposé.

00222558

DOMICILE

— Changement : 369 C.P.
— Conjugal :
  — Voir : Entretien d'une concubine (au).
  — Voir : Refus de réintégrer (le)
— Voir : Violation.

DOMMAGE MATÉRIEL

— Volontaire : 534 C.P.
— Voir : Récolte.

DOMMAGES INTÉRÊTS

Voir action civile
— Voir peine accessoire.
— Personne morale de droit public : 377 C.P.
— Recouvrement : 10-13 C.P.

DOUANE

— Infraction de : 392 C.P.

DROITS CIVIQUES

— Infraction (dans l'exercice des) : 273-286 C.P.
— Privation (des) : 49-53 C.P.

É

EAU

— Salubrité : Voir santé publique.

ÉCRITURE PUBLIQUE

— Voir : Faux.

EFFET

— De trésorerie : Falsification — Voir : Monnaie.

ÉLECTION

— Voir : Corruption (électorale).

— Voir : Désordre.
— Voir : Diffamation.
— Voir : Enlèvement (de rue).
— Voir : Entrave.
— Voir : Exercice (illégal du droit de vote).
— Voir : Port (d'arme).
— Voir : Violence.

EMBAUCHAGE

— Voir : provocation (à la trahison).

EMPLOYÉ

— Voir : Préposé.

EMPOISONNEMENT

— 472 C.P.
— 494 C.P.
— 507-508 C.P.
— Circonstance aggravante : 473 C.P.

EMPORT D'AVANCE

— Par fonctionnaire : 398 C.P.
— Par militaire : 399 C.P.
— Par salarité : 528 C.P.

EMPRISONNEMENT

— 34-36 C.P.
— 41-43 C.P.
— Voir : Peine correctionnelle.
— Voir : Peine de simple police.
— Voir sursis : 135-137 C.P.

ENFANCE

— Voir : Mineur.

ENLÈVEMENT

— De majeur : 423 C.P.
— De mineur de moins de 13 ans 420 C.P.
— De mineur de moins de 21 ans : 421 C.P.
— De nouveau-né : 466 C.P.

— D'urne (électorale) : 286 C.P.

ENROLEMENT

— Guerre civile : 226 C.P.
— Obstruction (à) : 228 C.P.

ENTRAVE

— A l'action administrative (santé publique) : 321 C.P. 2° al 8°

— A la liberté :
— électorale : 273-275 C.P.
— des enchères : 293 C.P.
— du travail et des enchères : 294 C.P.

ENTRETIEN

— D'une concubine au domicile conjugal :
— délit : 451 C.P.
— poursuite : 453 C.P.

ESCLAVAGE

— 417-419 C.P.

ESCROQUERIE

— 515 3° C.P.
— Domaine d'application : 516-517 C.P.
— Voir tontine.

ESPIONNAGE

— 220-Ter C.P.

ÉTAT-CIVIL

— Non déclaration (à l').
— en générale : 342-343 C.P.
— de naissance : 461 C.P.
— Enfant trouvé : 462 C.P.
— Fausse déclaration : 344 C.P.

ÉVASION

— 349-359 C.P.

EXCITATION A LA DÉBAUCHE

— De mineurs de moins de 18 ans : 437 C.P.

EXCUSE

— Absolutoire : 105-108 C.P.
— Atténuante : 127-134 C.P.
— Voir : Profanation de cadavre : 218 C.P.

EXERCICE ILLÉGAL

— Du droit de vote : 179 C.P.
— Des fonctions administratives : 247 C.P.
— Des fonctions juridictionnelles : 248 C.P.
— Des fonctions de mandataire en Justice : 312C.P.

EXPLOITATION DE CRÉDULITÉ PUBLIQUE

— 228 C.P.

F

FAMILLE ROYALE

— Définition : 206 C.P.
— Voir : Roi.

FAUSSE NOUVELLE

— En matière de prix : 296 C.P.
— En période électorale : 276 : C.P.
— Troublant l'ordre public : 247 C.P.

FAUX

— Commis par fonctionnaire : 258-259-260 C.P.
— En écriture privée : 523 C.P.
— En écriture publique : 317 C.P.
— En matière électorale : 281-282 C.P.
— Voir : Eta-Civil (fausse déclaration).
— Faux papiers :
  — délit : 315 C.P.
  — usage de : 315 C.P.
  et : 316 C.P.
— Faux poids : 524 C.P.
— Faux témoignage : 335-337 C.P.
— Voir : Marque
— Voir : Monnaire.
— Voir : Timbre.

FEMME

— Voir : Adultère.
— Voir : Contrainte par corps.

FONCTIONNAIRE

— Actes arbitraires : 240-242 C.P.
— Circonstance aggravante : 153 C.P.
— Coalition (de) : 239 C.P.
— Collusion (dans les adjudications et marchés): 261 C.P.
— Voir : Concussion.
— Voir : Corruption.
— Délivrance (de pièces erronées) : 260 C.P.
— Voir : Dénonciation calomnieuse (envers).
— Destruction ou vol de pièces officielles : 257 C.P.
— Voir : Détournemet (de deniers publics).
— Voir : Diffamation.
— Voir : Emport d'avance.
— Exercice d'un commerce par— : 262 C.P.
— Faux : 258-259-260 C.P.
— Voir : Offense.
— Refus :
  — de constater (les infractions pénales) : 244 C.P.
  — de déférer (aux ordres de la Justice) : 243 C.P.
  — disposer (de la force publique, légalement requise)
— Voir : Réquisition (de la force publique contre l'exécution des lois).
— Responsabilité (des chefs hiérachiques) : 238 C.P.
— Retard dans l'exécution du service) : 253 C.P.
— Rétention de fonctions :
  — par fonctionnaire : 254 C.P.
— Séparation des pouvoirs (infractions au principe de la) : 246-248 C.P.
— Voir : Trafic d'influence.
— Vol de pièces officielles : 257 C.P.
— Voir : Violence (commises envers un).

FORCE MAJEURE

— Cas de— : 96-98 C.P.

FRAUDE ALIMENTAIRE

— Droit commun : 527 C.P.

FUITE

— Voir : Circulation.

G

GAGE

— Prêt sur— : **414-415 C.P.**

GARDE

— Service de (non accomplissement du) : 331 C.P.

GRACE

— Voir : Peine (remise-réduction).
— Peine de mort : 30 C.P.

GRIVÈLERIE

— D'aliment et de transport : 520 C.P.

GROUPEMENT

— Voir : Association.

H

HABITATION

— Interdiction (d'habiter) : 321 C.P. 1er al 10°
— Voir : Paillote.

HAUSSE ILLICITE

— Voir : Prix.

HÉRITIER

— Voir : Dissimulation (d'actif).

HOMICIDE
— 500 à 508 C.P.
— Assassinat : 501-506 C.P.
— Voir : Empoisonnement.
— Involontaire : 501-502 C.P.
— Meurtre : 501-504-505 C.P.
— Volontaire 501-503 C.P.

I

IDENTITÉ
— Voir : Animaux.
— Faux-papiers : 315-316 C.P. p. 222.
— Pièces erronées (délivrance de, par fonctionnaire) : 260 C.P.
— Voir : Vagabondage.

IMMIGRATION (ÉMIGRATION)
Irrégulière : Art. 340 C.P.

IMMIXTION
— Voir : Usurpation.

IMPOT
— Retard (dans le paiement de l') : 397 C.P.

INCENDIE
— Involontaire : 638 C.P
— Volontaire :
— de bâtiments ou navires appartenant à l'Etat (par explosion de mines) : 239 C.P.
— d'habitation : 537 C.P.
— de récoltes : 536 C.P.

INCESTE
— 447-448 C.P.

INFANTICIDE
— 460 C.P.

INFRACTION

— Voir : Apologie (de crime ou délit).
— Voir : Circonstance aggravante.
— Contre la chose publique : 203 C.P.
— Contre la fortune publique : 377 C.P.
— Contre la moralité publique : 400-477 C.P.
— Contre l'ordre public : 287-376 C.P.
— Contre les particuliers : 478-510 C.P.
— Contre la sûreté de l'Etat : 219-235 C.P.
— Crime, délit, contravention (définition) : 5 C.P.
— Définition : 1 C.P.
— Degré : 5 C.P.
— (aux) droits civiques : Voir droits.
— Voir : Excuse absolutoire.
— Voir : Force majeur (cas de).
— Justfication : 96-108 C.P.
— Voir : Légitime défense.
— Voir : Ordre de la loi.
— Pluralité d' — : Voir cumul.
— Voir : Prescription.
— aux réglements administratifs : 321 C.P.

INJURE

— 511-512 C.P.
— Circonstance aggravante : 473 C.P.
— Critique injurieuse (des actes du Gouvernement) : 285 C.P.
— Envers ascendant : 470 C.P.
— Envers les membres d'un bureau de vote : 285 C.P.

INSTRUCTION

— Complicité par — donnée : Voir complicité.

INSULTE

— Voir : Injure.

INTERDICTION

— Légale : Voir peine accessoire.
— De séjour : Voir peine accessoire.

IVRESSE

— Voir : débit de boisson.

J

JEUX

— De hasard : Km 51-NS du 26-10-19955
— Infraction : 406-412 C.P.

JUSTIFICATION

— Des infractions : Voir infraction.

K

Néant.

L

LACÉRATION

— Voir : Affiche.

LÉGITIME DÉFENSE

— 101-104 C.P.

LETTRE ANONYME

— 512 C.P.

LIBÉRATION CONDITIONNELE

— Droit pénale ordinaire : 177-189 C.P.

LIBERTÉ INDIVIDUELLE

— Voir : Détention arbitraire.

LOGEMENT

—Voir : Habitation.

LOI PÉNALE

— Voir : Infraction.
— Non-rétroactivité de la : 6 C.P.

LOTERIE

— Voir : Jeu.
— Voir : Souscription publique.

M

MAGISTRAT

— Voir : Déni de Justice.
— Voir : Offense envers.
— Voir : Voilence envers.

MALADIE CONTAGIEUSE

— Non déclaration de la - : 321 C.P.

MARQUES

— De fabrique : 516 C.P.
— Fiscale :
  — falsification
  — usage de fausse marque
  — usage frauduleux de vraie marque } 391 C.P.

MÉDECINE

— Exercice illégal : 488-492 C.P.
— Voir : Pharmacie.

MENANCE

— Circonstance aggravante : 473 C.P.
— Définition-sanction : 478-481 C.P.
— Envers ascendant : 470 C.P.

MENDICITÉ

— 369-Bis, 369-Ter C.P.

MEURTRE

— Excuse absolutoire : 105-106 C.P.
— Voir homicide.

MINEUR

— Abandon d'enfant : Voir abandon.
— Voir : Abus des besoins (d'un mineur).
— Circonstance aggravante : 139-141-150-154C.P.

— Circonstance atténuante : 128-131-132 C.P.
— Contrainte par corps (dispense) : 12 C.P.
— Correction paternelle : 108 C.P.
— Voir : Débit de boisson.
— Dégradation civique : 121 C.P.
— Emprisonnement de simple police : 122 C.P.
— Voir : Enlèvement d'enfant.
— Interdiction de séjour : 121 C.P.
— Mauvais traitements : 467 C.P.
— Voir : Non représentation.
— Paiement des amendes : 121 C.P.
— Peine accessoire : 129 C.P.
— Peines applicables : 117-122 C.P.
— Preuve de l'âge de : 95 C.P.
— Professions interdites (mineurs de moins de 12 ans):
— Publicité des condamnations : 121 C.P.
— Voir : Recel de nouveau né.
— Relégation : 79 121 C.P.
— Responsabilité pénale : 91-92 C.P.
— Voir : Scolarité
— Voir : Substitution d'enfant.
— Voir : Supposition d'enfant.
— Sursis : 135 C.P.
— Voir : Travail (des enfant).
— Travaux forcés (non applicable) 31 C.P.

MONNAIE

— Définition : 380 C.P.
— Détention de machine servant à fabriquer de la fausse monnaie : 388 C.P.
— Fabrication (de machine servant à faire de la fausse monnaie : 388 C.P.
— falsification de :
  — définition : 378 C.P.
  — monnaie cambogienne : commise au Cambodge 381-384 C.P.

commise à l'étranger-379 C.P.
— monnaie étrangère : 382 C.P.
— Fausse monnaie
— émission
— exposition } 386 C.P.
— introduction
— mise en circulation : de bonne foi : 387 C.P.
de mauvaise foi : 386 C.P.
— Refus :
— de monnaie ayant cours légal : 389 C.P.

MORT

— 24 à 30 C.P.
— Peine de : Voir criminelles.

MOYENS FOURNIS

— Complicité par : Voir complicité.

N

NON DÉNONCIATION

— D'infraction :
— Commise par fonctionnaire : 244-245 C.P.
— De crime ou délit : 338-339 C.P.

NON REPRÉSENTATION

— D'enfant de moins de 13 ans : 465 C.P.

O

OFFENSE

— A fonctionnaire : 306 et 319 C.P.
— A Magistrat : 308 C.P.
— A religieux : 211 C.P.
— Au Roi ou à la Famille Royale : 205 C.P.

OFFICIER DE POLICE JUDICIAIRE

— Voir : Fonctionnaire.

OPIUM

— Km. 10-NS du 10 5-1955

ORDRE DE LA LOI

— 99-100 C.P.

OUTRAGE

— Public (à la pudeur) : 438-440 C.P.

P

PALAIS ROYAL

— Voir : Roi.

PARTICIPATION CRIMINELLE

— Voir : Complicité.

PARTIE CIVILE

— Dispense de constitution (personnes morales de droit public) : 377 C.P.

PEINE

— Accessoire : 3-43 à 75 C.P.
— Aggravation des : 138-169 C.P. Voir récidive.
— Application des : 115 C.P.
— Atténuation des : 116 C.P.
— Voir : Excuse
— Voir : Sursis.
— Confiscation : 66-68 C.P.
— Confusion des : 14-19 C.P.
— Correctionnelle : définition : 22 C.P.
— Criminelle : définiton : 21 C.P.
— Criminelle, correctionnelle et de simple police : 4 C.P.
— Cumul de : Voir cumul.
— Définition : 2 C.P.
— Dégradation civique : 49-53 C.P.
— Détention préventive (imputation de la) : 8 C.P.
— Dommages-intérêts : 69-72 C.P.
— Exemption : 170 C.P.

— Atteinte à la sûreté de l'Etat : 235 C.P.
— Bandes armées } 234 C.P.
— Complot }
— Extinction : 170 C.P.
— Interdiction de séjour : 57-61 C.P.
— Interdiction légale : 54-56 C.P.
— Pécuniaire : Voir amende.
— Prescription de la : 171-179 C.P.
— Principale : 3 C.P.
— Privative de liberté : 7 C.P.
— Publicité des condamnations : 65 C.P.
— Réduction de la : 190-194 C.P.
— Relégation : 73-75 C.P.
— Remise de la : 190-194 C.P.
— Restitution (des pièces à conviction) : 72 C.P.
— Rupture de ban : 360-361 C.P.
— De simble police : 23-41-47C.P.
— Voir : Amende.
— Voir : Emprisonnement.

PERMIS DE CONDUIRE

— Retrait du : Voir circulation.

PERSONNES PUNISSABLES

— 76-144 C.P.

PÉTARD

— Usage non autorisé : 321 — 1° C.P.

PHARMACIE

— 492-493 C.P.

PIÈCE OFFICIELLE

— Détournement, destruction :
— droit commun: commis par fonctionnaire: 257 C.P.
commis par particulier: 347-349 C.P.

PLURALITÉ

— d'infractions : Voir cumul.

POIDS ET MESURES

— Voir : Faux Poids.
— Usage de - non réglementaires : 321 C.P, 8°

PORT

— Voir : Arme.
— Voir : Décoration.
— Illégal :
  — d'uniforme : 313-314 C.P.

POSTE

— Voir : Timbre.

PRÉPOSÉ

— Circonstance aggravante de : 154 C.P.

PRESCRIPTION

— De l'action publique :
  — Droit commun : 109-114 C.P.
— De la peine : 271-176 C.P.

PRESSE

— Voir : Affiche.
— Confiscation : 299 C.P.
— Voir : Confiscation.
— Voir : Diffamation.
— Voir : Fausse nouvelle.
— Voir : Injure.
— Interdiction : 299 C.P.
— Voir : Provocation.
— Publication pornographique : 441 C.P.

00222573

PRÊT

— Voir : Brocanteur.
— Voir : Gage.
— Voir : Usure.

PRISON

— Bris de : voir évasion.
— Voir : Emprisonnement.

PROPOS

— Irrévérencieux (tenus envers le Gouvernement): 305 C.P.

PROPRIÉTÉ

— Littéraire, artistique et industrielle: 516 C.P.

PROSTITUTION

— 424-436 C.P.

PROTOCOLE ROYAL

— Voir : Roi

PROVOCATION

— Complicité par : Voir complicité.
— A crime ou délit : 299 C.P.
— Au suicide : 509 C.P.

PUBLICITÉ

— Des condamnations : Voir peine.

PUDEUR

— Voir : Attentat.
— Voir : Outrage.

R

RAP

— Voir : Enlèvement.

RÉBELLION

— Droit commun : 370-376 C.P.

RECEL

— D'association illicide ou secrète : 289 C.P.
— De bande armée : 233 C.P.
— De cadavre : 321 - 2e at 2o 341-342 C.P.
— Droit commun : 532-533 C.P.
— D'évadé : 359 C.P.
— Voir : Gage.
— Interdit de séjour : 361 C.P.
— De malfaiteur : 291 C.P.
— De nouveau-né : 466 C.P.
— Des produits d'une infraction :

RÉCIDIVE

— 155-169 C.P.
— Voir : Contravention.
— Voir : Crime.
— Voir : Délit.
— Entraînant relégation : 163-166

RÉCOLTE

— Dévastation : 536 C.P.
— Dommage causé aux : 535 C.P.
— Incendie : 536 C.P.
— Vol : 519 C.P.

RECRUTEMENT

— Voir : Enrôlement.

REFUS

— De cesser l'exercice d'une fonction publique : 254 C.P.
— De déférer aux citations de Justice : 334 C.P.
— De déférer aux ordres de la Justice : 213 C.P.
— De disposer de la force publique légalement requise : 236 C.P.
— De licencier les troupes : 227 C.P.
— D'obtempérer : 329 C.P.
— De porter secours : 331 C.P.
— Voir : Rébellion.

— De recevoir la monnaie ayant cours légal: 389 C.P.
— De réintégrer le domicile conjugal :
 — infraction : 452 C.P.
 — poursuite : 453 C.P.

REGISTE DU COMMERCE

— Voir : commerçant.

RÉHABILITATION

— 198-201 C.P.

RELÉGATION

— 163-166 C.P.

RELIGIEUX, RELIGION

— Voir : Attentat.
— Voir : Complot.
— Voir : Culte.
— Voir : Offense.

RÉQUISITION

— De la force publique, contre l'exécution des Lois : 237 C.P.

RESPONSABILITÉ

— Personnes non responsables : 89-95 C.P.
 — Voir : Aliéné.
 — Voir : Mineur.
— Personnes responsables : 76 C.P.

RESTUTION

— Voir : Brocanteur.
— Voir : Dommage intérêt.
— Voir : Peine accessoire.

ROI — FAMILLE ROYALE

— Voir : Attentat.
— Voir : Complot.
— Voir : Culte.
— Voir : Offense.

RUPTURE DE BAN

— 360 C.P.

S

SABOTAGE

— 293 C.P.
— Voir : Incendie (commis par militaire).
— De produit intéressant la défense nal : 220-Bis C.P.

SANTÉ PUBLIQUE

— Voir : Aliéné.
— Infractions diverses : 321-393 C.P.

SCELLÉ

— Bris de : 345-346 C.P.

SCOLARITÉ

— 469 C.P.

SECRET

— Intéressant la défence nationale : 219-Bis C.P.
— Professionnel : 510 C.P.

SÉPARATION DES POUVOIRS

— 246-248 C.P.

SÉPULTURE

— Violation de : 217 C.P.

SÉQUESTRATION

— Voir : Arrestation arbitraire.

SOCIÉTÉ

— Voir : Association.
— Secrète : Voir association.

SORCELLERIE

— 298 C.P.

SOUTENEUR

— Voir : Prostitution.

STELLIONAT

515-4° C.P.

SUBSTANCE TOXIQUE

— Voir : Pharmacie.

SUBSTITUTION

— D'enfant ; 466 C.P.

SUICIDE

— Voir : Provocation.

SUPPOSITION

— D'enfant : 466 C.P.

SURETÉ DE L'ÉTAT

— 219-235 C.P.
— Extérieure :
  — Atteinte à la : 220-Bis C.P.
  — Tribunal complément : 219 C.P.

SURSIS

— 135-137 C.P.

T

TAPAGE

— Voir : Désordre.

TENTATIVE

— 77 à 81 C.P.

TONTINE

— Km 865-NS du 27-5-1954

TORTURE

— 500 C.P.

TRAFIC D'INFLUENCE

— 311 C.P.

TRAHISON

— 220 C.P.

TRANSPORT

— Voir : Circulation.
— En commun : Voir : assurance.
— Voir : Grivèlerie.

TRAVAIL

— Voir : Apprenti.
— Voir : Esclavage.
— Pénible (mineur de moins de 18 ans) : 468 C.P.
— Voir : Vagabondage.

TRAVAUX FORCÉS

— 31-33 C.P.
— Voir : Peine criminelle.

TRÉSORERIE

— Voir : Monnaie.

TROMPERIE

— Voir : fraude alimentaire.
— Sur marchandises : 526-527 C.P.

U

USURE

— 413 C.P.
— Voir : Intérêt légal.

USURPATION

— De commandement militaire : 227 C.P.
— De fonctions publiques :
— par fonctionnaire: fonctions administratives 247 C.P.
fonctions judiciaires : 248 C.P.

— par parculier : 312 C.P.

V

VAGABONDAGE

— 362-368 C.P.
— Spécial : Voir prostitution.

VENTE

— De marchandise achetée à crédit : 521 C.P.

VIEILLARD

— De plus de 60 ans :
— Peine de mort : 123 C.P.
— Relégation : 73 et 123 C.P.
— Peine de simple police : 123 C.P.
— Peine de travaux forcés : 31 et 123

VIOL

— 443-446 C.P.

VIOLATION

— De domicile :
— commise par fonctionnaire : 255-256 C.P.
— commise par particulier : 540 C.P.
De parole : 221 C.P.

VIOLENCE

— Envers ascendant : 471 C.P.
— Circonstance aggravante : 473 C.P.
— Voir : Blessure par imprudence :
— Blessure volontaire : 495-500 C.P.
— Voir : Chantage.
— Envers un débiteur : 522 C.P.
— Durant des enchères : 293-295 C.P.
— Envers un fonctionnaire : 318-319 C.P.
— Voir : Homicide.
— Envers les membres d'un bureau de vote : 285 C.P.

— Envers un mineur : 467 C.P.
— En période électorale : 275-275 C.P.

VOIE DE FAIT

— Voir : Violence.

VOIERIE

— Infractions des : 321 et 395 C.P.

VOL

— Circonstances aggravantes spéciales : 518-519 C.P.
— Domaine d'application : 515 - 1o - 516-517 C.P.
— D'odjet du culte : 216 C.P.
— De pièce officielle (commis par fonctionnaire): 257 C.P.
— D'urne électorale : 286 C.P.

ក្រុមពិភាក្សា រដ្ឋប្បវេណី
(ភាសាខ្មែរ)
បានឡើងកាន់ពុម្ពហើយ

[redacted]